

ZEDELGEM - JABBEKE

Beheerplan beschermd landschap Vloethemveld

Team Vloethemveld
buro voor vrije ruimte
architectenbureau Bressers
Bailleul ontwerpbureau
Erfgoedstudio

COLOFON

PROJECT: Beheerplan beschermd landschap Vloethemveld
SITUERING: Jabbeke, Zedelgem – West-Vlaanderen

Dit beheerplan werd opgemaakt door:

Team Vloethemveld:

buro voor vrije ruimte landschapsarchitecten bvfl
Raas van Gaverestraat 67b, 9000 Gent
T. 09 225 56 65
E. info@bvvr.be – W. www.bvvr.be

Bailleul ontwerp bureau
Burggravenlaan 321, 9000 Gent
T. 09 222 93 95
E. info@bailleul.be – W. www.bailleul.be

Architectenbureau Bressers
Kasteellaan 479/001, 9000 Gent
T. 09 225 94 54
E. architectuur@bressers.be – W. www.bressers.be

Erfgoedstudio
Legeweg 249, 8020 Oostkamp
T. 0496 86 27 71
E. christophe@erfgoedstudio.be – W. www.erfgoedstudio.be

In opdracht van:

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Vlaanderen
is open ruimte

Vlaamse Landmaatschappij (VLM)
Velodroomstraat 28, 8200 Brugge
T. 050 45 81 00
E. info@vlm.be – W. www.vlm.be

Agentschap voor
Natuur en Bos

Agentschap voor Natuur en Bos
VAC West-Vlaanderen
Koning Albert I-laan 1/2 bus 75
8200 Brugge

PROJECTLEIDER:	Hans Druart (buro voor vrije ruimte)
PROJECTVERANTWOORDELIJKE:	Bart Depotter (Vlaamse Landmaatschappij)
AUTEURS/REDACTIE:	Stijn Vyncke, Hans Druart (buro voor vrije ruimte) Maarten Van Landeghem, Kaurie Vleugels (Architectenbureau Bressers)
STUURGROEP:	Vlaamse Landmaatschappij (VLM) Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) Gemeente Zedelgem Gemeente Jabbeke Onroerend Erfgoed West-Vlaanderen Buro voor vrije ruimte Architectenbureau Bressers Bailleul ontwerp bureau Erfgoedstudio
INVENTARISATIES:	Olivier Descamps, Hans Druart, Stijn Vyncke (buro voor vrije ruimte) Maarten Van Landeghem, Kaurie Vleugels (Architectenbureau Bressers)
ILLUSTRATIES EN FOTOGRAFIE	Buro voor vrije ruimte, Architectenbureau Bressers, tenzij anders vermeld

DEFINITIEVE VERSIE: februari 2020

Deze publicatie is eveneens digitaal beschikbaar als Word- en pdf-bestand

© GEHELE OF GEDEELTELIJKE OVERNAME OF VERVEELVULDIGING OP WELKE WIJZE DAN OOK VAN DELEN UIT DIT BEHEERPLAN IS NIET TOEGESTAAN, TENZIJ HIERVOOR UITDRUKKELIJK SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING IS VERLEEND DOOR DE AUTEUR/REDACTIE

INHOUD

Colofon	1
Inhoud.....	5
Inleiding	9
1. Identificatie van het domein	10
1.1 Kadastraal overzicht en situering van het beschermd landschap	10
1.1.1 Bos- en heidegebied	11
1.2 Situering van het beschermd landschap	23
1.2.1 Situering op macroniveau	23
1.2.2 Situering op microniveau	24
1.3 Statuut van wegen en waterlopen	26
1.3.1 Atlas der buurtwegen	26
1.3.2 Watertoets.....	29
1.4 Juridisch kader.....	30
1.4.1 gewestplan	30
1.4.2 Ligging in speciale beschermingszones	32
1.5 Onroerend erfgoed	34
1.6 Beleidskader	36
1.6.1 Provinciaal ruimtelijk structuurplan	36
1.6.2 Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Jabbeke	36
1.6.3 Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Zedelgem.....	38
2. Historische nota.....	39
2.1 De vroege middeleeuwen.....	39
2.2 De late middeleeuwen tot de Franse Revolutie	40
2.3 De Franse Revolutie tot WO I	44
2.4 Het interbellum.....	47

2.5	De Tweede Wereldoorlog.....	50
2.6	Het domein in eigendom van het Belgisch leger (1952 – 1995)	56
2.7	Recente ontwikkelingen.....	59
2.8	Samenvatting.....	60
3.	Inventarisatie erfgoedelementen.....	61
3.1	Algemene beschrijving, typering en ruimtelijke context.....	61
3.1.1	Beschrijving abiotisch milieu	61
3.1.2	Beschrijving biotisch milieu	66
3.2	Bouwkundig erfgoed.....	77
3.2.1	Hoevegebouwen	84
3.2.2	Militair erfgoed	131
3.2.3	Kunstwerken	234
3.3	Landschappelijk erfgoed.....	249
3.3.1	Groenstructuren: lijn- en puntelementen	251
3.3.2	Groenstructuren: vlakvormige elementen.....	274
3.3.3	Wegen en perceelstructuren.....	283
3.3.4	Reliëf	289
3.3.5	Waterhuishouding	297
3.4	Archeologisch erfgoed.....	306
3.5	Overzicht van de landschappelijke erfgoedstructuren en -elementen	309
3.6	Overzicht van de bouwkundige erfgoedelementen	314
4.	Beschrijving erfgoedwaarden.....	317
4.1	Beschermingsbesluit cultuurhistorisch landschap Vloethemveld.....	317
4.2	Beschermingsbesluit Vloethemhoeve	318
5.	Visie en doelstellingen	319
5.1	Visie	319
5.2	Doelstellingen	321

5.2.1	conservatie van de bestaande bouwkundige erfgoedwaarden	321
5.2.2	conservatie van de waardevolle landschappelijke elementen.....	332
5.2.3	Integratie van de erfgoedwaarden in een onthaal- en herbestemmingsplan	356
6.	beheermaatregelen	357
6.1	Conservatie van de bouwkundige erfgoedwaarden	357
6.1.1	Privé.....	358
6.1.2	agentschap voor natuur en bos (ANB)	361
6.1.3	Gemeente (beheerder)	369
6.2	conservatie van de waardevolle landschappelijke elementen	378
6.2.1	Dreven langs wegen en paden	378
6.2.2	Bomenrijen langs voormalige spoorwegen.....	379
6.2.3	Bomenrijen	379
6.2.4	Houtkanten.....	380
6.2.5	Hagen.....	381
6.2.6	Boomgaarden	381
6.2.7	Solitaire bomen	382
6.2.8	Historisch permanent grasland	383
6.2.9	Bosbeheer.....	383
6.2.10	Heide- en graslandbeheer	383
6.2.11	Kasseiwegen.....	385
6.2.12	Historische circulatieassen	385
6.2.13	Voormalige spoorlijninfrastructuur	385
6.2.14	Keiorum.....	386
6.2.15	Vossenbarm	386
6.2.16	Merlons	386
6.2.17	Walgrachten rondom boerderijen	388
6.2.18	Beken en afwatering buiten voormalig militair domein	388

6.2.19	Rabattenstructuur	388
6.2.20	Waterelementen gelinkt aan militair domein	389
6.2.21	Waterelementen gelinkt aan natuurherstel	389
7.	Opvolging en evaluatie beheerdoelstellingen	390
7.1	Bouwkundig erfgoed	390
7.2	Landschappelijk erfgoed	413
8.	Bijlagen	414

INLEIDING

Het Vloethemveld te Snellegem en Zedelgem werd beschermd als landschap bij ministerieel besluit van 9 juni 1995. Het gebied omvat het militair domein met het omliggend natuurgebied. Binnen het Vloethemveld bevinden zich verschillende hoeven, waaronder de als monument beschermde Vloethemhoeve.

*(AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2016; militair domein en natuurgebied (online)
<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/11843>. (geraadpleegd op 23 april 2018)*

Het Vloethemveld is vooral bekend als het voormalig munitiedepot en militair kamp te Zedelgem en Snellegem. Het beschermd landschap is echter groter dan dat en omvat in zijn geheel het gaaf bewaard landschap met zowel het voormalig munitiedepot, de omliggende bossen als het landbouwlandschap ten noorden hiervan. Dit landschap is beschermd omwille van zijn algemeen belang gevormd door de historische, wetenschappelijke en esthetische waarde.

In dit beheerplan wordt zowel een beschrijving gegeven van de historiek van het gebied als van de aanwezige landschappelijke en bouwkundige elementen. Op deze manier wordt een duidelijk beeld geschetst van de erfgoedwaarde van het beschermd landschap om zo een heldere visie en concrete doelstellingen te formuleren voor de instandhouding en versterking van de aanwezige erfgoedelementen. Deze doelstellingen worden bijgevolg gekoppeld aan concrete maatregelen die als leidraad zullen gebruikt worden bij het beheer van het beschermd landschap.

Dit beheerplan is niet enkel opgemaakt op basis van studiewerk en inventarisaties, uitgevoerd door team Vloethemveld zelf. Dit beheerplan bundelt en updatet ook enkele, reeds in het verleden opgemaakte, studies die de erfgoed- en natuurwaarde van het Vloethemveld beschrijven en waarnaar regelmatig verwezen wordt. Ten eerste gaat het om het 'Geïntegreerd beheerplan complex Vloethemveld, Duvelsnest, Vuile Moere', opgemaakt door de WVI in 2008 en de bijhorende monitoring uit 2014 die een uitgebreid overzicht geven van de aanwezige natuurwaarden en het beheer hiervan in het voormalig militair domein en de omliggende domeinbossen. Ten tweede gaat het om 'De militair-historische erfgoedwaarden van het voormalig munitiedepot en POW-camp Vloethemveld', opgemaakt door Sumresearch in 2013 die een uitgebreid overzicht geeft van de erfgoedwaarden van de aanwezige gebouwen die zich in het voormalig militair domein bevinden.

Parallel met de opmaak van dit beheerplan, wordt door team Vloethemveld eveneens een onthaalplan opgemaakt. De verschillende betrokken partijen (ANB, VLM, AOE, Zedelgem en Jabbeke) hebben het engagement aangegaan om bepaalde delen van het voormalig munitiedepot open te stellen om zo de belangrijke historische en ecologische elementen bekend te maken bij het publiek. Het onthaalplan schetst de manier waarop dit kan gebeuren, rekening houdend met de randvoorwaarden, beschreven in dit beheerplan.

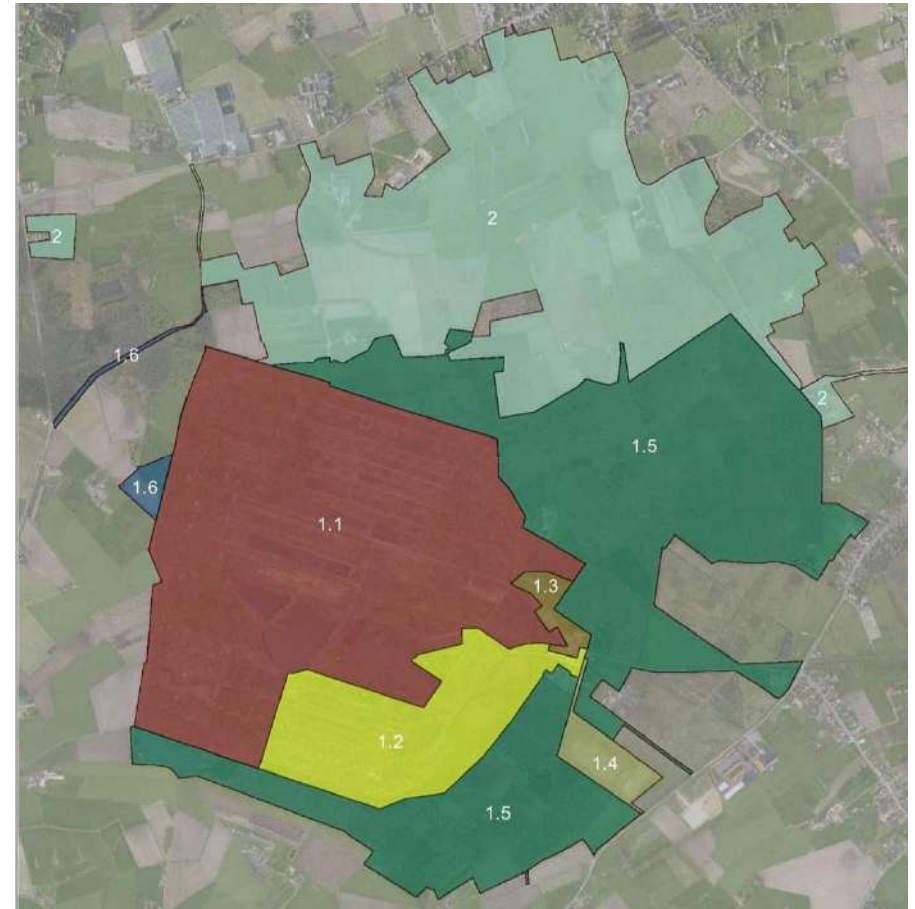
1. IDENTIFICATIE VAN HET DOMEIN

1.1 Kadastraal overzicht en situering van het beschermd landschap

In functie van het inrichtingsplan MoubEEK – Vloethemveld wordt het beschermd landschap onderverdeeld in verschillende deelgebieden. In dit beheerplan wordt enkel verder ingegaan op de deelgebieden die binnen het beschermde landschap vallen.

1. Bos- en heidegebied
 1. Natuurzone, voormalig militair domein
In eigendom en beheer door ANB
 2. Natuur- en erfgoedzone, voormalig militair domein
In eigendom en beheerd door ANB
 3. Zone beheerloodsen ANB, voormalig militair domein
In eigendom en beheerd door ANB
 4. Onthaalparking, voormalig militair domein
In eigendom en beheerd door ANB
 5. Boszone domein Vloethemveld
In eigendom en beheerd door ANB
 6. Boszone Os en Ezel
In eigendom en beheerd door private eigenaars
2. Landbouwgebied
In eigendom en beheerd door landbouwers

De totale oppervlakte van het beschermd landschap bedraagt 435ha 20a 58,37ca

Figuur 1: Verschillende zones binnen MoubEEK - Vloethemveld

1.1.1 BOS- EN HEIDEGEBIED

1.1.1.1 Natuurzone, voormalig militair domein (deelgebied 1.1)

Figuur 2: Situering zone 1.1

Deze zone omvat het grootste gedeelte van het voormalig militair domein. Het gaat om het noordoostelijke gebied van het militair domein en heeft grote natuurwaarde. Dit gebied wordt in zijn geheel behandeld in het geïntegreerd beheerplan uit 2012.

De totale oppervlakte van deelgebied 1.1 bedraagt 122ha 71a 54,04ca

Percelen en hun oppervlakte die binnen zone 1.1 vallen:

Perceel	Oppervlakte	Perceel	Oppervlakte	Perceel	Oppervlakte	Perceel	Oppervlakte
A10b	24908,06	A32k	3457,41	C238b	1388,94	C276a	1582,22
A10c	424,51	A33	34286,39	C238c	1388,76	C276b	19506,86
A11b	2342,67	A34c	3633,42	C239a	6234,46	C276c	1002,4
A11c	1210,5	A34c	9194,7	C239b	5032,77	C276d	3083,78
A13a	19808,74	A35e	7225,59	C240a	3153,77	C277a	51968,43
A13b	1243,87	A37a	10942,71	C240b	3175,43	C278	5610,19
A15a	21029,35	A39a	17507,82	C241a	3991,44	C279	3548,46
A15b	9925,97	A3b	8065,83	C241b	4473,32	C280	3147,13
A17a	2363,18	A3c	1621,15	C242a	11407,04	C281	2803,35
A19	1620,81	A44a	11930,08	C242b	8272,13	C282a	3397,03
A1a	23696,6	A4b	1361,68	C243a	2884,83	C283a	2761,57
A1b	1620,6	A4c	107,82	C244a	7464,32	C284a	2494,5
A24e	113,76	A5a	2299,52	C246a	15279,15	C285	1607,38
A25d	1083,92	A6a	9897,12	C247a	2662,8	C286	2273,09
A26e	2197,49	C166a	715,86	C248a	25019,35	C287	2308,99
A26e	8335,47	C173e	4882,99	C251b	14444,26	C289	2626,57
A26f	7169,27	C174a	30224,32	C252a	2056,47	C290a	4957,65
A27b	26102,54	C175e	50290,25	C253b	6576,34	C291a	1151,28
A27c	906,51	C184b	18636,78	C254a	20596,5	C292a	12912,02
A27c	13091,59	C184c	5465,75	C254b	1587,35	C292a	23,16
A27d	17107,1	C185a	10032,17	C254c	27438,58	C292b	6953,47
A28d	7557,88	C185b	8929,18	C256a	15363,31	C292c	841,56
A29	635,96	C186b	30975,52	C262a	3486,82	C292d	187,28
A29b	4424,19	C186c	883,27	C263a	5598,1	C297b	4958,27
A2a	8378,25	C221a	4321,39	C264a	5700,35	C304c	752,22
A2b	857,24	C222b	4394,27	C266a	4524,05	C307f	1194,9
A30a	4734,79	C223b	2682,93	C267a	68726,48	C307g	930,1
A30b	730,87	C225b	5297,71	C268a	4141,24	C307k	1053,42
A30c	2243,17	C226a	5869,02	C269b	26212,44	C307l	408,22
A30c	3046,65	C228b	6970,57	C269c	21465,4	C307n	26410,24
A31a	7954,56	C229	1271,26	C271a	25920,06	C307p	11646,66
A31b	21890,52	C230k	3551,78	C272a	4363,16	C309/2	7581,58
A32a	6406,5	C231	4485,31	C272c	657,75	C309b	19674,59
A32a	2409,5	C232	2870,76	C272d	3353,88	C312c	15155,37
A32b	3336,71	C233	3826,1	C274b	6200,42	C313c	461,65
A32c	12463,76	C234	542,27	C274c	8486,6	C314c	1406,72
A32d	4305,81	C235	3371,57	C274d	14944,96	C315d	1304,58
A32d	3446,97	C236	9075,55	C275a	146,31	C317c	1892,21
A32e	3141,64	C237	2795,97	C275b	223,97	C318c	3217,48
A32h	4567,61						

1.1.1.2 Natuur- en erfgoedzone, voormalig militair domein (deelgebied 1.2)

Figuur 3: Situering zone 1.2

Deze zone omvat bijna het gehele overgebleven deel van het militair domein. Het gaat om het zuidwestelijke deel van het militair domein. Dit gedeelte heeft behalve een grote natuurwaarde ook een belangrijke erfgoedwaarde. De doelstellingen in deze deelzone zullen dus anders zijn dan deze in deelzone 1.1. Dit gebied werd –op de bebouwde zone in het noordoosten na– volledig behandeld in het geïntegreerd beheerplan uit 2012.

De totale oppervlakte van deelgebied 1.2 bedraagt 32ha 62a 35,56ca

Percelen en hun oppervlakte die binnen zone 1.2 vallen:

Perceel	Oppervlakte
A10b	24908,06
A11b	2342,67
A13a	19808,74
A14a	11310,82
A15a	21029,35
A18c	1808,58
A1a	23696,6
A1b	1620,6
A21b	691,33
A22b	3262,91
A23c	3401,33
A24d	4903,06
A25c	3047,48
A26c	2272,76

Perceel	Oppervlakte
A28c	1713,56
A28d	7557,88
A32a	2409,5
A32d	3446,97
A33	34286,39
A34a	36020,54
A34b	14564,73
A34b	2706,57
A34c	9194,7
A34c	3633,42
A35e	7225,59
A36c	14959,66
A36d	9692,82
A37f	1118,88

Perceel	Oppervlakte
A37h	2204,3
A40a	18208,63
A41c	3647,47
A42f	16591,9
A43c	746,08
A43x	46770,48
A44a	11930,08
A44b	17489,57
A44c	4035,66
A45a	7237,2
A45b	3027,96
A45b	17918,29
A46b	17559
A46c	7206,54

Perceel	Oppervlakte
A47b	11226,84
A49b	2063,44
A50b	2528,41
A51a	1297,38
A52b	25238,02
A52d	7483,88
A53d	968,53
A5a	2299,52
A6a	9897,12
A7a	4468,98
A7b	3159,92
A8b	4062,05

1.1.1.3 Zone beheerloodsen ANB, voormalig militair domein (deelgebied 1.3)

Figuur 4: Situering zone 1.3

Deze zone omvat de beheerloodsen die momenteel in gebruik zijn door het ANB en die deel uitmaken van het voormalig militair domein. De deelzone bestaat uit de voormalige toegang van dit militair domein. Van deze zone werd maar een klein deel in perceel A39a behandeld in het geïntegreerd beheerplan uit 2012.

De totale oppervlakte van deelgebied 1.3 bedraagt 2ha 88a 43,01ca

Percelen en hun oppervlakte die binnen zone 1.3 vallen:

Perceel	Oppervlakte
A33a	1864,42
A37a	10942,71
A39a	17507,82
A42c	2730,7
A43w	122,54
A43x	46770,48

1.1.1.4 Onthaalparking, voormalig militair domein (deelgebied 1.4)

Figuur 5: Situering zone 1.4

Deze zone omvat de huidige onthaalparking en atletiekpiste aan de zuidwestzijde van het beschermd gebied. Deze fungeert als nieuwe toegang tot het domein. Het grootste deel van deze zone is niet opgenomen in het geïntegreerd beheerplan uit 2012, aangezien dit nog geen eigendom was van de Vlaamse overheid. De huidige onthaalparking wordt in de toekomst verplaatst naar een andere locatie, buiten het beschermd landschap.

De totale oppervlakte van deelgebied 1.4 bedraagt, inclusief openbare wegenis, 5ha 10a 99,42ca

Percelen en hun oppervlakte die binnen zone 1.4 vallen:

Perceel	Oppervlakte
A42b	5042,08
A42d	344,8
A54a	3893,74
A57c^2	3866,48
A57d^2	267,5
A57r	923,07
A57s	1279,37
A57w	3938,25
A57x	14967,78
A57y	9938,25
A57z	9201,64

1.1.1.5 Boszone domein Vloethemveld (deelgebied 1.5)

Figuur 6: Situering zone 1.5

Deze zone bevat zowat al de rest van het bosgebied dat zich binnen het beschermd landschap bevindt. Dit ligt zowel ten noorden, ten oosten als ten zuiden van het voormalig militair domein. Dit gebied was geen militair domein, maar vormt wel één bebost geheel hiermee. Het grootste deel van dit gebied wordt dan ook behandeld in het geïntegreerd beheerplan uit 2012.

De totale oppervlakte van deelgebied 1.5 bedraagt, inclusief openbare wegenis, 134ha 66a 30,41 ca

Percelen en hun oppervlakte die binnen zone 1.5 vallen:

Perceel	Oppervlakte	Perceel	Oppervlakte	Perceel	Oppervlakte	Perceel	Oppervlakte
A108c	61,41	A37g	715,86	A57f	4193,96	C303b	4742,32
A108d	349,25	A41a	21845,64	A57k	4530,67	C304b	4676,85
A109a	39818,43	A41b	1191,07	A57n	6138,74	C305a	12658,1
A109a/2	6128,86	A42b	21133,27	A58a	25611,8	C306b	4763,9
A109d	9403,17	A42b	5042,08	A61a	14378,7	C307c	4535,62
A109e	4793,1	A42c	2730,7	A62a	3842,63	C307h	6458,51
A109f	14821,14	A43b	3774,49	A62k	3721,23	C307m	22284,42
A109g	13522,73	A43b	63,35	A63a	26037,8	C309c	12949,03
A110a	2163,3	A43c	171,89	A64a	16026,73	C312b	2609,66
A111a	37617,91	A43d	165,42	A64g	8508,51	C313b	2118,5
A112a	2429,44	A43e	309,26	A65h	6096,12	C314b	14191,78
A113a	15326,16	A43f	314,21	A66c	4269,49	C315a	1745,02
A114a	55670,02	A43g	176,39	A67a	4334,45	C317b	2833,5
A114b	6934,24	A43h	175,59	A67b	447,46	C318b	26869,66
A114c	5456,78	A43m	166,9	A68a	13091,9	C319b	290,01
A115a	3980,16	A43p	154	A68a	3505,08	C320a	12649,5
A116a	11902,93	A43s	321,73	A69a	4012,82	C322a	7388,79
A117a	1905,14	A43v	2460,14	A70a	5537,38	C343/2	4366,63
A118a	6517,61	A43y	166,67	A71a	5740,37	C372	2249,4
A123	2899,3	A43z	303,01	A71a	8494,95	C373	2432,17
A124b	267,15	A44b	17489,57	A72a	7536,31	C374	3097,6
A125	1234,87	A46b	21856,13	A73a	9762,73	C375	4889,33
A126	408,39	A48a	27982,66	A74a	3425,33	C376	4623,39
A127	1951,92	A48b	4143,5	A75a	3867,95	C377c	17753,63
A138b	16796,09	A49b	10569,49	A77b	2059,82	C396a	1831,13
A140b	256,56	A49c	763,54	A79b	524,56	C400/2	1057,19
A141a	6423,62	A50a	2204	A86e	2666,67	C644b	8019,24
A142a	33019,36	A50c	2069,84	A87e	4187,13	C644c	21612,33
A142b	27959,61	A52c	32523,4	A96b	124,89	C645a	34324,07
A142c	1974,62	A53a	29429,52	A97b	2083,84	C646a	5704,4
A142d	2789,71	A53e	1828,42	C251c	1788,57	C646b	940,5
A26h	24311,69	A54a	12577,65	C253c	5339,73	C648a	3922,19
A30b	5732,74	A54a	3893,74	C293p	8374,43	C649a	2966,83
A31a	9377,42	A55a	1134,77	C299b	2287,66	C650a	36357,25
A32d	3446,97	A55b	441,42	C300a	2809,57	C650b	33670,94
A35f	5162,88	A56b	5067,25	C301a	2964,75	C650c	9221,35
A35g	7686,5	A56c	4281,99	C302a	3246		
A35h	22176,14	A56d	4173,54	C303a	42831,44		
A37e	1807,65	A57b^2	436,23	C303a	55740,22		

1.1.1.6 Boszone Os en Ezel (deelgebied 1.6)

Figuur 7: Situering zone 1.6

Deze zone bevat een aansluitend bosgebied ten westen van het voormalig militair domein. Vroeger viel dit bijna helemaal binnen het beschermde landschap, maar sinds de nietigverklaring van een deel van het beschermd landschap uit 2008 is er nog maar een kleine zone die binnen het beschermde landschap valt. Het gaat om enkele landbouwpercelen in het zuiden van deelzone 1.6, terwijl de beboste percelen niet binnen het beschermde landschap vallen. Deze zone is niet opgenomen in het geïntegreerd beheerplan uit 2012.

De totale oppervlakte van deelgebied 1.6 bedraagt, inclusief openbare wegenis, 2ha 77a 37,26ca

Percelen en hun oppervlakte die binnen zone 1.6 vallen:

Perceel	Oppervlakte
C182b	9547,24
C182c	8913,53
C188d	5022,88

1.1.1.7 Landbouwgebied (deelgebied 2)

Figuur 8: Situering zone 2

Deze zone is het gehele open landbouwgebied ten noorden van de bossen van het voormalig militair domein en het domeinbos Vloethemveld. Aangezien die bijna uitsluitend uit landbouwgebied en bijgevolg in private eigendom is, werd dit gebied (op enkele uitzonderingen na) niet opgenomen in het geïntegreerd beheerplan uit 2012.

De totale oppervlakte van deelgebied 2 bedraagt, inclusief openbare wegenis, 134ha 66a 41,03ca

Percelen en hun oppervlakte die binnen zone 2 vallen:

Perceel	Oppervlakte	Perceel	Oppervlakte	Perceel	Oppervlakte	Perceel	Oppervlakte
A114b	6934,24	C329	7793,4	C375	4889,33	C416	10437,32
A142a	33019,36	C330	18527,09	C376	4623,39	C417	5526,45
A142b	27959,61	C331	9288,31	C377c	17753,63	C418	2726,22
A142c	1974,62	C332	12838,44	C378	3789,45	C419	2490,52
A142d	2789,71	C333	9446,38	C381a	561,14	C420	1112,24
A147d	13795,9	C334	5384,81	C384b	5828,8	C421	4180,52
A149g	2935,08	C335	4355,11	C385	4301,49	C422	1185,39
A218c	13056,76	C336	6415,16	C386	4882,41	C423	9550,86
C133b	10633,76	C337	13770,47	C387d	33,53	C424	4376,98
C133d	8071,2	C338	7039,07	C387e	5447,96	C425	1748,49
C161	3992,71	C339	6128,26	C388g	2112,86	C426	1235,83
C162a	7605,31	C340	5759,21	C389	1404,74	C427	3351,47
C163k	785,76	C341	4195,17	C390	3890,38	C428	7161,85
C163l	10378,71	C342	4867,78	C391	2408,16	C430c	699,68
C164a	7345,8	C343	7575,88	C392	5824,85	C432a	4729,53
C166a	715,86	C343/2	4366,63	C394a	13357,45	C433b	6022,83
C167a	7663,82	C344	7082,79	C395a	3440,63	C434	15400,54
C170a	7314,63	C345	4524,48	C396a	1831,13	C435	5589,8
C171a	4171,2	C346	3002,01	C398d	1239,68	C436	8098,47
C172a	12973,58	C347	2752,88	C400/2	1057,19	C437	1643,27
C173e	4882,99	C348	4838,79	C400a	4189,55	C438	1218,8
C251b	14444,26	C349	11619,71	C400b	1077,7	C439	2538,46
C251c	1788,57	C350	5972,49	C401d	23,24	C440	1144,68
C253c	5339,73	C351	4301,23	C401e	2554,62	C441	2919,94
C303b	4742,32	C352	3306,75	C402b	2350,86	C442	1867,38
C305a	12658,1	C353	2472,17	C403g	1296,33	C443	3380,92
C307c	4535,62	C354	1669,51	C403h	1076,66	C444	1555,56
C309c	12949,03	C355	2362,97	C404	1669,18	C445	4770,58
C313b	2118,5	C356	2986,43	C405	2943,4	C446	705,35
C314b	14191,78	C357	1070,58	C406a	5292,11	C447	602,3
C315a	1745,02	C358	6518,64	C407	5600,09	C448	1459,97
C317b	2833,5	C359	7340,82	C408	6521,92	C449	1214,8
C318b	26869,66	C360	4443,38	C409	8931,11	C450	1489,88
C319a	6716,14	C361	7044,09	C410a	1467,87	C451	5398,41
C319b	290,01	C366a	10144,87	C410b	6394,28	C452a	963,76
C320a	12649,5	C370a	8770,43	C411	7688,94	C453	1085,73
C321a	5254,27	C372	2249,4	C412a	2985,32	C454	2175,39
C322a	7388,79	C373	2432,17	C413a	3834,69	C455a	2408,89
C327h	3429,82	C374	2596,3	C414a	2502,25	C456a	1921,96
C328a	6148,97	C374	3097,6	C415	1156,49	C457	1020,91

Perceel	Oppervlakte
C458a	1407,3
C459	284,81
C460	2266,03
C461	7260,05
C462	7726,03
C463	11374,32
C464a	3328,1
C465h	3513,73
C466c	3365,4
C467	3291,82
C468c	5772,41
C470	3686,63
C473a	29064,64
C475	854,84
C476	1000,2
C477	3258,85
C478	2092,72
C479	8307,48
C482f	400,06
C482h	9488,23
C486c	2932,18
C486d	3757,45
C493c	14580,47
C494	2913,12
C496h	14334,54
C502	1398,3
C503	4107,87
C504	1541,27
C511d	4619,39
C518	7016,07
C519	7737,26
C520a	3556,46
C520b	3279,8
C521	5090,71
C522	1784,73

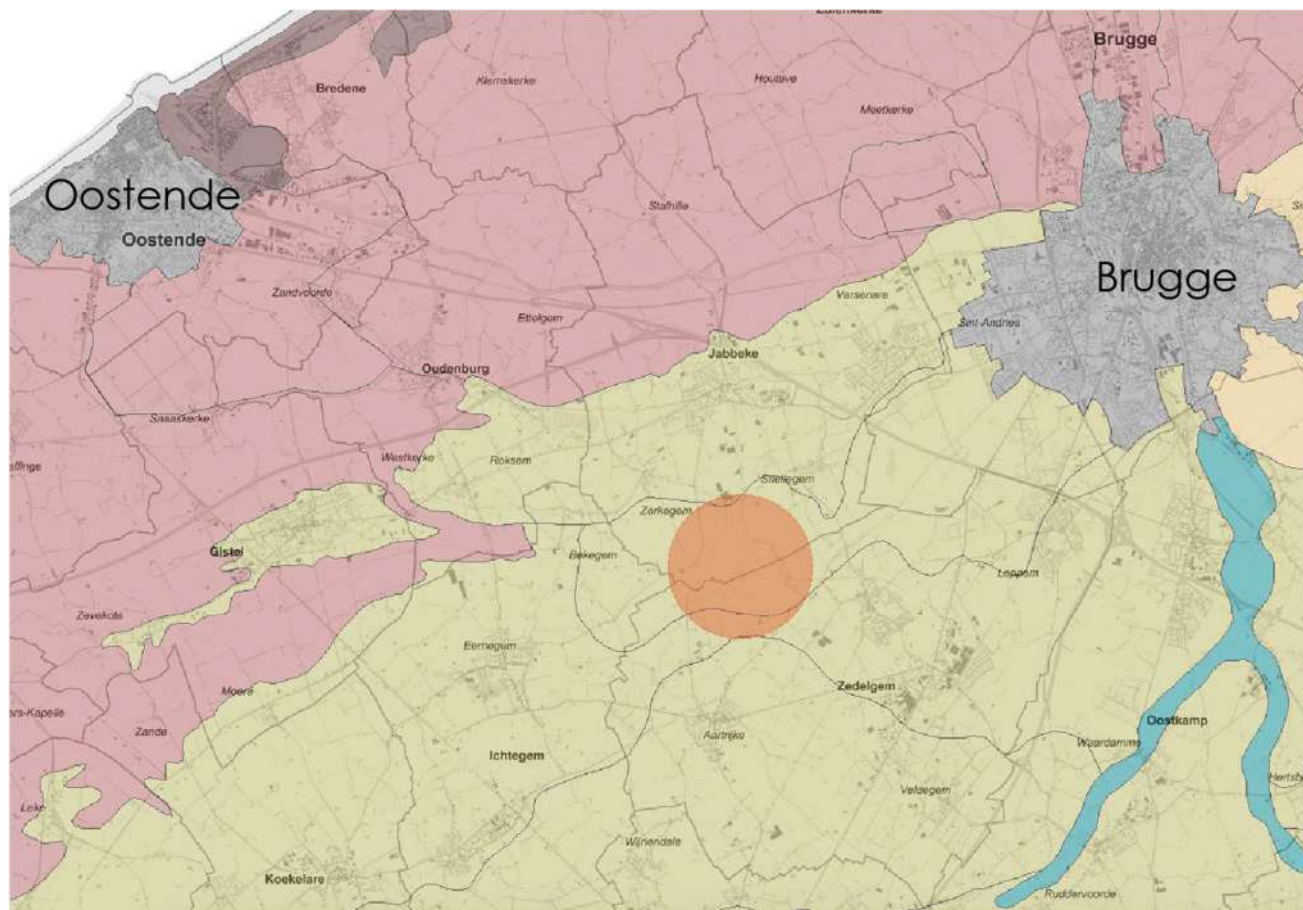
Perceel	Oppervlakte
C523	2255,7
C524	829,37
C525	2525,17
C526	1390,11
C527a	3483,75
C529d	1626,21
C535b	5432,93
C536f	553,7
C538d	394,96
C538e	325,66
C538f	191,25
C540s	368,84
C547a	20623,14
C549a	10671,69
C552a	6548,97
C555a	27349,45
C556	4555,3
C557a	9666,34
C560p	527,63
C565g	6837,68
C566b	5323,94
C567b	1361,54
C568a	9211,32
C575a	8265,8
C577a	11017,2
C579b	18,03
C579c	201,24
C582b	23023,54
C584b	8340,68
C586b	18,9
C586c	48,35
C595a	4838,75
C596g	757,24
C596h	5466,47
C597b	11,9

Perceel	Oppervlakte
C597c	2268,44
C599b	12867,36
C601b	16098,99
C602	8143,42
C605c	9173,2
C606a	5727,2
C607a	4404,56
C608a	5127,9
C609a	895,45
C611a	8155,83
C615a	15781,91
C618	2965,22
C619b	2759,87
C622a	4798,34
C623a	3239,36
C624a	4050,05
C625a	4079,78
C626a	3978,67
C627/2	3365,94
C627a	15767,97
C628d	2348,02
C630a	4629,88
C631b	1187,58
C632a	226,74
C638a	3679,93
C639a	2746,86
C640a	2755,15
C641a	2646,48
C642a	5214,51
C643a	1949,77
C644b	8019,24
C644c	21612,33
C645a	34324,07
C646b	940,5
C649a	2966,83

Perceel	Oppervlakte
C650b	33670,94
C650c	9221,35
C651	1610,27
C652	3520,63
C653	7380,88
C654	2531
C655	5754,08
C656b	3740,25
C657c	2173
C658b	3503,42
C659b	4095,8
C660b	3210,59
C662a	2304,34
C663b	2618,52
C664b	5222,79
C665b	3792,92
C666b	4179,23
C667b	2133,04
C669c	6775,49
C669f	729,77
C670c	4341,1
C670c	2342,59
C676a	8616,85
C677c	4603,32
C677f	4550,17
C677g	419,75
C678g	13608,55
C698a	6167,68
C699e	10940,73
C703a	9687,29
C703b	9445,9
C95b	4998,73
C96b	4352,86
C99b	10864,7

1.2 Situering van het beschermd landschap

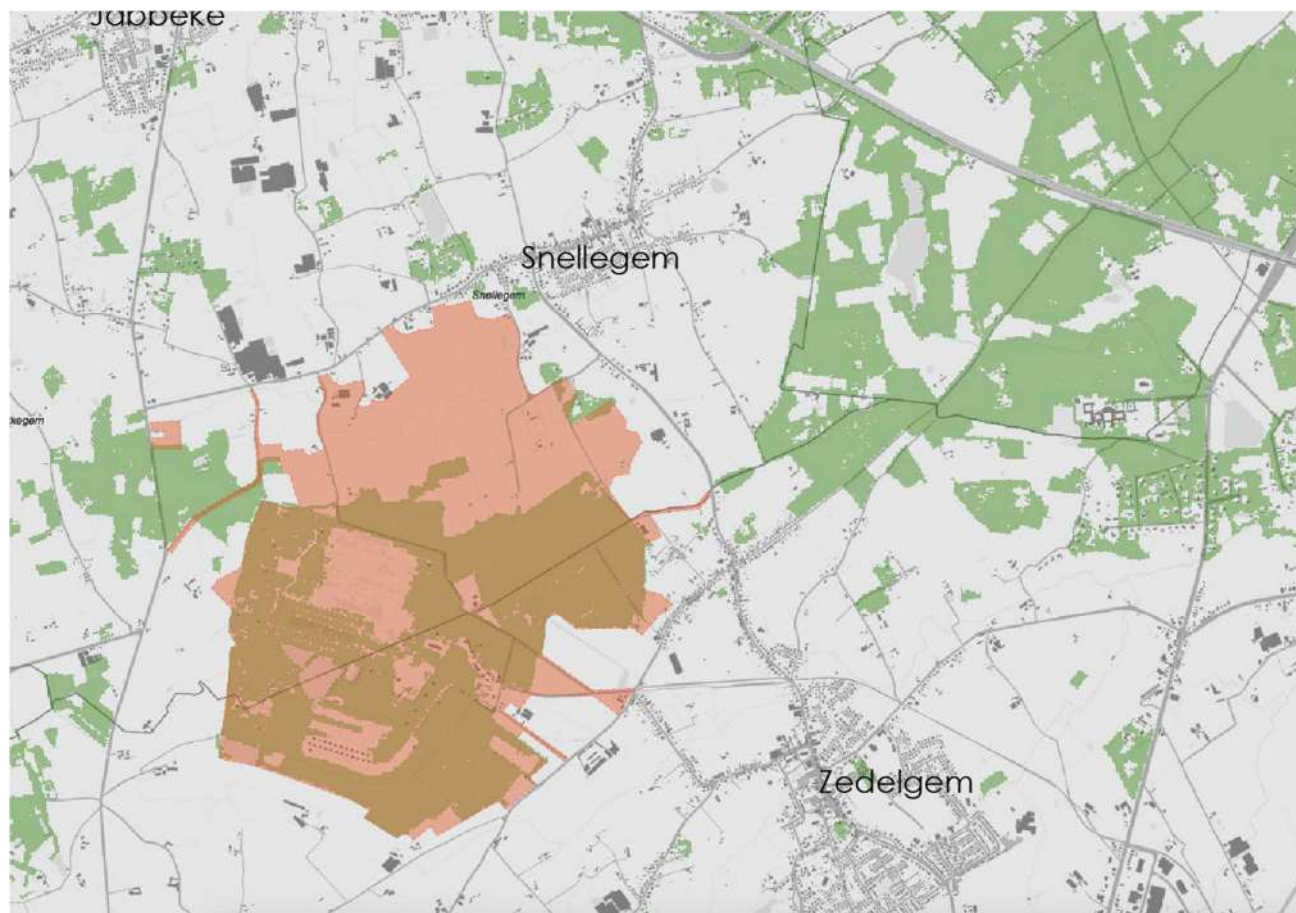
1.2.1 SITUERING OP MACRONIVEAU

Figuur 9: macrosituering van het Vloethemveld op de kaart van de traditionele landschappen

Het beschermd landschap situeert zich in West-Vlaanderen. Het noordelijke gedeelte van het beschermd landschap ligt in de gemeente Jabbeke, het zuidelijke deel in de gemeente Zedelgem. Deze gemeentes liggen ongeveer midden tussen de steden Brugge en Oostende. Het beschermd landschap Vloethemveld wordt volgens de kaart van traditionele landschappen ingedeeld in de 'zandstreek buiten de Vlaamse vallei, meer bepaald in het 'bosgebied Zedelgem – Sint-Andries'. Dit gebied wordt beschreven als een bosgebied met kleine compartimenten landbouwgrond, ruimten van kleine omvang worden begrensd door plaatselijk sterk opgaande vegetatie. Historische bebouwing bestaat uit geïsoleerde elementen. Het voorkomen van heidebiotopen is waardevol en moet verder ontwikkeld worden. In het noorden wordt dit gebied begrensd door het bosgebied Sint-Andries – Jabbeke en in het zuiden door het Houtland.

1.2.2 SITUERING OP MICRONIVEAU

Het noordelijke gedeelte van het beschermd landschap sluit aan bij het landbouwgebied tussen Jabbeke en Snellegem, een deelgemeente van Jabbeke waarvan de kern raakt aan het beschermd landschap. Ten zuidoosten van het beschermd landschap ligt de kern van Zedelgem. Meer dan de helft van het beschermd landschap bestaat uit bos en sluit hierdoor aan bij de verschillende bosgebieden die zich ten zuiden van Brugge bevinden.

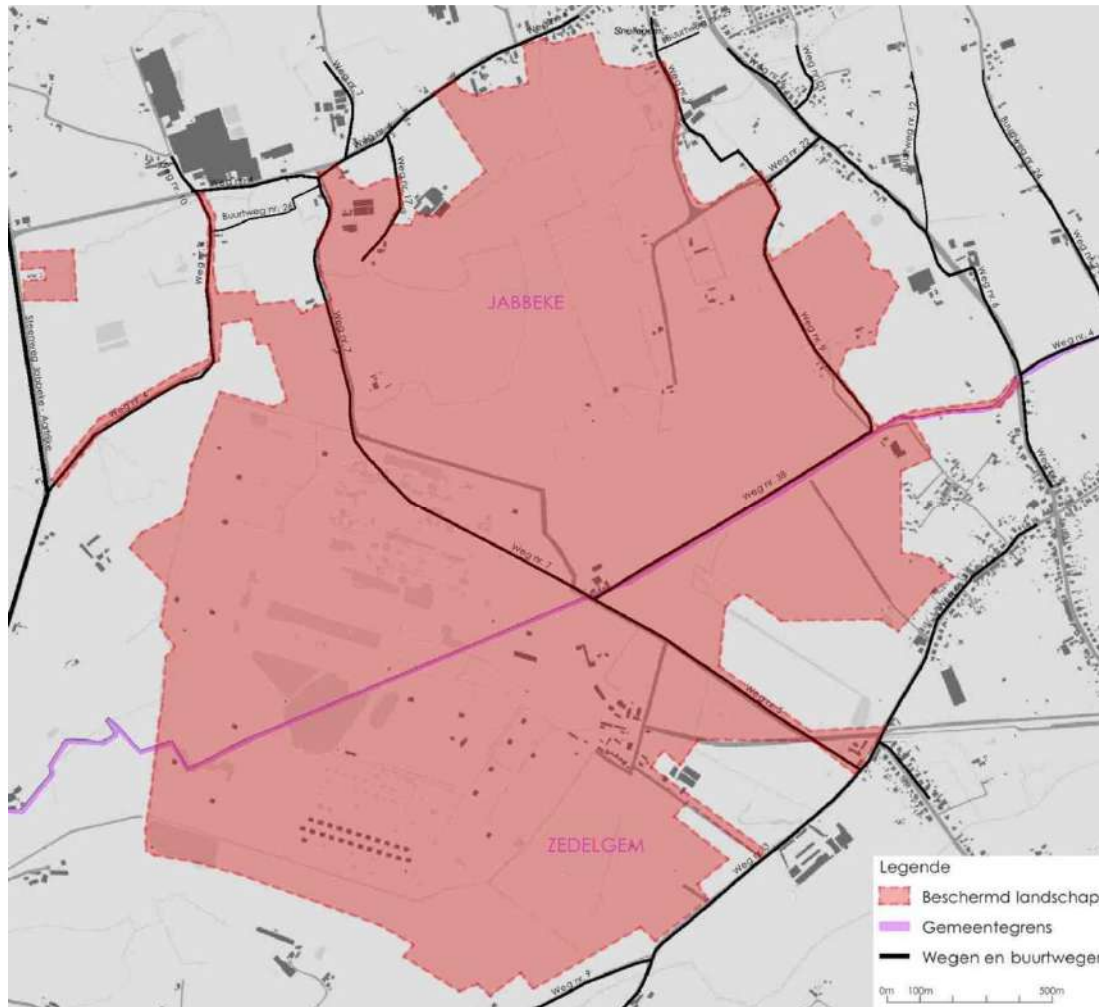
Figuur 10: Microsituering van het Vloethemveld tussen Zedelgem en Jabbeke en de verschillende bosgebieden in de omgeving.

Figuur 11: Ortofoto Vloethemveld

1.3 Statuut van wegen en waterlopen

1.3.1 ATLAS DER BUURTWEGEN

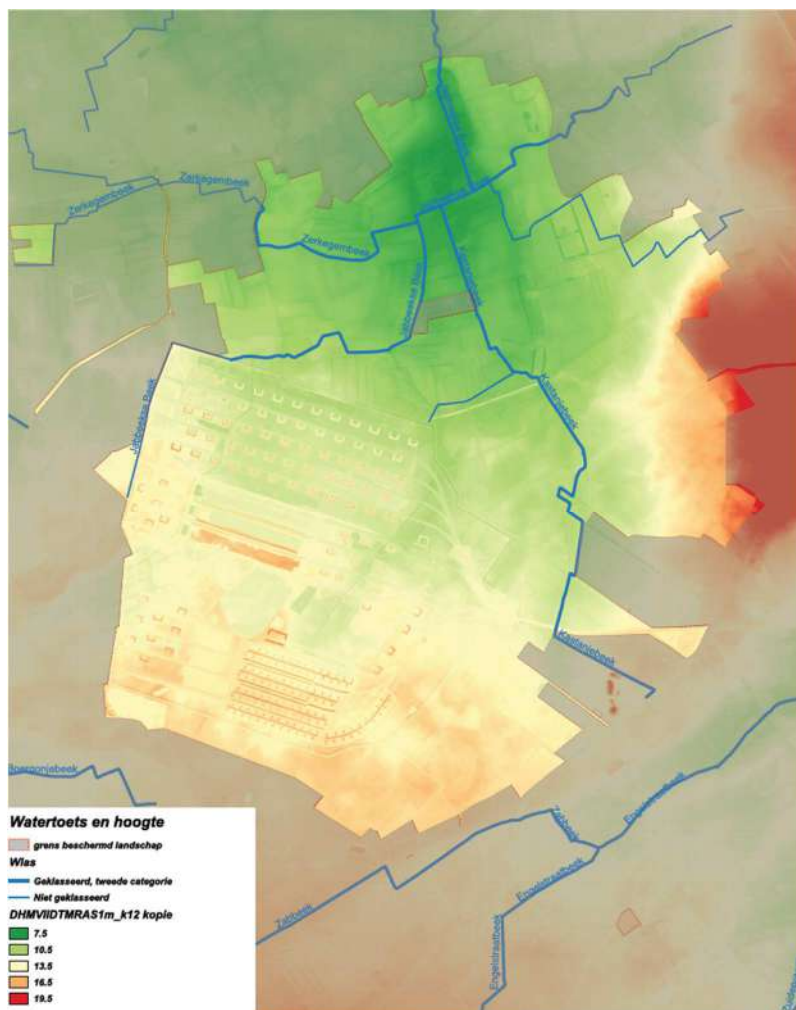

Figuur 12: atlas der buurtwegen

De atlas der buurtwegen is een gedetailleerde kaart uit 1841 met een inventarisatie van alle wegen en buurtwegen. Opvallend in het gebied van het Vloethemveld is het bijna volledig ontbreken van buurtwegen en wegen. Rondom het beschermd landschap zijn wel verschillende wegen en buurtwegen terug te vinden. De tabel geeft een overzicht van de wegen en buurtwegen in en in de directe nabijheid van het beschermd landschap.

Atlas der buurtwegen	Huidige benaming	Opmerkingen	Wegbeheerder
GEMEENTE JABBEKE			
Steenweg Jabbeke - Aartrijke	Aartrijksesteenweg		Gemeenteweg (Jabbeke)
Weg nr. 2	Hageweg		Gemeenteweg (Jabbeke)
Weg nr. 4	Zandweg naar Aartrijke / Eernegemweg	<i>Kleine wijziging op kruispunt met weg nr. 7</i>	Gemeenteweg (Jabbeke)
Weg nr. 6	Isenbaartstraat	<i>Recht getrokken</i>	Gemeenteweg (Jabbeke)
Weg nr. 7	Zomerweg	<i>Doorheen Vloethemveld, traject gewijzigd</i>	Gemeenteweg (Jabbeke)
Weg nr. 9	Woudweg naar Zedelgem	<i>Traject op verschillende plaatsen gewijzigd</i>	Gemeenteweg (Jabbeke)
Weg nr. 10	Zandweg naar Aartrijke		Gemeenteweg (Jabbeke)
Weg nr. 17	Hildegheemweg		Gemeenteweg (Jabbeke)
Weg nr. 21	Meersbeekstraat		Gemeenteweg (Jabbeke)
Weg nr. 22	Woudweg naar Zedelgem		Gemeenteweg (Jabbeke)
Weg nr. 38	-	<i>Afgeschaff</i>	
Buurtweg nr. 12			Gemeenteweg (Jabbeke)
Buurtweg nr. 24	Hageweg	<i>Omgevormd tot volwaardige weg</i>	Gemeenteweg (Jabbeke)
Buurtweg nr. 26			Gemeenteweg (Jabbeke)
Buurtweg nr. 29			Gemeenteweg (Jabbeke)
GEMEENTE ZEDELGEM			
Weg nr. 3	Diksmuidse Heirweg		Gemeenteweg (Zedelgem)
Weg nr. 4	Snellegemse straat		Gemeenteweg (Zedelgem)
Weg nr. 5	Vloethemveld		Gemeenteweg (Zedelgem)
Weg nr. 9	Zabekestraat		Gemeenteweg (Zedelgem)

1.3.2 WATERTOETS

Het Vloethemveld behoort tot het verzamelgebied van de noordelijk gelegen Jabbeekse beek, die haar water loost in het kanaal Brugge-Oostende (Nieuwe polder van Blankenberge, bekken Brugse polder, deelbekken oudlandpolder Blankenberge). Nadat een deel van de oorspronkelijk 1600m lange dijk door het Vloethemveld afgevoerd werd (cfr. historiek), leidde men het water van het Vloethemveld via allerlei grachten van uiteenlopende dimensies (gemiddelde diepte 100cm) naar de Walebeek of Kastanjebeek. Deze mondt in het landbouwgebied ten noorden van het voormalig militair domein uit in de Jabbeekse beek. Niet ver hiervandaan mondt ook de Zerkembeek die vanuit het oosten het beschermd landschap instroomt uit in de Jabbeekse beek. De Walebeek of Kastanjebeek is een onbevaarbare waterloop van 2de categorie net als het grootste deel van de Jabbeekse beek en een klein deel van de Zerkembeek. De meeste van deze beken ontstaan ter hoogte van het beschermd landschap en worden in eerste instantie als onbevaarbare waterloop van 3de categorie geklasseerd. Het uiterste zuidwesten van het beschermd landschap watert af richting de Moerletebeek, een onbevaarbare waterloop van 3de categorie. Deze behoort tot het deelbekken Gistel – ambacht (Middenkustpolder).¹

De watertoets² leert ons verder dat de bodems bijna overal infiltratiegevoelig zijn. Vooral het noordelijke gedeelte van het beschermd landschap (landbouwgebied is erg vlak. Op het voormalig militair domein zijn enkele kleinere hellingen aanwezig op de randen van de taluds rondom de munitiedepots. De plaats waar de Jabbeekse beek, Walebeek (Kastanjebeek) en de Zerkembeek samen vloeien wordt beschreven als effectief overstromingsgevoelig, de ruimere omgeving als mogelijk overstromingsgevoelig. Dit wordt ook vermeld in actiepunt 10 van het bekkenbeheerplan Brugse polders³. Dit is niet de enige plaats waar de Jabbeekse beek overstroomt, in het eerder genoemd bekkenbeheerplan wordt bijgevolg voorgesteld om op deze locatie een actief overstromingsgebied te realiseren die dient als belangrijke waterbuffer. Zo probeert men wateroverlast verder stroomafwaarts (in woongebieden) te voorkomen.

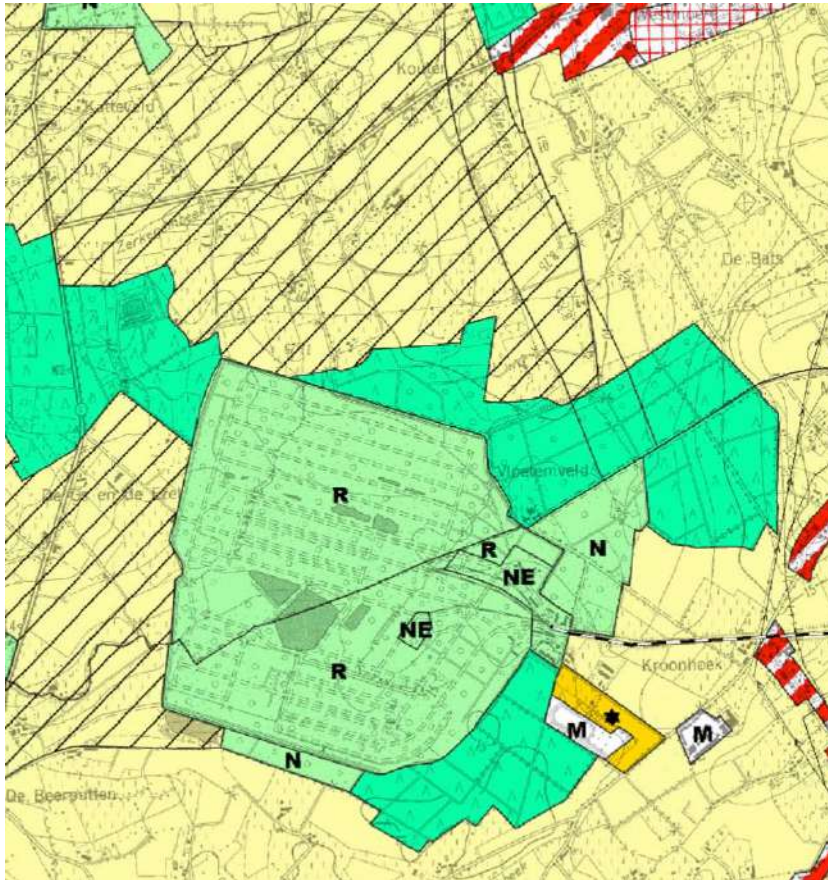
¹ Zwaenepoel, De Cat, Cosyns, Lambrechts, Jacobs, David, Vereecke. 2012. *Geïntegreerd beheerplan complex Vloethemveld, Duvelsnest, Vuile Moere*. (pp. 8-9)

² watertoets via geopunt.be (geraadpleegd 30-03-2017)

³ Secretariaat van het bekken van de Brugse polders. 2008. *Het bekkenbeheerplan van het bekken van de Brugse polders*. (pp. 327-329)

1.4 Juridisch kader

1.4.1 GEWESTPLAN

Het gewestplan is een planningsinstrument dat voor het gehele Vlaamse grondgebied de bodembestemming weergeeft. Het gewestplan is een verouderd instrument maar blijft geldig zolang het niet vervangen wordt door ruimtelijke uitvoeringsplannen. De bestemmingen van het gewestplan zijn het belangrijkste criterium voor het al dan niet toestaan van een stedenbouwkundige vergunning.

Binnen het beschermd landschap zijn volgende bodembestemmingen terug te vinden⁴:

-Gebieden voor dagrecreatie (oranje aanduiding met ster):

Deze zijn bestemd voor het aanbrengen van recreatieve en toeristische accommodatie, bij uitsluiting van alle verblijfsrecreatie. In deze gebieden kunnen de handelingen en werken aan beperkingen worden onderworpen ten einde het recreatief karakter van de gebieden te bewaren.

- Natuurgebieden (groene aanduiding met letter N):

De natuurgebieden omvatten de bossen, wouden, venen, heiden, moerassen, duinen, rotsen, aanslibbingen, stranden en andere dergelijke gebieden. In deze gebieden mogen jagers- en vissershutten worden gebouwd voor zover deze niet kunnen gebruikt worden als woonverblijf, al ware het maar tijdelijk

-Natuurreservaten (groene aanduiding met letter R):

Natuurreservaten zijn de gebieden die in hun staat bewaard moeten worden wegens hun wetenschappelijke of pedagogische waarde. In deze gebieden zijn enkel de handelingen en werken toegestaan, welke nodig zijn voor de actieve of passieve bescherming van het gebied.

⁴ Ruimtelijke ordening Vlaanderen - gewestplan: legende en voorschriften via http://www2.vlaanderen.be/ruimtelijk/gewestplan/gewestplan_legende_kb1972.html (geraadpleegd 30-03-2017)

- Natuureducatieve infrastructuur⁵ (groene aanduiding met letters NE)

Het gebied bestemd voor natuureducatieve infrastructuur maakt inherent deel uit van het omringende natuurgebied. De bestaande gebouwen en infrastructuur mogen gebruikt en aangepast worden in het kader van het natuureducatief-recreatief medegebruik van het gehele domein (als onthaalcentrum, museum, bosklassen, ...).

- Bosgebieden (groene aanduiding zonder letter):

De bosgebieden zijn de beboste of de te bebossen gebieden, bestemd voor het bosbedrijf. Daarin zijn gebouwen toegelaten, noodzakelijk voor de exploitatie van en het toezicht op de bossen, evenals jagers- en vissershutten, op voorwaarde dat deze niet kunnen gebruikt worden als woonverblijf, al ware het maar tijdelijk. De overschakeling naar agrarisch gebied is toegestaan overeenkomstig de bepalingen van artikel 35 van het Veldwetboek, betreffende de afbakening van de landbouw- en bosgebieden.

- Agrarische gebieden (gele aanduiding):

De agrarische gebieden zijn bestemd voor de landbouw in de ruime zin. Behoudens bijzondere bepalingen mogen de agrarische gebieden enkel bevatten de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfsgelegenheid voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven.

-Landschappelijk waardevolle agrarische gebieden (gele aanduiding met zwarte arcering):

De landschappelijk waardevolle agrarische gebieden zijn agrarische gebieden waarvoor bepaalde beperkingen gelden met het doel het landschap te beschermen of aan landschapontwikkeling te doen. In deze gebieden mogen alle handelingen en werken worden uitgevoerd die overeenstemmen met deze in de agrarische gebieden, voor zover zij de schoonheidswaarde van het landschap niet in gevaar brengen.

- Militaire gebieden (witte aanduiding met letter M)

Binnen het beschermd landschap zijn geen goedgekeurde RUP's of BPAS's aanwezig

⁵ 2002. *Digitale geactualiseerde gewestplannen Vlaanderen – Bijlage 3: teksten aanvullende stedenbouwkundige voorschriften (pp. 38-39)*

1.4.2 LIGGING IN SPECIALE BESCHERMINGSZONES

1.4.2.1 Habitatrichtlijngebieden⁶

Een groot deel van het beschermd landschap is aangeduid als habitatrichtlijngebied. Dit is een Europese richtlijn met tot doel de biodiversiteit in de lidstaten te behouden en streeft naar de instandhouding en het herstel van de natuurlijke habitatten en de wilde flora en fauna die hiervan deel uitmaken en deze zones genieten speciale bescherming. In het Vloethemveld gaat het om habitatrichtlijngebied BE250004 – bossen, heiden en valleigebieden van zandig Vlaanderen – westelijke deel. Het gehele gebied heeft een oppervlakte van 3064 hectare, het deelgebied Vloethemveld beslaat 294 hectare.⁷

Binnen het Vloethemveld worden 7 beschermde habitats afgebakend⁸:

- 2330: Open graslanden op landduinen
- 3130: Voedselarme tot matig voedselarme wateren met droogvallende oevers
- 4010: Vochtige tot natte heide
- 4030: Droge heide
- 6230: Heischrale graslanden van zure bodems
- 6410: Blauwgraslanden
- 9120: Eiken-Beukenbossen op zure bodems

1.4.2.2 Rode lijstsoorten⁹

Rode lijsten geven aan wat de kans op uitsterven is van een soort in een bepaalde regio. In het soortenbesluit wordt het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek aangeduid als coördinator voor het openstellen en valideren van Rode Lijsten in Vlaanderen.

De rode lijsten zijn opgesteld op basis van twee criteria:

- De zeldzaamheid van de soort
- De trend (hoe de aantallen van de soort doorheen de tijd evolueren)

Op basis van deze criteria kunnen soorten in één van volgende categorieën vallen: “uitgestorven”, “ernstig bedreigd”, “bedreigd”, “kwetsbaar” en “bijna in gevaar”. Zo wordt op een objectief, wetenschappelijke basis aangetoond hoe het met de soorten in Vlaanderen is gesteld. De Rode Lijsten vormen dan ook een belangrijke basis voor het soortenbeleid in Vlaanderen en meer specifiek de soortbeschermingsinitiatieven zoals soortenbeschermingsprogramma's of –plannen. Een volledige lijst van waargenomen rode lijstsoorten is terug te vinden in bijlage 4.

⁶ Habitatrichtlijngebieden. (online) Via geopunt.be. (geraadpleegd 27-10-2017)

⁷ Zwaenepoel et al. 2012. *Geïntegreerd beheerplan complex Vloethemveld, Duvelsnest, Vuile Moere*. (pp. 8-9)

⁸ Natura 2000, zandig Vlaanderen West. (online) Via <https://www.natura2000.vlaanderen.be/gebied/zandig-vlaanderen-west/planten-en-dieren> (geraadpleegd 24-04/2018)

⁹ Rode lijsten. (online) Via natuurenbos.be. (geraadpleegd 27-10-2017)

1.4.2.3 *Historisch permanente graslanden*¹⁰

Op basis van de biologische waarderingskaart, aangevuld met teeltplannen in de periode 2011-2016 worden voor heel Vlaanderen historisch permanente graslanden aangeduid. Het wijzigen van de functie van deze graslanden is binnen een beschermd landschap door het natuurdecreet en het maatregelenbesluit verboden. De percelen die hiervoor in aanmerking komen, zijn raadpleegbaar via geopunt.be en worden geïnventariseerd in hoofdstuk 3.

1.4.2.4 *Andere*

Binnen het beschermd landschap Vloethemveld zijn geen VEN (Vlaams Ecologisch Netwerk), IVON (Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk), GEN (Grote eenheden Natuur) of GENO (Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling) afgebakend. Het GEN-gebied Vloethemveld, Sint-Andriesveld, Tillegem mag dan wel dezelfde naam dragen als het beschermd landschap, toch overlappen deze gebieden niet. Op zijn dichtst is de afstand tussen deze twee nog circa 1km.¹¹

¹⁰ *Historisch permanente graslanden (HPG) en andere permanente graslanden in Vlaanderen beschermd door de natuurwetgeving. Via geopunt.be. (geraadpleegd 27-10-2017)*

¹¹ *Gebieden van het VEN en het IVON. Via geopunt.be (geraadpleegd 30-03-2017)*

1.5 Onroerend erfgoed¹²¹³

Beschermd cultuurhistorisch landschap:

Vloetenveld

ID: 11843

Beschermd sinds 09-05-1995 07-01-2008

Op 07-01-2008 was er een gedeeltelijke vernietiging van het besluit. Sindsdien behoren verschillende percelen in het noordwesten niet meer tot het beschermd landschap.

Maakt deel uit van:

Landschapsatlas relict:

Vloetenveld en omgeving

ID: 135138

Beschermd monument dat deel uitmaakt van het beschermd cultuurhistorisch landschap:

Vloethemhoeve met achtvormige omwalling

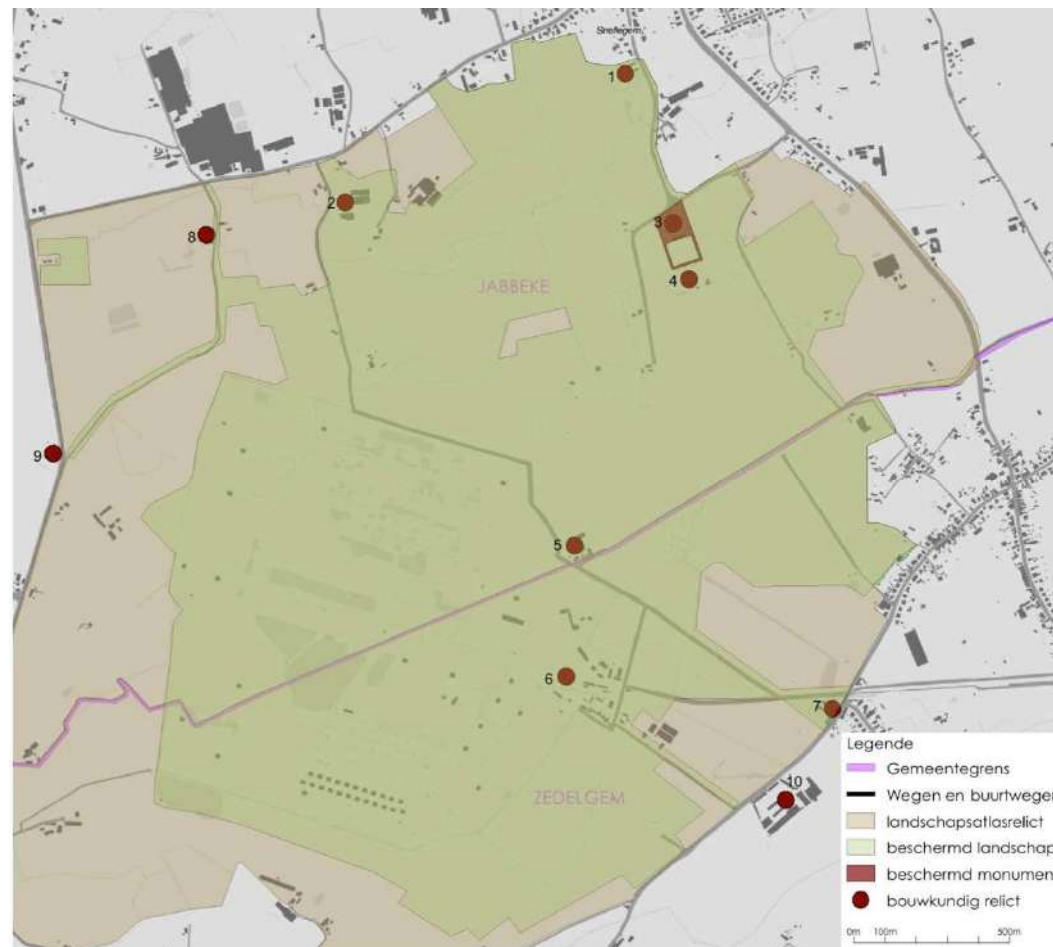
ID: 13423

Beschermd sinds: 15-04-2004

Bouwkundige relict die deel uitmaken van het beschermd landschap:

1: Hoeve met twee volumes	ID: 88793
2: Hoeve Hildeghemhof	ID: 88791
3: Vloetemhoeve	ID: 88794
4: Hoeve met losse bestanddelen	ID: 88795
5: Boswachterswoning De Vier Eycken	ID: 88796
6: Militair domein en natuurgebied	ID: 209443
7: Hoeve Noortweghe	ID: 209307

Bouwkundige relict die geen deel uitmaken van het beschermd landschap maar waarvan de ontwikkeling wel gelinkt is aan deze van het beschermd landschap:

Figuur 13: Ligging van het onroerend erfgoed in en rond het Vloethemveld

¹² Onroerend erfgoed. Via inventaris.onroerend-erfgoed.be (geraadpleegd 31-03-2017)

¹³ Onroerend erfgoed. Via geo.onroerend-erfgoed.be (geraadpleegd 31-03-2017)

8: Hoeve met twee parallelle volumes	ID: 88797
9: Kleine hoeve	ID: 88828
10: Kazerne kapitein Stevens	ID: 209308

1.6 Beleidskader

1.6.1 PROVINCIAAL RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN¹⁴

Het provinciaal ruimtelijk structuurplan bouwt verder op het RSV. De uitgangspunten en principes van het RSV gelden als basis en beleidskader voor het provinciaal ruimtelijk structuurplan.

Het studiegebied behoort tot de voormalige veldontginning 'veldruimte' en 'de omgeving Moere Blote tot Vloethemveld'¹⁵. Het Vloethemveld wordt verschillende keren omschreven als gebied die een rol kan opnemen in de gewenste ruimtelijke structuur van West-Vlaanderen. De verlaten spoorwegbedding Vloethemveldzate (d11) wordt gezien als ecologische infrastructuur van bovenlokaal belang. Binnen de gewenste ruimtelijke structuur toerisme en recreatie wordt het Vloethemveld vernoemd als openlucht recreatief domein van provinciaal niveau. Het wordt omschreven als knooppunt (nr. 23) en de Vloethemveldzate te Zedelgem (nr. 22) wordt ook omschreven als lijnelement. Binnen de gewenste ruimtelijke structuur landschap wordt het Vloethemveld aangeduid als gaaf landschap (nr. 30) en als ankerplaats (nr. 22).

1.6.2 GEMEENTELIJK RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN JABBEKE^{16,17}

In het richtinggevend gedeelte van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Jabbeke worden het poldergebied en de zuidelijke 'bosgordel' als dragers gemarkeerd van de natuurlijk-landschappelijke structuur. De gemeente streeft hier naar een kwaliteitsvolle open ruimte met optimale afstemming tussen landbouw en natuur. In het richtinggevend gedeelte wordt specifiek ingegaan op verschillende deelzones binnen de gemeente. Bijna het gehele beschermd landschap wordt ingedeeld bij de zuidelijke bosgordel Vloethemveld - Sint-Andries. Voor deze deelzone doet de gemeente enkele suggesties naar de hogere overheid:

- Uitbreiden bosstructuur als ruimtelijke drager
- Stimuleren van grondgebonden land- en tuinbouw
- Afwegen van ontwikkelingsperspectieven van zonevreemde constructies

In het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Jabbeke wordt verder ook aangehaald dat het Vloethemveld een rol kan spelen binnen de gewenste toeristisch-recreatieve structuur als zone voor 'natuureducatie en exploratie van biologisch waardevolle gebieden'. In 1997 is het GNOP (gemeentelijk natuurontwikkelingsplan) goedgekeurd. Hierin worden drie scenario's vooropgesteld waarvan twee van toepassing zijn op het scenario Jabbeekse beek is tevens een actieplan opgesteld waarin maatregelen in functie van de waterkwaliteit, constructies, oeverversterking, onderhoudswerken en verbetering van de habitatten en het omgevend landgebruik beschreven staan. Op deze manier wil men natuurlijke oeverstroken creëren en het behoud en onderhoud van kleine landschapselementen waarborgen.

¹⁴ Provincie West-Vlaanderen. 2002. Provinciaal ruimtelijk structuurplan West-Vlaanderen. (pp. 222, 225, 226, 233, 234, 294, 296)

¹⁵ Zwaenepoel et al. 2012. Geïntegreerd beheerplan complex Vloethemveld, Duvelsnest, Vuile Moere. (p. 11)

¹⁶ Waumans, Verté, Demol, Rosseel. 2008. Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Jabbeke

¹⁷ Zwaenepoel et al. 2012. Geïntegreerd beheerplan complex Vloethemveld, Duvelsnest, Vuile Moere. (pp. 11-12)

1.6.3 GEMEENTELIJK RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN ZEDELGEM¹⁸

In het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Zedelgem wordt het Vloethemveld tweemaal aangehaald bij de gewenste natuurlijke structuur. Het Vloethemveld maakt deel uit van zowel de landschappelijke hoofdas C als de landschappelijke hoofdas D. Per hoofdas worden enkele doelstellingen geformuleerd. De belangrijkste doelstellingen die van toepassing zijn op het Vloethemveld zijn:

- Het is wenselijk de structuur van de bossen te versterken.
- Het Vloethemveld vormt één geheel met de aansluitende bosgebieden in Zedelgem en Jabbeke en heeft belangrijke landschappelijke, natuurlijke en recreatieve groeipotenties.
- De aanplant van kleine landschapselementen dient gestimuleerd te worden
- Dreefherstel is een prioriteit in de niet-beboste gedeelten
- Bebossing op vrijwillige basis door de eigenaars kan, wanneer dit tot een landschappelijke meerwaarde leidt en geen substantieel nadeel met zich meebrengt voor bestaande landbouwbedrijven

In het ruimtelijk structuurplan wordt ook een algemene visie gegeven op de deelruimte 'noordelijke boszone' waar het Vloethemveld deel van uitmaakt, volgende doelstellingen zijn van toepassing op het Vloethemveld:

- Landschapsverschraling dient uitgesloten te worden en het typisch karakter van de deelruimte moet worden versterkt
- Het oud munitiedepot in het Vloethemveld wordt als grensoverschrijdend natuurgebied opgewaardeerd.
- Passende nevenfuncties zoals hoevetoerisme, landbouwklassen, zorgboerderijen, thuisverkoop van hoeveproducten worden gestimuleerd
- Op recreatief vlak speelt het Vloethemveld een belangrijke rol als openluchtrecreatief groen domein en de Vloethemveldzate als toeristisch-recreatief lijnelement.
- Op de atletiekpiste Vloethemveld moet de nodige infrastructuur kunnen worden aangelegd voor een volwaardige fusiegemeentelijke atletiekaccommodatie, maar met respect voor de landschappelijke en natuurlijke waarde van de omgeving. De aanwezige parking moet worden geoptimaliseerd in functie van meervoudig gebruik, onder andere voor de gebruikers van de atletiekpiste, de bezoekers aan het natuur- en erfgoeddomein en aan de provinciale school voor veiligheidsdiensten. Een gemeenschappelijk onthaal of bezoekerscentrum dient gerealiseerd te worden, al dan niet in de bestaande militaire gebouwen, ten behoeve van de gebruikers van de sportaccommodatie of het fietsroutenetwerk, of de bezoekers aan het natuur- en erfgoeddomein.
- Er moet een recreatieve verbinding worden gerealiseerd tussen de Noordhoek en Vloethemveld.

¹⁸ Vandecasteele, Waumans, Sanders. 2013. Gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Zedelgem - Ontwerp. (pp. 42-43, 86)

2. HISTORISCHE NOTA

2.1 De vroege middeleeuwen

De geschiedenis van het Vloethemveld gaat terug op die van de semi-natuurlijke velden die in de vroege middeleeuwen op veel plaatsen voorkwamen te midden van het oorspronkelijk, gemengde eikenbos in de zandstreek van Binnen-Vlaanderen. Deze velden zijn waarschijnlijk ontstaan door menselijke activiteiten zoals het beweiden met vee vanaf het late steentijdperk. De toenemende rooibouwpraktijken van de mens zijn waarschijnlijk dan ook de belangrijkste oorzaak van de degradatie van het bos naar heideveld.

Ondanks enkele neolithische vondsten in het Vloethemveld, zijn sporen van cultuurland en menselijke bewoning tot in de vroege middeleeuwen eerder schaars. Zo zijn er over het Vloethemveld amper historische bronnen waarmee we aan de slag kunnen om het Middeleeuws natuurlandschap te reconstrueren.

De oudste sporen waar we iets aan hebben zijn de Germaanse plaatsnamen eindigend op –ingahem en –hem. Deze plaatsnamen duiden Germaanse nederzettingen aan die tussen de 6de en de 10de eeuw als centra van landbouw en veeteelt ontstonden.¹⁹ Snellegem was gedurende de vroege Middeleeuwen een belangrijke nederzetting en was een Merovingisch kroondomein waar de vertegenwoordiger van het gezag resideerde en van waaruit onder meer de belastingen geïnd werden.²⁰ Ook de huidige nederzetting van Zedelgem ontstond in deze periode.

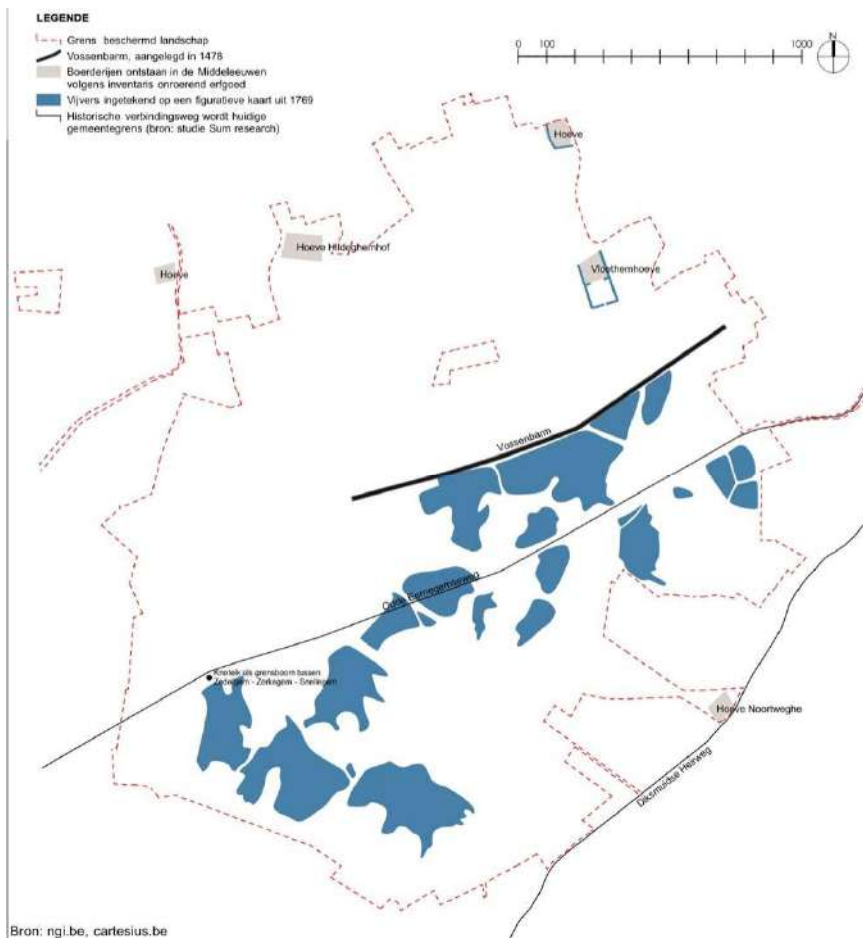
¹⁹ Zwaenepoel, De Cat, Cosyns, Lambrechts, Jacobs, David, Vereecke. 2012. *Geïntegreerd beheerplan complex Vloethemveld, Duvelsnest, Vuile Moere*. (pp. 23-24)

²⁰ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: *Snellegem* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/122132> (geraadpleegd op 24 oktober 2017)

2.2 De late middeleeuwen tot de Franse Revolutie ²¹²²

²¹ De Bethune L., De Baerdemaker M., M.sc. in conservation, Jacobs H., Kesbeke W., Luyten T., Sheikhezai V., Van Damme L. 2013. *De militair-historische erfgoedwaarden van het voormalig munitiedepot en POW-camp Vloethemveld* (pp.15-17)

²² Zwaenepoel, De Cat, Cosyns, Lambrechts, Jacobs, David, Vereecke. 2012. *Geïntegreerd beheerplan complex Vloethemveld, Duvelsnest, Vuile Moere.* (pp. 23-24)

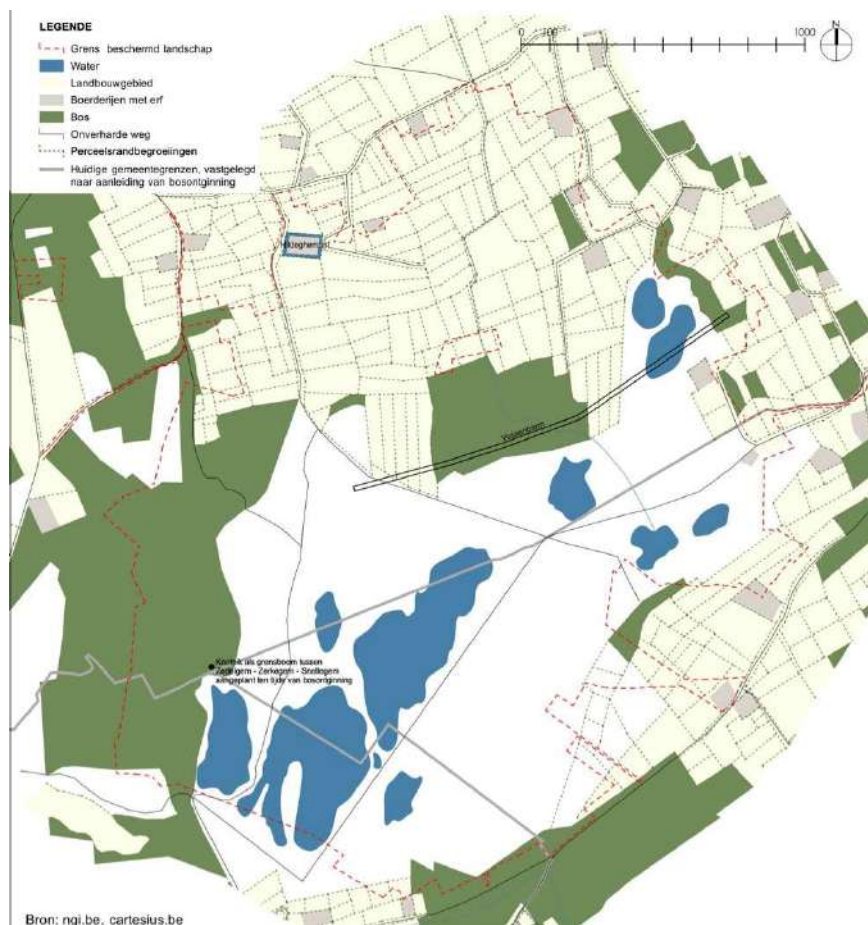

Bron: ngl.be, cartesius.be

Figuur 14: Romeinse tijd en Middeleeuwen

In 1296 schenkt graaf Gwijde van Dampierre het 'Vloethemveld', beschreven als "... woestinen of velde liggende tussen de prochgien van Snellengheem, Zedelgheem ende Artrike...", aan het Brugse Sint-Janshospitaal. Om het veld te ontginnen bouwt het Sint-Janshospitaal aan de rand van het gebied enkele hoeves: het 'Hildeghemhof' (eerste vermelding in 1273), het 'Vloethemhof' (eerste vermelding in 1478) en 'Noortweghe'. De hoger gelegen Diksmuidse Heirweg (onderdeel van een oude Romeinse Heirweg) die ten oosten van het beschermd landschap loopt, speelde een belangrijke rol bij de ontginning van het Vloethemveld, dit in tegenstelling tot de lager gelegen 'den Ouden Eerneghemsewegh' die dwars door het toentertijd drassige Vloethemveld loopt. De 'Hoeve Vloethemveld' wordt voor het eerste vermeld omstreeks 1300, maar zijn geschiedenis gaat waarschijnlijk nog verder terug.

Door steeds terugkerende overstromingen van de landbouwgronden wordt in 1478 door de hospitaalbroeders ten noorden van het gebied de zogenaamde 'Vossenbarm' (grondgebied Snellegem, tussen de Vloethemstraat en de Isenbaertstraat) aangelegd. Tientallen hectaren ten noorden van de dijk werden hierdoor bebouwbaar. Ten zuiden van de dijk geeft dit aanleiding tot het vormen van talrijke vijvers zoals de 'Grote Vloethemvyvere' en de "Cleene Vloethemvyvere". Bij een opmeting door landmeter David Timotheus Huyseune worden een vijftiental vijvers in kaart gebracht. Deze vijvers werden gebruikt als visvijvers, voor het kweken van karpers. De impact van de aanleg van deze dijk is tot op vandaag zichtbaar in een opvallende tweedeling in het landschap (bosgebied versus landbouwgebied).

Figuur 15: Situatie volgens de Ferrariskaart (1770-1777)

Vanaf circa 1770 wordt het veldgebied als houtwinningsgebied beheerd. De vijvers en moerassen werden bijna allemaal omgezet naar bos (de Vandermaelenkaart uit 1846-1854 is de laatste kaart waarop twee vijvers staan ingetekend). De Vossenbarm wordt hiervoor grotendeels weer afgegraven, het water wordt afgevoerd naar de Walebeek. Door het in cultuur brengen van het gebied, werd het economisch waardevoller en diende de afgrenzing tussen Zedelgem, Zerkegem en Snellegem te worden vastgelegd. Hiervoor werd het tracé van de Oude Eernegemseweg gebruikt. Een oude knoetik markeert vandaag nog de locatie waar de drie grenzen bijeen komen. Vooral ten zuiden van de voormalige Vossenbarm werden kaarsrechte dreven aangelegd als grid voor het te planten bos. De Vloethemveldstraat vormde de basis voor dit raster, de Oude Eernegemseweg werd verlegd zodat deze dwars op de Vloethemveldstraat kwam te liggen. Interessant is dat de Ferrariskaart, opgesteld tussen 1770 en 1777 de overgang naar deze bosontginning laat zien. Het zuidelijk deel van het huidig beschermd landschap wordt nog bijna helemaal weergegeven als woeste grond met vijvers, maar de 'Oude Eernegemseweg' is op deze kaart wel al verplaatst in functie van de bosontginning. De Vossenbarm wordt op de Ferrariskaart niet weergegeven, maar de tweedeling in het landschap is zeer opvallend. Het noordelijke deel van het huidig beschermd landschap wordt op de Ferrariskaart weergegeven als een waar bocagelandschap waarin akkers en weilanden telkens omrand worden door perceelsrandbegroeiingen en boomgaarden nabij de hoeses. Het Hildeghemhof wordt weergegeven met omwalling.

Op de plaats waar beide wegen elkaar kruisen, werd de hoeve 'De Vier Eycken' gebouwd voor de net als toezienersboswachter aangestelde Peter Warnier. Deze moest in opdracht van het Sint-Janshospitaal in Brugge toezien op de grootschalige landschapswerken in het Vloethemveld. In 1783 werd deze opgevolgd door Jan Aneca die de bebossing van het Vloethemveld meemaakte tot 1831. In 1781 wordt een boswachterswoning gebouwd, nu bekend als "Ferme Bocca" (genoemd naar de Waalse

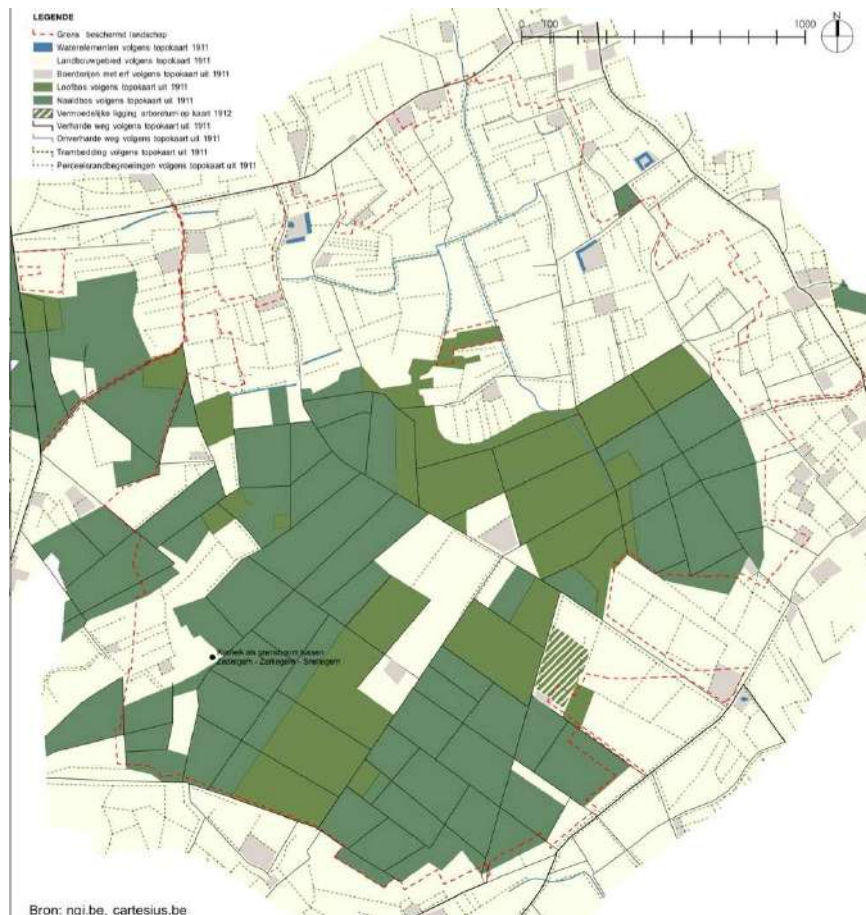
sergeant Saturnin Bocca die er omstreeks 1923 een tijd verbleef als toezichter).

Tot 1777 vormde het Vloethemveld een soort niemandsland tussen de gemeenten Zedelgem, Aartrijke en Snellegem. In de algemene ruimtelijke context van de 'velden' is dit zeer begrijpelijk, aangezien de eigenlijk landbouwgronden dicht rond de dorpen lagen en de woeste gronden en heidevelden, meestal als gemene weide, daarbuiten.

2.3 De Franse Revolutie tot WO I ²³²⁴

²³ De Bethune L et al. 2013. *De militair-historische erfgoedwaarden van het voormalig munitiedepot en POW-camp Vloethemveld* (pp. 15-17)

²⁴ Zwaenepoel et al. 2012. *Geïntegreerd beheerplan complex Vloethemveld, Duvelsnest, Vuile Moere*. (pp. 23-24)

Figuur 16; Situatie Franse Revolutie tot WOI

Na de Franse Revolutie worden alle religieuze eigendommen in beslag genomen en genationaliseerd. Het domein Vloethemveld kwam op deze manier in handen van de 'Burgerlijke Godshuizen van Brugge' die de taak van het Sint-Janshospitaal verder zette. Deze periode wordt gekenmerkt door een sterke bebossing van de zuidelijke helft van het beschermd landschap.

De totale oppervlakte bos schommelde gedurende deze periode wel. Omstreeks 1835-1840 werden reeds grote delen ontbost, er heerste na het mislukken van enkele aardappelogsten hongersnood en de percelen werden terug omgezet in landbouwgrond. De ontbossing bleef aanhouden tot circa 1880. Na deze periode werd goedkoop graan ingevoerd uit Argentinië en Australië, waardoor het economisch weer meer interessant werd om de gebieden te bebossen in plaats van ze te gebruiken als landbouwgrond.

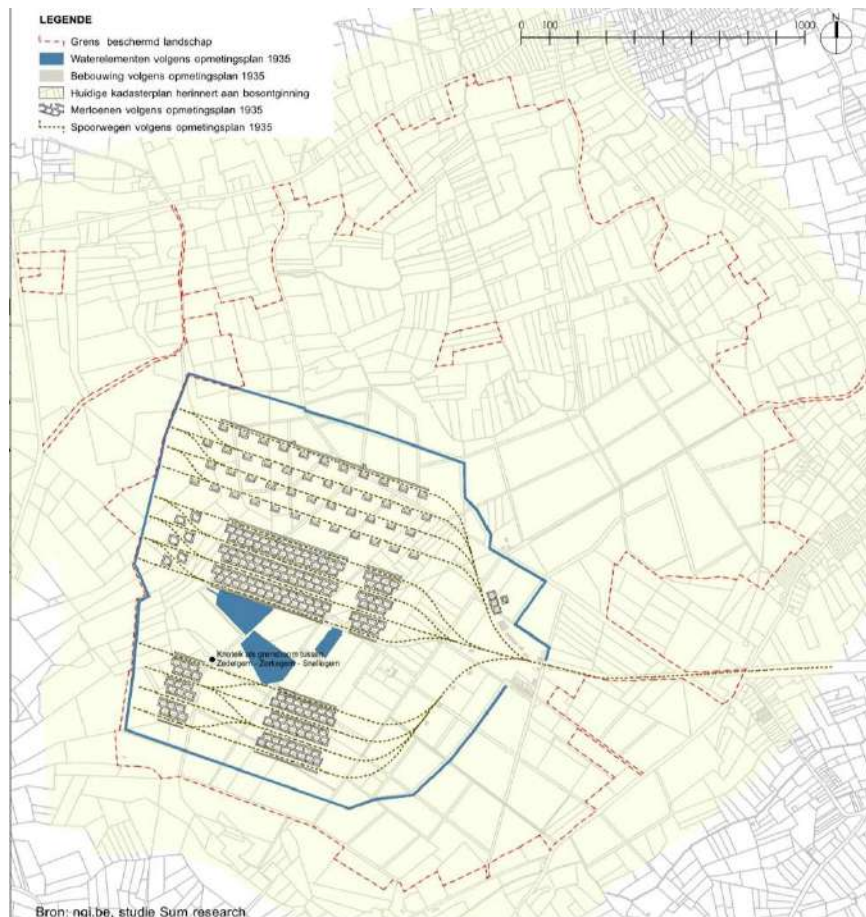
Binnen het gebied werd zowel geëxperimenteerd met loofhout als met naaldhout. Over het algemeen komt men tot de conclusie dat vooral grove den (*Pinus sylvestris*) het goed doet op het Vloethemveld. Van de loofbomen slaat enkel Amerikaanse eik (*Quercus rubra*) echt aan. Op oude topografische kaarten is duidelijk te zien dat er in het Vloethemveld zowel loofhout- als naaldhoutaanplantingen waren. In 1912 werden plannen gemaakt voor de aanleg van een arboretum om een beter inzicht te krijgen in welke boomsoorten toepasbaar waren in het gebied. Dit arboretum was maar een kort leven beschoren, na WOI werd dit reeds verlaten en na WOII werden de laatste resten (op twee bomen na) verplant naar het arboretum in Koekelare.

Buiten de zones die onderhevig zijn aan bebossing, zijn de wijzigingen minder opvallend. Het landbouwgebied bestaat nog steeds uit een bocagelandschap dat gedomineerd wordt door vele perceelsrandbegroeiingen, dikwijls gelinkt aan afwateringsgrachten. Verschillende wegen rondom het beschermd landschap zijn in 1911 reeds verhard. Ten oosten van het beschermd landschap ligt een tramlijn die Zedelgem met Snellegem verbindt.

2.4 Het interbellum²⁵²⁶

²⁵ De Bethune L et al. 2013. *De militair-historische erfgoedwaarden van het voormalig munitiedepot en POW-camp Vloethemveld* (pp. 15-17)

²⁶ Zwaenepoel et al. 2012. *Geïntegreerd beheerplan complex Vloethemveld, Duvelsnest, Vuile Moere*. (pp. 23-24)

Figuur 17: Aanleg munitiedepot in het interbellum

Tijdens Wereldoorlog I wordt het Vloethemveld door de Duitsers bezet. Eerst worden takkenbossen weggehaald om in de loopgrachten en stellingen aan het IJzerfront te gebruiken. Later worden de bomen op grote schaal gekapt, er wordt een zagerij opgericht en er verschijnen verschillende houtovens. Er worden meer dan zeshonderd barakken opgericht, schietstanden gebouwd, spoorlijnen en munitiedepots aangelegd.

In 1918 wordt Zedelgem bevrijd en wordt het aanwezige materiaal massaal vernietigd. Het Vloethemveld ligt er verlaten bij tot de Belgische Staat in 1924 beslist over te gaan tot onteigening van het gebied om er een munitiedepot op te richten. Er worden opnieuw treinsporen aangelegd en munitiedepots gebouwd, geclusterd in zeven groepen. Rondom de munitiedepots werden taluds, zogenaamde 'merlons' opgericht. Op de plaatsen waar hiervoor de aarde werd uitgegraven, bevinden zich nu de grote blusvijvers waarvan het niveau gecontroleerd kan worden doormiddel van sassen en schotbalken. Het gehele domein werd afgelijnd door een brede gracht. De Vloethemveldstraat wordt omgeleid rondom het munitiedepot.

In 1924 werden nabij de ingang enkele werkliedenwoningen gebouwd. Ook de kazerne aan de overzijde van de Diksmuidse Heirweg is opgericht in 1924. Een opmetingsplan uit 1935 geeft een duidelijk beeld weer van de nieuw toegevoegde elementen.

De toen aangelegd structuur van wegen en spoorwegen is ook vandaag nog zichtbaar binnen het voormalig militair domein. Deze breekt echter (op enkele uitzonderingen na) in het geheel met de bestaande perceelsstructuur, ontstaan in functie van de bosontginningen. In de huidige perceelsstructuur is dan ook nog steeds af te lezen hoe het landschap onderverdeeld was voor de aanleg van het militair domein.

2.5 De Tweede Wereldoorlog²⁷

Figuur 18: Zicht op barakken van krijgsgevangenen (bron: archiefdienst Zedelgem)

Figuur 19: Zicht op het tentenkamp (bron: studie Sum research)

Na het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog werd het militair domein al in mei 1940 door Duitse troepen bezet.

Er werd een nieuwe schietstand opgericht en er werden uitgebreide verdedigingswerken rondom de kazerne aan de overkant van de straat uitgebouwd. Er was sprake van een gordel ondergrondse schuilplaatsen rondom de kazerne en schildwachten rondom het munitiedepot. In de periode 1942-1943 werden op de hoeken van het domein houten wachttorens opgetrokken. De torens waren 6-7 meter hoog, gebouwd op houten pijlers en aangevuld met een eenvoudig houten wachthuisje. Deze torens werden niet bewaard.

Na de bevrijding door de Canadezen werd het domein overspoeld door buurtbewoners die zoveel mogelijk bruikbaar materiaal met zich meenamen.

Eind 1944 werd in het domein Vloethemveld een krijgsgevangenenkamp – een zogenaamd Prisoners Of War Camp (P.O.W.camp) opgericht dat onder Britse controle stond. Na de tweede wereldoorlog werden in België zeven Britse P.O.W.camps opgericht:

- Vilvoorde: kampen 2218, 2221, 2230
- Brasschaat: kamp 2223
- Antwerpen: kamp 2225
- Zedelgem: kampen 2226, 2227, 2229, 2375
- Overijse: kamp 2228
- Enghien: kampen 2231, 2375
- Kluisbergen: kamp 2232

In Zedelgem schakelden de Britten een tweeduizendtal arbeiders in om het Duitse munitiedepot op te ruimen en het krijgsgevangenenkamp (barakken, tenten, sanitaire installaties,...) in te

²⁷ De Bethune L et al. 2013. *De militair-historische erfgoedwaarden van het voormalig munitiedepot en POW-camp Vloethemveld* (pp.15-17)

Figuur 20: Zicht op spoorlijn met jonge boompjes (bron: archiefdienst Zedelgem)

Figuur 21: Zicht op barakken van krijgsgevangenen (bron: archiefdienst Zedelgem)

richten. Daartoe werden een aantal van de bestaande constructies omgebouwd, anderen werden gesloopt en een aantal nieuwe gebouwen voorzieningen werden opgetrokken.

Het P.O.W.-camp van Zedelgem bestond uit vier kampen. Kampen 2226, 2227 en 2229 werden ingericht als in de barakken (en uitbreiding) van het voormalige munitiedepot. Kamp 2374 was een tentenkamp.

Er zijn weinig gegevens beschikbaar over hoeveel soldaten er precies in welke Britse kampen op Belgisch grondgebied verbleven. We weten wel dat er zich op 30 april 1945 in totaal meer dan 195 000 Duitse krijgsgevangenen in de Britse kampen op Belgische bodem bevonden. Het P.O.W.-camp in Zedelgem stond bekend om het grote aantal hoge officieren van de Duitse legerstaf (Admiraals, generaals, kolonels,...) die er gevangen werden gehouden.

In Zedelgem werden krijgsgevangenen van verschillende nationaliteiten vastgehouden. Er verbleven behalve Duitsers ook Oostenrijkers, Letten, Esten, Litouwers, Roemenen, Armeniërs, Mongolen en nog een aantal andere nationaliteiten die in het Duitse leger waren ingelijfd. De talrijke Baltische krijgsgevangenen in Zedelgem hadden in het Duitse leger tegen het Sovjetleger gevochten. De meeste Baltische krijgsgevangenen werden in augustus 1945 naar het P.O.W.-camp 2227 gebracht.

Over de precieze inrichting van de kampen zijn slechts een beperkt aantal bronnen beschikbaar. Verschillende foto's geven een beeld van het leven in het kamp en het uitzicht ervan, maar de precieze locaties van deze foto's zijn moeilijk te achterhalen. Enkele terugkerende elementen zijn wel opvallend: de verschillende barakken (gemetseld of in hout) en tenten. De spoorlijnen die langs weerszijden beplant zijn met bomen. De huidige aanwezigheid van de Canadapopulieren op hoge leeftijd langsheen de voormalige spoorlijnen, doet vermoeden dat het hier gaat om exemplaren die toen aangeplant zijn. Verschillende andere rijen Canadapopulieren staan echter ingeplant op berm, de aanwezigheid van deze

Figuur 22: Zicht op interieur van de barakken van krijgsgevangenen (bron: archiefdienst Zedelgem)

Figuur 23: Zicht op barakken van krijgsgevangenen met merlons (bron: archiefdienst Zedelgem)

exemplaren in de periode van het POW-camp valt echter niet te bewijzen aan de hand van historische foto's. Ook de merlons, hekken en wachttorens zijn gefotografeerd, net zoals verschillende kunstwerken.

Een plan uit 1946 toont hoe het P.O.W.-camp 2226 in de zuidelijke sector van het domein was opgebouwd: drie dubbele rijen met telkens 15 barakken, een aantal bijkomende constructies voor sanitair, voorzieningen voor bewaking, een theater en dergelijke. Volgens getuigenissen waren de barakken in kamp 2226 opgetrokken uit baksteen en sliepen de gevangenen in stapelbedden met drie boven elkaar. In dezelfde getuigenis wordt melding gemaakt van geschilderde taferelen op de buitenwanden van de barakken.

Over P.O.W.-camp 2227 is geweten dat het verdeeld was in drie secties en dat in de middelste sectie 18 verblijven, opgetrokken in metselwerk, stonden. Een getuige beschrijft dat die verblijven (voordien munitiedepots) metalen daken hadden, twee stalen schuifdeuren en een aantal ramen en dat er geen plafonds waren. In ieder verblijf sliepen zo'n 150 soldaten in stapelbedden van drie hoog. Ook in de eerste sectie van kamp 2227 waren er volgens dezelfde getuige verblijven in baksteen en een aantal houten barakken die dienst deden als kantoren, opslagplaatsen, ziekenboeg, religieuze diensten of vrijetijdsbesteding. In de derde sectie van het kamp sliepen de soldaten ook effectief in houten barakken. De 'ferme Bocca' deed dienst als mess (= kantine) voor de Britse officieren.

De krijgsgevangenen werden op verschillende manieren ingezet in de omgeving van Zedelgem. Dat ging van het opruimen van oorlogspuin en wegeaanleg en -onderhoud tot inzet in de landbouw en in een aantal fabrieken. Om de verveling tegen te gaan, organiseerden de krijgsgevangenen met de middelen die tot hun beschikking stonden een aantal activiteiten. Zo was er Zedelgem een voetbalploeg en theatergezelschap. De kunstwerken die vandaag nog aanwezig zijn in Zedelgem, werden door de krijgsgevangenen gemaakt als tijdverdrijf. Uit een aantal werken valt duidelijk af te leiden dat ze werden

Figuur 24: Zicht op barakken van krijgsgevangenen met merlons (bron: archiefdienst Zedelgem)

Figuur 25: Zicht op barakken van krijgsgevangenen (bron: archiefdienst Zedelgem)

gemaakt door Duitse gevangenen (bv. het standbeeld van de vrouw met haar twee kinderen met op de sokkel het onderschrift “Marianne, wann komst du zurück?” of de Duits-aandoende landschappen in de bas-reliëfs).

In het kamp werd door Letse gevangenen ook een replica gemaakt van het vrijheidsmonument in Riga. Het origineel werd gebouwd ter ere van de Letse vrijheidsstrijders omgekomen in de Letse onafhankelijkheidsoorlog (1918 – 1920). De replica in Zedelgem werd na de sluiting van het kamp op initiatief van de Letse sergeant Juskevics naar het Koninklijk Legermuseum in Brussel gestuurd. Vandaag ontbreekt echter elk spoor van het beeld.

Dat er in Zedelgem kunstwerken werden gemaakt, is niet uitzonderlijk. Er zijn ook getuigenissen uit het P.O.W.-camp Terlanen (Tervuren) waaruit blijkt dat ook daar enige artistieke productie plaatsvond. Zo maakten de Duitse krijgsgevangenen er onder andere een replica van de Dom van Keulen (in hout, klei, sardineblikjes, grint en cement), een vuurtoren, een fontein en een windmolen. De kunstwerken namen verschillende vormen aan. Er waren krijgsgevangenen die een boekje bijhielden en daarin (vaak satirische prenten) tekenden. Anderen maakten muurschilderingen op de wanden van de barakken. Daarnaast werden ook kleine bloemenperkjes en kleine tuintjes aangelegd en er is zelfs sprake van een volledige miniatuurversie van de Duitse stad Rothenburg ob der Tauber. De relictten die bewaard bleven, stralen een grote heimwee en verlangen naar thuis uit. Er waren volgens getuigen ook kunstwerken met een politieke boodschap aanwezig, maar die zijn niet bewaard.

In 1946 werd het krijgsgevangenenkamp gesloten. Op basis van de historische bronnen is het niet mogelijk in te schatten hoeveel krijgsgevangenen er in totaal in Zedelgem hebben vastgezeten. De schattingen variëren tussen 45 000 en 120 000 krijgsgevangenen. Het is eveneens onduidelijk hoelang de meeste gevangenen in Zedelgem verbleven.

Figuur 26: Een Duits-aandoend landschap nagebouwd door krijgsgevangenen (bron: archiefdienst Zedelgem)

Figuur 28: Zicht op spoorlijn met jonge boompjes (bron: archiefdienst Zedelgem)

Figuur 27: Een bloementapijt gemaakt door krijgsgevangenen (bron: archiefdienst Zedelgem)

Figuur 29: Zicht op toegang krijgsgevangenenkamp (bron: archiefdienst Zedelgem)

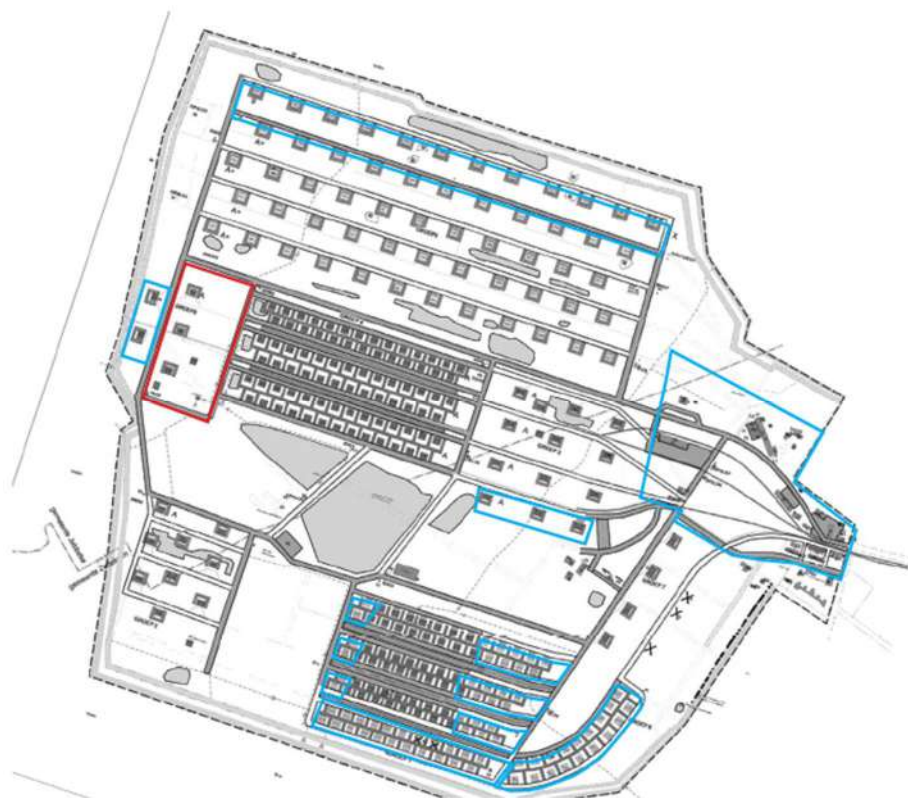

*Figuur 30; foto van de replica van het vrijheidsmonument in Riga, nagemaakt door krijgsgevangenen
(bron: archiefdienst Zedelgem)*

2.6 Het domein in eigendom van het Belgisch leger (1952 – 1995)²⁸²⁹

²⁸ De Bethune L et al. 2013. *De militair-historische erfgoedwaarden van het voormalig munitiedepot en POW-camp Vloethemveld* (pp.15-17)

²⁹ Zwaenepoel et al. 2012. *Geïntegreerd beheerplan complex Vloethemveld, Duvelsnest, Vuile Moere*. (pp. 23-24)

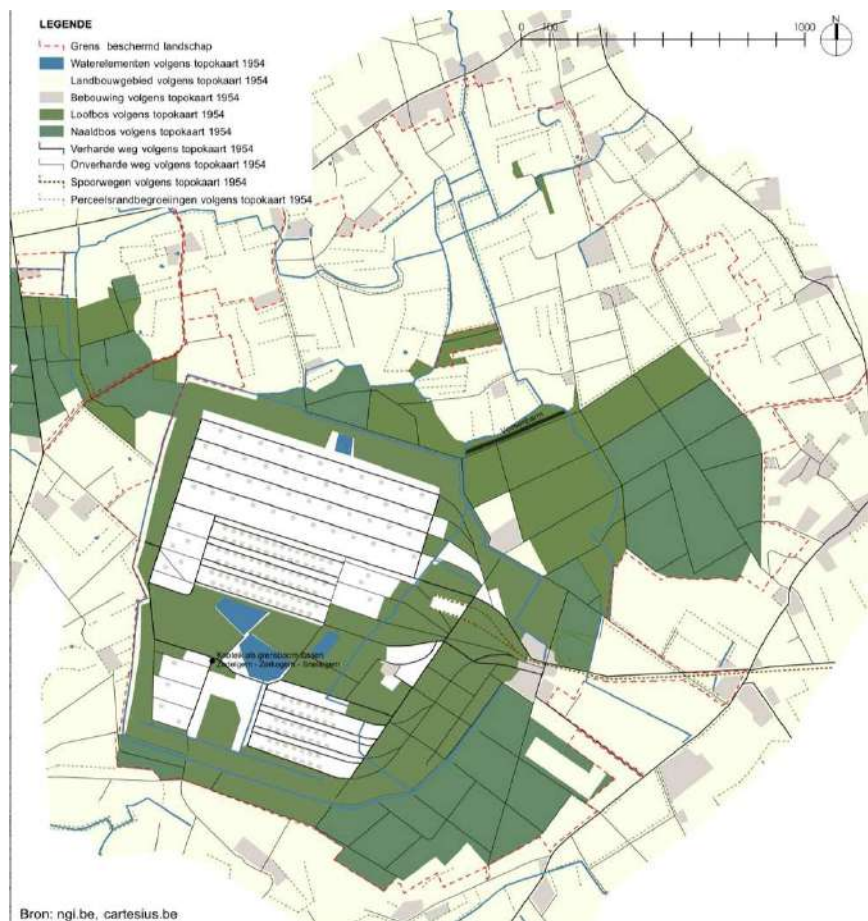
Figuur 31: Plan met aanduidingen van de zones waar tussen 1960 en 1986 de belangrijkste veranderingen werden doorgevoerd: een aantal depots werden gesloopt (rood), maar er werden vooral zeer veel nieuwe constructies opgetrokken (blauw) (kaart: De militair-historische erfgoedwaarden van het voormalig munitiedepot en POW-camp Vloethemveld, Sum-research)

Vanaf april 1952 werd het militair domein in Zedelgem opnieuw door het Belgisch leger in gebruik genomen als munitiedepot. Het depot kreeg de naam 3 Kie BAD (3de Compagnie Base Ammunition Depot) en was aangehecht aan het korps BAD/EEKLO. Het munitiedepot van Zedelgem werd als dusdanig aan het bestaande Legerpark voor Munitie toegevoegd. Binnen dit munitiedepot worden in de jaren 1950 bijkomend verschillende vijvers gegraven. In het domein ontwikkelde zich een heidevegetatie die op sommige plaatsen de mogelijkheid kreeg om te evolueren naar bos.

Op het domein werden een groot aantal van de bestaande constructies (voornamelijk uit het interbellum) bewaard en opnieuw in gebruik genomen. De lay-out van het eerste munitiedepot zoals aangelegd vanaf de jaren 1920 is nog steeds duidelijk herkenbaar, al onderging het domein een groot aantal veranderingen. Op basis van het naoorlogse historisch kaartmateriaal kan worden afgeleid dat de grootste veranderingen op het domein tussen 1960 en 1985 plaatsvonden. In 1960 lijkt er in vergelijking met 1935 weinig veranderd. Ook de kazerne aan de overzijde wordt verder uitgebreid en in de nabijheid hiervan wordt een loop piste en oefenterrein aangelegd.

Tegen 1986 was er evenwel veel veranderd. De gebouwencluster aan de inkom is danig uitgebreid met een aantal nieuwe loodsen en gebouwen. Dit komt grotendeels overeen met de huidige lay-out van deze cluster. Ook het zogenaamde Craftgebouw en de grote halfopen loods net voorbij de inkomcluster zijn reeds op het plan getekend.

Een luchtfoto uit 1970 en een maquette die in de jaren 1970 van het domein werd gemaakt, illustreren duidelijk de verschillende munitiedepots met hun respectievelijke merlons. Op de maquette werden indicaties aangebracht van het soort munitie dat in elk depot bewaard werd. De meest explosieve munitie werd bewaard in de depots die het verste uit elkaar stonden en die de zwaarste merlons hadden.

Bron: ngi.be, cartesius.be

Figuur 32: WOII tot 1995

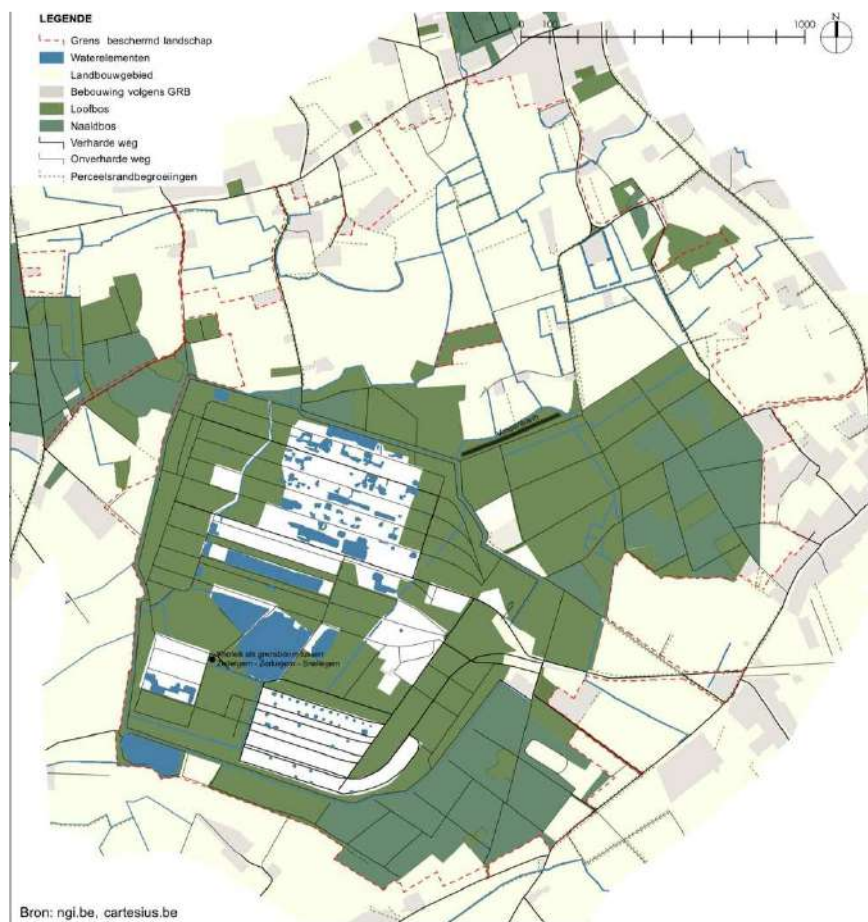
De kunstwerken werden zo zestig jaar blootgesteld aan uiteenlopende klimatologische omstandigheden en hebben hieronder zwaar te lijden gehad. Ten tijde van de militaire aanwezigheid tot 2013 bestond er geen draagvlak voor het behoud of onderhoud van deze werken. Wel werden sporadisch een aantal kleine reparaties of retouches aan de verflagen uitgevoerd.

Ondertussen heeft ook de rest van het beschermd landschap een zekere evolutie ondergaan. De bevolkingsexplosie na de tweede wereldoorlog zorgt voor een toenemende bebouwing van de randen van het beschermd landschap en een toenemende verharding van wegen. De landschappelijke evolutie gerelateerd aan de landbouw wordt gekenmerkt door schaalvergroting en de uitvinding van prikkeldraad. Hierdoor verdwijnen vele perceelsrandbegroeiingen en boomgaarden en evolueert het landschap van een bocagelandschap naar een meer open landschap.

De overige bosgebieden binnen het beschermd landschap komen geleidelijk aan in handen van de Belgische Staat en werd beheerd door het Bestuur van Waters en Bossen. Rond de jaren 1950 bestond dit voor het grootste gedeelte uit naaldbos of gemengd bos. Doorheen de jaren evolueerde sommige gedeelten van de bossen, onder impuls van natuurherstel, naar loofbos.

In de periode 1960-1980 is ook de grote plas in het zuidoosten van het beschermd landschap ontstaan, de zogenaamde plas Knockaert, genoemd naar de aannemer die deze heeft uitgegraven, waarschijnlijk voor de aanleg van de snelweg.

2.7 Recente ontwikkelingen

Figuur 33: 1995 tot nu

In 1995 werd het beheer van het militair domein overgeheveld naar het Agentschap Natuur en Bos. In hetzelfde jaar werd het domein beschermd als landschap omwille van zijn historische, natuurwetenschappelijke en esthetische waarde. Sinds 2012 wordt het domein niet meer gebruikt voor militaire doeleinden.

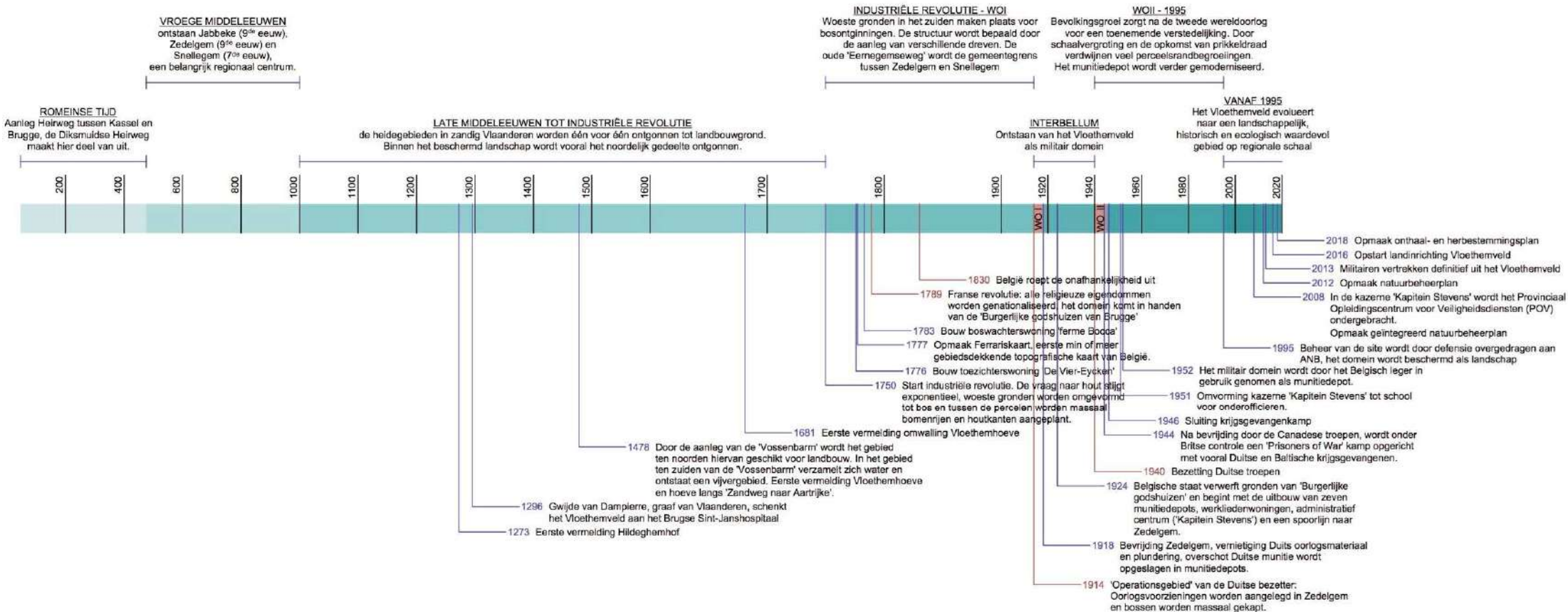
In functie van natuurherstel werden doorheen de jaren een grote hoeveelheid aan constructies en sommige merlons afgebroken. De moeite die ANB heeft gedaan, loont. De natuurwaarde is gedurende de laatste jaren sterk gestegen. Ook aan de recreatieve ontsluiting van het geheel is de laatste jaren veel gewerkt. Ondertussen maken verschillende paden en wegen in de omgeving deel uit van het fietsroutenetwerk, wandelnetwerk, mountainbikeparcours of ruiterparcours.

In 2016 gaan Zedelgem, ANB en VLM een samenwerkingsovereenkomst aan voor het landinrichtingsproject 'Vloethemveld' om zo de aanwezige erfgoedwaarden van het militair domein te behouden en verder ontwikkelen. In dit kader wordt ook dit beheerplan en het onthaalplan opgesteld.

In de bossen rondom het militair domein is het aandeel naaldbos gedaald en komt er meer en meer loofbos voor. In het landbouwgebied is het aantal perceelsrandbegroeiingen en boomgaarden verder afgenomen en de druk van de bebouwing vergroot.

2.8 Samenvatting

De evolutie van het landschap van het Vloethemveld valt samen te vatten in verschillende periodes. Opvallend is dat de identiteit, invulling en functie van het Vloethemveld doorheen de geschiedenis steeds gewijzigd is naar aanleiding van belangrijke gebeurtenissen op regionale- en wereldschaal: De wereldoorlogen, de Industriële revolutie, de opkomst van de handel in de Middeleeuwen. Op deze manier is de geschiedenis van het Vloethemveld een korte reflectie van de geschiedenis van Vlaanderen en neemt het Vloethemveld ook zijn rol op binnen deze

geschiedenis.

3. INVENTARISATIE ERFGOEDELEMENTEN

3.1 Algemene beschrijving, typering en ruimtelijke context

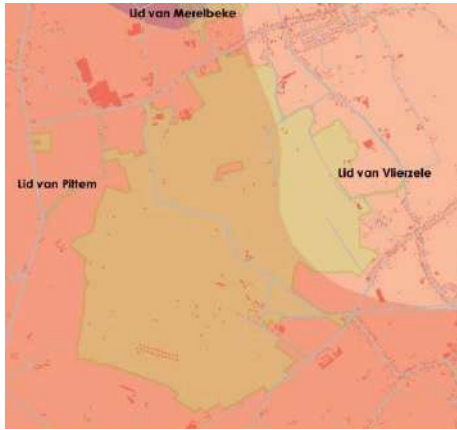
3.1.1 BESCHRIJVING ABIOTISCH MILIEU

3.1.1.1 *Geologie*

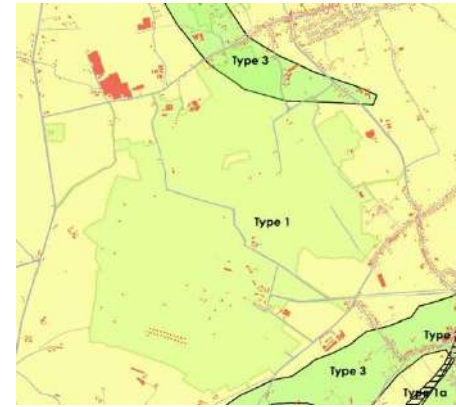
Het geologisch substraat wordt gevormd door subhorizontale, mariene lagen van het tertiair, namelijk het Onder Eoceen (zand en klei van het Paniseliaan = formatie van Gent). Het Paniseliaan komt gemiddeld op minder dan 1m diepte voor en dagzoomt in de omgeving van het Vloethemveld op verschillende plaatsen, zoals bijvoorbeeld op de Keiorum te Snellegem. In het Vloethemveld stemt het Paniseliaan grotendeels overeen met het lid van Pittem (grijsgroen glauconiethoudend kleilig zeer fijn zand afgewisseld met dunne kleilagen; plaatselijk zandsteenbanken of 'veldsteen'). In het noordoostelijke gedeelte van het Vloethemveld komt het lid van Vlierzele voor (grijsgroen glauconiethoudend zand, duidelijk horizontaal of kruisgewijs gelaagd, met kleilagen; plaatselijk dunne zandsteenbankjes).

Tijdens het quartair (Pleistoceen, Würmstijd) werden, door overheersende noordwestenwinden, niveo-eolische zanden aangevoerd en afgezet op het tertiair erosieoppervlak. Het betreft fijne zanden die soms zwak leemhoudend zijn. Deze zanden worden in de context van de Vlaamse dekzanden tot de 'oude dekzanden' gerekend. Hun afzetting hield op ongeveer 22 000 VC. Het grootste deel van het Vloethemveld wordt beschreven als type 1 en type 3 (Geen holocene en/of tardiglaciale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie).³⁰

³⁰ Zwaenepoel, De Cat, Cosyns, Lambrechts, Jacobs, David, Vereecke. 2012. *Geïntegreerd beheerplan complex Vloethemveld, Duvelsnest, Vuile Moere.* (pp. 8-9)

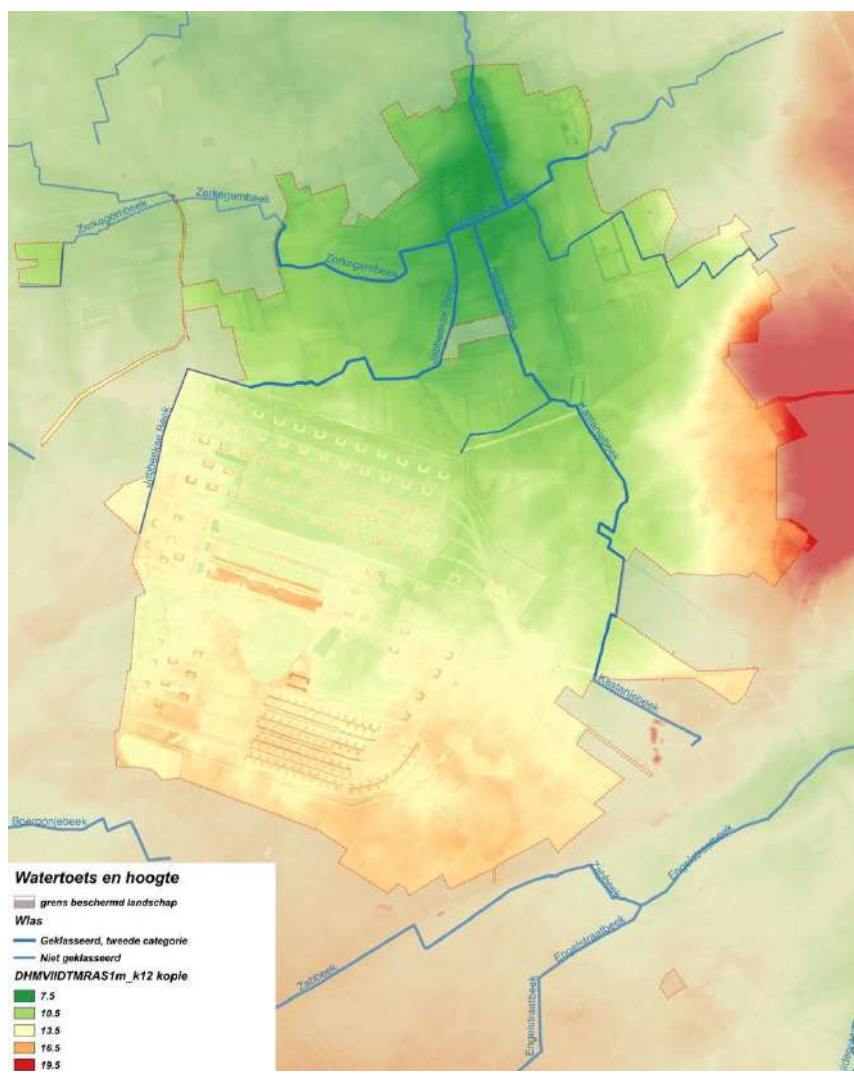

Figuur 34: Tertiair-geologische kaart via geopunt.be

Figuur 35: Quartair geologische kaart via geopunt.be

3.1.1.2 Reliëf en waterhuishouding

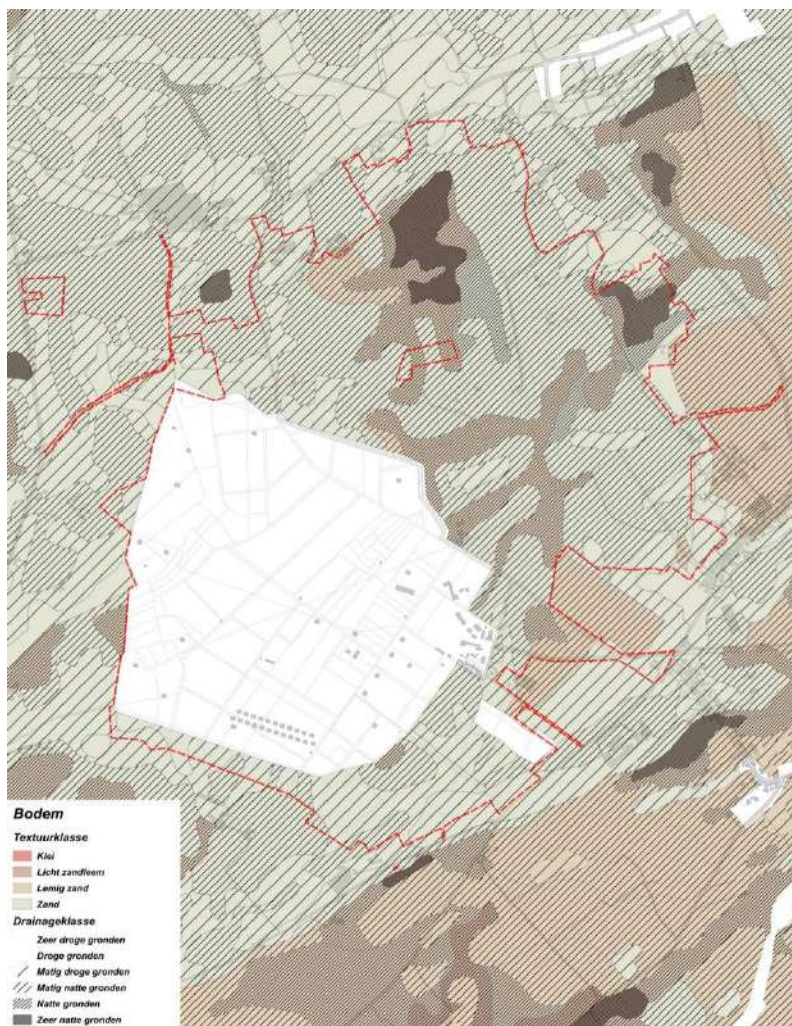
Figuur 36: Reliëf en watertoets via agiv.be

Het Vloethemveld is laaggelegen (minimum 6m) en omgeven door hogere delen waarvan de oostelijk gelegen heuvel Keiorum met zijn 20m de belangrijkste is. Dit had belangrijke gevolgen voor de waterhuishouding en het in cultuur brengen van het Vloethemveld.

Het Vloethemveld behoort tot het verzamelgebied van de noordelijk gelegen Jabbeekse beek, die stroomt richting het kanaal Brugge-Oostende (Nieuwe polder van Blankenberge, bekken Brugse polder, deelbekken oudlandpolder Blankenberge). Nadat een deel van de oorspronkelijk 1600m lange dijk door het Vloethemveld afgevoerd werd (cfr. historiek), leidde men het water van het Vloethemveld via allerlei grachten van uiteenlopende dimensies (gemiddelde diepte 100cm) naar de Walebeek of Kastanjebeek. Deze mondt in het lagergelegen landbouwgebied ten noorden van het voormalig militair domein uit in de Jabbeekse beek. Zo'n 150 meter stroomopwaarts mondt ook de Zerkegembeek die vanuit het oosten het beschermd landschap instroomt uit in de Jabbeekse beek. De Walebeek of Kastanjebeek is een onbevaarbare waterloop van 2de categorie, net als het grootste deel van de Jabbeekse beek en een klein deel van de Zerkegembeek. De meeste van deze beken ontstaan ter hoogte van het beschermd landschap en worden in eerste instantie als onbevaarbare waterloop van 3de categorie geklasseerd. Het uiterste zuidwesten van het beschermd landschap watert af richting de Zabbeek en Engelstraatbeek om later uit te monden in de Moerletebeek, een onbevaarbare waterloop van 3de categorie. Deze behoort tot het deelbekken Gistel – ambacht (Middenkustpolder).³¹

³¹ Zwaenepoel, De Cat, Cosyns, Lambrechts, Jacobs, David, Vereecke. 2012. *Geïntegreerd beheerplan complex Vloethemveld, Duvelsnest, Vuile Moere.* (pp. 8-9)

3.1.1.3 Bodem

De bodemkaart is een gebiedsdekkende kaart waar voor heel Vlaanderen de bodemtypes beschreven worden. Wat betreft het voormalig militair domein van het Vloethemveld, valt op deze kaart weinig af te lezen. Het gehele gebied staat ingekleurd als zone met een bodem van antropogene oorsprong. Specifiek wordt dit beschreven als bebouwde zone. Op veel plaatsen is de bebouwing in het Vloethemveld ondertussen verdwenen, maar de bodem is natuurlijk nog steeds erg verstoord. Toch kunnen we ervan uitgaan dat de bodem grofweg vergelijkbaar is met de bodemtypes die in de directe omgeving voorkomen.

De voornaamste bodemcomponenten in het Vloethemveld zijn pleistocene zanden, onder de vorm van dekzanden. De meeste hiervan zijn matig fijn met 90-95% zandfractie, gedomineerd door de fractie 100-200 μ (59-65%). In de landbouwgronden in de noordzijde van het beschermd landschap domineert lemig zand tot zelfs zandleem op de laagste gronden. In de noordoostelijke hoek van het voormalig militair domein en ter hoogte van het Keiorum, valt het op dat het substraat (= onderliggend sediment) op geringe diepte zit en de bovenste lagen van de bodem bijgevolg erg dun zijn.³²

De verschillende bodemtypes zijn af te lezen op de bodemkaart. De eerste letter van de driecijferige code staat voor de textuurklasse van de bodem. Binnen het beschermd landschap komen textuurklassen Z.. (zand); S.. (lemig zand) en P.. (zandleem) voor. De tweede letter staat voor de drainageklasse van de bodem en geeft aan hoe droog of nat deze is. De drainageklasse heeft een schaal die loopt van 'a.' tot 'f.', waarbij 'a' zeer droog is en 'f' zeer nat en enkele bijkomende codes, die niet voorkomen binnen het beschermd landschap. De laatste letter ten slotte, wijst op de profielontwikkeling van de bodem. De onderscheiden profielontwikkelingen zijn: ..g – met duidelijke humus en/of ijzer-B-horizont (podzol), ..h: met verbrokkelde humus en/of ijzer-B-horizont (postpodzol) en ..p: zonder profielontwikkeling (regosol). Wanneer de code voorafgegaan wordt door 'w-', gaat het om bodems waar het substraat op geringe diepte zit.³³

³² Zwaenepoel, De Cat, Cosyns, Lambrechts, Jacobs, David, Vereecke. 2012. *Geïntegreerd beheerplan complex Vloethemveld, Duvelsnest, Vuile Moere*. (pp. 8-9)

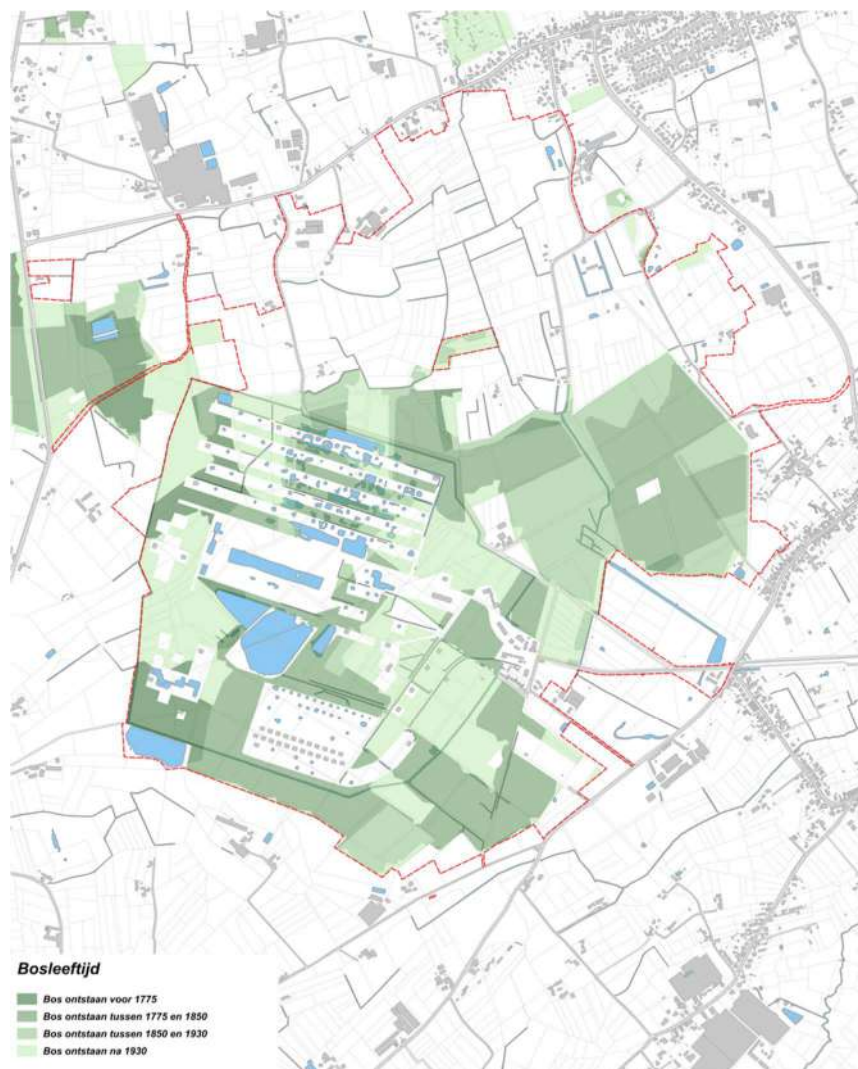
³³ Van Ranst E., Sys C. 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (schaal 1:20 000)*. Via https://www.milieuinfo.be/dms/d/d/workspace/SpacesStore/417aadac-822a-4401-965e-ea9a4119f0a6/eenduidige%20legende_bodemkaart.pdf, geraadpleegd augustus 2017

Figuur 37: bodemkaart via agiv.be

3.1.2 BESCHRIJVING BIOTISCH MILIEU

In functie van de herwaardering van de natuurwaarden in het voormalig militair domein Vloethemveld en het domeinbos is voor deze zone in 2012 reeds een zeer uitgebreide beschrijving gemaakt in het geïntegreerd beheerplan, opgemaakt door Zwaenepoel, De Cat, Lambrechts, Jacobs, David en Vereecke. In dit beheerplan wordt een bondige beschrijving weergegeven van het biotisch milieu in het domeinbos en het voormalig militair domein, aangevuld met een bondige beschrijving van de noordelijk gelegen landbouwzone die niet behandeld werd in het geïntegreerd beheerplan. Voor een gedetailleerde beschrijving wordt dan ook verwezen naar het geïntegreerd beheerplan uit 2012.

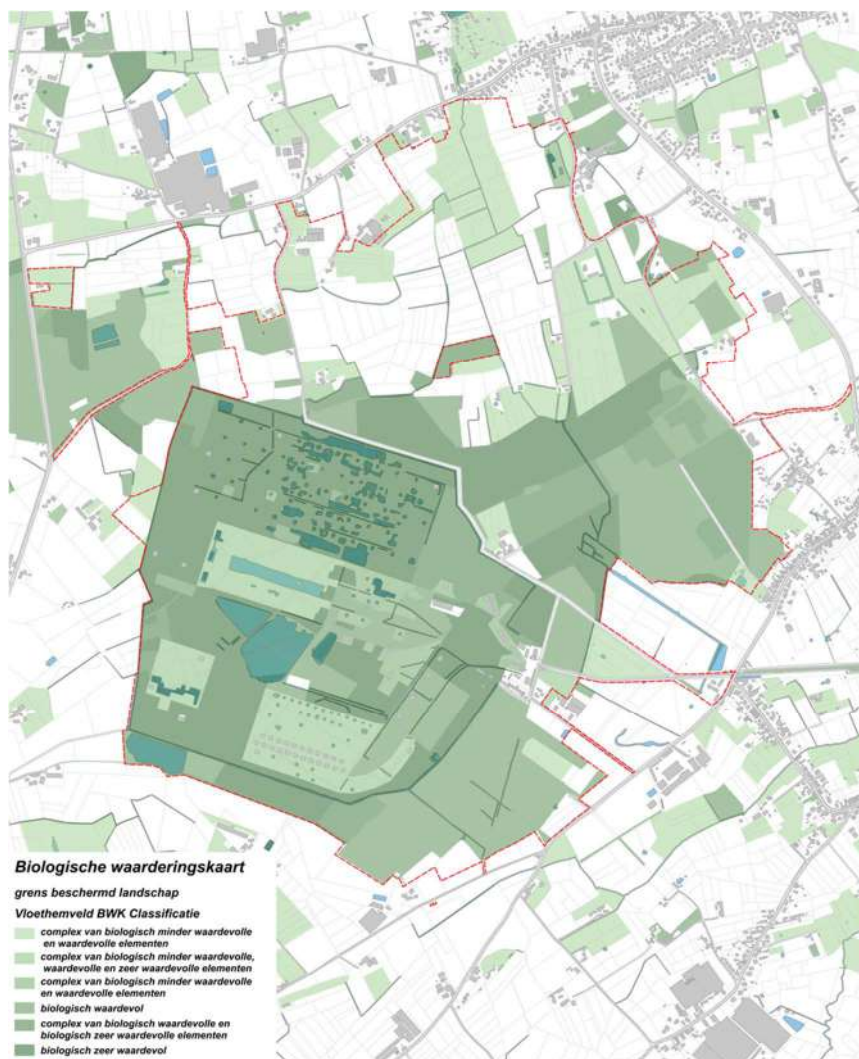
3.1.2.1 Boshistoriek

De leeftijd van de verschillende bossen in het beschermd landschap varieert sterk. Volgens de bosleeftijdkaart zijn er vooral in het zuiden en westen van het Vloethemveld nog verschillende bosgebieden aanwezig die ook al ingetekend stonden op de Ferrariskaart uit 1775. Andere grote delen van het huidige bos, verschijnen pas voor het eerst op de historische kaarten van ongeveer 1850. Een groot deel van het domeinbos is zelfs pas hierna omgevormd tot bos. Tot slot worden nog verschillende gebieden in het voormalig militair domein ingekleurd als bos dat pas ontstaan is na 1930. Deze kaart geeft een goede indicatie van de bosleeftijd moet bekeken worden met een kritische oog. Tussen verschillende kaartopnames zitten dikwijls vele jaren waarin een bos eventueel verdwenen en heraanplant kan zijn. De historische kaarten leren ons ook niets over het uitzicht van het bos en de toestand waarin het zich bevond. Het is dus perfect mogelijk dat bossen die op deze kaart ingetekend staan als oude bossen, niet per se bestaan uit oude bomen. De natuurwaarde kan evenwel hoog zijn wanneer verschillende periodes van bebossing elkaar opvolgen. Deze omstandigheden bieden namelijk de mogelijkheid voor specifieke vegetaties om zich (opnieuw) te ontwikkelen.

Figuur 38: bosleeftijd via agiv.be

3.1.2.2 Biologische waarderingskaart

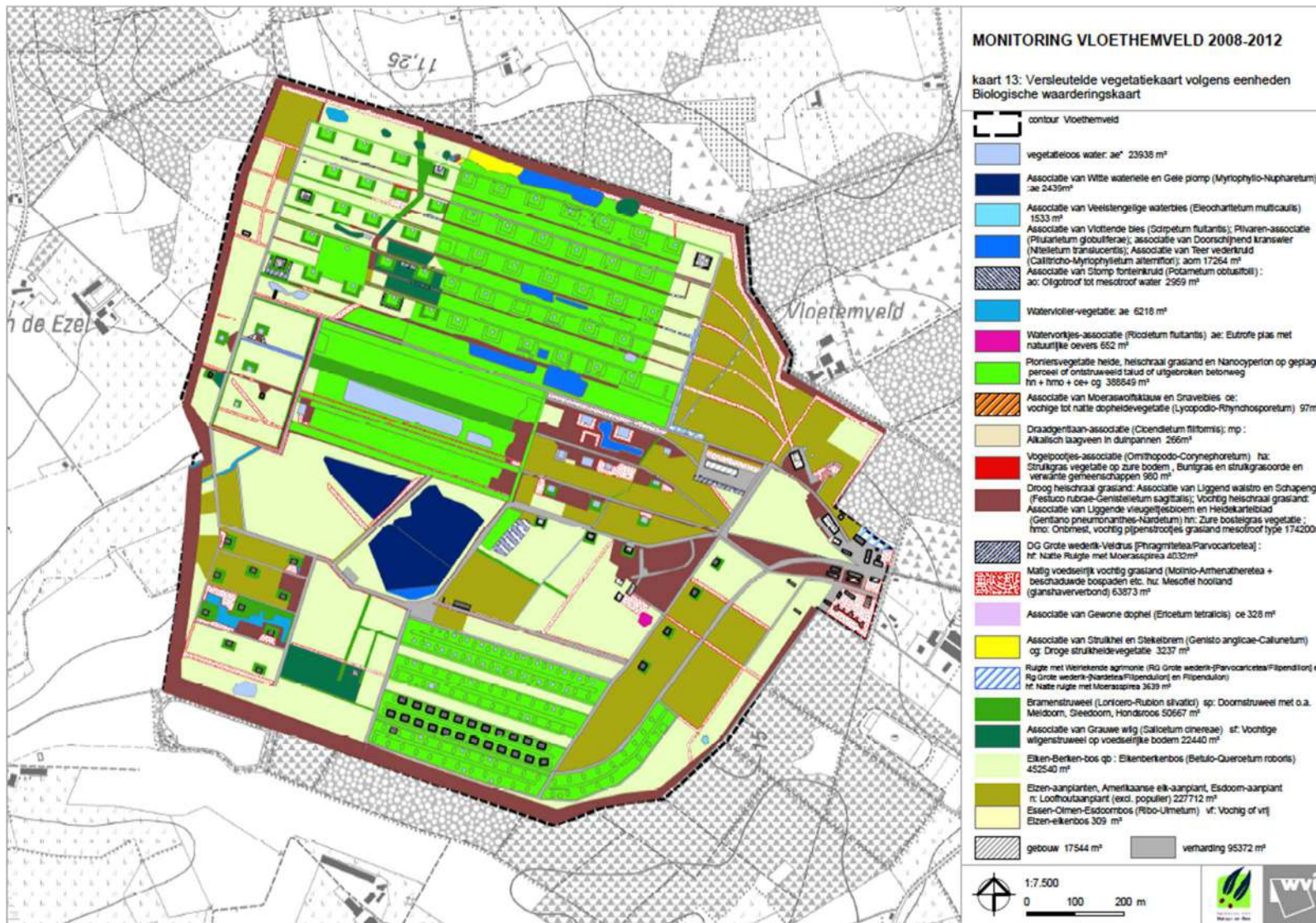

Figuur 39: biologische waarderingskaart via agiv.be

De biologische waarderingskaart is een voor Vlaanderen gebiedsdekkende kaart die een zeer precieze weergave geeft van de biologische waarde per perceel of landschappelijk element. Aan deze waarde wordt ook een code gekoppeld die weergeeft welke al dan niet waardevolle elementen binnen het perceel of element geleid hebben tot de quotering of uit welke plantengemeenschappen het gebied bestaat.

Logischerwijs krijgt vooral het gedeelte waarvoor reeds het geïntegreerd beheerplan opgemaakt is, een hoge biologische waardering. Zowel de heidegebieden als de bossen worden over het algemeen als zeer waardevol gemarkeerd. Een gedetailleerd plan van de aanwezige plantengemeenschappen binnen het voormalig militair domein is de laatste keer geüpdatet met de opmaak van de monitoringsstudie van het geïntegreerd beheerplan in 2013.

De biologische waardering van het landbouwgebied in de noordzijde van het beschermd landschap is logischerwijs een stuk lager. Akkers en weilanden worden bijna steeds aangeduid als biologisch minder waardevol, tenzij het om historisch permanent grasland gaat of er op het perceel bomenrijen, veedrinkpoelen of hagen of houtkanten voorkomen.

Figuur 40: Geactualiseerde biologische waarderingskaart van het voormalig militair domein (bron: monitoringsstudie geïntegreerd beheerplan, 2012)

3.1.2.3 Autochtoon plantmateriaal^{34,35}

Autochtoon plantmateriaal is plantmateriaal dat zich sinds zijn spontane vestiging na de ijstijd ter plekke altijd slechts natuurlijk heeft verjongd, of kunstmatig verjongd is met strikt oorspronkelijk materiaal.

Het voorkomen van autochtoon plantmateriaal is reeds uitgebreid onderzocht voor de gehele houtvesterij Brugge. In deze studie wordt het voormalig militair domein verschillende keren benoemd als plaats waar autochtoon plantmateriaal wordt teruggevonden. Het landbouwgebied wordt nergens specifiek vernoemd, al wordt in deze studie wel aangegeven dat er in het gehele houtland verschillende hagen voorkomen nabij boerderijen waarin autochtoon plantmateriaal van onder meer *Crataegus spp.* (meidoornsoorten) werd teruggevonden. De precieze locaties van de geïnventariseerde hagen wordt echter niet weergegeven in de studie.

In functie van het geïntegreerd beheerplan werd meer gedetailleerd onderzoek gedaan naar het voorkomen van autochtoon plantmateriaal in het voormalig militair domein en het domeinbos Vloethemveld. Concreet werd er van volgende soorten autochtoon plantmateriaal aangetroffen:

Latijnse naam	Nederlandse naam
<i>Betula pendula</i>	Ruwe berk
<i>Betula pubescens</i>	Zachte berk
<i>Calluna vulgaris</i>	Struikheide
<i>Cytisus scoparius</i>	Brem
<i>Erica cinerea</i>	Rode dopheide
<i>Erica tetralix</i>	Gewone dopheide
<i>Frangula alnus</i>	Vuilboom
<i>Genista anglica</i>	Stekelbrem
<i>Genista pilosa</i>	Kruipbrem
<i>Mespilus germanica</i>	Mispel
<i>Myrica gale</i>	Gagel
<i>Populus tremula</i>	Ratelpopulier
<i>Quercus robur</i>	Zomereik (Grensboom)
<i>Rubus spp.</i>	Bramen spp.
<i>Salix aurita</i>	Geoorde wilg
<i>Salix caprea</i>	Boswilg
<i>Salix cinerea</i> subsp. <i>Cinerea</i>	Grauwe wilg
<i>Salix cinerea</i> subsp. <i>Oleifolia</i>	Rossige wilg
<i>Salix repens</i>	Kruipwilg
<i>Salix x charrieri</i>	Geoorde wilg x rossige wilg
<i>Salix x multinervis</i>	Geoorde wilg x grauwe wilg
<i>Salix x reichardtii</i>	Boswilg x geoorde wilg
<i>Sambucus nigra</i>	Gewone vlier
<i>Solanum dulcamara</i>	Bitterzoet

³⁴ Zwaenepoel et al. 2012. *Geïntegreerd beheerplan complex Vloethemveld, Duvelsnest, Vuile Moere.* (pp. 23-24)

³⁵ Rövekamp C., Maes B., Opstaele B., Cosyns E., Zwaenepoel A., De bont G., De Wettinck H. (2005). *Autochtone bomen en struiken in de houtvesterij Brugge.* Ministerie van de Vlaamse gemeenschap – Departement Leefmilieu en infrastructuur – Administratie Milieu-, Natuur-, Land-, en Waterbeheer – Afdeling Bos & Groen

Sorbus aucuparia

Wilde lijsterbes

3.1.2.4 Specifieke waarnemingen³⁶

Het geïntegreerd beheerplan uit 2012 geeft ook hieromtrent een zeer uitgebreide inventarisatie. De natuurwaarde van het gebied is hoog, er zijn dan ook heel wat rode lijstsoorten terug te vinden binnen het beschermd landschap. Deze worden in bijlage **XX** opgesomd en aangevuld met recente waarnemingen van zeldzaamheden en waarnemingen van zeldzaamheden uit het noordelijk gelegen landbouwgebied. Deze rode lijstsoorten zijn in de Belgische wetgeving beschermd door de wet op het natuurbehoud.

³⁶ *Waarnemingen in de deelgebieden van en rond het beschermd landschap Vloethemveld. Geraadpleegd augustus 2017, via www.waarnemingen.be*

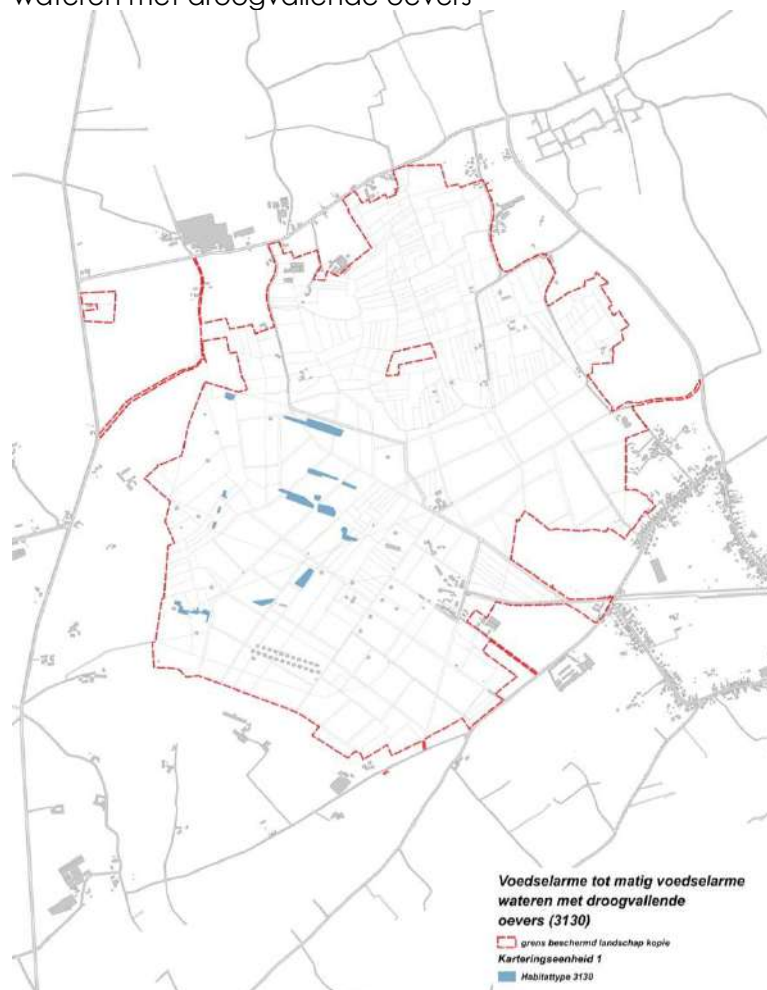
3.1.2.5 Natura 2000 habitatypes

Binnen het beschermd landschap komen verschillende natura 2000 beschermde habitattypes voor:

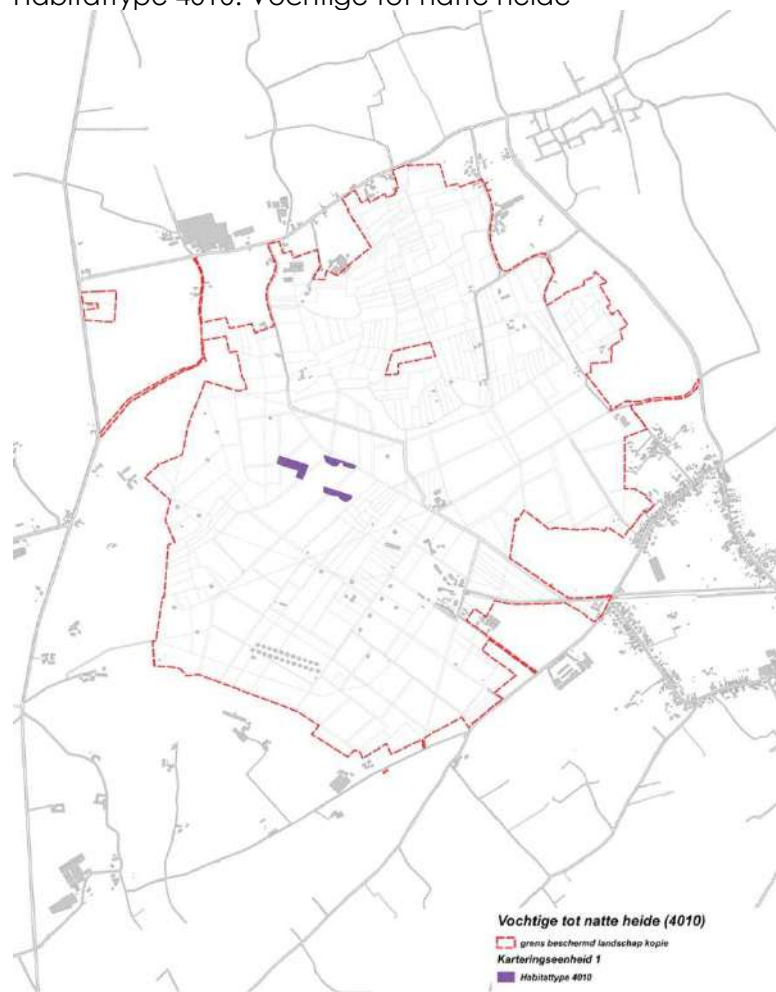
Habitattype 2330: Open graslanden op landduinen

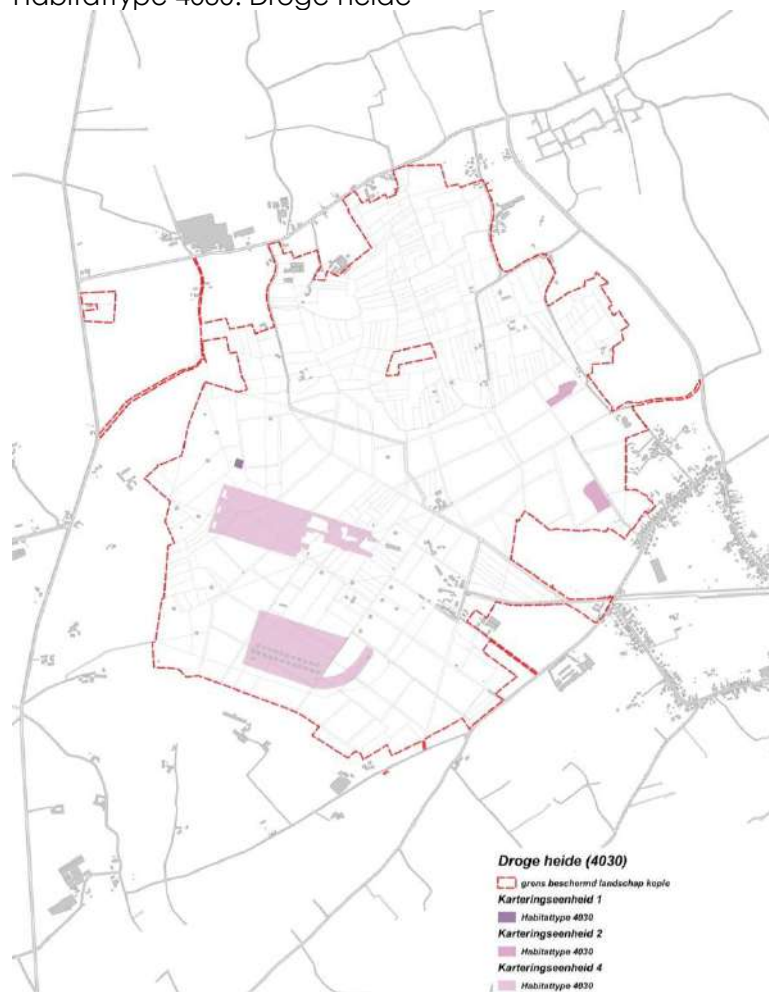
Habitattype 3130: Voedselarme tot matig voedselarme wateren met droogvallende oevers

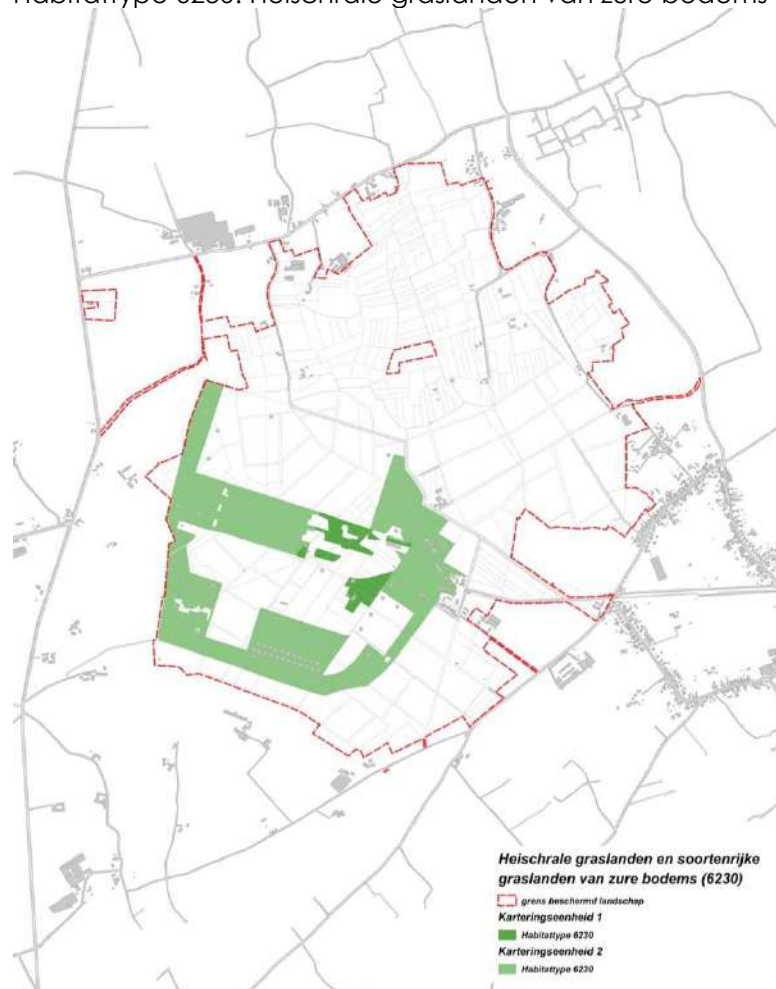
Habitattype 4010: Vochtige tot natte heide

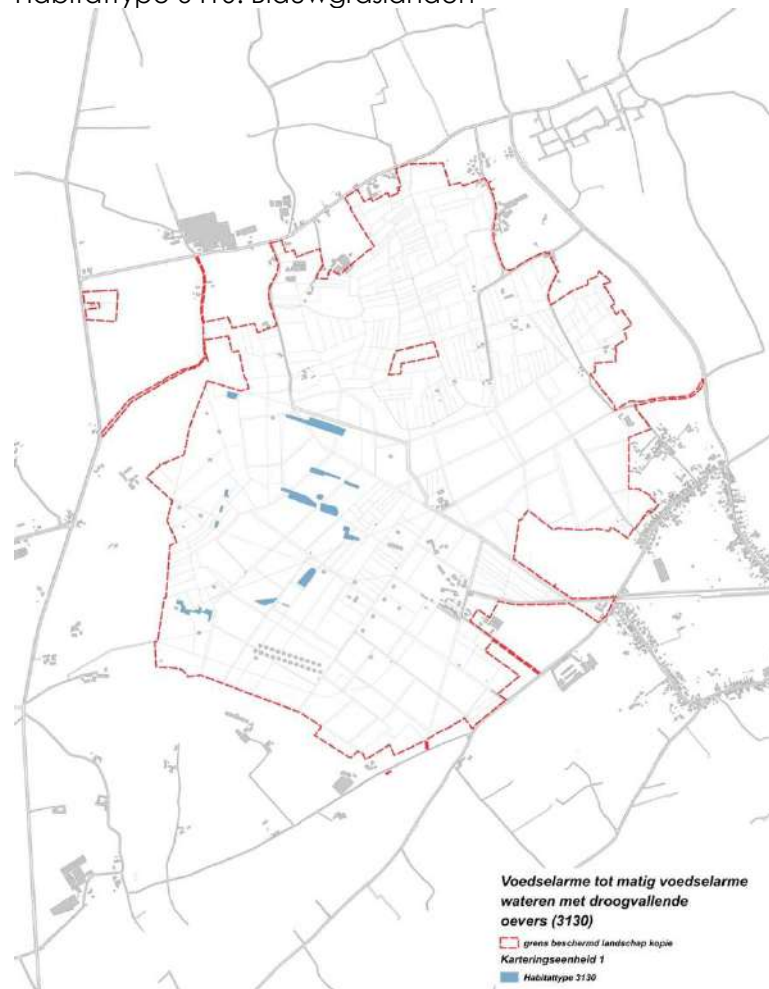
Habitattype 4030: Droge heide

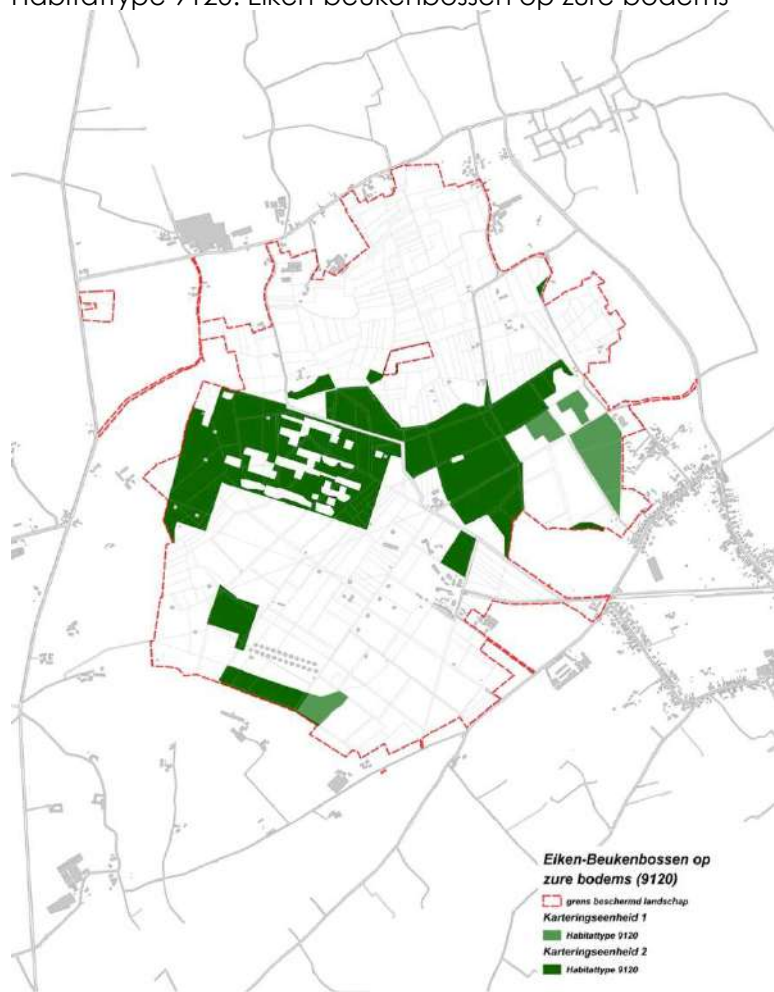
Habitattype 6230: Heischrale graslanden van zure bodems

Habitattype 6410: Blauwgraslanden

Habitattype 9120: Eiken-beukenbossen op zure bodems

3.2 Bouwkundig erfgoed

De inventarisatie van het bouwkundig erfgoed in het Vloethemveld werd opgesplitst in 3 categorieën: hoevegebouwen, militair erfgoed en kunstwerken. De methodiek wordt per categorie uitgebreid toegelicht. Elke relict werd ingedeeld in een tijdperiode. Er werden 5 tijdperiodes gehanteerd:

vòòr 1924 Ontginningsgebied

Het Vloethemveld werd eeuwenlang gebruikt als ontginningsgebied en was voorzien van tal van ontginningshoeves.

1924 - 1935 interbellum fase 1

In 1924 werd het Vloethemveld onteigend door de Belgische Staat en werd er begonnen met de uitbouw van het munitiedepot. Dankzij een plattegrond uit 1935 weten we precies welke gebouwen zich op dat moment op de site bevonden.

1935 - 1940 interbellum fase 2

1944 - 1946 P.O.W. Camp

Verschillende krijgsgevangenen maakten kunstwerken tijdens hun verblijf in het P.O.W.Camp.

1952 - 1995 Belgisch leger

De nummering van het bouwkundig erfgoed werd gewijzigd in functie van de leesbaarheid van het beheersplan. De nummering van SumResearch is dus niet meer van toepassing. Hiervoor werd ook een nieuwe plattegrond opgemaakt. Bij elke beschrijving van een relict worden beide nummeringen duidelijk vermeld om verwarring te voorkomen. Hieronder volgt ook een opsomming van de besproken relicten per categorie, met vermelding van de nieuwe en oude nummering.

1. Hoevegebouwen

	<i>nieuwe nummering</i>	<i>nummering (SumResearch)</i>
Hildeghemhof	H 1	/
Vloethemhoeve	H 2	/
Hoeve Noortweghe	H 3	/
Hoeve Woudweg naar Zedelgem 24	H 4	/
Boswachterswoning de Vier-Eycken	H 5	/
Ferme Bocca	H 6	/
Boerenarbeiderswoning Woudweg naar Zedelgem 26	H 7	/
Boskanterwoning De Baetsdreef 6	H 8	/

2. Militair erfgoed

Onthaal

	<i>nieuwe nummering</i>	<i>nummering (SumResearch)</i>
Natuur- en erfgoed site		
Gebouw blok B	O a1	O a3
Hondenkennel	O a2	Addendum 3
Beheersloods site		
Gebouw blok C	O b1	O a1
Gebouw blok D	O b2	O a7
Gebouw blok K	O b3	O b2
Gebouw	O b4	O a8
Gebouw blok E	O b5	O a4
Gebouw blok I	O b6	O b3
Gebouw blok H	O b7	O b1

Rond waterbekken	O b8	A 3
Gebouw blok L	O b9	A 4
Officierswoningen		
Officierswoningen	O c1	O a5

Barakken

	<i>nieuwe nummering</i>	<i>nummering (SumResearch)</i>
Barak	B 1	B 1
Barak	B 2	B 2

Depots

	<i>nieuwe nummering</i>	<i>nummering SumResearch</i>
Type a / metalen spanten		
Depot groep I	D a1	D a1
Depot groep I	D a2	D a2
Depot groep I	D a3	D a3
Depot groep I	D a4	D a4
Depot groep I	D a5	D a5
Depot groep I	D a6	D a6
Depot groep I	D a7	D a7
Depot groep I	D a8	D a8
Depot groep I	D a9	D a9
Depot groep I	D a10	D a10
Depot groep I	D a11	D a11
Depot groep I	D a12	D a12
Depot groep I	D a13	D a13
Depot groep I	D a14	D a14
Depot groep I	D a15	D a15
Depot groep II	D a16	D a16

Depot groep II	D a17	D a17
Depot groep II	D a18	D a18
Depot groep V	D a19	D a19
Depot groep V	D a20	D a20
Depot groep VI	D a21	D a21
Depot groep VI	D a22	D a22
Depot groep III	D a23	D a25
Depot groep III	D a24	O a6
Depot groep VII	D a25	D a26
Depot groep VII	D a26	D a27
Depot groep VII	D a27	D a28
Depot groep VII	D a28	D a29
Type b / houten dakstructuur		
Depot groep I	D b1	D b1
Depot groep I	D b2	D b2
Depot groep I	D b3	D b3
Depot groep I	D b4	D b4
Depot groep I	D b5	D b5
Depot groep I	D b6	D b6
Depot groep I	D b7	D b7
Depot groep I	D b8	D b8
Depot groep I	D b9	D b9
Depot groep VIII	D b10	D b10
Type C / betonnen dakstructuur		
Depot groep VI	D c1	D c1
Depot groep VI	D c2	D c2
Type D / restanten depots		
Depot groep VII	D d1	/
Depot groep VII	D d2	/
Depot groep VII	D d3	/
Depot groep VII	D d4	/

Wachtlokalen

	<i>nieuwe nummering</i>	<i>nummering SumResearch</i>
Type A		
Bakstenen wachtlokaal (klein)	W a1	W a2
Type B		
Betonnen wachtlokaal	W b1	W b5
Betonnen wachtlokaal	W b2	W b6
Betonnen wachtlokaal	W b3	W b7
Type C		
Bakstenen wachtlokaal (groot)	W c1	W c1
Bakstenen wachtlokaal (groot)	W c2	W c2
Bakstenen wachtlokaal (groot)	W c3	W c3
Bakstenen wachtlokaal (groot)	W c4	W c4
Bakstenen wachtlokaal (groot)	W c5	W c5
Type D		
Houten wachtlokaal	W d1	W d1
Type E		
Bakstenen wachtlokaal	W e1	W e2

Lichte constructies

	<i>nieuwe nummering</i>	<i>nummering (SumResearch)</i>
Golfplaten constructie	L 1	L 1
Golfplaten constructie	L 2	L 2
Golfplaten constructie	L 3	L 3
Golfplaten constructie	L 4	L 4
Golfplaten constructie	L 5	L 6

Spoorwegrelicten

	<i>nieuwe nummering</i>	<i>nummering (SumResearch)</i>
Betonnen paal	S 1	S 1
Betonnen paal	S 2	S 2
Betonnen palen	S 3	S 3
Sokkel met betonblok	S 4	S 4
Verkeersbord overweg zonder slagbomen	S 5	/

Andere constructies

	<i>nieuwe nummering</i>	<i>nummering (SumResearch)</i>
Gebouw Blok I	A 1	A 5
Zeemachtsgebouw	A 2	A 10
Bezinkbekken	A 3	A 3

Nachtwakerswoningen

	<i>nieuwe nummering</i>	<i>nummering (SumResearch)</i>
Vloethemveld 13	N 1	/

3. Kunstwerken

	<i>nieuwe nummering</i>	<i>nummering (SumResearch)</i>
Vrijstaande muur met aan beide zijden een reliëf uitgewerkt	K 1	/
Marianne	K 2	/
Inkomplaat POW-camp	K 3	/
Vrijstaande muur met berglandschap in bas-reliëf	K 4	/
Gefragmenteerde muur liggend in het veld	K 5	/
Vrijstaande muur met dorpsgezicht in bas-reliëf	K 6	/
Muurschilderingen op de binnenmuren van depot a16	K 7	/
Muurschildering op de buitengevel van depot a3	K 8	/
Muurschilderingen op de binnenmuren van depot a11	K 9	/

3.2.1 HOEVEGEBOUWEN

Methodiek

Voor de inventarisatie van de hoeves in het Vloethemveld werd in eerste instantie beroep gedaan op de Inventaris van Onroerend Erfgoed. De vastgestelde hoeves gelegen binnen de afbakening van het beheersplan werden voorzien in de inventarisatie. Bijkomend werden nog enkele waardevolle hoeves toegevoegd aan de inventarisatie. Deze niet-vastgestelde hoeves konden worden gelokaliseerd aan de hand van historisch kaartmateriaal en door verkenning van de omgeving ter plaatse. Voor elke hoeve werd een plaatsbezoek afgelegd en werd deze uitgebreid geïnventariseerd en gefotografeerd. In enkele gevallen waren de bewoners niet thuis en konden daarom niet al de gevels worden geïnspecteerd. Indien dit het geval is, dan wordt dit steeds vermeld bij het desbetreffende relict. De informatie verkregen uit de plaatsbezoeken werd samen met de informatie van de Inventaris van Onroerend Erfgoed (indien beschikbaar) verwerkt tot een geheel.

De inventarisatie vermeld een duidelijke nummering per hoeve, alsook de bouwfase en de locatie. De gebouwen worden beschreven aan de hand van de geschiedenis, de bouwkundige beschrijving en de diagnose. Een historisch kaartoverzicht documenteert de bouwgeschiedenis van de sites. Hiervoor werden consequent 4 kaarten geraadpleegd: Ferraris uit 1777, Atlas der Buurtwegen uit 1841, Popp uit 1842-1879 en een Luchtfoto uit 2017. Elk relict wordt gedocumenteerd met recent fotomateriaal.

Inleiding

Het Vloethemveld was oorspronkelijk heidegebied (laaggelegen en drassig) en daardoor niet bruikbaar voor landbouw. Vanaf de 13de eeuw werden dijken aangelegd om het water tegen te houden. In 1296 schonk graaf Gwijde Van Dampierre het Vloethemveld aan het Brugse Sint-Janshospitaal. Om het veld te ontginnen bouwde het Sint-Janshospitaal aan de rand van het gebied enkele ontginningshoeves: het Hildeghemhof, het Vloethemhof en hoeve Noortweghe. De landbouwgronden bleven echter kwetsbaar voor overstromingen. De aanleg van de Vossenbarm in 1478 zorgde dat het gebied ten noorden van de dijk bebouwbaar werd, maar resulteerde tevens voor de vorming van talrijke vijvers ten zuiden van de Vestbarm. Vanaf het derde kwart van de achttiende eeuw werden de moerassen en vijvers drooggelegd en bebost en werd het voortaan uitgebaat als houtwinningsgebied. De bestaande hoeves speelden een belangrijke rol in deze periode van drooglegging en bebossing en fungeerden opnieuw als ontginningshoeves. In functie van bosbeheer werden ook twee nieuwe hoeves gebouwd voor de boswachter: hoeve De Vier-Eycken en Ferme Bocca.

H 1 / Hildeghemhof	Nummering SumResearch	Datering
	n.v.t.	vòòr 1924

Deze hoeve is vastgesteld als bouwkundig erfgoed.

Locatie

Vloethemveldstraat 1, 8490 Jabbeke

Geschiedenis

In 1273 was het Hildeghemhof reeds eigendom van het Sint-Janshospitaal, die het kocht van Hendrik Maenschijn. Vanaf 1329 werd de hoeve verpacht. Tijdens de achttiende eeuw, gedurende de bebossing van het Vloethemveld, deed de Hildeghemhoeve dienst als ontginningshoeve voor het noordwestelijke deel van het gebied. Op de Ferrariskaart zijn twee parallelle bouwvolumes afgebeeld op een erf met walgrachten, deze dateren uit de achttiende eeuw. Het betreft het huidige woonhuis met aansluitende stallingen en een landgebouw (een dwarsschuur). Op de Atlas der Buurtwegen wordt ten westen van het woonhuis een poel weergegeven. In het noordwesten van het omwalde erf was een moestuin voorzien. Circa 1883 wordt ten noorden van het woonhuis een bakhuis en een klein landgebouw gebouwd. In de jaren 1970-1980 werden de walgrachten deels gedempt, vandaag blijft alleen een smalle noordelijke gracht over. In 1991 verdwijnt de poel. De bouwvolumes ten oosten van het oorspronkelijk woonhuis werden recenter bijgebouwd.

Beschrijving

Woonhuis (1) met geïntegreerde stallingen

Twee tegen elkaar gebouwde rechthoekige volumes onder een zadeldak (met Vlaamse pannen). De boerenwoning is het meest westelijk volume en tevens het grootste in omvang. De oostelijke stallingen zijn kleiner en lager. Het geheel is opgebouwd uit baksteenmetselwerk dat werd witgeschilderd en voorzien is van een gepekte plint. Het woonhuis is anderhalve verdieping hoog en bestaat uit 7 traveeën, waarvan 2 met opkamer. Het woonhuis werd vermoedelijk in het derde kwart van de negentiende eeuw verhoogd met een halve bouwlaag. De noord- en oostgevel werd uitgebreid met aanbouwen onder een lessenaarsdaken. Zichtbare, witgeschilderde muurankers en getrapte kroonlijst aan de zuidgevel. Rechte en segmentboogvormige gevelopeningen. De westelijke puntgevel is gestut met twee steunberen en geeft een rondbogig zoldervenster. Houten schrijnwerk, vensters geschilderd in een witte kleur en deuren geschilderd in een rode of groene kleur. De dorpels van de vensters van het woonhuis werden tevens rood geschilderd. De vensterluiken van het woonhuis zijn niet meer aanwezig.

Landgebouw (2)

Ten zuiden en evenwijdig met het woonhuis bevindt zich een drieledige dwarsschuur met geïntegreerde stallingen. Langwerpig, rechthoekig volume onder een pannen zadeldak (met Vlaamse pannen). Recentere aanbouwen zonder erfgoedwaarde met lessenaarsdaken en zadeldaken in het zuiden. Het landgebouw is opgebouwd uit geel baksteenmetselwerk met zichtbare muurankers. De oorspronkelijke gevels zijn verstoord, gevelopeningen werden in de loop der tijd aangepast waardoor verschillende soorten baksteenmetselwerk aanwezig zijn. Enkele grote inrijpoorten werden hierbij dichtgemetseld. Rechthoekige en segmentboogvormige gevelopeningen. Laadluiken in de puntgevels ter hoogte van de zolderverdieping. Het schrijnwerk varieert. Hier en daar zijn nog enkele originele luiken en deur in rood geschilderd hout. Veel vernieuwd en minder waardevol schrijnwerk in pvc.

Bakhuisje (3)

Het bakhuisje is gelegen ten noorden van het woonhuis en bestaat uit twee tegen elkaar aangebouwde rechthoekige volumes onder een zadeldak (met Vlaamse pannen). De muren werden witgeschilderd en plint is gepekt, de gevels zijn voorzien van zichtbare muurankers. Rechthoekige of segmentboogvormige gevelopeningen. Houten schrijnwerk waarbij de deuren en luiken rood werden geschilderd. De zuidelijke puntgevels van de twee volumes zijn voorzien van een laadluik ter hoogte van de zolderverdieping.

Landgebouw (4)

Rechthoekig volume opgebouwd uit bruin baksteenmetselwerk onder een zadeldak van golfplaten. Rechthoekige gevelopeningen. In de westgevel zijn bouwsporen zichtbaar van o.a. rondboogopeningen. Deze werden dichtgemetseld met een ander type baksteen. Grote inrijopeningen aan de oostgevel. De puntgevels zijn voorzien van houten laadluiken ter hoogte van de zolderverdieping, geschilderd in een rode kleur.

Diagnose

Het betreft een algemene inspectie van het exterieur van de hoevegebouwen.

Woonhuis (1) met geïntegreerde stallingen

Het woonhuis met stallingen bevindt zich algemeen in redelijke goede staat. Er werden op het eerste zicht geen noemenswaardige structurele problemen vastgesteld en er werden geen sporen van waterinfiltratie waargenomen. De gevels zijn plaatselijk licht vervuild en hier en daar komt het schilderwerk los (voornamelijk gesitueerd aan de noord- en westgevel). De daken zijn licht vervuild en er ontbreken enkele pannen. Het schilderwerk van het schrijnwerk is plaatselijk licht verweerd, maar algemeen in redelijke staat.

Landgebouw (2)

Het landgebouw bevindt zich in redelijke staat. Er werden geen grote structurele problemen vastgesteld. Het pannen dak buigt plaatselijk licht door en enkele pannen ontbreken of liggen los. De gevels zijn licht vervuild. De noordgevel wordt voornamelijk gekenmerkt door de vele herstellingschade die vooral esthetisch van aard is. Het schrijnwerk verkeert in redelijke staat.

Bakhuisje (3)

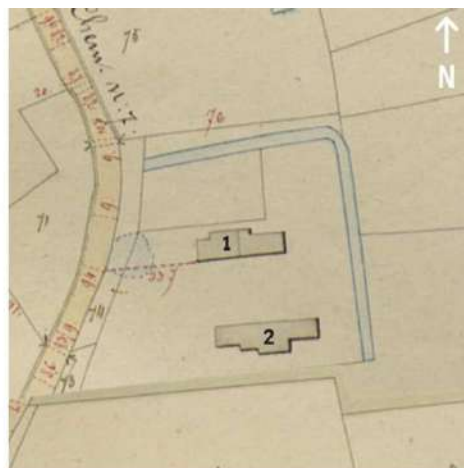
Het bakhuisje bevindt zich in redelijke staat. De gevels en de daken zijn plaatselijk licht vervuild. Het schrijnwerk verkeert in redelijke staat.

Landgebouw (4)

Het landgebouw bevindt zich in redelijke staat. De gevels zijn licht vervuild. De plint staat plaatselijk een beetje vochtig. De golfplaten van het dak bevatten mogelijk asbest. Het schrijnwerk verkeert in redelijke staat.

Historische kaartanalyse

Van links naar rechts, van boven naar onder: Ferraris 1777, Atlas der Buurtwegen 1841, Popp 1842-1879, Luchtfoto 2017.

Foto's

Woonhuis (1) met geïntegreerde stallen

Landgebouw (2)

Bakhuisje (3)

Landgebouw (4)

H 2 / Vloethemhoeve	Nummering SumResearch	Datering
	n.v.t.	vòòr 1924

Deze hoeve is beschermd als monument.

Locatie

Woudweg naar Zedelgem 19, 8490 Jabbeke

Geschiedenis

De geschiedenis van de Vloethemhoeve gaat terug tot het einde van de 13de eeuw. De Vloethemhoeve wordt voor het eerst expliciet vermeld in 1478. De hoeve fungeerde als ontginningshoeve tijdens de drooglegging en bebossing van het Vloethemveld in het derde kwart van de 18de eeuw, voor het noordoostelijke deel van het gebied. Op de Ferrariskaart is een woonhuis met geïntegreerde stallingen afgebeeld met haaks erop een langwerpige schuur. Deze gebouwen dateren uit 1791. Haaks op de schuur bevond zich een derde landgebouw. De gebouwen bevinden zich binnen een omwald erf met bomen. De 8-vormige walgrachten werden niet weergegeven, maar wel al in 1681 vermeld. Op de Atlas der Buurtwegen wordt in de noordwesthoek van het erf een afgesloten moestuin afgebeeld. In 1886 werd het oostelijke landgebouw afgebroken, het woonhuis en de schuur worden verder uitgebreid. In de tweede helft van de twintigste eeuw wordt het woonhuis met stallingen nog verder uitgebreid.

Beschrijving

Woonhuis (1) met geïntegreerde stallingen

Rechthoekig volume opgebouwd uit een laaghuis en een hooghuis (met opkamer). Het woongedeelte telt in totaal 4 traveeën (2 van het laaghuis en 2 van het hooghuis). De overige traveeën van het laaghuis waren oorspronkelijk stallingen. Het geheel bestaat uit rood en geel baksteenmetselwerk. De noord- en oostgevel werden witgeschilderd en voorzien van een gepekte plint. Het hoog- en laaghuis hebben elk een zadeldak (met Vlaamse pannen). De gevels hebben zichtbare muurankers en het hooghuis is afgewerkt met een getrapte gootlijst met platte muizentand. Vier jaarankers op de zuidelijke puntgevel van het laaghuis verwijzen naar het bouwjaar: 1791. Op diezelfde gevel zijn twee laadluiken voorzien ter hoogte van de zolderverdieping. Segmentboogvormige gevelopeningen. De vensters zijn beluikt met uitzondering van de twee vensters aan de noordelijke puntgevel. Het schrijnwerk is uitgevoerd in hout en geschilderd in een olijfgroene kleur, oorspronkelijk was dit uitgevoerd in een rode-witte kleur (verwijzend naar het Brugse Sint-Janshospitaal). Recentere aanbouw zonder erfgoedwaarde met een plat dak, tegen de zuidelijke en westelijke gevels van het laaghuis.

Landgebouw (2)

Langwerpige dwarsschuur uitgerust met stallingen, opgebouwd uit baksteenmetselwerk onder een zadeldak (met Vlaamse pannen). De schuur dateert uit verschillende bouwperiodes: het oostelijke deel is het oudste gedeelte en dateert uit het einde van de 18de eeuw en het begin van de 19de eeuw. Dit deel van de schuur deed dienst als wagenbergplaats. In 1886 werd de schuur verlengd met stallingen. Het wagenhuis bestaat uit rood baksteenmetselwerk gecombineerd met plankenbeschiëting. De stallingen zijn hoofdzakelijk opgebouwd uit een meer gele baksteen. De schuur wordt gekenmerkt door de vele aanwezige bouwsporen en de diversiteit van de bouwmaterialen. Het zadeldak van de stallingen was oorspronkelijk lager (zie bouwnaad). Verschillende gevelopeningen werden in de loop der tijd dichtgemetseld of aangepast. De schuur is voorzien van zichtbare muurankers en segmentboogvormige en rechthoekige (meer recente) gevelopeningen. Het schrijnwerk is uitgevoerd in hout en vernist of wit gebeitst.

Diagnose

Het betreft een algemene inspectie van het exterieur van de hoevegebouwen.

Woonhuis (1) met geïntegreerde stallingen

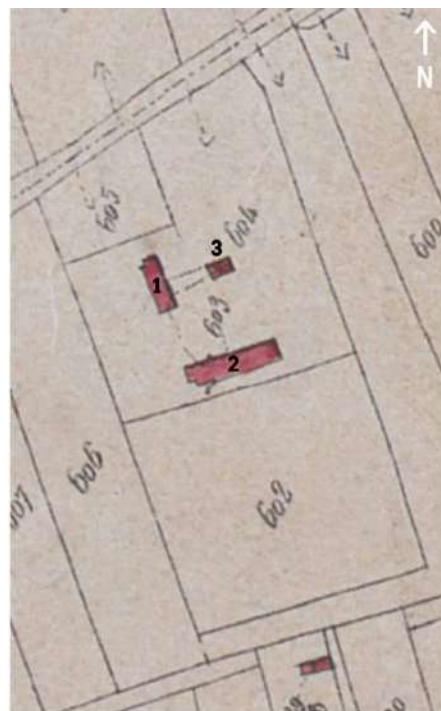
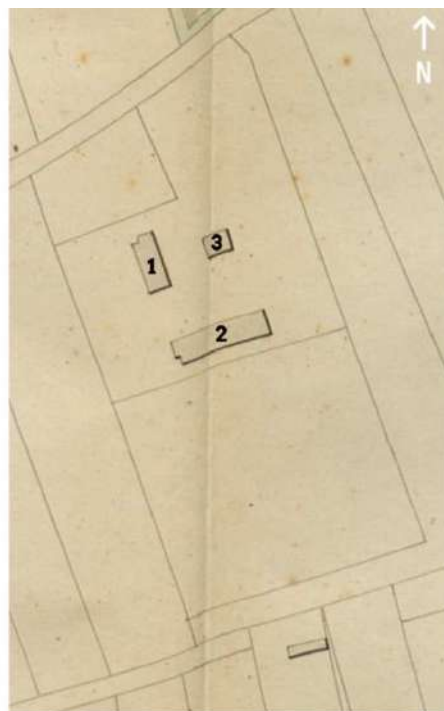
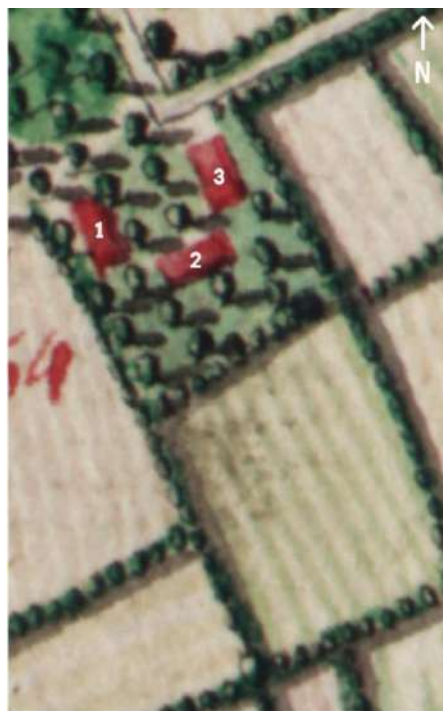
Het woonhuis werd recentelijk volledig gerestaureerd en bevindt zich algemeen in goede staat. Er werden geen noemenswaardige structurele problemen vastgesteld. Het gevelschilderwerk van het hooghuis, voornamelijk t.h. de noordgevel maar ook de oostgevel, is plaatselijk verweerd en vervuild en staat vochtig. Het schrijnwerk bevindt zich in goede staat.

Landgebouw (2)

De schuur bevindt zich algemeen in redelijke staat. Er werden geen structurele problemen waargenomen. Het gevelmetselwerk is licht vervuild en de plint staat hier en daar licht vochtig. Plaatselijk is er sprake van uitgespoeld voegwerk en verweerd baksteenmetselwerk. Er is algemeen herstellingsschade waarneembaar die voornamelijk esthetisch van aard is. Het schrijnwerk, de plankenbeschieting en het dak bevinden zich verder in goede staat.

Historische kaartanalyse

Van links naar rechts, van boven naar onder: Ferraris 1777, Atlas der Buurtwegen 1841, Popp 1842-1879, Luchtfoto 2017.

Foto's

Woonhuis (1) met geïntegreerde stallingen

Landgebouw (2)

H 3 / Hoeve Noortweghe	Nummering SumResearch	Datering
	n.v.t.	vòòr 1924

Deze hoeve is vastgesteld als bouwkundig erfgoed.

Locatie

Dikmuidse heirweg 1, 8210 Zedelgem

Geschiedenis

In 1392 bestond er reeds een hoeve die meer noordelijk was gelegen ten op zichte van de huidige hoevegebouwen. 'Hove ter Vraghe' was een omwalde hoeve en sinds 1430 in bezit van het Sint-Janshospitaal. Deze hoeve brandde af vòòr 1623, een nieuwe hoeve werd immers heropgebouwd op de huidige plaats en was in 1623 reeds in gebruik genomen. Vanaf het laatste kwart van de achttiende eeuw wordt gesproken van de hoeve Noortweghe. In 1806 werden de hoevegebouwen heropgebouwd. Het betreft een woonhuis met geïntegreerde stallingen (1) en twee landgebouwen (2 en 5), gesitueerd rondom een erf. Ten noorden van het woonhuis bevindt zich nog een derde, kleiner landgebouw (3).

In 1871 werd een vierde landgebouw (4), een monumentale schuur, ten noordoosten van het woonhuis gebouwd. Het landgebouw ten zuidwesten van het erf (5) werd in 1884 afgebroken. In 1912 wordt het woonhuis uitgebreid met een keuken en bakhuisje (1). In 1926 werd begonnen met de aanleg van een spoorlijn naar het naastgelegen militair domein. Hierdoor werd een deel van de gronden van hoeve Noortweghe in het noorden afgesneden. Recentelijk werd de aangebouwde keuken en bakhuisje vervangen door een nieuwe aanbouw.

Beschrijving

Woonhuis met geïntegreerde stallingen (1)

Twee tegen elkaar gelegen rechthoekige volumes onder een zadeldak (met Vlaamse pannen), waarvan één volume met lange noordwestvleugel. De aangrenzende volumes fungeerden als woonhuis, de lange vleugel als stallingen. Het geheel is opgebouwd uit witgeschilderd baksteenmetselwerk met gepekte plint. Zichtbare muurankers en kroonlijst ter hoogte van de noordoostelijke gevel van het woonhuis. Deels vernieuwd houten schrijnwerk, deels bestaand rood geschilderd schrijnwerk (poorten en luiken). Woonhuis met zuidoostelijke puntgevels, waarvan één met vlechtwerk. Rondboogopeningen ter hoogte van de zolderverdieping, alsook ter hoogte van de noordwestelijke puntgevel. Overige gevelopeningen van het woonhuis en de stallingen zijn segmentboogvormig of rechthoekig. Recentere aanbouwen zonder erfgoedwaarde met licht hellende dak uit golfplaten, in het noordwesten en het zuidwesten. Recente, hedendaagse aanbouw tegen de noordgevel.

Landgebouw (2)

Langse schuur opgebouwd uit geel en rood baksteenmetselwerk onder een zadeldak (met golfplaten). Segmentboogvormige en recentere, rechthoekige gevelopeningen met rood geschilderd schrijnwerk (poorten, luiken en deuren). Enkele poortopeningen werden verhoogd. Zuidwestelijke puntgevel met verschillende luiken en deuren met origineel hang- en sluitwerk. Zichtbare, rood geschilderde muurankers.

Landgebouw (3)

Klein rechthoekig volume opgebouwd uit rood baksteenmetselwerk, onder zadeldak (met stormpannen). Rechthoekige gevelopeningen, rood geschilderd schrijnwerk (schuifpoort, luiken en deuren). Noordoostelijke gevel met schuifpoort. Recentere aanbouw zonder erfgoedwaarde met licht hellend dak uit golfplaten tegen de noordwestelijke en zuidwestelijke gevels.

Landgebouw (4)

TEAM VLOETHEMVELD:

BURO VOOR VRIJE RUIMTE Landschapsarchitecten bvfl

ARCHITECTENBUREAU Bressers bvba

BAILLEUL Ontwerpbureau

ERFGOEDSTUDIO

Monumentale schuur opgebouwd uit bruin baksteenmetselwerk onder een overkragend zadeldak (met Vlaamse pannen), steunend op rood geschilderde, houten consoles op een doorlopende arduinen lijst. Zuidwestelijke aanbouw onder een lessenaarsdak (met Vlaamse pannen). Rood geschilderd schrijnwerk (schuifpoorten, poorten, luiken en deuren). Segmentboogvormige en recentere, rechthoekige gevelopeningen. Zichtbare, rood geschilderde muurankers. In de zuidwestelijke puntgevel werd het bouwjaar 1871 voorzien.

Diagnose

Het betreft een algemene inspectie van het exterieur van de hoevegebouwen.

Woonhuis met geïntegreerde stallen (1)

Het woonhuis werd recentelijk gerenoveerd en bevindt zich algemeen in redelijk goede staat. Er werden geen noemenswaardige structurele problemen vastgesteld en er werden geen sporen van waterinfiltratie waargenomen. Plaatselijk is er lichte gevelvervuiling aanwezig (voornamelijk de noordwestgevel). Het schrijnwerk werd gedeeltelijk vernieuwd, het overige schrijnwerk is plaatselijk verweerd (rondboogluiken, noordwestgevel, ...).

Landgebouw (2)

Het landgebouw bevindt zich in redelijke staat. De plint staat plaatselijk erg vochtig waardoor er verkleuring van het baksteenmetselwerk optreedt. Algemeen is er een lichte gevelvervuiling. Er is plaatselijk scheurvorming en het voegwerk is hier en daar uitgespoeld. De golfplaten van het dak bevatten mogelijk asbest en vertonen lichte mosgroei. Het schrijnwerk is plaatselijk beschadigd en het schilderwerk is algemeen verweerd.

Landgebouw (3)

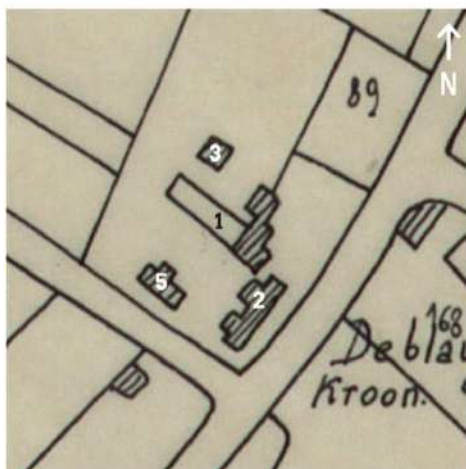
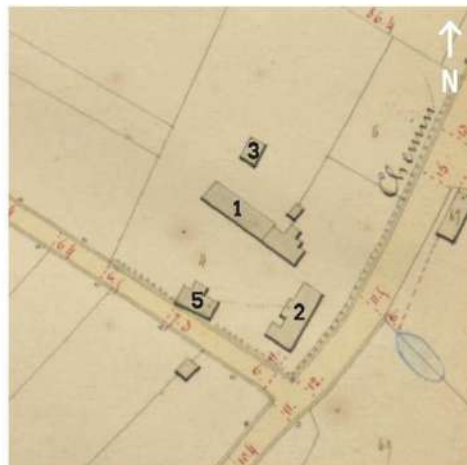
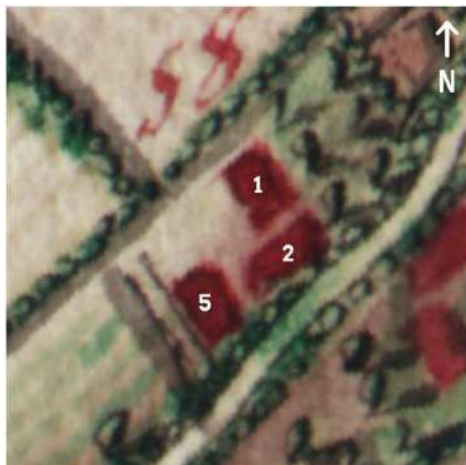
Het landgebouw bevindt zich in redelijke staat. De plint staat plaatselijk erg vochtig waardoor er verkleuring van het baksteenmetselwerk optreedt. Algemeen is er een lichte gevelvervuiling. Er is plaatselijk beperkte scheurvorming en het voegwerk is hier en daar uitgespoeld. Het schilderwerk van het schrijnwerk is algemeen verweerd.

Landgebouw (4)

Het landgebouw bevindt zich in redelijke staat. De plint staat plaatselijk erg vochtig waardoor er verkleuring van het baksteenmetselwerk optreedt. Algemeen is er een lichte gevelvervuiling. Het voegwerk is hier en daar uitgespoeld. Enkele dakpannen en nokpannen zijn weggevallen. Verschillende dakpannen liggen los. Het schilderwerk van het schrijnwerk is algemeen verweerd.

Historische kaartanalyse

Van links naar rechts, van boven naar onder: Ferraris 1777, Atlas der Buurtwegen 1841, Popp 1842-1879, Luchtfoto 2017.

Foto's

Woonhuis met geïntegreerde stallingen (1)

Landgebouw (2)

Landgebouw (3)

Landgebouw (4)

H 4 / Hoeve Woudweg naar Zedelgem 24	Nummering SumResearch	Datering
	n.v.t.	vòòr 1924

Deze hoeve is vastgesteld als bouwkundig erfgoed.

Locatie

Woudweg naar Zedelgem 24, 8490 Jabbeke

Geschiedenis

In tegenstelling tot de eerder besproken sites was deze hoeve in bezit van privé-eigenaars in plaats van het Brugse Sint-Janshospitaal. De hoeve wordt al weergegeven op de Ferrariskaart. Het betreft een samenstelling van een woonhuis met aansluitende stallen en een landgebouw binnen een afgesloten erf met bomen. Op de Atlas der Buurtwegen wordt voor het eerst het bakhuisje afgebeeld. De huidige schuur, ten westen van het woonhuis, is vermoedelijk een recentere constructie. Vandaag is de site aan de zuidelijke en westelijke grens voorzien van een walgracht. Deze is vermoedelijk een overblijfsel van een historische omwalling.

Beschrijving

Woonhuis met geïntegreerde stallen (1)

Langwerpig rechthoekig volume onder een zadeldak (met Vlaamse pannen) met één dakkapel. Het geheel is opgebouwd uit baksteenmetselwerk. Het westelijk deel betreft de boerenwoning en het oostelijk deel de voormalige stallen die werden witgeschilderd en voorzien zijn van een gepekte plint. De stallen hebben nog een aanbouw in het noorden. Zichtbare muurankers en rechthoekige en segmentboogvormige gevelopeningen. Vernieuwd houten schrijnwerk dat in een witte en groene kleur werd geschilderd. Verschillende venster zijn beluikt.

Landgebouw (2)

Rechthoekig landgebouw onder een zadeldak (met Vlaamse pannen) uitgevoerd in vakwerkbouw, met baksteen invulwerk. Het betreft een zeldzaam voorbeeld van vakwerkbouw in de omgeving. Aanbouw ten noorden van het volume. Grote centrale inrijpoort vanuit het erf. Rechthoekige gevelopeningen met houten schrijnwerk geschilderd in een witte en groene kleur. De westelijke puntgevel is volledig opgebouwd uit baksteenmetselwerk en voorzien van zichtbare muurankers.

Bakhuisje (3)

Rechthoekig volume met kleiner en lager volume tegenaan gebouwd (bakoven), elk onder een zadeldak (met Vlaamse pannen). Het geheel is opgebouwd uit baksteenmetselwerk met zichtbare muurankers. Het houten schrijnwerk is geschilderd in een witte en groene kleur.

Landgebouw (4)

Kleine driebeukige schuur met centrale inrijopening in de zuidgevel. Het geheel is opgebouwd uit baksteenmetselwerk onder een zadeldak (met Vlaamse pannen). Inwendige houten structuur. De zuidgevel is afgewerkt met houten beplanking. Houten schrijnwerk geschilderd in een groene en/of witte kleur.

Diagnose

Het betreft een algemene inspectie van het exterieur van de hoevegebouwen.

Woonhuis met geïntegreerde stallingen (1)

Het woonhuis bevindt zich algemeen in zeer goede staat. De gevels werden recentelijk gerenoveerd. Het schrijnwerk is goed onderhouden, het schilderwerk van laadluik t.h.v. de westgevel is wat afgebleekt. Er werden geen noemenswaardige structurele problemen vastgesteld en er werden geen sporen van waterinfiltratie waargenomen.

Landgebouw (2)

Het landgebouw bevindt zich algemeen in goede staat. Er werden geen structurele problemen vastgesteld. De plint is plaatselijk licht vervuild en staat wat vochtig. Het schilderwerk van het schrijnwerk is algemeen wat afgebleekt.

Bakhuisje (3)

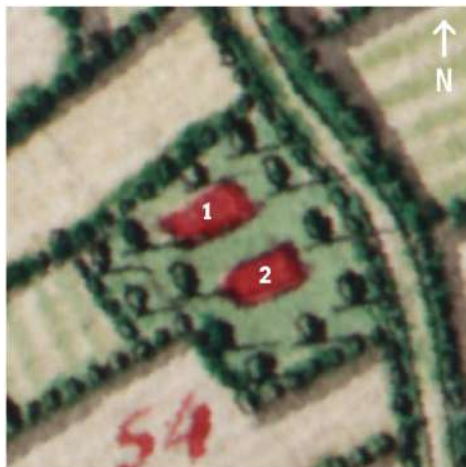
Algemeen is er een lichte gevelvervuiling aanwezig en staat de plint plaatselijk vochtig. Het voegwerk is plaatselijk uitgespoeld en de bakstenen zijn plaatselijk verweerd. De pannen zijn licht vervuild. Het schilderwerk van het schrijnwerk is licht afgebleekt.

Landgebouw (4)

De schuur bevindt zich algemeen in goede en verzorgde staat.

Historische kaartanalyse

Van links naar rechts, van boven naar onder: Ferraris 1777, Atlas der Buurtwegen 1841, Popp 1842-1879, Luchtfoto 2017.

Foto's

Woonhuis met geïntegreerde stallen (1)

Landgebouw (2)

Bakhuisje (3)

Landgebouw (4)

H 5 / Boswachterswoning de vier-Eycken	Nummering SumResearch	Datering
	n.v.t.	vòòr 1924

Deze hoeve is vastgesteld als bouwkundig erfgoed.

Locatie

Vloethemveldstraat 5, 8490 Jabbeke

Geschiedenis

Omstreeks 1776 werd de hoeve gebouwd voor de nieuwe aangestelde boswachter Peter Warnier. Deze moest in opdracht van het Sint-Janshospitaal toezien op de grootschalige landschapswerken in het Vloethemveld. Op de Atlas der Buurtwegen (1844) wordt het woonhuis, haakse stal en het bakhuisjes weergegeven. De noordelijke monumentale schuur werd in het derde kwart van de negentiende eeuw toegevoegd. In de loop van de twintigste eeuw werden nog verschillende landgebouwen toegevoegd.

Beschrijving

Woonhuis (1)

Rechthoekig volume onder een zadeldak (met Vlaamse pannen) met twee aanbouwen onder lessenaarsdak (met Vlaamse pannen). Het geheel is opgebouwd uit bruin baksteenmetselwerk. Woonhuis van zes traveeën dat bijna volledig werd vernieuwd. Zichtbare muurankers. Grotendeels rechthoekige of segmentboogvormige gevelopeningen (beluikte zuidgevel) met vernieuwd houten schrijnwerk dat olijfgroen geschilderd werd. Oostelijke puntgevel met beluikt rondboogvenster ter hoogte van de zolderverdieping.

Bakhuisje (2)

Klein rechthoekig volume onder een zadeldak (met Vlaamse pannen) opgebouwd uit baksteenmetselwerk met zichtbare muurankers. Rechthoekige gevelopeningen met beluikte vensters. Vernieuwd houten schrijnwerk dat olijfgroen geschilderd werd. In de noordgevel zijn bouwsporen van een aanbouw zichtbaar in het metselwerk, vermoedelijk van de bakoven (zoals te zien op de kaart van de Atlas der Buurtwegen).

Landgebouw (3)

Twee aan elkaar gebouwde volumes, elk onder een zadeldak (met Vlaamse pannen). Het geheel is opgebouwd uit bruin baksteenmetselwerk met zichtbare muurankers. Stallen met grote, rechthoekige poortopeningen aan de westgevel. Segmentboogvormige gevelopeningen in de noordelijke puntgevel. Kleine rechthoekige gevelopeningen in de oostgevel. Deels vernieuwd houten schrijnwerk dat olijfgroen geschilderd werd, met origineel hang- en sluitwerk.

Landgebouw (4)

Dwarsschuur onder overstekend zadeldak op houten schoren (met Vlaamse pannen). Rood baksteenmetselwerk met plint in geel baksteenmetselwerk, zichtbare muurankers. Natuurstenen gevelelement in de zuidgevel met het jaartal 1859. Recentere aanbouw zonder erfgoedwaarde in het noorden onder lessenaarsdak (met golfplaten). Rechthoekige en segmentboogvormige gevelopeningen met grote poortopeningen. Deels vernieuwd houten schrijnwerk dat olijfgroen geschilderd werd, met origineel hang- en sluitwerk.

Het schrijnwerk van de landgebouwen was oorspronkelijk rood geschilderd, verwijzend naar de vroegere eigenaar: de Burgerlijke Godshuizen in Brugge.

Diagnose

Het betreft een algemene inspectie van het exterieur van de hoevegebouwen.

Woonhuis (1)

Het woonhuis werd gerenoveerd en bevindt zich algemeen in redelijk goede staat. Er werden geen noemenswaardige structurele problemen vastgesteld en er werden geen sporen van waterinfiltratie waargenomen. Het schrijnwerk bevindt zich in goede staat en is goed onderhouden.

Bakhuisje (2)

Het bakhuisje werd gerenoveerd en bevindt zich algemeen in redelijk goede staat. Er werden geen noemenswaardige structurele problemen vastgesteld en er werden geen sporen van waterinfiltratie waargenomen. Het schrijnwerk bevindt zich in goede staat en is goed onderhouden.

Landgebouw (3)

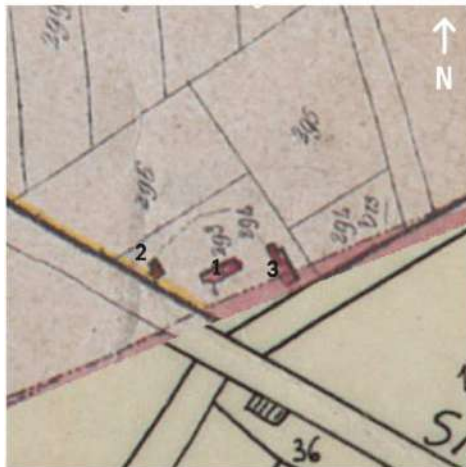
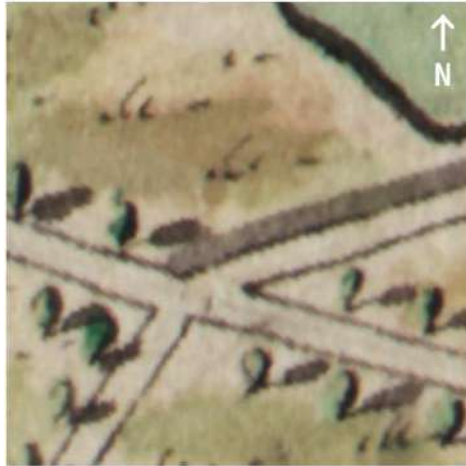
Het landgebouw werd gerenoveerd en bevindt zich algemeen in redelijk goede staat. Er werden geen noemenswaardige structurele problemen vastgesteld en er werden geen sporen van waterinfiltratie waargenomen. Plaatselijk lichte vervuiling van het gevelmetselwerk. Het schrijnwerk bevindt zich in goede staat en is goed onderhouden.

Landgebouw (4)

Het landgebouw werd gerenoveerd en bevindt zich algemeen in redelijk goede staat. Er werden geen noemenswaardige structurele problemen vastgesteld en er werden geen sporen van waterinfiltratie waargenomen. Plaatselijk lichte vervuiling van het gevelmetselwerk. Het schrijnwerk bevindt zich in goede staat en is goed onderhouden.

Historische kaartanalyse

Van links naar rechts, van boven naar onder: Ferraris 1777, Atlas der Buurtwegen 1841, Popp 1842-1879, Luchtfoto 2017.

Foto's

Woonhuis (1)

Bakhuisje (2)

Landgebouw (3)

Landgebouw (4)

H 6 / Ferme Bocca	Nummering SumResearch	Datering
	n.v.t.	vòòr 1924

Deze hoeve is vastgesteld als bouwkundig erfgoed.

Locatie

Vloethemveld z.n., 8210 Zedelgem

Geschiedenis

In 1781 wordt de boswachterswoning 'Ferme Bocca' gebouwd in functie van het bosbeheer. In de Atlas der Buurtwegen worden drie gebouwen weergegeven: een woonhuis (mogelijk met aangebouwde stallingen), een zuidelijk landgebouw en een kleiner noordelijk landgebouw. De drie noordelijke traveeën van het woonhuis zouden geconstrueerd zijn tijdens een uitbreiding in 1852. Het zuidelijk landgebouw werd op het eind van de 19de eeuw of de eerste helft van de 20ste eeuw afgebroken. Het kleiner noordelijk landgebouw, of het zogenaamde FIBUA-gebouw, werd recent afgebroken. De Bocca bevindt zich binnen het voormalige militair domein en werd tijdens het PoW camp gebruikt als bakkerij, infirmerie en officiersmess. De hoeve werd in de jaren 1960-1970 grondig verbouwd en kent in deze periode nog een uitbreidingen t.h.v. de noordwestelijke achtergevel en de zuidwestelijke zijgevel. Tot in de jaren 1990 werd de hoeve gebruikt als officiersmess. Sindsdien staat de hoeve leeg.

Beschrijving

Woonhuis (1) : zie grondplannen hierna toegevoegd.

Langwerpig rechthoekig volume onder een pannendak met vertakking dwars op het hoofdvolume. De vertakking dateert uit de jaren 1960-1970, alsook de aanbouwen onder plat dak tegen de noordwestelijke en zuidwestelijke gevel en hebben geen erfgoedwaarde. De meest zuidelijke travee (zonder de aanbouw meegerekend) is tevens een toevoeging uit de jaren 1960-1970. Het geheel is opgebouwd uit baksteenmetselwerk dat werd witgeschilderd en voorzien van een gepekte plint. Woonhuis van 10 traveeën. Getrapte kroonlijsten en zichtbare muurankers. Zuidoostelijke gevel (voorgevel) met segmentboogvormige en rechthoekige gevelopeningen. Noordoostelijke puntgevel met laadluik t.h.v. de zolderverdieping. Houten schrijnwerk dat in een groene-witte kleur werd geschilderd. Een deel van de vensters is beluikt. De overige gevelopeningen werden grondig gewijzigd in de jaren 1960-1970. Oud baksteenmetselwerk situeert zich voornamelijk aan de zuidoostelijke (gedeeltelijk) en de noordoostelijke gevels. Het overige metselwerk betreft een recentere baksteen. De drie noordelijke traveeën zijn met zekerheid een uitbreiding uit 1852. De overige traveeën die zich binnen het oorspronkelijk langwerpig volume bevinden dateren vermoedelijk ook uit verschillende, oudere bouwperiodes. Dit is af te leiden uit de verschillende aanwezige bouwnaden in de voorgevel en de heterogene samenstelling van de dakstructuur (verschillende houtverbindingen, kappen, ...). Ook werden bouwnaden teruggevonden die verwijzen naar een verhoging van het zadeldak. Houten schrijnwerk in een donkergroene en witte kleur Grotendeels vernieuwd schrijnwerk. Enkele authentieke , beluikte guillotine vensters aan de zuidoostelijke gevel.

Diagnose

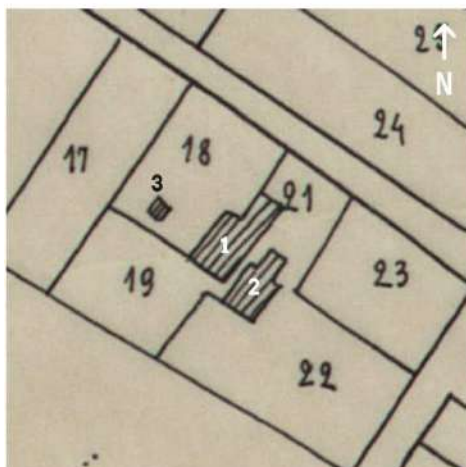
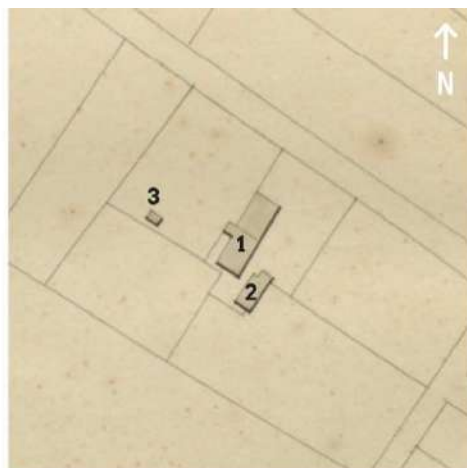
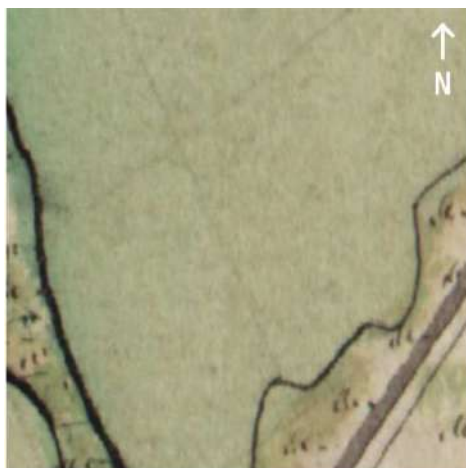
Het betreft een algemene inspectie van het exterieur van de hoevegebouwen.

Woonhuis (1)

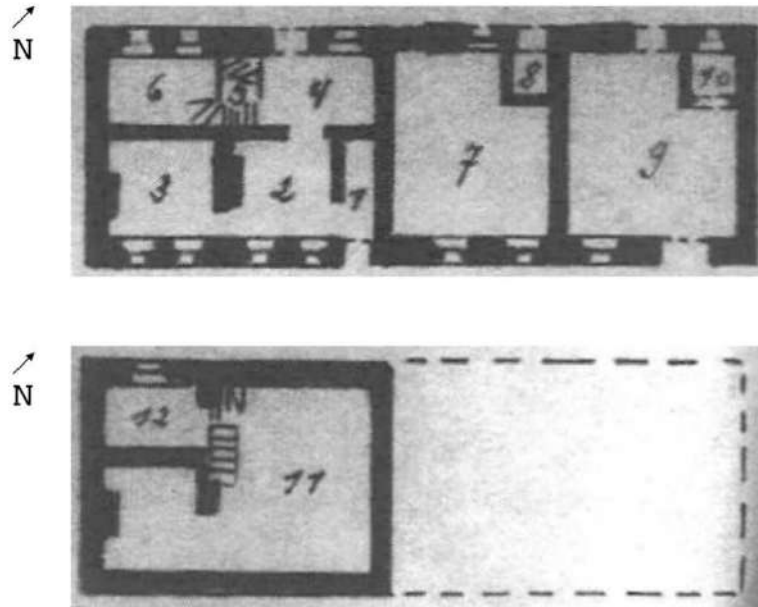
De Bocca bevindt zich algemeen in matige staat. Het metselwerk is plaatselijk afgebrokkeld, vooral ter hoogte van de noordwestelijke puntgevel. De gevels zijn vervuild en de verf hangt op verschillende plaatsen los of is weggevallen. De plint staat vochtig, de voegen zijn plaatselijk uitgespoeld. Het schrijnwerk is vervuild, verouderd en het schilderwerk is verweerd. In enkele vensters is de glazen invulling gebroken of ontbreekt deze. De pannen bevinden zich in redelijke staat maar zijn vervuild en op verschillende plaatsen begroeid met mossen. De voormalige hoeve is niet wind- en waterdicht. Er is een algemene aantasting in het gebouw door houtborende insecten en schimmels.

Historische kaartanalyse

Van links naar rechts, van boven naar onder: Ferraris 1777, Atlas der Buurtwegen 1841, Popp 1842-1879, Luchtfoto 2017.

Plattegrond 1935

Place de Zedelghem. Plan de la situation des immeubles, 1935 (KMLK).
 Boven: gelijkvloerse, onder: zolderverdieping.

Plattegrond 2018

Grondplan van de huidige situatie. Bressers Architecten, 2018. Het oorspronkelijk volume werd geel gemarkeerd.

Foto's

Woonhuis (1)

H 7 / Boerenarbeiderswoning Woudweg naar Zedelgem 26	Nummering SumResearch	Datering
	n.v.t.	vòòr 1924

Locatie

Woudweg naar Zedelgem 26, 8490 Jabbeke

Geschiedenis

De boerenarbeiderswoning is nog niet afgebeeld op de Ferrariskaart, maar verschijnt wel in de Atlas der Buurtwegen (1841) en bestaat op dat moment uit een woonhuis en een klein landgebouw. Het betreft een kleinere schaal dan de reeds besproken sites en was daarom vermoedelijk een boerenarbeiderswoning. De huidige inplanting is grotendeels behouden. Vermoedelijk was de boerenarbeiderswoning eigendom van het Sint-Janshospitaal in Brugge, aangezien deze gelegen was op grondgebied van het Vloethemveld.

Beschrijving

Woonhuis (1)

Rechthoekig volume opgebouwd uit witgeschilderd baksteenmetselwerk onder een zadeldak (met Vlaamse pannen). De gevel telt 5 traveeën en heeft segmentboogvormige en rechthoekige gevelopeningen. De rechthoekige gevelopeningen werd aangepast en zijn niet origineel. Het schrijnwerk is gemaakt van hout en witgeschilderd. De vensters zijn beluikt en geschilderd in een witte-blauwe kleur.

Landgebouw (2)

Rechthoekig volume evenwijdig met het woonhuis en opgebouwd uit witgeschilderd baksteenmetselwerk onder een zadeldak (met Vlaamse pannen).

Diagnose

Het betreft een algemene inspectie van het exterieur van de hoevegebouwen.

Woonhuis (1)

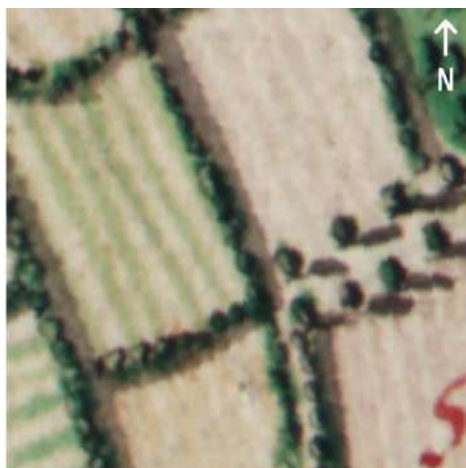
Het woonhuis bevindt zich algemeen in goede staat. Het schrijnwerk is goed onderhouden.

Landgebouw (2)

Het gevelmetselwerk van het landgebouw is ernstig vervuild door de aanwezige klimplanten. Er is veel groene aanslag. Het schrijnwerk bevindt zich in goede staat.

Historische kaartanalyse

Van links naar rechts, van boven naar onder: Ferraris 1777, Atlas der Buurtwegen 1841, Popp 1842-1879, Luchtfoto 2017.

Foto's

Woonhuis (1)

Landgebouw (2)

H 8 / Boskanterwoning De Baetsdreef 6	Nummering SumResearch	Datering
	n.v.t.	vòòr 1924

Locatie

De Baetsdreef 6, 8490 Jabbeke

Geschiedenis

Het kleine hoevegebouwtje deed vermoedelijk dienst als boskanterwoning, een verblijfplaats voor bosarbeiders, en is tevens gelegen op een klein perceel. Het wordt niet op historische kaarten weergegeven, maar zou opgericht zijn in het begin van de 20ste eeuw.

Beschrijving

Woonhuis (1)

Rechthoekig volume opgebouwd uit witgeschilderd baksteenmetselwerk onder een zadeldak (met Vlaamse pannen). De voorgevel telt 5 traveeën en heeft rechthoekige gevelopeningen. Rechte getande kroonlijsten en zichtbare muurankers. Het schrijnwerk is uitgevoerd in hout en geschilderd in een donkergrijze kleur.

Diagnose

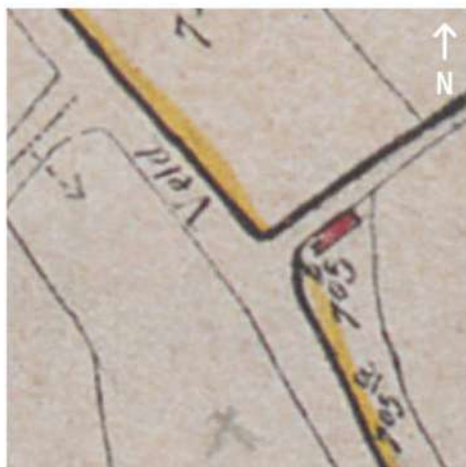
Het betreft een algemene inspectie van het exterieur van de hoevegebouwen.

Woonhuis (1)

Het gebouw bevindt zich algemeen in redelijke staat. Voornamelijk ter hoogte van de topgevels is er plaatselijke verwerking van het gevelmetselwerk, alsook het schilderwerk. De gevels en de daken zijn licht vervuild. Het schrijnwerk bevindt zich in redelijke staat.

Historische kaartanalyse

Van links naar rechts, van boven naar onder: Ferraris 1777, Atlas der Buurtwegen 1841, Popp 1842-1879, Luchtfoto 2017.

Foto's

Woonhuis (1)

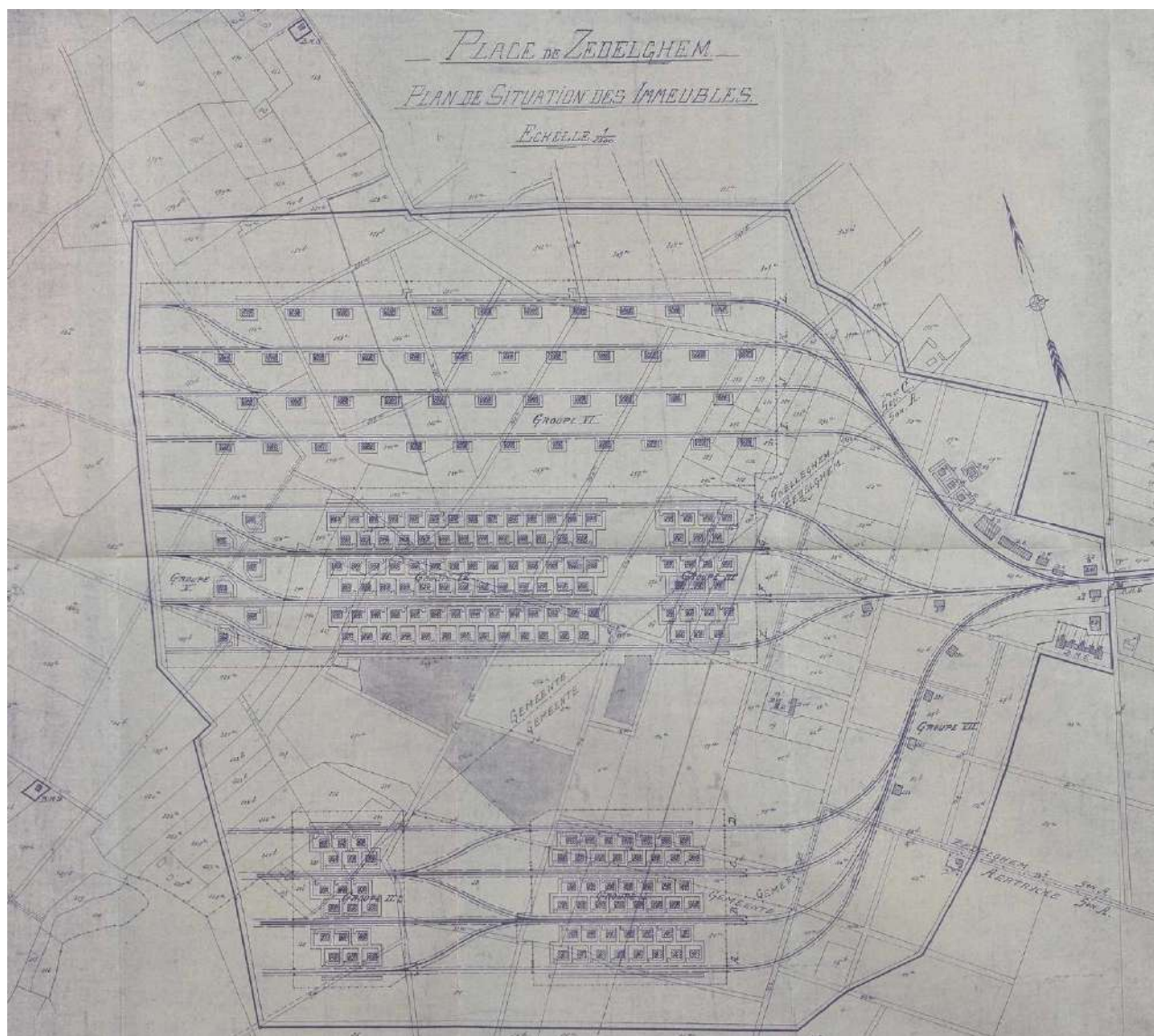
3.2.2 MILITAIR ERFGOED

Methodiek

Voor de inventarisatie van het militair erfgoed in het Vloethemveld werd in eerste instantie beroep gedaan op de studie van SumResearch. Het bouwkundig erfgoed werd door SumResearch aangeduid op een plattegrond. Inmiddels werd een deel van deze gebouwen gesaneerd. Op basis van deze informatie werden door ons gerichte plaatsbezoeken afgelegd. De nachtwakerswoningen waren niet opgenomen in de studie van SumResearch, maar konden worden gelokaliseerd op basis van de plattegrond van het militair domein uit 1935. Elk bouwkundig relict werd gefotografeerd en geïnventariseerd. De informatie van Sumresearch werd samen met de informatie verkregen uit de plaatsbezoeken verwerkt tot een geheel. De diagnose van elk gebouw werd ook geactualiseerd.

Het aanwezige militair erfgoed werd opgedeeld in verschillende categorieën: onthaal, barakken, depots, wachtlokalen, lichte constructies, spoorwegrelicten, andere constructies en nachtwakerswoningen. In sommige gevallen werd er nog een extra onderverdeling toegevoegd. Gelijkaardige gebouwen worden gebundeld en zoveel mogelijk als geheel besproken. De diagnose gebeurt uiteraard op individuele basis indien nodig. Bij elk relict wordt zowel de nieuwe als de oude nummering (SumResearch) weergegeven. De bouwfase wordt steeds duidelijk vermeld. Elk gebouw wordt beschreven aan de hand van de geschiedenis, de bouwkundige beschrijving en de diagnose. Een uitsnede van het plan van het militair domein uit 1935 wordt toegevoegd indien relevant. Een luchtfoto uit 2017 geeft de huidige situatie weer. Indien er oude/nieuwe plannen van het gebouw beschikbaar zijn, dan worden deze ook voorzien in de inventarisatie. Elk relict wordt gedocumenteerd met recent fotomateriaal.

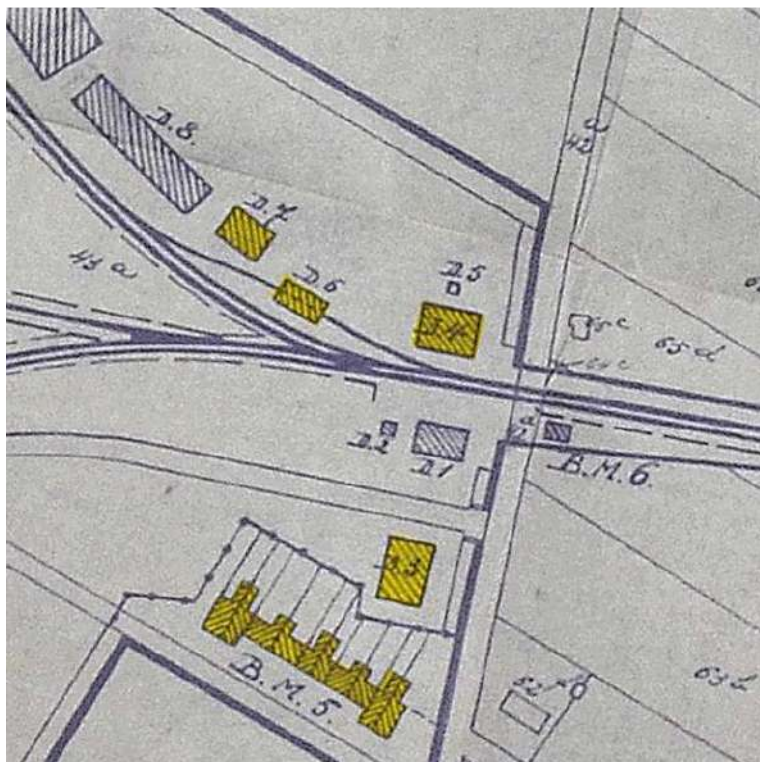
Plattegrond militair domein 1935

Place de Zedelghem. Plan de la situation des immeubles, 1935 (KMLK). De gebouwen die op dit plan te zien zijn dateren uit de eerste interbellumfase (1924 - 1935) of zijn ouder (bvb. Bocca).

3.2.2.1 Onthaal

Plattegrond 1935

Place de Zedelghem. Plan de la situation des immeubles, 1935 (KMLK). De bewaarde gebouwen werden geel aangeduid.

Luchtfoto 2017

Luchtfoto (Geopunt).

3.2.2.1.1 Natuur- en erfgoed site

O a1 / gebouw blok B	Nummering SumResearch	Datering
	O a3	interbellum fase 1 (1924-1935)

Geschiedenis

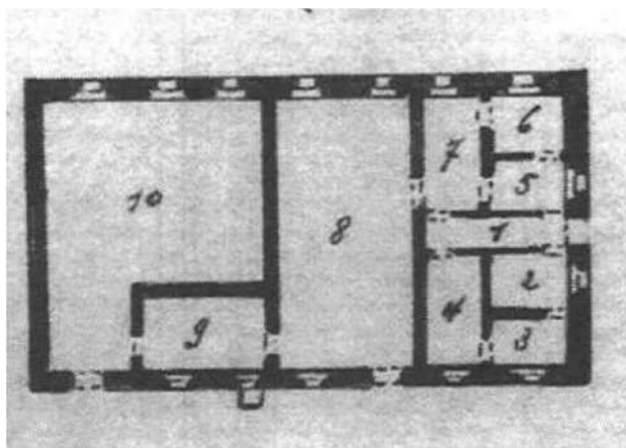
Het gebouw deed oorspronkelijk dienst als kantine en bar voor niet-onderofficieren.

Beschrijving

Rechthoekig volume opgebouwd uit baksteenmetselwerk onder een zadeldak bekleed met asbestgolfplaten. Recente aanbouw tegen de zuidelijke puntgevel. Puntgevels met klimmende boogfries. Segmentboogvormige gevelopeningen, enkele zijn later vervangen door betonnen lintelen. Het schrijnwerk is deels uitgevoerd in kunststof, deels in hout.

Diagnose

Het hoofdvolume verkeert in redelijke staat, de aanbouw verkeert in slechte staat. Er is schade aan de waterafvoer waardoor er vochtindringing is in het gebouw. De gevels zijn verduild en er is mosgroei aanwezig op de daken. Het dak van de aanbouw is gedeeltelijk ingestort en de aanbouw is overgroeid. Het interieur is verouderd en plaatselijk verweerd.

Typeplan van gebouw O a1.

Place de Zedelghem. Plan de la situation des immeubles, 1935 (KMLK).

Foto's

O a2 / hondenkennel	Nummering SumResearch	Datering
	Addendum 3	Belgisch leger (1952-1995)

Geschiedenis

/

Beschrijving

Omheinde hondenkennel met afdak en bijgebouwtje. De omheining is opgebouwd uit betonnen panelen. Het afdak betreft een lessenaarsdak bekleed met asbestgolfplaten. De houten spanten van het dak steunen op ronde stalen kolommen (voorzijde) en de betonnen omheining (achterzijde). De zijmuren van het afdak zijn opgebouwd uit baksteenmetselwerk. Onder het afdak bevinden zich verschillende hondenhokken, opgebouwd uit baksteenmetselwerk onder een lessenaarsdak met asbestgolfplaten. Het bijgebouw is recenter en heeft minder erfgoedwaarde, maar het maakt wel deel uit van de afbakening van de hondenkennel.

Diagnose

De hondenkennel verkeert in redelijke staat. De volledige site is begroeid met planten en mossen. De gevels en daken van de hondenkennel zijn vervuild.

Foto's

3.2.2.1.2 Beheerloodsensite

O b1 / gebouw blok C	Nummering SumResearch	Datering
	O a1	interbellum fase 1 (1924-1935)

Geschiedenis

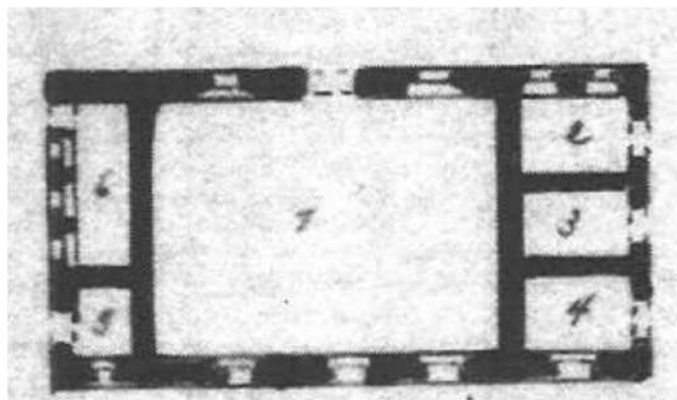
Het gebouw deed oorspronkelijk dienst als elektriciteitsgebouw, later als logement voor soldaten en net voor de sluiting van het domein als magazijn.

Beschrijving

Rechthoekig volume met ingewerkte uitkijktoren, opgebouwd uit baksteenmetselwerk. Hoofdvolume onder een zadeldak van asbestgolfplaten. Dakconstructie met metalen I-liggers (gordingen), de uiteindes zijn van buitenaf zichtbaar. Puntgevels met klimmende boogfries en plint van cementmortel. Segmentboogvormige gevelopeningen, enkele zijn later vervangen door openingen met rollaag. Metalen deuren, houten poort met rollaag. Metalen deuren, houten schrijnwerk is onderhevig aan vocht en het schilderwerk bladert plaatselijk af.

Diagnose

Het gebouw verkeert in redelijke staat. Lichte aantasting van de gevels als gevolg van vochtindringing en vorstschade. Er is roest aanwezig op de uiteindes van de metalen I-liggers (gordingen). De gecementeerde plint is sterk vervuild en plaatselijk afgebrokkeld. Er is roest aanwezig op de metalen deuren. Het houten schrijnwerk is onderhevig aan vocht en het schilderwerk bladert plaatselijk af.

Typeplan van gebouw O b1.

Place de Zedelghem. Plan de la situation des immeubles, 1935 (KMLK).

Foto's

TEAM VLOETHEMVELD:
BURO VOOR VRIJE RUIMTE Landschapsarchitecten bvtl

ARCHITECTENBUREAU Bressers bvba

BAILLEUL Ontwerpbureau

ERFGOEDSTUDIO

O b2 / gebouw blok D	Nummering SumResearch	Datering
		O a7

Geschiedenis

Het gebouw werd door het Belgisch leger gebruikt als burelen en is opgebouwd in verschillende bouwfases. De oudste kern werd gebouwd in de eerste interbellumfase.

Beschrijving

Rechthoekig volume opgebouwd uit baksteenmetselwerk onder een zadeldak bedekt met golfplaten. Puntgevels met klimmende boogfries. Verschillende soorten metselwerk aanwezig, verwijzend naar de verschillende bouwfases: lichtgele gekartelde baksteen, oranje baksteen en lichtoranje baksteen. Vensteropeningen met betonnen kruiskozijn, enkele voorzien van tralie. Houten schrijnwerk, met uitzondering van twee stalen poorten.

Diagnose

Het gebouw is in redelijke staat. De daken zijn plaatselijk begroeid met mossen. De dakwaterafvoer is slecht onderhouden waardoor er vochtindringing is in de muren en vochtschade aan de houten deuren. Het schilderwerk van het houten schrijnwerk bladert plaatselijk af. Roestvorming op de stalen poorten. Plaatselijk uitgespoeld voegwerk. De interieurs zijn verouderd.

Foto's

O b3 / gebouw blok K	Nummering SumResearch	Datering
	O b2	interbellum fase 2 (1935-1940)

Geschiedenis

Het gebouw werd door het Belgisch leger gebruikt als burelen en verblijfplaats voor militairen.

Beschrijving

Rechthoekig volume opgebouwd uit baksteenmetselwerk onder een zadeldak bekleed met asbestgolfplaten. Dakstructuur uit stalen gordingen. Rechthoekige gevelopeningen met betonnen lintelen. Vensters met betonnen kruiskozijnen. Houten schrijnwerk.

Diagnose

Het gebouw verkeert in redelijke staat. Er is plaatselijk mosgroei op het dak en de voegen van de onderste lagen zijn plaatselijk uitgespoeld. Het schilderwerk van het houten schrijnwerk bladert plaatselijk sterk af, alsook het schilderwerk van de betonnen lintelen. Het interieur is verouderd en plaatselijk verweerd.

Foto's

O b4 / gebouw	Nummering SumResearch	Datering
	O a8	interbellum fase 1 (1924-1935)

Geschiedenis

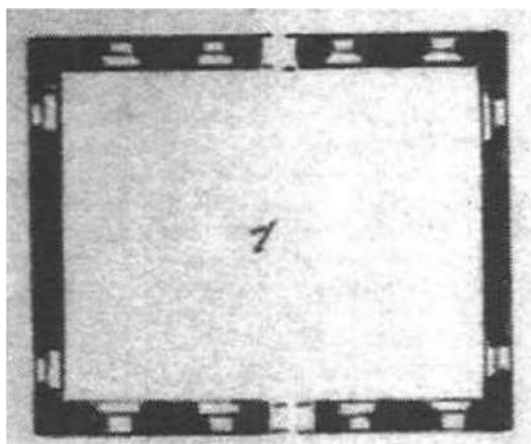
Het gebouw werd gebruikt als commando en stafgebouw.

Beschrijving

Rechthoekig volume opgebouwd uit stalen vakwerk opgevuld met witgeschilderd baksteenmetselwerk, onder een zadeldak bekleed met asbestgolfplaten. Dakstructuur van stalen gordingen. Rechthoekige gevelopeningen, betonnen lintelen en houten schrijnwerk. Enkele vensters zijn voorzien van traliewerk. Bijgebouwtje met schouw uit baksteenmetselwerk, onder een plat dak, voorzien van een stalen deur. Het interieur is ingedeeld in verschillende ruimtes en voorzien van een verlaagd planchettenplafond.

Diagnose

Het gebouw verkeert in minder goede staat en het bijgebouw in zeer slechte staat. Er is plaatselijk mosgroei op het dak. De verflagen van de gevels schilferen af en er is roest op het vakwerk. Een venster ontbreekt. Het interieur is verouderd en verkeert in slechte staat. Plaatselijke vochtindringing en loskomende afwerkklagen.

Typeplan van gebouw O b4.

Place de Zedelghem. Plan de la situation des immeubels, 1935 (KMLK).

Foto's

O b5 / gebouw blok E	Nummering SumResearch	Datering
		O a4

Geschiedenis

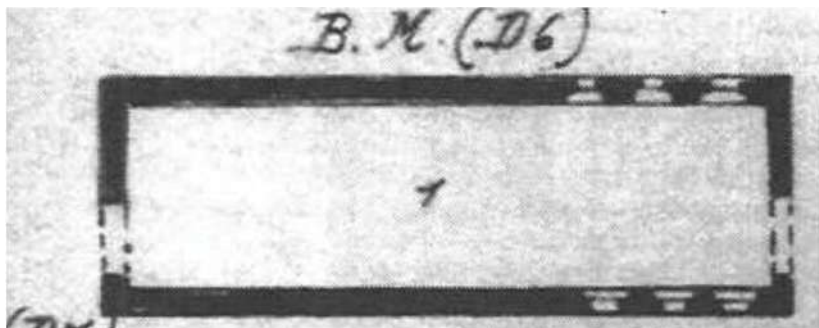
Het gebouw deed dienst als stelplaats voor locomotieven.

Beschrijving

Rechthoekig volume opgebouwd uit baksteenmetselwerk onder een zadeldak bekleed met asbestgolfplaten. Puntgevels met klimmende boogfries. Zwartgeschilderde plint met daarboven nog een brede strook witgeschilderd metselwerk. Twee segmentboogvormige poortopeningen met nieuwe garagepoorten. Eén toegang met stalen deur. Segmentboogvormige vensteropeningen met houten schrijnwerk. Straatverlichting bevestigd aan de puntgevel (voorgevel) van het gebouw. In het interieur is nog een treinspoor aanwezig dat doorheen het gebouw van poortopening tot poortopening. Grote open ruimte, ingevuld met kleine ruimte (vermoedelijk nadien bijgebouwd). Witgeschilderde binnenmuren met zwartgeschilderde plinten.

Diagnose

Het gebouw verkeert in redelijke staat. De afvoer is beschadigd. De gevelverf bladert plaatselijk af waardoor het onderliggend metselwerk zichtbaar is. Roestvorming op de stalen deur en beperkte mosgroei op het dak. Het schilderwerk van het houten schrijnwerk bladert plaatselijk af, alsook het schilderwerk van het interieur.

Typeplan van gebouw O b5.

Place de Zedelghem. Plan de la situation des immeubles, 1935 (KMLK).

Foto's

TEAM VLOETHEMVELD:
BURO VOOR VRIJE RUIMTE Landschapsarchitecten bvfl

ARCHITECTENBUREAU Bressers bvba

BAILLEUL Ontwerpbureau

ERFGOEDSTUDIO

O b6 / gebouw blok I	Nummering SumResearch	Datering
	O b3	interbellum fase 2 (1935-1940)

Geschiedenis

Het gebouw werd door het Belgisch leger gebruikt als smidse en werkplaats.

Beschrijving

Rechthoekig volume opgebouwd uit stalen structuur opgevuld met baksteenmetselwerk, onder een zadeldak bekleed met asbestgolfplaten. Dakstructuur uit stalen spanten en gordingen. Zuidelijke puntgevel met klimmende boogfries. Rechthoekige gevelopeningen. Vensteropeningen onder betonnen lintelen, houten schrijnwerk. De vier middelste traveeën net onder de dakrand zijn voorzien van een rij lage vensters met metalen kozijnen. Deuren/poorten uitgevoerd in staal. Tegen de noordelijke voorgevel is een schuilhokje opgetrokken in baksteenmetselwerk, afgedekt met een afhellende golfplaat.

Diagnose

Het gebouw verkeert in minder goede staat. De gevels zijn vervuild, plaatselijk uitgespoeld voegwerk. Mosgroei op de daken. De muren zijn beschadigd als gevolg van kapotte dakgoten en afvoeren. Roestvorming op de poorten, deuren en vensrers, alsook veel gebroken vensters. Afgebladerd geschilderd houten schrijnwerk. De vensterbanken vertonen betonrot. Het interieur is verouderd en verweerd.

Foto's

TEAM VLOETHEMVELD:
BURO VOOR VRIJE RUIMTE Landschapsarchitecten bvtl

ARCHITECTENBUREAU Bressers bvba

BAILLEUL Ontwerpbureau

ERFGOEDSTUDIO

TEAM VLOETHEMVELD:
BURO VOOR VRIJE RUIMTE Landschapsarchitecten bvtl

ARCHITECTENBUREAU Bressers bvba

BAILLEUL Ontwerpbureau

ERFGOEDSTUDIO

O b7 / gebouw blok H	Nummering SumResearch	Datering
	O b1	interbellum fase 2 (1935-1940)

Geschiedenis

Het gebouw werd door het Belgisch leger gebruikt als burelen.

Beschrijving

Rechthoekig volume opgebouwd uit baksteenmetselwerk onder een zadeldak bekleed met asbestgolfplaten. Puntgevels met klimmende boogfries. Rechthoekige gevelopeningen, vensteropeningen met betonnen kruiskozijn. Houten schrijnwerk. Aan de oostelijke puntgevel is een afdak met asbestgolfplaten bevestigd.

Diagnose

Het gebouw verkeert in minder goede staat. De dakwaterafvoer is beschadigd en er is plaatselijk begroeiing op het dak en in de goten. De muren zijn plaatselijk sterk verweerd ten gevolge van vorstschade en er is mosgroei op het gevelmetselwerk. Het schilderwerk van het houten schrijnwerk bladert af en enkele vensters zijn gebroken. Het interieur is verouderd en verweerd.

Foto's

O b8 / rond waterbekken	Nummering SumResearch	Datering
	A 3	Onbekend

Geschiedenis

/

Beschrijving

Rond betonnen waterbekken met een waterzuiveringssysteem met een soort roerwerk.

Diagnose

In redelijke staat. Plaatselijke mosgroei.

Foto's

© SumResearch

O b9 / gebouw blok L	Nummering SumResearch	Datering
	A 4	Belgisch leger (1952-1995)

Geschiedenis

De halfopen loods werd gebruikt door het Belgisch leger als open garage voor voertuigen die ter beschikking stonden voor snelle interventie.

Beschrijving

Halfopen gebouw uit baksteenmetselwerk met inwendige stalen structuur, onder lessenaarsdak bekleed met golfplaten. Dakconstructie van houten spanten en balken. Betonnen vloer en vensteropeningen met betonnen lintelen en kruiskozijnen.

Diagnose

In redelijke staat. Enkele beschadigde golfplaten, roestvorming op de stalen structuur en beperkte mosgroei op de plinten.

Foto's

3.2.2.1.3 Officierswoningen

	Nummering SumResearch	Datering
O c1 / officierswoningen	O a5	interbellum fase 1 (1924-1935)

Geschiedenis

Deze huizenrij deed oorspronkelijk dienst als officierswoningen voor het munitiedepot en de kazerne van het Belgisch leger.

Beschrijving

Tien aaneengeschakelde officierswoningen. Gespiegeld schema. Op de kop telkens twee geschakelde woningen onder een zadeldak, nok evenwijdig met de straat en voorzien van een centrale dakkapel. Tegen elk van deze twee gehelen telkens twee geschakelde woningen onder een mansardedak, nog evenwijdig met de straat en voorzien van een centrale dakkapel. Deze woningen springen in t.o.v. de twee uiterste gekoppelde woningen. In het midden van de huizenrij hetzelfde type woning als op de uiteinden van de huizenrij: twee geschakelde woningen onder een zadeldak, nog evenwijdig met de straat en voorzien van een centrale dakkapel. Deze gekoppelde woning ligt op dezelfde lijn als de woningen ernaast en springen in t.o.v. de twee uiterste gekoppelde woningen. De gekoppelde woningen waren oorspronkelijk allen voorzien van een kleine gekoppelde aanbouw onder een zadeldak, deze werd bij sommige woningen aangepast of verwijderd. Al de woningen zijn opgebouwd uit baksteenmetselwerk onder daken met stormpannen. De daken werden vernieuwd. Enkele gevels werden witgeschilderd. De gevels van één woning werden gereinigd en hervoegd. De woningen zijn voorzien van gecementeerde plinten. Rechthoekige gevelopeningen onder betonnen lintelen en extra segmentboogvormige ontlastingsboog. Enkele gevelopeningen werden aangepast, Al het buitenschrijnwerk werd vernieuwd. Het grootste deel van de vensters werd vernieuwd naar historisch model (T-vensters met vast bovenlicht) en is uitgevoerd in witgeschilderd hout. Boven één van de voordeuren (Vloethemveld 2) is nog een plaquette aanwezig, maar de inscriptie is niet heel duidelijk meer leesbaar (zie afbeelding hieronder). De achtergevels zijn minder homogeen als de voorgevels.

Diagnose

De woningen zijn in bezit van privé-eigenaars en zijn algemeen goed onderhouden. Algemeen zijn de gevels licht vervuild. Het schilderwerk van de witgeschilderde gevels bladert plaatselijk af. De pannen daken zijn in goede staat. Er werden geen noemenswaardige structurele problemen vastgesteld.

Foto's

TEAM VLOETHEMVELD:
BURO VOOR VRIJE RUIMTE Landschapsarchitecten bvtl

ARCHITECTENBUREAU Bressers bvba

BAILLEUL Ontwerpbureau

ERFGOEDSTUDIO

3.2.2.2 Barakken

Luchtfoto 2017

Luchtfoto 2017 met aanduiding van de relictten

De twee groene barakken

B 1 - barak	Nummering SumResearch	Datering
	B 1	Belgisch leger (1952-1995)

Geschiedenis

Deze houten barak werd gebouwd kort na 1952 en gebruikt door het Belgisch leger als technisch bureel.

Beschrijving

Rechthoekig volume met houten structuur, onder zadeldak bekleed met metalen profielplaten. De gevelbeplanking is groen geverfd. De volledige barak rust op betonnen funderingsblokken waarop prefab betonbalken werden geplaatst. De traveeën worden afgescheiden door houten stijlen en elke travee is voorzien van een vensteropening. Twee bakstenen schouwen. Aan de noordzijde vensteropeningen met eenvoudig houten schrijnwerk, aan de zuidzijde met houten kruiskozijn. Aan de noord- en zuidzijde bevindt zich boven het eerste en vijfde venster eenzelfde horizontale vensteropening met houten kruiskozijn. Dakstructuur uit houten spanten, opgehoogde vloer. Aan een zijgevel werd een metalen gevelbekleding aangebracht.

Diagnose

Het gebouw is in minder goede staat. De structuur trekt scheef. Algemeen is er waterindringing met waterschade aan muren, vloeren, dak, schrijnwerk,... De gevelverf is sterk afgebladerd en plaatselijk is de beplanking aangetast door vocht. De afwerking van de binnenmuren en plafond zijn afgebladerd.

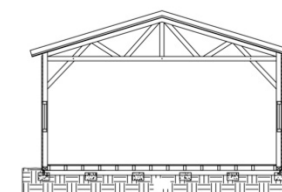
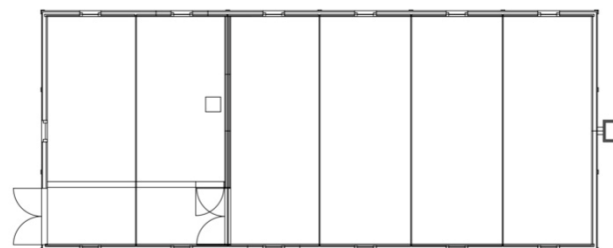
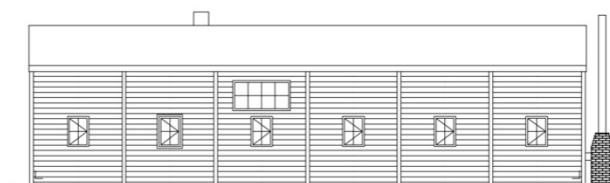
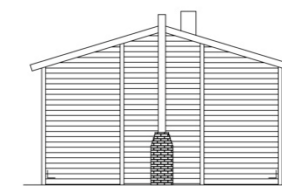
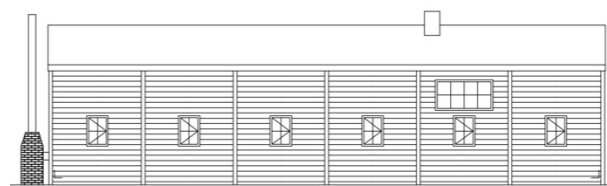
Plannen – barak B 1

© SumResearch - schaal 1/200

achtergevel zijgevel

voorgevel zijgevel

grondplan verticale snede

Foto's

TEAM VLOETHEMVELD:
BURO VOOR VRIJE RUIMTE Landschapsarchitecten bvtl

ARCHITECTENBUREAU Bressers bvba

BAILLEUL Ontwerpbureau

ERFGOEDSTUDIO

B 2 - barak	Nummering SumResearch	Datering
	B 2	Belgisch leger (1952-1995)

Geschiedenis

Deze houten barak werd gebouwd kort na 1952 en gebruikt door het Belgisch leger als technisch bureel.

Beschrijving

Rechthoekig volume met houten structuur, onder zadeldak bekleed met asbestplaten. De gevelbeplanking is groen geverfd. De volledige barak rust op betonnen funderingsblokken waarop prefab betonbalken werden geplaatst. De traveeën worden afgescheiden door houten stijlen en elke travee is voorzien van een vensteropening. Aan de noordzijde vensteropeningen met eenvoudig houten schrijfwerk, aan de zuidzijde met houten kruiskozijn. Aan de noord- en zuidzijde bevindt zich boven het tweede en derde venster eenzelfde horizontale vensteropening met houten kruiskozijn. Dakstructuur uit houten spanten, opgehoogde vloer. Een schouw werd bijgebouwd aan de westgevel in baksteen.

Diagnose

Het gebouw is in minder goede staat. De structuur trekt scheef. Algemeen is er waterindringing met waterschade aan muren, vloeren, dak, schrijfwerk,... De gevelverf is sterk afgebladerd en plaatselijk is de beplanking losgekomen. De vloer helt sterk af.

Foto's

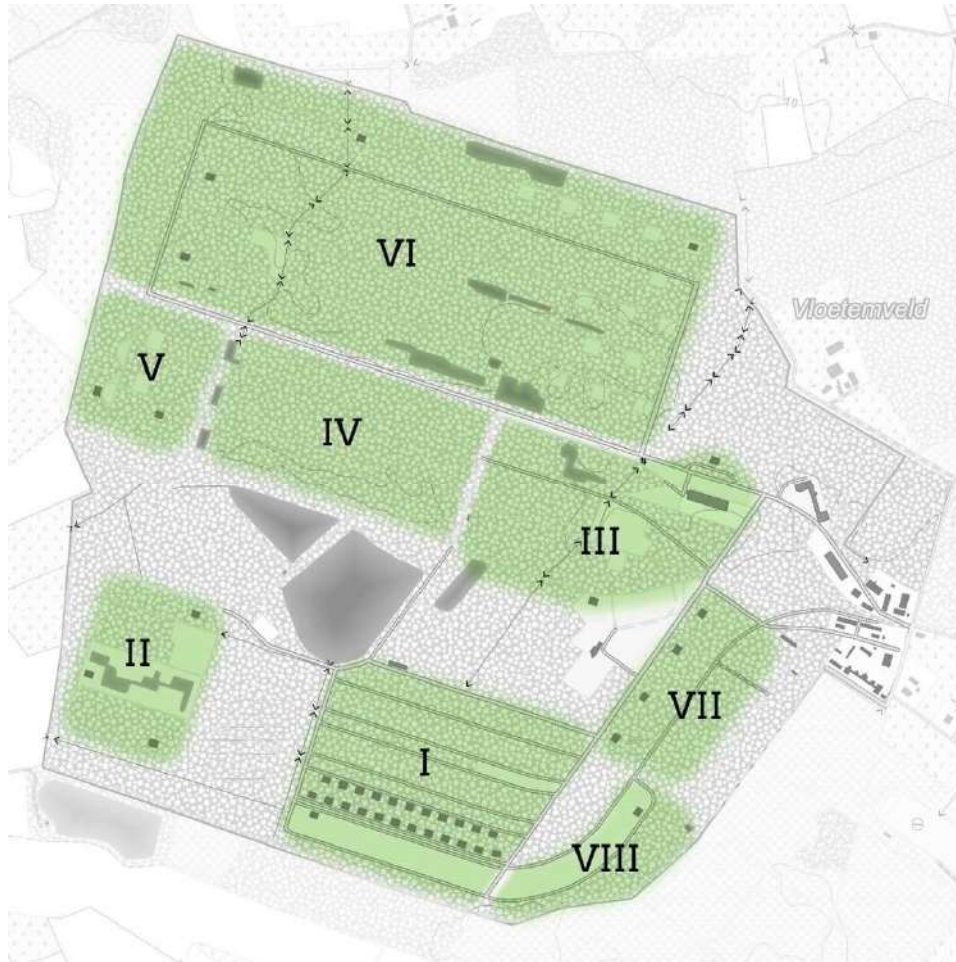
TEAM VLOETHEMVELD:
BURO VOOR VRIJE RUIMTE Landschapsarchitecten bvfl

ARCHITECTENBUREAU Bressers bvba

BAILLEUL Ontwerpbureau

ERFGOEDSTUDIO

3.2.2.3 Depots

De verschillende munitiedepots worden hierna besproken per type, per groep (zie plan links). Er zijn 3 types aanwezig op de site. Type a betreft depots met metalen spanten. Deze dateren doorgaans uit de interbellumfase, hoewel dit niet altijd het geval is. Type b betreft depots met een houten dakstructuur en type c zijn depots met een betonnen dakstructuur. Deze twee types werden gebouwd gedurende de periode van het Belgisch leger (1952 – 1995). Verder bevinden er zich nog 4 funderingen van verdwenen depots in groep VII (type d). Deze worden apart besproken.

Grondplan van het voormalig munitiedepot met aanduiding van de verschillende groepen (plattegrond NGI, bewerkt door Bressers).

3.2.2.3.1 Type a – metalen spanten

Geschiedenis

De geschiedenis wordt hierna per groep besproken.

Beschrijving

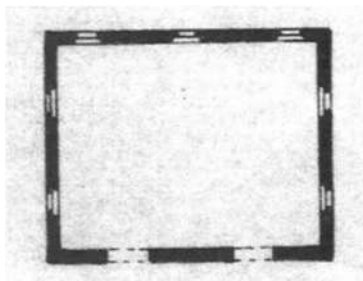
Stalen vakwerkstructuur ingevuld met massief baksteenmetselwerk. De depots zijn voorzien van betonnen vloeren. Het zadeldak is bekleed met asbestgolfplaten en opgebouwd uit een structuur van stalen spanten en gordingen, al dan niet voorzien van een verlaagd plafond uit vezelplaten. De voorgevel heeft twee rechthoekige poortopeningen met tweeledige stalen schuifpoorten. Glasdalramen zijn voorzien in de overige gevels. Vloeren uit beton, betontegels of baksteenklinkers. Het depotnummer is wit op zwart geverfd bovenaan de zijgevel (de depotnummers worden hieronder opgesomd). Een netwerk van metalen bekabeling rond de gebouwen deed dienst als bliksemafleiding. De depots zijn aan de voorgevel voorzien van een betonnen verharding en aan de andere gevels omgeven door merlons.

Depotnummers:

D a1 : ?	D a8 : ?	D a15 : 3465	D a22 : 3555 of 3655 ?
D a2 : ?	D a9 : ?	D a16 : 3210	D a23 : 3312
D a3 : ?	D a10 : ?	D a17 : 3200	D a24 : ?
D a4 : 3457	D a11 : ?	D a18 : 3201	D a25 : 3704
D a5 : ?	D a12 : ?	D a19 : 3504	D a26 : 3703
D a6 : ?	D a13 : ?	D a20 : ?	D a27 : 3702
D a7 : ?	D a14 : 3466	D a21 : 3512	D a28 : 3701

Diagnose

De diagnose wordt hierna per groep besproken.

Typeplan van een depot type a.
Place de Zedelghem. Plan de la situation des immeubles, 1935 (KMLK).

Foto's – algemeen / type a

TEAM VLOETHEMVELD:
BURO VOOR VRIJE RUIMTE Landschapsarchitecten bvtl

ARCHITECTENBUREAU Bressers bvba

BAILLEUL Ontwerpbureau

ERFGOEDSTUDIO

TEAM VLOETHEMVELD:
BURO VOOR VRIJE RUIMTE Landschapsarchitecten bvfl

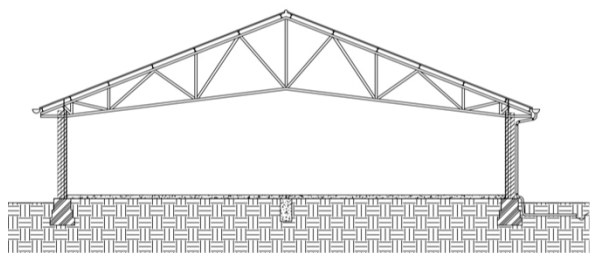
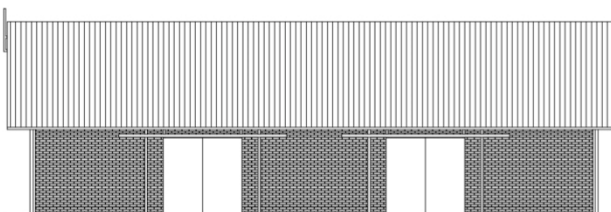
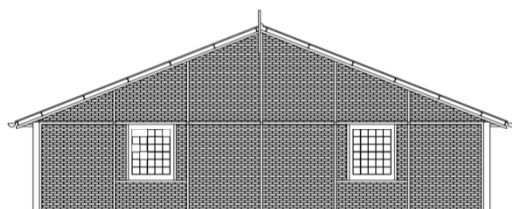
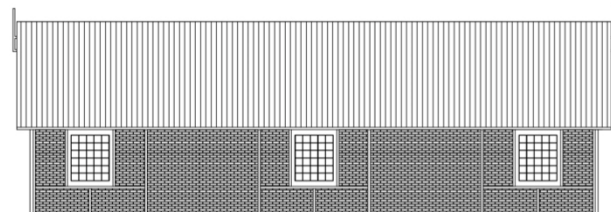
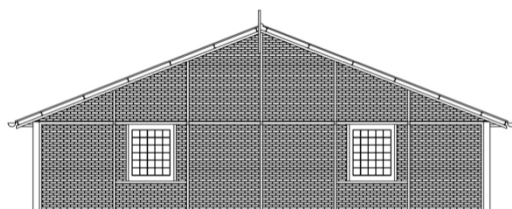
ARCHITECTENBUREAU Bressers bvba

BAILLEUL Ontwerpbureau

ERFGOEDSTUDIO

Plannen – depots type a (metalen spanten)

© SumResearch
Schaal 1/200

*zijgevel
zijgevel
verticale snede*

*achtergevel
voorgevel*

grondplan

D a1 – a15 / depots groep I	Nummering SumResearch	Datering
	D a1 – a15	interbellum fase 1 (1924-1935)

Geschiedenis

Dit is het oudste type munitiedepots en deze dateren uit de jaren 1920. Slechts 1 dubbele rij depots werd bewaard. Deze maakte deel uit van groep I, die oorspronkelijk 3 dubbele rijen depots omvatte. De depots werden gebruikt door het Belgisch leger voor de opslag van allerlei munitie (mijnen, springstoffen, antipersonenmunitie en antitankmunitie). Deze depots zijn evenwijdig ingeplant met de weg.

Beschrijving

Zie bespreking hierboven.

Diagnose

De structuur van de depots is sterk aangetast doordat het terrein bijna continu onder water staat. Enkele muren vertonen ernstige scheuren en zijn plaatselijk vochtig (voornamelijk de onderste zones). Tegen de depots groeien struiken, grassen en mossen. De gevels zijn vervuild. De grond is plaatselijk uitgespoeld waardoor delen van het funderingsmetselwerk vrij komen te liggen. De golfplaten daken zijn plaatselijk weggevallen of beschadigd en begroeid met mossen. De waterafvoeren en de goten vertonen plaatselijk lekken, zijn deels weggevallen of hangen los. Het vakwerk en de poorten vertonen sporen van roest, het schilderwerk van de poorten is afgebladerd en de poorten zijn hier en daar scheefgetrokken. De vloeren werd in enkele depots uitgeboken, de vezelplaten van enkele verlaagde plafond ontbreken. Er is plaatselijke mosgroei op de daken en verschillende golfplaten zijn beschadigd. Verschillende glasdallen zijn gebroken.

Da12: Dit depot is voorzien van een plaquette met oude aanduiding van het baraknummer. Het plaquette is verweerd en delen zijn weggevallen.

Plattegrond 1935

Place de Zedelghem. Plan de la situation des immeubles, 1935 (KMLK). De bewaarde gebouwen werden geel aangeduid.

Luchtfoto 2017

Luchtfoto (Geopunt).

Foto's

D a1

D a2

D a3

D a4

D a5

D a6

D a7

D a8

Da9

Da10

Da11

Da12

Da13

Da14

Da15

D a16 – a18 / depots groep II	Nummering SumResearch	Datering
	D a6 – a18	Depot a16: interbellum fase 1 (1924-1935) Depots a17 en a18: interbellum fase 2 (1935-1940)

Geschiedenis

1 munitiedepot (D a16) uit de eerste interbellumfase in groep II bleef bewaard en staat tevens aangeduid op het plan uit 1935. Depots D a17 en D a18 werden gebouwd in de tweede interbellumfase. De depots werden gebruikt door het Belgisch leger voor de opslag van fosfosmunitie. Depot a17 werd ook gebruikt voor hooiopslag en depot a18 werd ook gebruikt als schapenstal. Deze depots zijn evenwijdig ingeplant met de weg.

Beschrijving

Zie bespreking hierboven.

Da16: De binnenmuren zijn witgeschilderd, als achtergrond voor de muurschilderingen die tussen 1944 en 1946 werden aangebracht (zie kunstwerken).

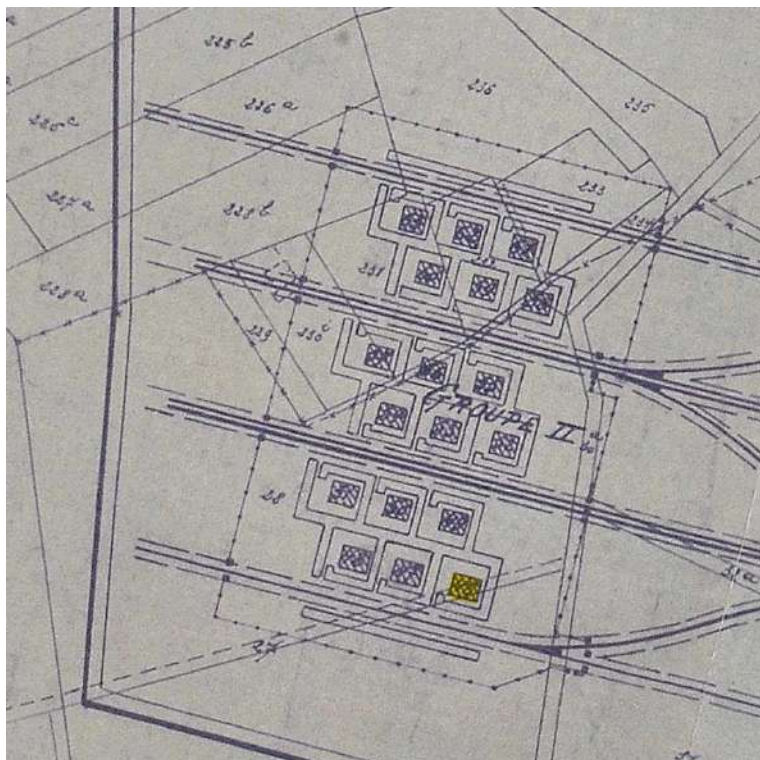
Diagnose

Da16: Het gebouw verkeert in slechte goede staat. Er zitten plaatselijk verschillende gaten in de dakbedekking waardoor het binnen regent. De binnenmuren zijn ter hoogte van deze openingen begroeid met mossen en de witte schilderlaag is plaatselijk weggevallen. Eén van de openingen bevindt zich vlak naast één van de muurschilderingen. De dakwaterafvoer is beschadigd en er groeien mossen en beplanting op de daken. De muren worden overwoekerd door klimplanten.

Da17: Het gebouw verkeert in minder goede staat. De dakwaterafvoer is beschadigd en er is plaatselijk mosgroei op de daken. Er is vochtindringing in de muren waardoor het metselwerk plaatselijk is verweerd, voornamelijk ter hoogte van de plint. Er is roestvorming op de stalen poorten en structuur.

Da18: Het gebouw verkeert in redelijke staat. De dakwaterafvoer is beschadigd en er is plaatselijk mosgroei op de daken. Er is roestvorming op de stalen poorten en structuur. De plint staat vochtig.

Plattegrond 1935

Place de Zedelghem. Plan de la situation des immeubles, 1935 (KMLK). De bewaarde gebouwen werden geel aangeduid.

Luchtfoto 2017

Luchtfoto (Geopunt).

Foto's

D a16

D a16

D a17

D a18

D a19 – a20 / depots groep V	Nummering SumResearch	Datering
	D a19 – a20	depot a19 : Belgisch leger (1952-1995) depot a20 : interbellum fase 1 (1924-1935)

Geschiedenis

Slechts 1 van de oorspronkelijke depots uit groep V bleef bewaard. Depot a19 betreft hetzelfde type maar werd gebouwd in de jaren 1960. De depots werden gebruikt door het Belgisch leger voor de opslag van munitie. Depot a20 werd gebruikt voor de opslag van 'practice munitie' voor opleidingsdoeleinden en zonder springgevaar. Deze depots zijn evenwijdig ingeplant met de weg.

Beschrijving

Zie bespreking hierboven.

Diagnose

De gebouwen verkeren in minder goede staat. De dakwaterafvoer is beschadigd en er groeien mossen en planten op de daken. Er is vochtindringing in de muren waardoor het metselwerk plaatselijk is verweerd, voornamelijk ter hoogte van de plint. De gevels zijn vervuild. Er is roestvorming op de stalen poorten en structuur.

D a19: De muren worden overwoekerd door klimplanten.

Plattegrond 1935

Place de Zedelghem. Plan de la situation des immeubles, 1935 (KMLK). De bewaarde gebouwen werden geel aangeduid.

Luchtfoto 2017

Luchtfoto (Geopunt).

Foto's

D a19

D a20

D a21 – a22 / depots groep VI	Nummering SumResearch	Datering
		D a21 – a22

Luchtfoto 2017

Luchtfoto (Geopunt).

Geschiedenis

Uit groep VI werden geen originele depots bewaard uit de interbellumfase. Depots a21 en a22 werden wel heropgebouwd nadat het Duitse leger deze groep depots had gebombardeerd bij hun aftocht in 1944. Depot a21 werd gebruikt voor de opslag van 'practice munitie' voor opleidingsdoeleinden en zonder springgevaar. Depot a22 werd gebruikt voor de opslag van stuwladings (bv. voor kanonnen en raketten). Deze depots zijn evenwijdig ingeplant met de weg.

Beschrijving

Zie bespreking hierboven. Voor beide depots staan bijenkasten.

Diagnose

De gebouwen verkeren eerder in slechte staat. De dakwaterafvoer is beschadigd en er is plaatselijk mosgroei op de daken/dakwaterafvoer. De muren worden overwoekerd door klimplanten. De stalen poorten en de structuur vertonen roestvorming.

Da21: Groei van algen op de betonvloer.

Da22: Natte muren ten gevolge van opstijgend grondwater.

Foto's

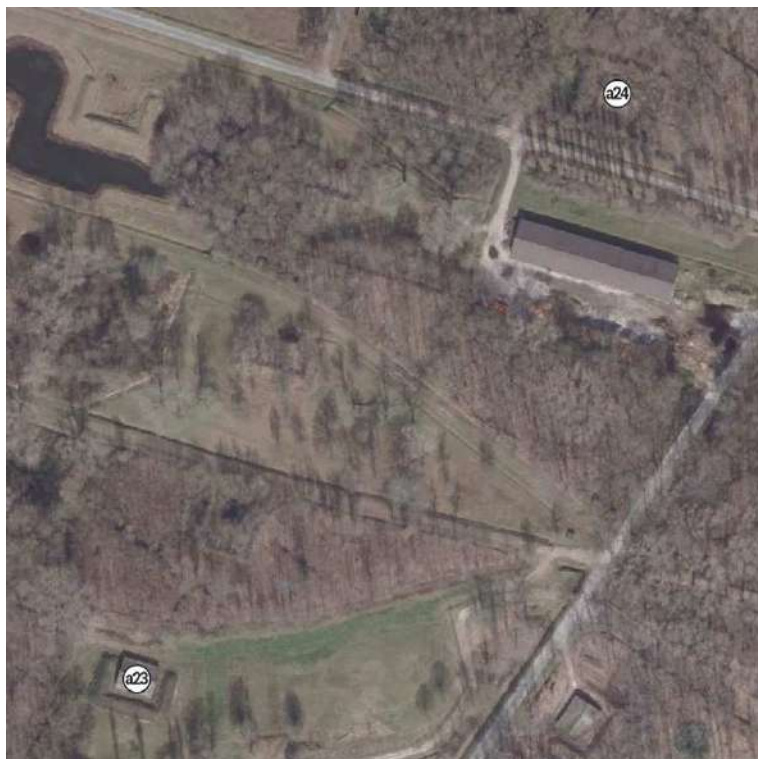
D a21

D a22

D a23 – a24 / depots groep III	Nummering SumResearch	Datering
	D a25 en O a6	depot a23 : Belgisch leger (1952-1995) depot a24: interbellum fase 2 (1935-1940)

Luchtfoto 2017

Geschiedenis

Vermoedelijk werden in groep III geen originele depots bewaard uit de eerste interbellumfase. Depot D a24 staat nog niet aangeduid op het plan uit 1935 en zou dateren uit de tweede interbellumfase. Tijdens de periode van het Belgisch leger (tweede helft van de twintigste eeuw) werden 3 nieuwe gelijkaardige depots gebouwd naar model van de oorspronkelijke depots. Hiervan bleef 1 depot behouden: D a23. Beide depots zijn evenwijdig ingeplant met de weg.

Beschrijving

Zie bespreking hierboven.

Da 24: Het depot heeft een verlaagd plafond uit vezelplaten. Geen glasdalramen maar vensters met houten schrijnwerk en betonnen kozijnen zijn voorzien in de overige gevels. Het depot is aan de zijgevel voorzien van een kleine uitbouw. De binenmuren zijn witgeschilderd.

Diagnose

Da23: Het depot verkeert eerder in slechte staat. De dakwaterafvoer is beschadigd en er is plaatselijk mosgroei op de daken/dakwaterafvoer. Roestvorming op de poorten en structuur. Vochtplekken op de gevels en vochtige plint.

Da24: Het gebouw verkeert in redelijk goede staat. De dakgoten zijn plaatselijk beschadigd door verschillende bomen die er doorgroeien, Enkele vensters zijn gebroken en de poorten ontbreken.

Luchtfoto (Geopunt).

Foto's

D a23

D a24

D a24

D a24

D a25 – a28 / depots groep VII	Nummering SumResearch	Datering
		D a26 – a29

Luchtfoto 2017

Luchtfoto (Geopunt).

Geschiedenis

Deze munitiedepots dateren uit de tweede interbellumfase en werden daarom niet weergegeven op het plan uit 1935. De constructie en de materialisatie is echter wel identiek aan die van de depots uit de eerste interbellumfase. De 4 depots werden door het Belgisch leger gebruikt voor de opslag van stuwladingsen en interne munitie. Deze depots zijn evenwijdig ingeplant met de weg.

Beschrijving

Zie bespreking hierboven. In de depots wordt hout momenteel opgeslagen.

D a28: één van de binnenmuren is witgeschilderd.

Diagnose

De gebouwen verkeren eerder in slechte staat. De dakwaterafvoer is plaatselijk beschadigd en er is mosgroei op de daken. Er is een sterke vochttopstijging in de muren waardoor de plinten donker verkleuren. Enkele poorten zijn scheefgetrokken. Plaatselijk roestvorming op de poorten en de structuur.

Foto's

D a25

D a26

D a27

D a28

3.2.2.3.2 Type b – houten dakstructuur

Geschiedenis

De geschiedenis wordt hierna per groep besproken.

Beschrijving

Rechthoekig volume opgebouwd uit massief baksteenmetselwerk, onder een zadeldak bekleed met asbestgolfplaten. Pilasters aan de voor- en achtergevels. Betonnen vloeren en gecementeerde plinten. Dakstructuur van gelamineerde houten liggers met houten gordingen. Vensteropeningen met betonnen kruiskozijsen en betonnen lintelen. Eén vensteropening in elke zijgevel en twee vensteropeningen met houten afdakje erboven in de achtergevel. De voorgevel heeft twee rechthoekige poortopeningen met betonnen lintelen. De poorten ontbreken. Een netwerk van metalen bekabeling rond de gebouwen deed dienst als bliksemafleiding. Het depotnummer is wit op zwart geveerd bovenaan de voorgevel. De depots zijn omgeven door merlons langs 3 zijden.

Depotnummers:

D b1 : ?

D b2 : ?

D b3 : ?

D b4 : ?

D b5 : ?

D b6 : ?

D b7 : ?

D b8 : ?

D b9 : ?

D b10 : ?

Diagnose

De diagnose wordt hierna per groep besproken.

Foto's – algemeen / type b

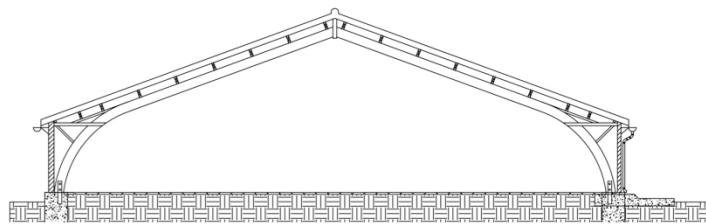
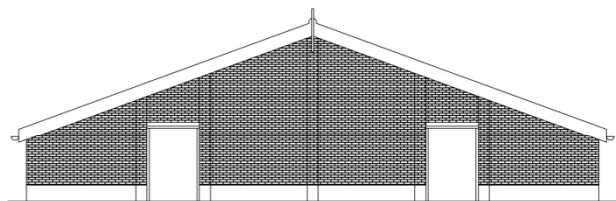
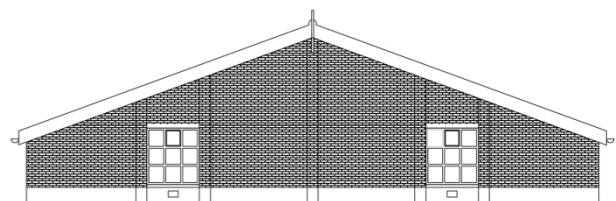

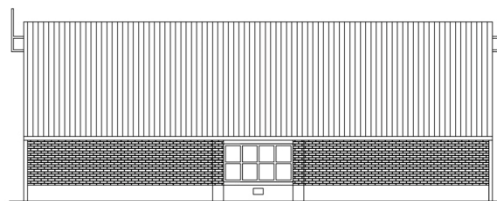
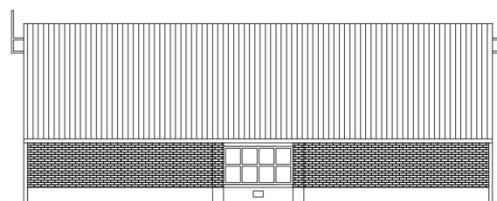

Plannen – depots type b (houten dakstructuur)

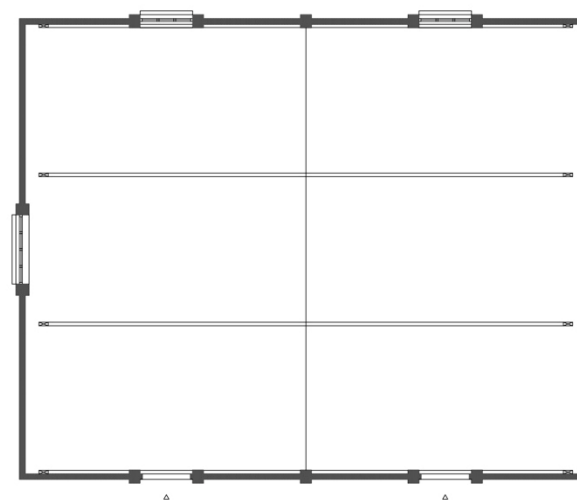
© SumResearch
Schaal 1/200

*achtergevel
voorgevel
verticale snede*

*zijgevel
zijgevel*

grondplan

D b1 – b9 / depots groep I	Nummering SumResearch	Datering
		D b1 – b9

Luchtfoto 2017

Luchtfoto (Geopunt).

Geschiedenis

Depots gelegen in groep I en gebouwd uit in de jaren 1960. Deze depots zijn haaks ingeplant met de weg. De depots werden gebruikt door het Belgisch leger voor de opslag van allerlei munitie (mijnen, springstoffen, antipersonenmunitie en antitankmunitie).

Beschrijving

Zie bespreking hierboven.

D b7: plaatselijk vernieuwd metselwerk in gele baksteen.

Diagnose

De gebouwen verkeren als gevolg van slecht onderhoud in minder goede staat. Beperkte mosgroei op de daken en de gevels. Verweerd baksteenmetselwerk en plinten. Plaatselijke scheurvorming. De dakwaterafvoer is plaatselijk beschadigd. Als gevolg van een slechte drainage van het terrein staat een groot deel van de depots onder water. Hierdoor is tevens vochtindringing in de muren en zijn er sporen van vorstschade. De houten afdakjes zijn veelal beschadigd. Verschillende vensters zijn gebroken.

Foto's

D b1

D b2

D b3

D b4

D b5

D b6

D b7

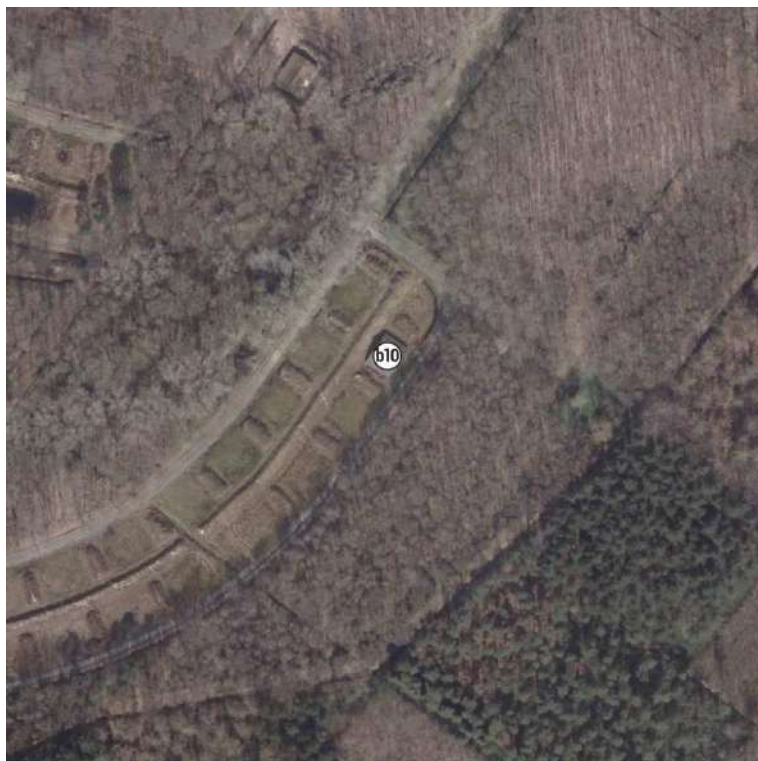
D b8

D b9

D b10 / depots groep VIII	Nummering SumResearch	Datering
		D b10

Luchtfoto 2017

Luchtfoto (Geopunt).

Geschiedenis

Depot gelegen in groep VIII en gebouwd uit in de jaren 1960. Dit depot is haaks ingeplant met de weg. Het depot werd gebruikt door het Belgisch leger voor de opslag van statische springstoffen.

Beschrijving

Zie bespreking hierboven.

Diagnose

Het gebouw verkeert als gevolg van slecht onderhoud in minder goede staat. Beperkte mosgroei op de daken en de gevels. Verweerd baksteen metselwerk en plinten. Plaatselijke scheurvorming in de muren. Er bevindt zich een gat in één van de gevels waardoor er waterindringing is in het gebouw. De dakwaterafvoer is plaatselijk beschadigd. Als gevolg van een slechte drainage van het terrein staat een groot deel van de depots onder water. Hierdoor is tevens vochtindringing in de muren en zijn er sporen van vorstschade. De houten afdakjes zijn beschadigd.

Foto's

D b10

3.2.2.3.3 Type c – betonnen dakstructuur

Geschiedenis

De geschiedenis wordt hierna per groep besproken.

Beschrijving

Gebouw met betonnen structuur opgevuld met baksteenmetselwerk. Pilasters aan voor- en achtergevels. Dak met betonnen booggewelf, bekleed met bitumen. Betonnen vloer, cementmortel plinten. Vensteropeningen met betonnen kruiskozijnen en lintelen. Twee vensters in de achtergevel en tevens 1 venster in de zijgevel met houten afdakje. Aan de voorgevel twee rechthoekige poortopeningen met betonnen lintelen en houten kozijnen. De poorten ontbreken. Een netwerk van metalen bekabeling rond de gebouwen deed dienst als bliksemafleiding. Het depotnummer is wit op zwart geleverd bovenaan de kopgevel. De depots zijn omgeven door merlons langs 3 zijden.

Depotnummers:

D c1 : ?

D c2 : ?

Diagnose

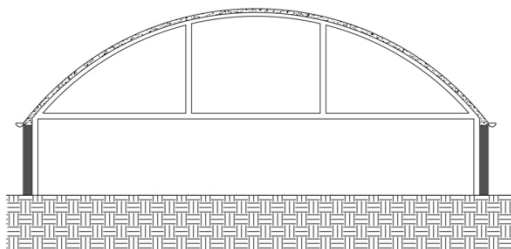
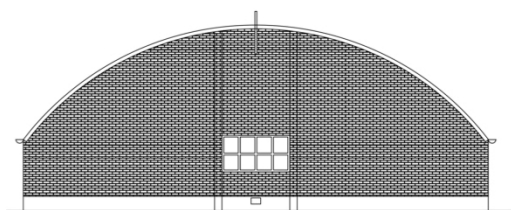
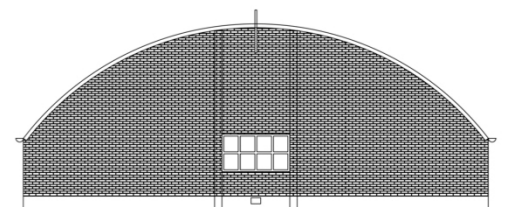
De diagnose wordt hierna per groep besproken.

Foto's – algemeen / type c

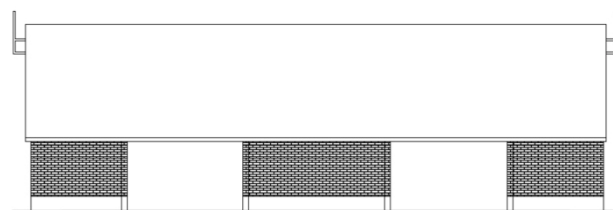
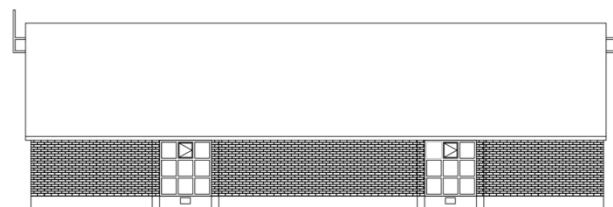

Plannen – depots type c (betonnen dakstructuur)

© SumResearch
Schaal 1/200

*zijgevel
zijgevel
verticale snede*

*achtergevel
voorgevel*

grondplan

D c1 – c2 / depots groep VI	Nummering SumResearch	Datering
		D c1 – c2

Luchtfoto 2017

Luchtfoto (Geopunt).

Geschiedenis

Depots gelegen in groep VI en gebouwd uit in de jaren 1960. De depots werden gebruikt door het Belgisch leger voor de opslag van 'practice munitie' voor opleidingsdoeleinden en zonder springgevaar.

Beschrijving

Zie bespreking hierboven.

Diagnose

De gebouwen verkeren als gevolg van slecht onderhoud in slechte staat.

D c1: Het dak is zwaar begroeid met mossen en planten, er groeien zelfs kleine bomen op het dak. Er zijn verschillende lekkages aanwezig. Natte en uitgezette plint en sporen van vocht- en vorstschade onderaan de gevels. De houten afdakjes beginnen te rotten. De dakwaterafvoer is beschadigd met als gevolg vochtindringing in het gebouw. Uitgespoelde voegen.

D c2: Het gebouw staat letterlijk onder water. Vochtindringing en schade aan metselwerk ten gevolge van beschadigde dakwaterafvoer. Scheurvorming in een hoek van het gebouw en verzakking ten gevolge van opstijgend vocht en slechte drainage. De muren worden overwoekerd door klimplanten.

Foto's

3.2.2.3.4 Restanten van depots

D d1 – d4 / restanten depots groep VII	Nummering SumResearch	Datering
		n.v.t.

Plattegrond 1935

Place de Zedelghem. Plan de la situation des immeubels, 1935 (KMLK). De bewaarde restanten werden geel aangeduid.

Luchtfoto 2017

Luchtfoto (Geopunt).

Geschiedenis

Restanten van vier afgebroken depots uit groep VII. De depots werden gebouwd in de eerste interbellumfase, langs de spoorlijn.

Beschrijving

D d1 en D d2 : Het betreft een grid van lage vierkante sokkel die zijn opgebouwd uit baksteenmetselwerk dat werd gecementeerd. Resten van wapeningsstaven zijn zichtbaar.

D d3 : Het betreft een grid van lage vierkante sokkel die zijn opgebouwd uit baksteenmetselwerk dat werd gecementeerd. Op de sokkels ligt een betonplaat.

D d4 : Gefragmenteerde blokken beton.

Diagnose

D d1 en D d2 : De sokkels zijn begroeid met mossen. De cementering brokkelt af. Enkele sokkels zijn omgevallen of niet meer aanwezig. De aanwezige wapeningsstaven zijn verroest.

D d3 : De betonplaat is begroeid met mossen, planten en kleine bomen. De constructie is vermoedelijk niet meer stabiel. De sokkels zijn deels afgebrokkeld en staan scheef.

D d4 : De blokken beton zijn begroeid met mossen en planten.

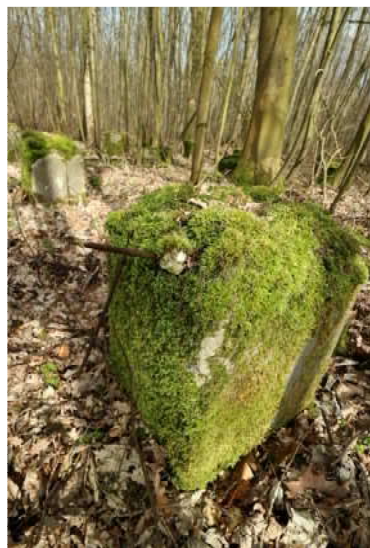
Foto's

D d1

D d2

D d1

D d2

D d3

D d4

3.2.2.3.5 Type a

W a1 / bakstenen wachtlokaal (klein)	Nummering SumResearch	Datering
	W a2	Belgisch leger (1952-1995)

Geschiedenis

In dit wachtlokaal werd brandweermateriaal opgeslagen.

Beschrijving

Eenvoudig rechthoekig gebouwtje opgetrokken uit baksteenmetselwerk onder een lessenaarsdak bedek met asbestgolfplaten. Plint in cementmortel. Dakconstructie van houten gordingen. 1 toegang met houten deur (groen geschilderd) onder een betonnen linteel. Betonnen vloer.

Diagnose

Het wachtlokaal verkeert in redelijk goede staat. De golfplaten zijn beschadigd. Mosvorming op de gevels en plaatselijk uitgespoeld voegwerk. Het schilderwerk van de deur is afgebladerd.

Foto's

W a1

3.2.2.3.6 Type b

W b1 – b3 / betonnen wachtlokalen	Nummering SumResearch	Datering
		W b5 – b7

Geschiedenis

In deze wachtlokalen werd brandweermateriaal opgeslagen.

Beschrijving

Eenvoudig rechthoekig gebouwtje opgetrokken uit prefab betonplaten onder een lessenaarsdak bekleed met zwarte roofing. Dakconstructie van betonnen gordingen bedekt met betonplaten. Vloer met betontegels. Al dan niet voorzien van tweeledige stalen poort (groen geschilderd).

Diagnose

De wachtlokalen verkeren in redelijk of minder goede staat.

Wb1: Plaatselijke roestvorming op de poort.

Wb2: Plaatselijke roestvorming op de poort en beperkte mosgroei op de gevels.

Wb3: Het wachthuisje helt licht over. De poort ontbreekt. Plaatselijk is er lichte betonrot en scheurvorming. Lichte mosgroei op de gevels.

Foto's

W b1

W b2

W b3

3.2.2.3.7 Type c

W c1 – c5 / bakstenen wachtlokaal (groot)	Nummering SumResearch	Datering
	W c1 – c5	Belgisch leger (1952-1995)

Geschiedenis

Aan elke groep depots stond dit type wachtlokaal waar de sleutels van de depots en brandweermateriaal werden bewaard.

Beschrijving

Eenvoudig rechthoekig langwerpig gebouwtje opgetrokken uit baksteenmetselwerk onder een lessenaarsdak bedekt met asbestgolfplaten. Dakconstructie van houten spanten en gordingen. Wachtlokaal ingedeeld in 2 kamers met elk een eigen toegang. Betonnen lintelen boven de muuropeningen. Voorgevelschema met venster – tweeledige poort – deur – vensters (links naar rechts). 1 venster in beide de zijgevels. Vensters met betonnen kruiskozijnen. Houten schrijnwerk.

Wc2: Dit type wijkt af van de andere wachtlokalen. Het gebouw is langer en telt meer muuropeningen in de voorgevel. Er is tevens een poortopening voorzien in de zijgevel.

Wc5: Het voorgevelschema is hier omgekeerd: venster – deur – tweeledige poort - deur

Diagnose

De wachtlokalen verkeren in redelijk of minder goede staat.

Wc1: Een deel van de houten poort ontbreekt en een aantal vensters zijn gebroken.

Wc2: De meeste vensters zijn gebroken en de deuren ontbreken. Plaatselijke scheurvorming. Het dak is deels ingestort

Wc3: Het dak is deels ingestort. Er zijn gaten in de dakbedekking en de houten dakstructuur is rot. Het schilderwerk van het schrijnwerk is sterk afgebladerd.

Wc4: Het gebouw verkeert in redelijk goede staat.

Wc5: De plint staat vochtig door opstijgend vocht. Er is beperkte mosgroei op het schrijnwerk en het schilderwerk bladert af.

Foto's

W c1

W c2

W c2

W c2

W c3

W c3

W c4

W c5

3.2.2.3.8 Type d

W d1 / houten wachtlokaal	Nummering SumResearch	Datering
	W d1	Belgisch leger (1952-1995)

Geschiedenis

In dit wachtlokaal hielden dienstplichtigen halt tijdens hun ronde om te observeren en eventueel te schuilen voor regen.

Beschrijving

Eenvoudig rechthoekig gebouwtje met houten structuur onder een lessenaarsdak bekleed met asbestgolfplaten. Aan de buitenzijde bekleed met zinkplaten en aan de binnenkant met houten planken.

Diagnose

Het wachtlokaal verkeert in slechte staat. Plaatselijk ontbreken de houten beplanking en de zinkplaten. Beperkte mosgroei op het dak en de gevels.

Foto's

W d1

3.2.2.3.9 Type e

W e1 / bakstenen wachtlokaal	Nummering SumResearch	Datering
	W e2	Belgisch leger (1952-1995)

Geschiedenis

/

Beschrijving

Eenvoudig rechthoekig gebouwtje opgetrokken uit baksteenmetselwerk onder een plat dak bekleed met roofing. Voorgevel met poortopening met erboven betonnen linteel. De poort ontbreekt. Ventilatieopeningen in de voor- en achtergevel.

Diagnose

Het gebouw verkeert in minder goede staat. De poort is niet meer aanwezig. Beschadigd metselwerk t.h.v. de verdwenen hengsels van de poort. Het dak en de gevels zijn begroeid met mossen en plaatselijk is uitgespoeld voegwerk.

Foto's

W e1

3.2.2.4 Lichte constructies

L 1 / golfplaten constructie	Nummering SumResearch	Datering
	L 1	onbekend

Geschiedenis

/

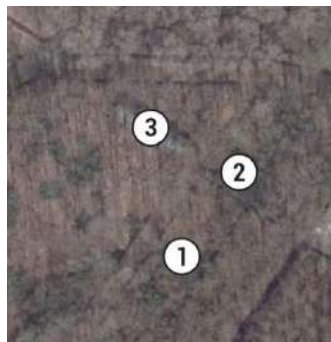
Beschrijving

Houten structuur bekleed met stalen golfplaten (dak + muren). Structuur uit kolommen en spanten. Tweebeukig volume met gebogen daken. Vensteropeningen met houten schrijnwerk, afgesloten met stukken golfplaat.

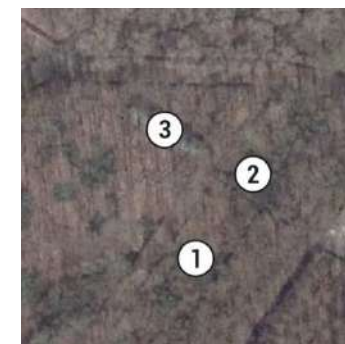
Diagnose

De constructie verkeert in slechte staat. Er is vochtindringing in het gebouw, de houten structuur is rot en staat scheef. Er is sterke mosgroei aanwezig.

Foto's

L 2 /golflaten constructie	Nummering SumResearch	Datering
	L 2	onbekend

Geschiedenis

/

Beschrijving

Houten structuur bekleed met stalen golflaten (dak + muren). Het gebouw heeft een zadeldak en is ingedeeld in 3 ruimtes. Houten schrijnwerk.

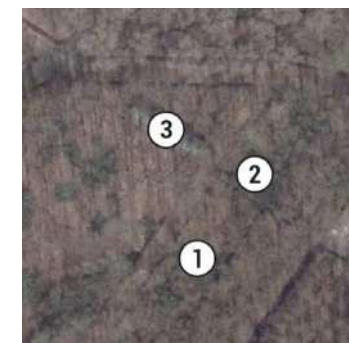
Diagnose

De constructie verkeert in zeer slechte staat. Er is vochtindringing in het gebouw, de houten structuur is rot en er is sterke mosgroei aanwezig. Het schrijnwerk is scheefgetrokken en enkele ruiten zijn gebroken. In de gevels bevinden zich gaten. Delen van het interieur buigen door of zijn deels ingestort.

Foto's

L 3 /golflaten constructie	Nummering SumResearch	Datering
		L 3

Geschiedenis

/

Beschrijving

Stalen vakwerkstructuur bekleed met stalen golfplaten. Zadeldak met dakstructuur van stalen spanten met houten gordingen. Eén gevel is open.

Diagnose

De constructie verkeert in redelijk goede staat. Er is plaatselijk lichte mosgroei op de gevels. Enkele platen in één van de zijgevels ontbreken. Plaatselijke roestvorming op de gevels en structuur.

Foto's

L 4 / golfplaten constructie	Nummering SumResearch	Datering
	L 4	onbekend

Geschiedenis

/

Beschrijving

Gebouw opgebouwd uit gebogen golfplaten. Langs één zijde is het gebouw open en langs de andere zijde werd er een houten constructie aangebracht.

Diagnose

De constructie verkeert in minder goede staat. De golfplaten zijn scheefgetrokken. Plaatselijke roestvorming op de golfplaten.

Foto's

L 5 / golfplaten constructie	Nummering SumResearch	Datering
	addendum 1	onbekend

Geschiedenis

/

Beschrijving

Constructie van rondhouten en balken bekleed met stalen golfplaten.

Diagnose

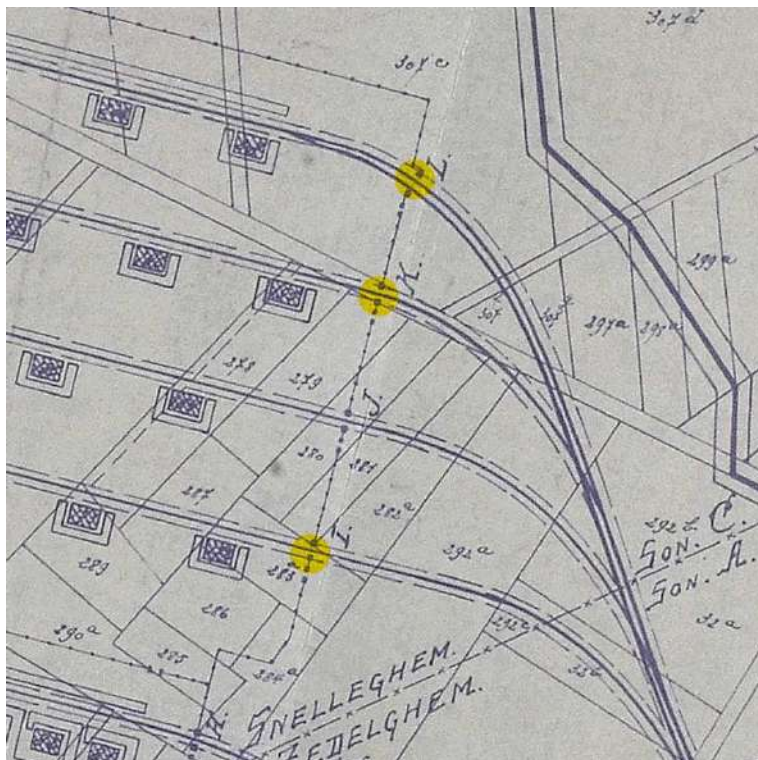
De constructie verkeert in slechte staat. Een deel van de golfplaten ontbreekt, is scheefgetrokken of afgebroken. Er is mosgroei op het dak en de structuur. De constructie is niet meer stabiel.

Foto's

3.2.2.5 Spoorwegrelicten

Plattegrond 1935

Place de Zedelghem. Plan de la situation des immeubles, 1935 (KMLK). De bewaarde palen werden geel aangeduid.

Luchtfoto 2017

Luchtfoto (Geopunt).

S 1 – 3 / betonnen palen	Nummering SumResearch	Datering
		S 1 -3

Geschiedenis

Relicten van de spoorwegtoegangen. Deze werden in het midden van de jaren 1920 aangelegd.

Beschrijving

Een betonnen paal met metalen hengsels. De poorten zijn niet meer aanwezig.

S3: Het betreft 2 betonne palen met hengsels en 2 kleinere betonnen palen zonder hengsels.

Diagnose

De constructies verkeren algemeen in redelijke staat. Er is beperkte mosgroei aanwezig en de hengsels roesten.

S3: De ijzeren wapening is zichtbaar. 1 van de kleinere betonnen palen is omgevallen en is fel begroeid met mossen, de andere staat scheef.

Foto's

S 1

S 2

S 3

S 3

S3

S3

S3

S 4 / sokkel met betonblok	Nummering SumResearch	Datering
	S 4	interbellum fase 1 (1924-1935)

Geschiedenis

Relicten van de spoorwegtoegangen. Deze werden in het midden van de jaren 1920 aangelegd.

Beschrijving

Vierkante bakstenen sokkel met betonblok op. De sokkel is bekleed met cementpleister.

Diagnose

De sokkel verkeert in slechte staat. De sokkel is bedekt met mosgroei en de baksteen brokkelt af.

Foto's

S 4

S 5 / verkeersbord overweg zonder slagbomen	Nummering SumResearch	Datering
	/	onbekend

Geschiedenis

Relicten van de spoorwegtoegangen. Deze werden in het midden van de jaren 1920 aangelegd.

Beschrijving

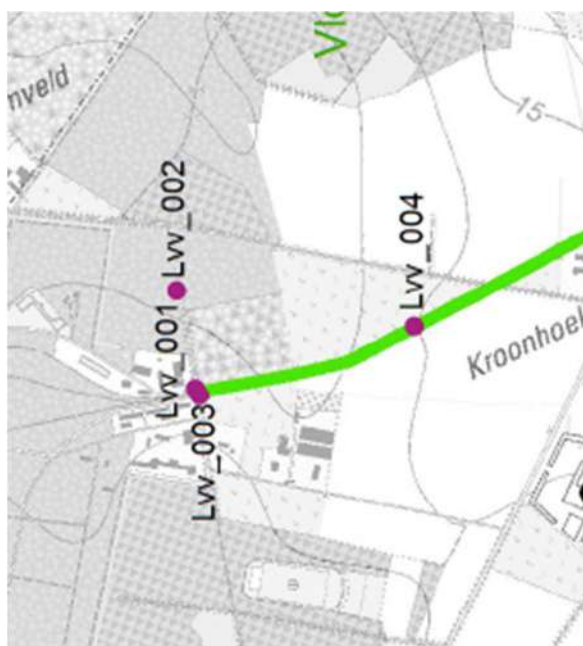
Oud verkeersbord van een overweg zonder slagbomen. Het verkeersbord is gelegen net buiten het militair domein en niet ver van de inkomzone. Het verkeersbord is gemonteerd op een metalen kokerprofiel. Deze is geschilderd in wit en rood afwisselend.

Diagnose

Zowel het verkeersbord als de paal waarop deze bevestigd is verkeren in minder goede staat. De verf bladert af en er is roestvorming en groenaanslag aanwezig.

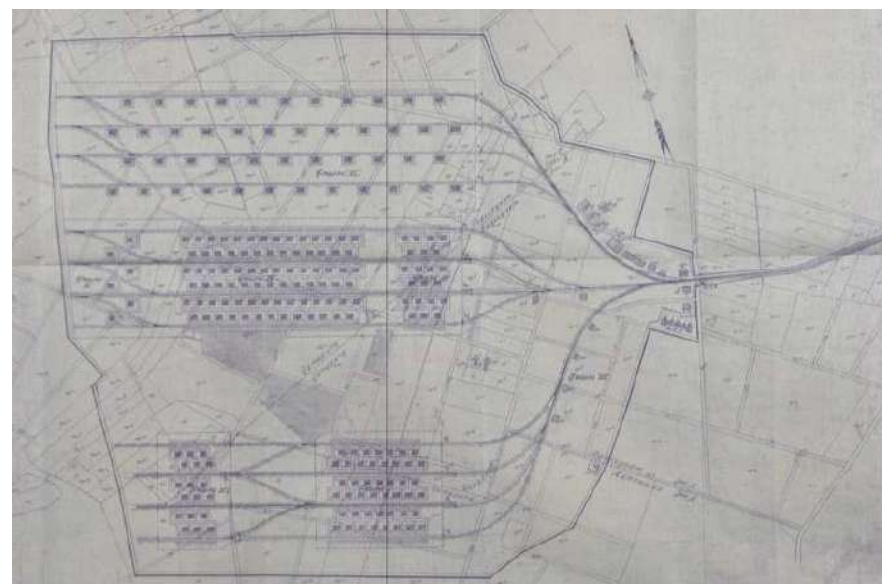
Foto's

Figuur 41: Aanduiding van verschillende spoorwegrelicten:
 Lw_001: Andreaskruis; Lw_002: Sein onbewaakte overgang;
 Lw_003: rails; Lw_004: rails

In een studie uit 2013 wordt onderzocht welke relicten van deze spoorlijn momenteel nog aanwezig zijn buiten het voormalig militair domein. Zo is de voormalige bedding nog duidelijk aanwezig en zijn op verschillende plaatsen nog sporen terug te vinden. Ook zijn er binnen het beschermd landschap nog een andreaskruis en een sein van een onbewaakte overgang terug te vinden. De relicten die aanwezig zijn binnen het voormalig militair domein werden niet geïnventariseerd.

Figuur 42: Opmetingsplan van het voormalig militair domein met spoorlijnen uit 1935.

3.2.2.6 Andere constructies

A 1 / gebouw blok I (zuidelijk deel)	Nummering SumResearch	Datering
	A 5	interbellum fase 2 (1935-1940)

Geschiedenis

Het gebouw werd door het Belgisch leger gebruikt door het peloton munitievernieuwing.

Beschrijving

Complex dat bestaat uit 2 gebouwen die tegen elkaar zijn opgetrokken: een zuidelijk en noordelijk deel. Deze gebouwen zijn intern verbonden met elkaar d.m.v. gevelopeningen. Rond het complex is een bliksemafleiding voorzien. Deze is opgebouwd uit verticale stalen profielen die onderling zijn verbonden met stalen kabels (kooi van Faraday).

Zuidelijk deel:

Langwerpig, rechthoekig gebouw met 2 verschillende structuren. Het zuidelijk deel is opgetrokken uit baksteenmetselwerk onder een zadeldak bekleed met asbestgolfplaten. Dakstructuur van stalen gordingen. Muuropeningen met betonnen lintelen en vensters met betonnen kruiskozijnen. Stalen schrijnwerk. Het noordelijk deel is opgebouwd uit stalen vakwerk met invulling van baksteenmetselwerk onder een zadeldak bekleed met asbestgolfplaten. Dakstructuur van stalen spanten en gordingen. Stalen schrijnwerk. Het gebouw is gecompartmenteerd: tussen de binnenwanden bevinden zich brede openingen of smallere deuropeningen. Het gebouw is aan de oostelijke zijde omgeven door een merlon.

Diagnose

Het gebouw verkeert in minder goede staat. De dakwaterafvoer is verstopt en begroeid met mos, er zijn ruiten gebroken en er is roestvorming op de stalen elementen. Er is vochtindringing in het gebouw met schade op de binnenafwerking.

Foto's

A 1 / gebouw blok I (noordelijk deel)	Nummering SumResearch	Datering
		A 5

Geschiedenis

Het gebouw werd door het Belgisch leger gebruikt door het peloton munitievernieuwing.

Beschrijving

Complex dat bestaat uit 2 gebouwen die tegen elkaar zijn opgetrokken: een zuidelijk en noordelijk deel. Deze gebouwen zijn intern verbonden met elkaar d.m.v. gevelopeningen. Rond het complex is een bliksemafleiding voorzien. Deze is opgebouwd uit verticale stalen profielen die onderling zijn verbonden met stalen kabels (kooi van Faraday).

Noordelijk deel:

Het gebouw is opgebouwd uit een stalen structuur met invulling van baksteenmetselwerk onder een zadeldak bekleed met asbestgolfplaten. Dakstructuur van stalen gordingen. Houten vensters met betonnen kruiskoorn en schrijnwerk (deuren en vensters) uit staal.

Diagnose

Het gebouw verkeert in minder goede staat. Er is roestvorming op de stalen onderdelen, mosgroei en vochtplekken op de het gevelmetselwerk en begroeiing in de dakgoten.

Foto's

A 2 / zeemachtsgebouw	Nummering SumResearch	Datering
	A 10	Belgisch leger (1952-1995)

Geschiedenis

Gebouw opgetrokken in het midden van de jaren 1980 om HAWK-raketten te testen. De raketten werden in de depots opgeslagen.

Beschrijving

Gebouw opgetrokken uit baksteenmetselwerk onder een plat dak. Bijgebouw tevens opgetrokken uit baksteenmetselwerk. Het zeemachtsgebouw maakt deel uit van een gebouwencomplex dat is omgeven door rechtopstaande verticale stalen profielen die onderling verbonden zijn met stalen kabels die dienen als bliksemafleiding (kooi van Faraday). Het zeemachtsgebouw is aan de zuidelijke en westelijke zijde omgevens door merlons. Muuropeningen met betonnen lintelen. Vensters met houten schrijnwerk en deuren met stalen schrijnwerk. Gebouw opgedeeld in verschillende compartimenten, waarvan 1 ruimte centrale werkplaats met toegangspoort.

Diagnose

Het gebouw verkeert in goede staat. Plaatselijk vochtplek in de muur en beperkte mosgroei op de gevels. Lekkages in het dak. Licht beschadigd schrijnwerk.

Foto's

A 3 / bezinkbekken	Nummering SumResearch	Datering
	A 14	onbekend

Geschiedenis

/

Beschrijving

Bezinkbekken voor afvalwater, opgebouwd uit beton in meerdere compartimenten.

Diagnose

Het wachtbekken verkeert in minder goede staat en is deels overgroeid met vegetatie. Mosaanslag op het beton en afbrokkeling van de betonstructuur.

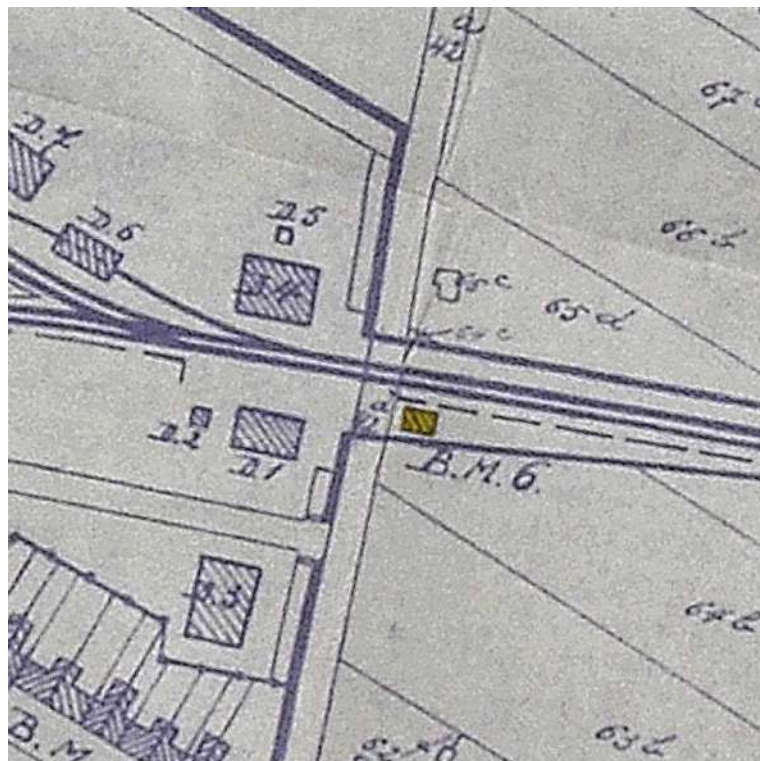
Foto's

3.2.2.7 Nachtwakerswoningen

N 1 / nachtwakerswoning Vloethemveld 13	Nummering SumResearch	Datering
		n.v.t.

Plattegrond 1935

Place de Zedelghem. Plan de la situation des immeubles, 1935 (KMLK). De bewaarde gebouwen werden geel aangeduid.

Luchtfoto 2017

Luchtfoto (Geopunt).

Locatie

Vloethemveld 13 19, 8210 Zedelgem

Geschiedenis

Vier nachtwakerswoningen werden opgericht samen met de uitbouw van het militair domein vanaf 1924. Deze waren gesitueerd rondom het afgesloten munitiedepot. Drie ervan bleven bewaard. Eén daarvan werd grondig verbouwd en is nauwelijks herkenbaar. De andere nachtwakerswoning bevindt zich net buiten het beschermde gebied (Aartrijksesteenweg 161 in Jabbeke). De nachtwakerswoning die is opgenomen in dit beheersplan bevindt zich aan de onthaalzone van het militair gebied, net buiten de omheining.

Beschrijving

Rechthoekig gebouw opgetrokken uit witgeschilderd baksteenmetselwerk onder een pannen mansardedak. Segmentboogvormige muuropeningen. Voorgevel met garagepoort en 3 vensteropeningen, inkom aan de rechterzijgevel. Eindgevels met zichtbare halfronde muurankers t.h.v. de zichtbare gordingen. Kleine achterbouw met schoorsteen, onder een pannen zadeldak. Recentere uitbouw met veranda. Het schrijnwerk is uitgewerkt in hout of kunststof.

Diagnose

Het gebouw verkeert op het eerste zicht in goede staat. Er werden geen structurele problemen vastgesteld of sporen van waterinfiltratie waargenomen. Lichte gevelvervuiling op de linkerzijgevel en plaatselijk afgebladerd schilderwerk. De dakpannen zijn plaatselijk vervuild.

Foto's

3.2.3 KUNSTWERKEN

Methodiek

Binnen het voormalig militair domein bevinden zich verschillende kunstwerken die dateren uit de periode van het P.O.W. Camp (1944-1946). Deze kunstwerken werden vervaardigd door de krijgsgevangenen. De beknopte beschrijving van de kunstwerken werd opgemaakt op basis van eigen plaatsbezoeken, de verslagen van het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium en de verslagen van Monumentenwacht. Een uitgebreide diagnose van de kunstwerken is terug te vinden in het verslag dat werd opgemaakt door het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium in 2013 (zie bijlage), met uitzondering van de muurschilderingen in depot a11. Een schadeanalyse hiervan werd opgemaakt door Monumentenwacht (zie bijlage).

K 1 / vrijstaande muur met aan beide zijden een reliëf uitgewerkt	Nummering SumResearch	Datering
	n.v.t.	P.O.W. Camp (1944-1946)

Er werd een tijdelijke constructie (afdak) gebouwd die de vrijstaande muur moet beschermen tegen water en wind.

Zijde A: bas-reliëf met landschap

Beschrijving

Zijde A betreft een omlijst bas-reliëf met een pittoreske voorstelling van een huisje en enkele bomen in de velden. De bakstenen muur is gemetst in kruisverband en gevoegd met daggestreep in cementmortel. Het gehele oppervlak is voorzien van een fijne bepleistering in cementmortel. De bepleistering is voorzien van 2 witte verflagen. In het midden van de muur is een bas-reliëf met een omlijst landschap uitgewerkt. Deze is vervaardigd in een cementmortel die lichter is van kleur en poreuzer. Het reliëf is gepolychromeerd en reeds enkele malen hersteld. Een tijdelijke shelter beschermd het kunstwerk.

Foto's

Zijde B: hoog-reliëf met de voorstelling van Sint-Jorig en de draak

Beschrijving

Zijde B betreft een figuratief hoog-reliëf en is opgebouwd uit ijzeren armaturen (staven, nagels en kippengaas) waarrond bakstenen zijn gemetseld. Rond het metselwerk is de figuratie uitwerkt in cementmortel. De onderzijde van het reliëf is ingebed in een groot volume zand tot op 60cm hoogte ter bescherming van het kunstwerk.

Foto's

K 2 / Marianne	Nummering SumResearch	Datering
	n.v.t.	P.O.W. Camp (1944-1946)

Beschrijving

Vrijstaand volplastische beeldengroep die sinds 2012 gedeeltelijk beschermd wordt door een houten schelther. De beeldengroep bestaat uit een zittend moederfiguur met aan de rechterzijde tegen haar aanleunend een kindfiguur (meisje) en aan haar linkerzijde een kleiner kindfiguur (jongen) met het hoofd rustend in haar schoot. Het geheel staat op een lage vierkante sokkel. Het beeld is opgebouwd uit een kern in bakstenen metselwerk waarop de figuratie is uitgewerkt in struwerk op basis van cementmortel. In de linker- en rechterarm van de moederfiguur werden metalen armaturen vastgesteld. Het beeld was vermoedelijk witgeschilderd met kalkverf.

Foto's

K 3 / inkomplaat POW camp	Nummering SumResearch	Datering
	n.v.t.	P.O.W. Camp (1944-1946)

Beschrijving

Betonnen plaat met een mozaïek bestaand uit het opschrift '222 P.o.W. Camp' in tesserae van baksteen met omlijsting. Links en rechts van de tekst een plantmotief in laagrelief uitgewerkt. De plaat ligt rechtstreeks in de aarde, achter de Marianne en zou oorspronkelijk aan de ingang van het kamp bovenop een muur hebben gestaan.

Foto's

K 4 / vrijstaande muur met berglandschap in bas-reliëf	Nummering SumResearch	Datering
	n.v.t.	P.O.W. Camp (1944-1946)

Beschrijving

Bas-reliëf uitgewerkt in cementmortel op een bakstenen muur, verstevigd met steunberen. De muur staat opgesteld in een gesloten schelster naast twee andere vrijstaande muren met reliëfs. Deze 3 kunstwerken staan in een drassig veld naast een weg die leidt naar de Bocca. Het reliëf was oorspronkelijk gepolychromeerd. De muur is voorzien van een ondergrondse fundering in beton.

Foto's

K 5 / gefragmenteerde muur liggend in het veld	Nummering SumResearch	Datering
	n.v.t.	P.O.W. Camp (1944-1946)

Beschrijving

Deze vrijstaande muur met bas-reliëf ligt in een drassig veld en is in 2006 omgevallen. De muur ligt naast twee andere vrijstaande muren met reliëfs.

Foto's

K 6 / vrijstaande muur met dorpsgezicht in bas-reliëf	Nummering SumResearch	Datering
	n.v.t.	P.O.W. Camp (1944-1946)

Beschrijving

Bas-reliëf uitgewerkt in cementmortel op een bakstenen muur, versterkt met steunberen. De muur staat opgesteld in een gesloten schelster naast twee andere vrijstaande muren met reliëfs. Deze 3 kunstwerken staan in een drassig veld naast een weg die leidt naar de Bocca. Het reliëf was oorspronkelijk gepolychromeerd. De muur is voorzien van een ondergrondse fundering in beton.

Foto's

K 7 / muurschilderingen op de binnenmuren van depot D a16	Nummering SumResearch	Datering
	n.v.t.	P.O.W. Camp (1944-1946)

5 muurschilderingen uitgewerkt op 3 binnenmuren van een depot. De figuraties zijn geschilderd met zwarte verf op een witgeschilderde pleisterlaag.

Muurschildering 1 depot D a16 (interieur)

Beschrijving

Voorstelling van 2 figuren elk te paard en in een gevecht.

Foto's

Muurschildering 2 depot D a16 (interieur)

Beschrijving

Voorstelling met in het midden een vrouwelijk figuur, omringd door 3 mannelijke figuren.

Foto's

Muurschildering 3 depot D a16 (interieur)

Beschrijving

Voorstelling van 2 figuren, mogelijks putti. Linksboven de muurschildering bevindt zich een opening in het dak van het depot.

Foto's

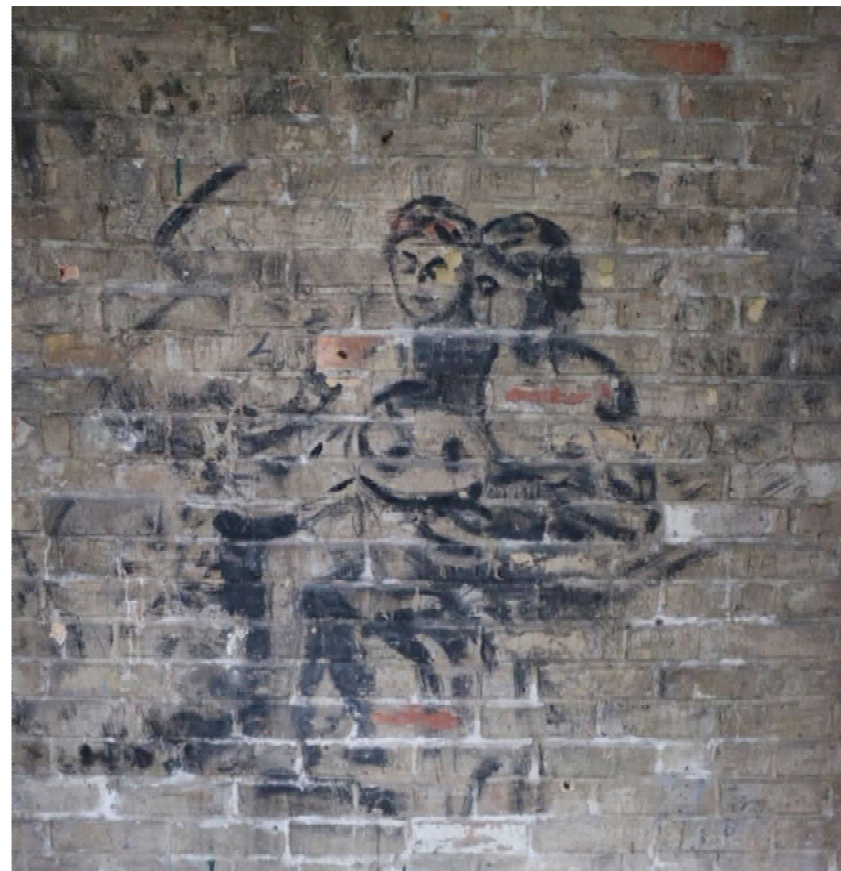

Muurschildering 4 depot D a16 (interieur)

Beschrijving

Voorstelling van 2 zittende figuren, mogelijks allegorische voorstelling van de Kunsten.

Foto's

Muurschildering 5 depot D a16 (interieur)

Beschrijving

De figuratie is niet meer leesbaar.

Foto's

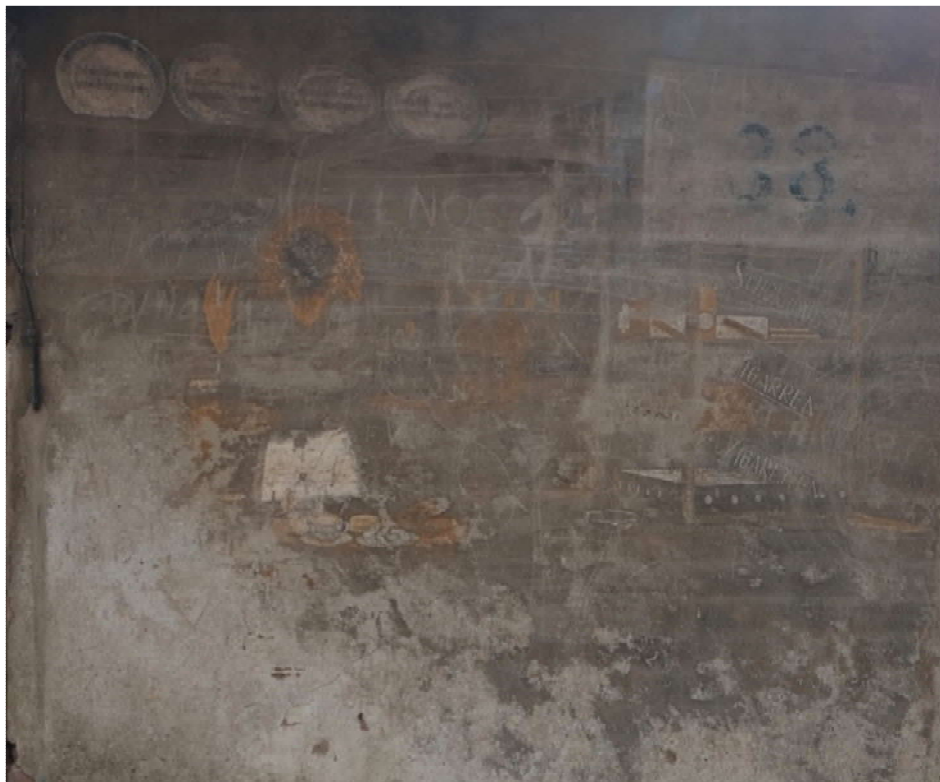

K 8 / muurschildering op de buitengevel van depot D a3	Nummering SumResearch	Datering
	n.v.t.	P.O.W. Camp (1944-1946)

Beschrijving

De muurschildering is uitgevoerd op een halfsteense muur en is vervaardigd uit fijne inkervingen in een vlakke cementbepleistering. De inkrassingen zijn deels gepolychromeerd in wit, oker en blauw. De ondertoon is de donkergrijze kleur van de cement. De voorstelling bestaat uit een personage in een café waar eten is, sigaretten en drank is uitgestald, aangevuld met Duitse opschriften.

Foto's

K 9 / muurschilderingen op de binnenmuren van depot D a11	Nummering SumResearch	Datering
	n.v.t.	P.O.W. Camp (1944-1946)

Muurschildering 1 depot D a11 (interieur)

Beschrijving

Muurschildering in gouache met zicht op kerk (westmuur). Aangebracht op een gladgestreken onderlaag in cementmortel op een halfsteense muur.

Foto's

Muurschildering 2 depot D a11 (interieur)

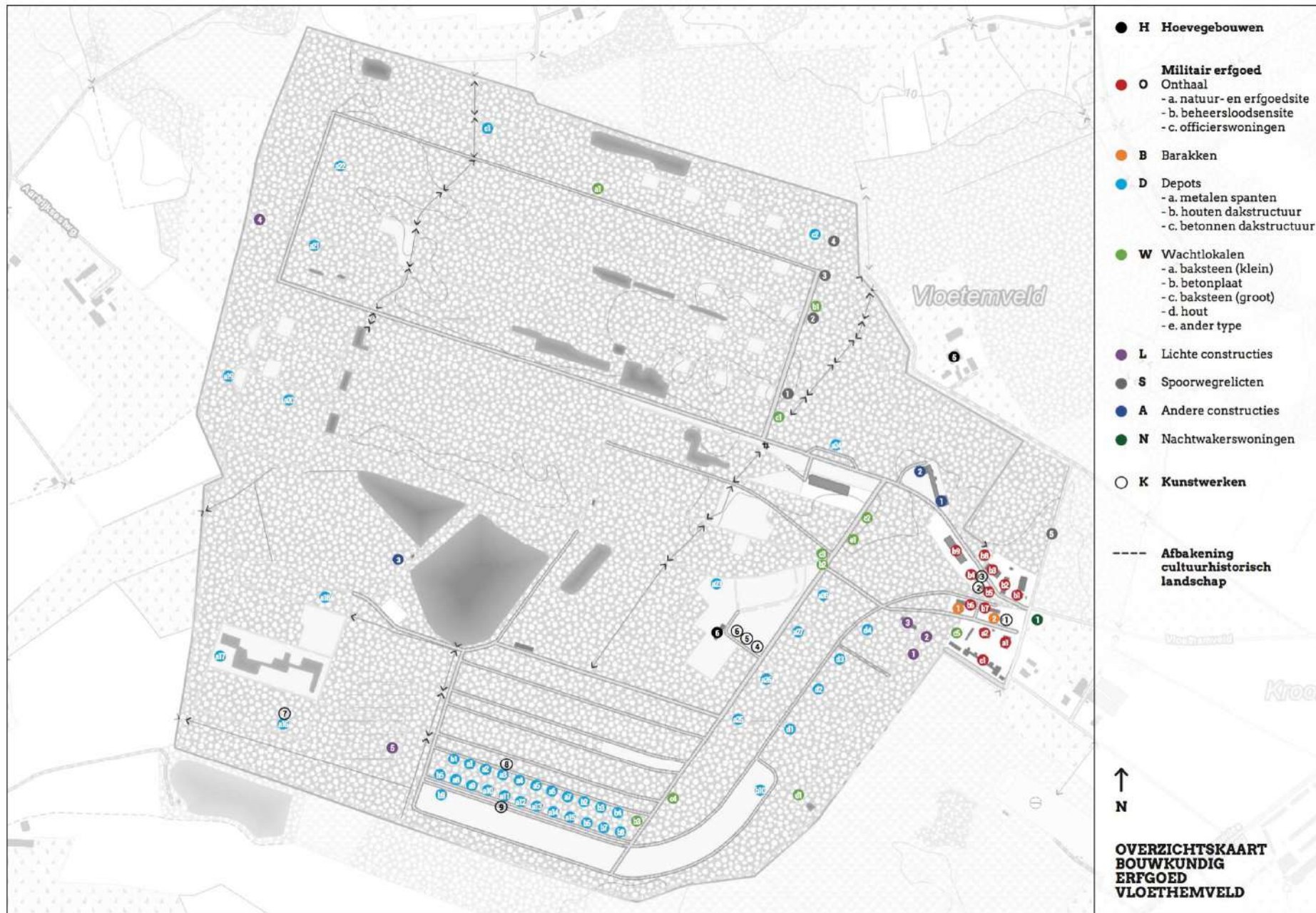
Beschrijving

Muurschildering in gouache met landschap (noordmuur). Aangebracht op een gladgestreken onderlaag in cementmortel op een halfsteense muur.

Foto's

3.3 Landschappelijk erfgoed

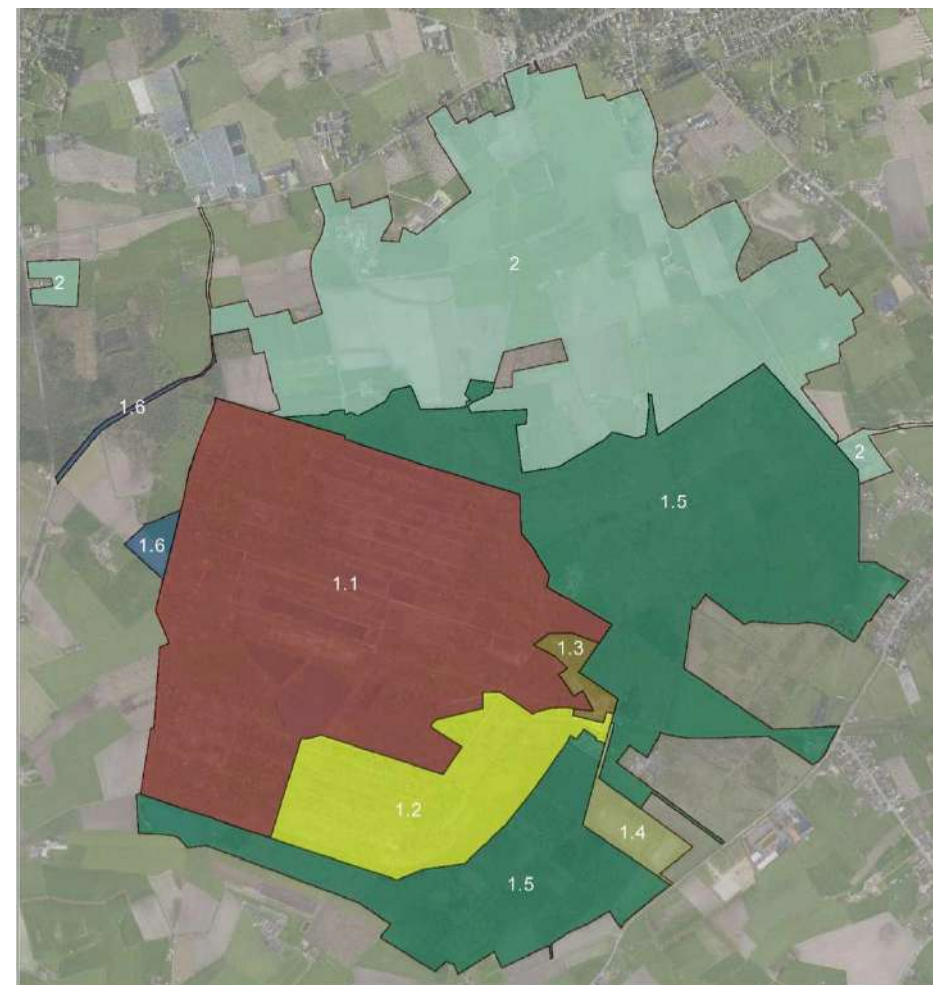
Het beschermd landschap beslaat een groot gebied met een rijke geschiedenis. In functie van dit beheerplan werden enkel de zaken geïnventariseerd die een zekere erfgoedwaarde hebben. De inventarisatie gebeurt thematisch, gelijkaardige elementen worden per thema behandeld. Volgende thema's worden afgebakend:

- Groenstructuren: lijn- en puntelementen
 - o Dreven langs wegen en paden
 - o Dreven langs voormalige spoorwegen
 - o Bomenrijen
 - o Houtkanten, hagen, boomgaarden en solitaire bomen
- Groenstructuren: vlakvormige elementen
 - o Historisch permanent grasland
 - o Bosbeheer
 - o Heide- en graslandbeheer
- Wegen en perceelstructuren
 - o Kasseiweg
 - o Historische circulatieassen
 - o Voormalige spoorlijn infrastructuur
- Reliëf
 - o Keiorum
 - o Vossenbarm
 - o Merlons
- Waterhuishouding
 - o Walgrachten rondom boerderijen
 - o Beken en afwatering buiten voormalig militair domein
 - o Rabattenstructuur
 - o Waterelementen gelinkt aan militair domein
 - o Waterelementen gelinkt aan natuurherstel

Binnen ieder thema worden de verschillende elementen met erfgoedwaarde besproken. Al deze elementen krijgen een code die bestaat uit twee letters die verwijzen naar het soort element dat beschreven wordt, gevolgd door een volgnummer. Per element wordt ook de ligging weergegeven in de verschillende deelgebieden zoals dit beschreven wordt in hoofdstuk 1.1:

1. Bos- en heidegebied
 1. Natuurzone, voormalig militair domein
 2. Natuur- en erfgoedzone, voormalig militair domein
 3. Zone beheerloodsen ANB, voormalig militair domein
 4. Onthaalparking, voormalig militair domein
 5. Boszone domein Vloethemveld
 6. Boszone Os en Ezel
2. Landbouwgebied

Aan de hand van de code en de ligging is het element makkelijk te lokaliseren op kaart. Elk element wordt vervolgens beschreven en waar nodig voorzien van bijkomende opmerkingen. Een fotografische registratie van elk element is terug te vinden na de beschrijvende tabel.

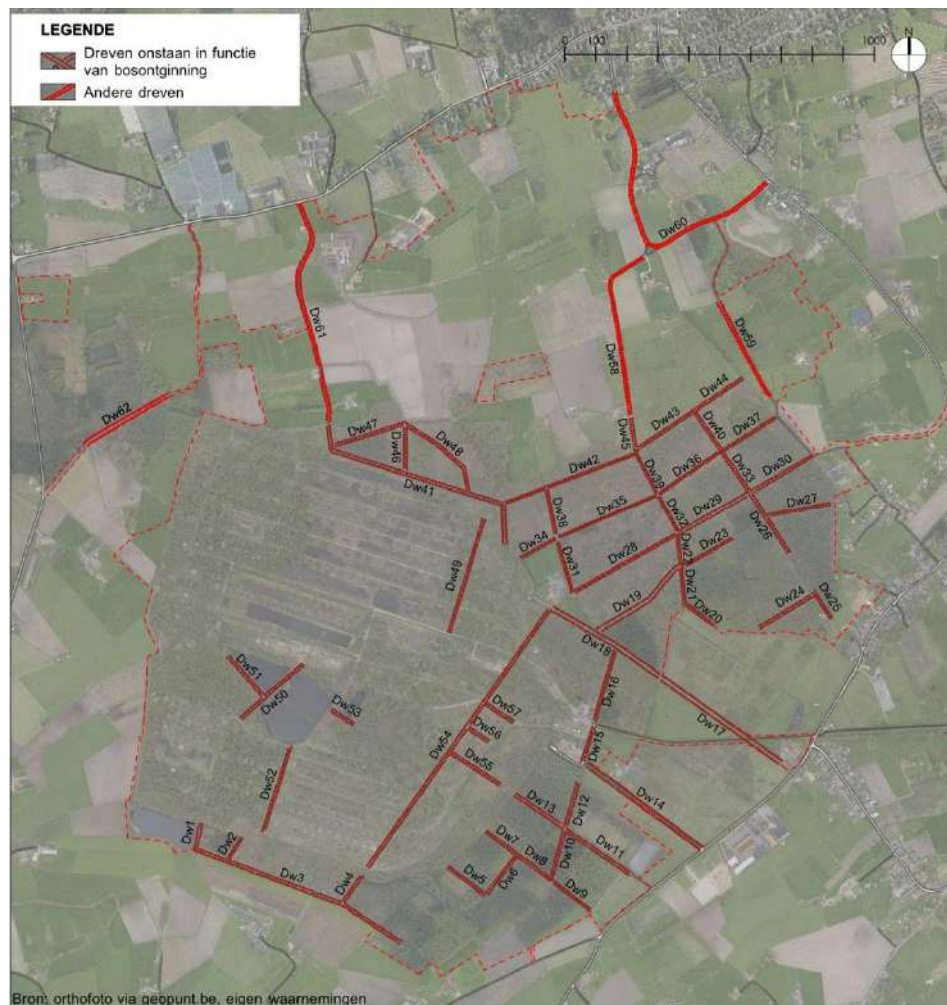

Figuur 43: de verschillende deelzones zoals beschreven in hoofdstuk 1.1

3.3.1 GROENSTRUCTUREN: LIJN- EN PUNTELEMENTEN

Het thema 'groenstructuren: lijn- en puntelementen' behandelt alle in het gebied voorkomende dreven, bomenrijen en andere kleine landschapselementen en markante bomen met een erfgoedwaarde. Het gaat hier bijgevolg om dreven langs wegen (Dw) en voormalige spoorwegen (Ds), bomenrijen (Br), houtkanten (Hk), hagen (Ha), boomgaarden (Bg) en solitaire bomen (Sb).

3.3.1.1 Dreven langs wegen en paden (Dw)

Binnen het beschermd landschap zijn verschillende dreeven geïnventariseerd langs wegen en paden. De meest opvallende bevinden zich in het noordelijk gelegen landbouwgebied (zone 2). Het gaat hier om lange dreeven die meeslingeren met de paden die het landbouwgebieden doorkruisen. Op deze manier vormen de dreeven in deze zone een belangrijk beeldbepalend element. De meeste andere dreeven langs wegen en paden zijn gelegen in domeinbos Vloethemveld (zone 1.5), waar deze de historische ontginnings- en circulatiestructuur van de bossen accentueren. Deze dreeven bestaan vooral uit beuken (*Fagus sylvatica*) en in mindere mate uit naaldbomen (*Picea* spp., *Pinus* spp.), zomereiken (*Quercus robur*) of Amerikaanse eiken (*Quercus rubra*). In sommige gevallen zijn reeds een groot deel van de bomen die de dreef vormen uitgevallen en zijn deze dus nog moeilijk te herkennen als dreef.

Aan de noordgrens van het voormalig militair domein (zone 1.1) is eveneens een dreef terug te vinden die samen met de dreeven in de Vloethemveldstraat één groot geheel vormt. Ook binnen het voormalig militair domein zijn nog enkele dreeven terug te vinden die herinneren aan de ontginningsperiode.

DREVEN LANGS WEGEN EN PADEN (Dw)

Code	Ligging	Naam	Beschrijving	Opmerkingen
Dw1	Zone 1.5		Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw2	Zone 1.5		Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw3	Zone 1.5	Moerleedreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw4	Zone 1.5	Lange dreef	Dreef langs zandpad: soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw5	Zone 1.5		Dreef langs zandpad soort: <i>Thuja spp.</i> (levensboom)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw6	Zone 1.5	Nieuwe Dreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw7	Zone 1.5		Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw8	Zone 1.5		Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw9	Zone 1.5		Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw10	Zone 1.5	Snellegemdreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw11	Zone 1.5		Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw12	Zone 1.5	Snellegemdreef	Dreef langs zandpad: soort: <i>Larix decidua</i> (lork)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw13	Zone 1.5		Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw14	Zone 1.5	Bedeldreef/ Vloethemveld	Dreef langs kasseiweg	De dreef is gelegen langs de kasseiweg, recente aanplant
Dw15	Zone 1.5	Snellegemdreef	Dreef langs zandpad soorten oostzijde: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk); <i>Thuja spp.</i> (levensboom) soorten westzijde: <i>Pinus spp.</i> (den)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur en bevindt zich ter hoogte van de ingang tot het voormalig munitiedepot
Dw16	Zone 1.5	Snellegemdreef	Resten van dreef langs zandpad soorten: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk); <i>Picea abies</i> (spar)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw17	Zone 1.5	Vloethemveld	Dreef langs zandpad soort: <i>Populus x Canadensis</i> (Canadapopulier)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur en volgt de straat 'Vloethemveld'
Dw18	Zone 1.5	Vloethemveld	Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur en volgt de straat 'Vloethemveld' langs het voormalig munitiedepot
Dw19	Zone 1.5	Maraschdreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur en volgt de straat 'Vloethemveld' langs het voormalig munitiedepot
Dw20	Zone 1.5	Fazantendreef	Dreef langs zandpad soorten: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk); <i>Pinus nigra</i> (zwarte den)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur

Dw21	Zone 1.5	Fazantendreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw22	Zone 1.5	Fazantendreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Quercus rubra</i> (Amerikaanse eik)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw23	Zone 1.5	Maraschdreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Pinus nigra</i> (zwarte den)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur maar is enkel aan de zuidzijde van het pad bewaard
Dw24	Zone 1.5	Dweetsdreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk); <i>Betula spp.</i> (berk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur, nog maar enkele bomen zijn bewaard
Dw25	Zone 1.5		Dreef langs zandpad soort: <i>Fraxinus excelsior</i> (gewone es)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur, de meeste bomen zijn stervende
Dw26	Zone 1.5		Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw27	Zone 1.5		Dreef langs zandpad soort: <i>Pinus nigra</i> (zwarte den)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw28	Zone 1.5	Polderdreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw29	Zone 1.5	Polderdreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw30	Zone 1.5	Polderdreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw31	Zone 1.5		Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk); <i>Larix decidua</i> (Europese lork)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw32	Zone 1.5	Fazantendreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Picea abies</i> (fijnspar)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur, nog maar enkele bomen zijn bewaard
Dw33	Zone 1.5		Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw34	Zone 1.5	Brondreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk); <i>Quercus robur</i> (zomereik)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw35	Zone 1.5	Brondreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Quercus robur</i> (zomereik)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw36	Zone 1.5	Brondreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk); <i>Quercus rubra</i> (Amerikaanse eik)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw37	Zone 1.5	Brondreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw38	Zone 1.5		Dreef langs zandpad soort: <i>Quercus robur</i> (zomereik)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur, nog maar enkele bomen zijn bewaard
Dw39	Zone 1.5	Fazantendreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Picea abies</i> (fijnspar)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur, nog maar enkele bomen zijn bewaard
Dw40	Zone 1.5		Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw41	Zone 1.5		Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur en volgt de straat 'Vloethemveld' langs het voormalig munitiedepot
Dw42	Zone 1.5	Bramdreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Quercus robur</i> (zomereik); <i>Quercus rubra</i> (Amerikaanse eik)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur, Het zandpad is niet meer toegankelijk, De dreef volgt de 'Vossenbarm'

Dw43	Zone 1.5	Muschdreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw44	Zone 1.6	Muschdreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw45	Zone 1.7		Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur en loopt in het verlengde van de 'Woudweg naar Zedelgem'
Dw46	Zone 1.5		Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw47	Zone 1.5		Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw48	Zone 1.5	Wolverdreef	Dreef langs zandpad soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw49	Zone 1.1		Dreef binnen het voormalig militair domein soort: <i>Quercus robur</i> (zomereik)	Dreef op de rand van het bos en de open ruimte, begeleidt een verharde weg doorheen het voormalig militair domein.
Dw50	Zone 1.1		Dreef binnen het voormalig militair domein soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef loopt tussen twee waterpartijen
Dw51	Zone 1.1		Dreef binnen het voormalig militair domein soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw52	Zone 1.1	Palingdreef	Dreef binnen het voormalig militair domein soort: <i>Quercus robur</i> (zomereik)	De dreef vormt de grens tussen zone 1.1 en 1.2
Dw53	Zone 1.1		Dreef binnen het voormalig militair domein soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw54	Zone 1.1	Lange dreef	Dreef binnen het voormalig militair domein soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw55	Zone 1.1		Dreef binnen het voormalig militair domein soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw56	Zone 1.1		Dreef binnen het voormalig militair domein soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw57	Zone 1.1		Dreef binnen het voormalig militair domein soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De dreef accentueert de vroegere ontginningsstructuur
Dw58	Zone 2	Woudweg naar Zedelgem	Dreef langs kasseiweg soort: <i>Quercus robur</i> (zomereik)	De weg is aangelegd in kasseien
Dw59	Zone 2	Woudweg naar Zedelgem	Dreef langs verharde weg: soort: <i>Acer platanooides</i> (Noorse esdoorn)	
Dw60	Zone 2	Woudweg naar Zedelgem	Langsheen verharde weg staan op onregelmatige afstand bomen die het beeld van deze weg sterk bepalen. Soort: <i>Betula spp.</i> (berk)	Dit is geen echte dreef
Dw61	Zone 2	Vloethemveldstraat	Dreef langs verharde weg: soort: <i>Quercus petraea</i> (wintereik)	Beeldbepalend element binnen de landbouwzone (zone 2).
Dw62	Zone 2	Zandweg naar Aartrijke	Dreef langs zandpad: soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	Indrukwekkende dreef in het bos. De dreef maakt een slingerende beweging.

Dw6: Een typische dreef in de zuidelijke kant van zone 1.5

Dw35: Een typische dreef in de noordelijke kant van zone 1.5

Dw41: Dreef langs de rand van het voormalig militair domein

Dw58: Zomereikendreef langs de 'Woudweg naar Zedelgem'

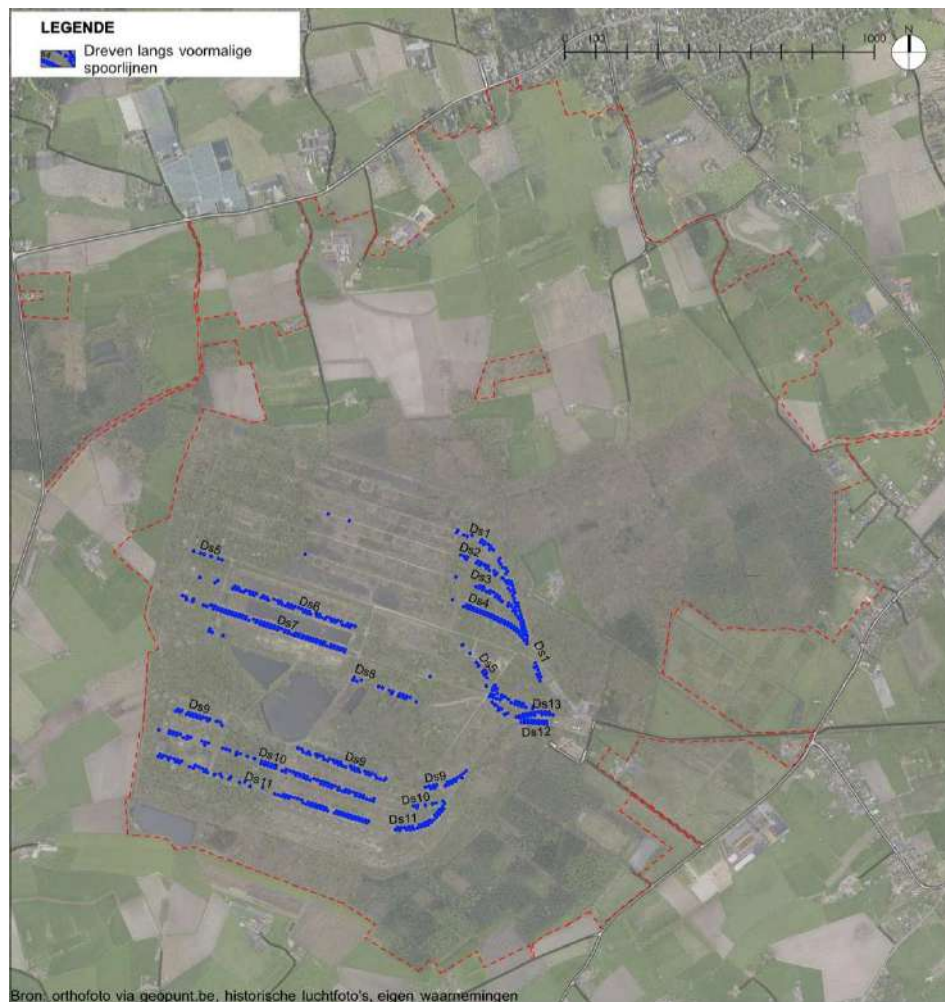

Dw60: Verspreide berken langs de 'Woudweg naar Zedelgem'

Dw61: Wintereikendreef langs de 'Vloethemveldstraat'

3.3.1.2 Dreven langs voormalige spoorwegen (Ds)

Binnen het voormalig militair domein Vloethemveld (zone 1.1 en 1.2) zijn verschillende andere markante dreven aanwezig. Het gaat hier om dreven die de voormalige spoorlijnen en taluds begeleiden. Deze dreven hebben, net als de spoorlijnen, ooit het gehele militair domein doorkruist, maar zijn vandaag niet meer overal terug te vinden. Enkel in de nog beboste stukken, zijn de dreven nog duidelijk terug te vinden. Op de meer open stukken van het voormalig militair domein zijn geen dreven aanwezig. Alle nog aanwezige dreven bestaan integraal uit Canadapopulieren (*Populus x canadensis*). In de open ruimte in het noorden van het voormalig militair domein, staan hier en daar zomereiken (*Quercus robur*) langs de paden, wat erop zou kunnen wijzen dat de dreef eertijds ook uit andere soorten dan Canadapopulieren heeft bestaan. Ondanks dat de dreven niet meer overal aanwezig zijn, zijn deze dreven samen met de nog bestaande paden een belangrijk structuurbepalend element in het voormalig militair domein. Canadapopulieren zijn snelgroeiende bomen die niet zeer oud worden. Sommige exemplaren hebben ondertussen indrukwekkende afmetingen en vormen aangenomen, maar velen zijn langzaam aan het afsterven. De inventarisatie van deze dreven is gebeurd aan de hand van luchtfoto's

Figuur 44; Historische foto uit de periode 1944-1946 met spoorlijn waar langs beide zijden populieren zijn aangeplant.

DREVEN LANGS VOORMALIGE SPOORWEGEN (Ds)

Code	Ligging	Beschrijving	Opmerkingen
Ds1	Zone 1.1/1.3	Dreef soort: <i>Populus x canadensis</i> (Canadapopulier)	Enkel aanwezig ten oosten van het open heidegebied en nabij zone 1.3. In dit heidegebied is wel hier een daar een <i>Quercus robur</i> (zomereik) terug te vinden.
Ds2	Zone 1.1	Dreef soort: <i>Populus x canadensis</i> (Canadapopulier)	Enkel aanwezig ten oosten van het open heidegebied. In dit heidegebied is wel hier een daar een <i>Quercus robur</i> (zomereik) terug te vinden.
Ds3	Zone 1.1	Dreef soort: <i>Populus x canadensis</i> (Canadapopulier)	Enkel aanwezig ten oosten van het open heidegebied. In dit heidegebied is wel hier een daar een <i>Quercus robur</i> (zomereik) terug te vinden.
Ds4	Zone 1.1/1.3	Dreef soort: <i>Populus x canadensis</i> (Canadapopulier)	Enkel aanwezig ten oosten van het open heidegebied. In dit heidegebied is wel hier een daar een <i>Quercus robur</i> (zomereik) terug te vinden.
Ds5	Zone 1.1	Dreef soort: <i>Populus x canadensis</i> (Canadapopulier)	Weinig overblijfselen die nog aanwezig zijn, vooral in het uiterste westen van het voormalig militair domein en nabij zone 1.3.
Ds6	Zone 1.1	Dreef soort: <i>Populus x canadensis</i> (Canadapopulier)	De dreef is nog goed zichtbaar centraal in het voormalig militair domein.
Ds7	Zone 1.1	Dreef soort: <i>Populus x canadensis</i> (Canadapopulier)	De dreef is nog goed zichtbaar centraal in het voormalig militair domein.
Ds8	Zone 1.1	Dreef soort: <i>Populus x canadensis</i> (Canadapopulier)	Weinig overblijfselen die nog aanwezig zijn.
Ds9	Zone 1.1/1.2	Dreef soort: <i>Populus x canadensis</i> (Canadapopulier)	De dreef is nog steeds vrij volledig, maar wordt op twee plaatsen onderbroken. De dreef loopt deels langs een gracht, afgeschermd door een dubbele talud.
Ds10	Zone 1.1/1.2	Dreef soort: <i>Populus x canadensis</i> (Canadapopulier)	De dreef is nog steeds vrij volledig, maar wordt op twee plaatsen onderbroken. De dreef loopt deels langs een gracht, afgeschermd door een dubbele talud.
Ds11	Zone 1.1/1.2	Dreef soort: <i>Populus x canadensis</i> (Canadapopulier)	De dreef is nog steeds vrij volledig, maar wordt op twee plaatsen onderbroken. De dreef loopt deels langs een gracht, afgeschermd door een dubbele talud.
Ds12	Zone 1.2/1.3	Dreef soort: <i>Populus x canadensis</i> (Canadapopulier)	De dreef is moeilijk te onderscheiden van Ds13.
Ds13	Zone 1.2/1.3	Dreef soort: <i>Populus x canadensis</i> (Canadapopulier)	De dreef is moeilijk te onderscheiden van Ds12.

Ds1: Overblijfsel van eikendreef in heidegebied

Ds3: Populierendreef in bosgebied

Ds9: Populierendreef met ondergroei

Ds10: Populierendreef langs gracht

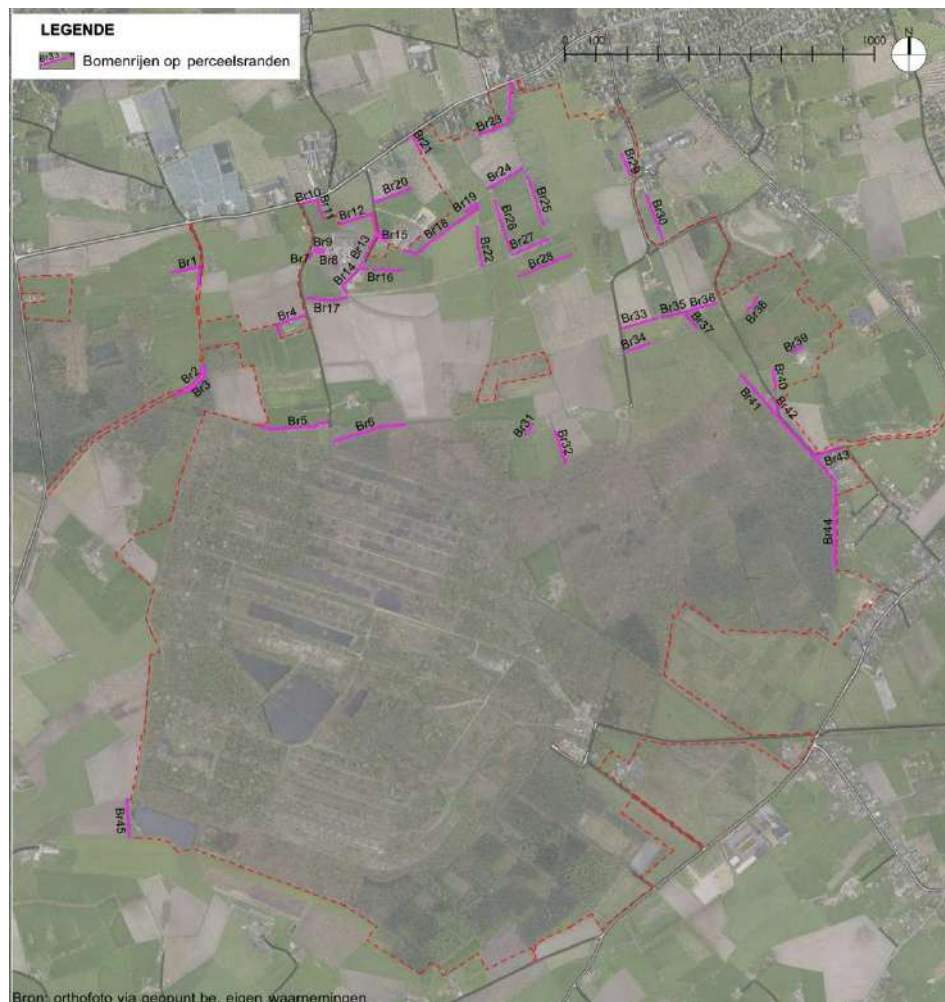

Ds10: in bos

Ds13: nabij ingang

3.3.1.3 Bomenrijen (Br)

Als getuige van een vroeger veel kleinschaliger landschap zijn er ook vandaag nog heel wat bomenrijen aanwezig in het beschermd landschap. Deze komen enkel voor in het noordelijk gelegen landbouwgebied (zone 2) en langs de oostzijde van zone 1.5. De bomenrijen komen voor in de directe nabijheid van boerderijen en als perceelsrandbegroeiing. Enkele exemplaren springen door hun omvang en leeftijd in het oog en worden beschreven als solitaire boom. Ook recent aangeplante bomenrijen werden opgenomen in de inventarisatie, dit omdat het hier gaat om een verderzetting van een cultuurhistorisch gebruik. De jonge bomen hebben op zich geen historische waarde, maar het aanplanten zelf van knotwilgen op perceelsranden heeft wel een historische waarde. Op deze manier blijft het historisch landschapsbeeld behouden in het geval oudere exemplaren afsterven. De recent aangeplante knotwilgen fungeren dikwijls ook als groenbuffer nabij boerderijen.

Zo'n twee derde van de geïnventariseerde bomenrijen bestaan uit knotwilgen. Van deze bomenrijen komen zowel oude als recent aangeplante exemplaren voor. Ook verschillende bomenrijen met Canadapopulier (*Populus x Canadensis*) komen binnen het beschermd landschap voor. Deze zijn allen groot en daardoor beeldbepalend in het landschap. De bomenrijen bestaande uit beuk (*Fagus sylvatica*) staan op de overgang tussen het landbouwlandschap en de bosontginningen en zijn ook direct gekoppeld aan de historiek van deze bosontginningen.

BOMENRIJEN

Code	Ligging	Beschrijving	Opmerkingen
Br1	Buiten beschermd landschap	Knotwilgenrij in haag soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	De bomenrij maakt deel uit van de erfomranding van een boerderij.
Br2	Zone 1.6/2	Enkele knotwilgen op een rij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	Geen van de exemplaren is gezond.
Br3	Zone 1.6/2	Bomenrij soort: <i>Quercus robur</i> (zomereik)	De bomenrij staat tussen pad en bos.
Br4	Zone 2	Knotwilgenrij in haag soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	De recent aangeplante bomenrij maakt deel uit van de erfomranding van een boerderij.
Br5	Zone 2	Bomenrij soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De indrukwekkende bomenrij markeert de rand van het bos.
Br6	Zone 2	Bomenrij soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De indrukwekkende bomenrij markeert de rand van het bos.
Br7	Zone 2	knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	De recent aangeplante bomenrij maakt deel uit van de erfomranding van een boerderij.
Br8	Zone 2	Bomenrij soort: <i>Populus nigra 'Italica'</i> (Italiaanse populier)	De bomenrij vormt samen met Br9 een poort naar de boerderij
Br9	Zone 2	Bomenrij soort: <i>Populus nigra 'Italica'</i> (Italiaanse populier)	De bomenrij vormt samen met Br8 een poort naar de boerderij
Br10	Zone 2	knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	Oude knotwilgenrij.
Br11	Zone 2	Gemengde bomenrij soorten: <i>Alnus spp.</i> (els), <i>Betula spp.</i> (berk), ...	De bomenrij omringt een oud bakoventje op het naburig perceel (valt buiten beschermd landschap).
Br12	Zone 2	knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	Aan het uiteinde van de bomenrij is een relict terug te vinden van een knotels (<i>Alnus spp.</i>).
Br13	Zone 2	knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	Oude knotwilgenrij, de meest imposante exemplaren zijn gerangschikt als solitaire boom.
Br14	Zone 2	Knotwilgenrij in haag soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	De recent aangeplante bomenrij maakt deel uit van de erfomranding van een boerderij.
Br15	Zone 2	Knotwilgenrij in haag soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	De knotwilgenrij is recent aangeplant.
Br16	Zone 2	Knotwilgenrij in haag soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	De recent aangeplante, dubbele knotwilgenrij fungeert als poort naar de boerderij,
Br17	Zone 2	Bomenrij soort: <i>Populus x Canadensis</i> (Canadapopulier)	
Br18	Zone 2	knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	De knotwilgenrij is amper zichtbaar vanop de openbare weg
Br19	Zone 2	knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	De knotwilgenrij is amper zichtbaar vanop de openbare weg
Br20	Buiten beschermd landschap	Knotwilgenrij in haag soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	De knotwilgenrij is recent aangeplant.
Br21	Zone 2	Bomenrij soort: <i>Populus x Canadensis</i> (Canadapopulier)	–
Br22	Zone 2	Knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	De knotwilgenrij is amper zichtbaar vanop de openbare weg

Br23	Zone 2	Knotwilgenrij met af en toe een eik soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg); <i>Quercus robur</i> (zomereik)	De bomenrij bevindt zich op de oever(s) van de Walebeek
Br24	Zone 2	Knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	De knotwilgenrij is amper zichtbaar vanop de openbare weg
Br25	Zone 2	Knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	De knotwilgenrij is amper zichtbaar vanop de openbare weg
Br26	Zone 2	Knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	De knotwilgenrij is amper zichtbaar vanop de openbare weg, recente aanplant
Br27	Zone 2	Bomenrij soort: <i>Populus x Canadensis</i> (Canadapopulier)	De bomenrij is amper zichtbaar vanop de openbare weg
Br28	Zone 2	Knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	De knotwilgenrij is amper zichtbaar vanop de openbare weg
Br29	Buiten beschermd landschap	Knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	–
Br30	Zone 2	Knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	–
Br31	Zone 2	Knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	De knotwilgenrij is amper zichtbaar vanop de openbare weg
Br32	Zone 2	Knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	De knotwilgenrij is amper zichtbaar vanop de openbare weg
Br33	Zone 2	Knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	–
Br34	Zone 2	Knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	–
Br35	Zone 2	Bomenrij soort: <i>Populus x Canadensis</i> (Canadapopulier)	De bomenrij bevindt zich op de rand van het erf van een boerderij
Br36	Zone 2	Knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	–
Br37	Zone 2	Bomenrij soort: <i>Populus x Canadensis</i> (Canadapopulier)	De bomenrij bevindt zich op de rand van het erf van een boerderij
Br38	Zone 2	Bomenrij soort: <i>Populus x Canadensis</i> (Canadapopulier)	–
Br39	Zone 2	Knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	–
Br40	Zone 2	Knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	–
Br41	Zone 1.5/2	bomenrij soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De bomenrij is de overgang tussen het bosgebied en het landbouwgebied en herinnert aan de voormalige ontginningsstructuur van het bos
Br42	Zone 2	Knotwilgenrij soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	De knotwilgen vormen een uitloper van de dreef langs de 'Woudweg naar Zedelgem' (Dw48)
Br43	Zone 2	Knotwilgenrij in haag soort: <i>Salix spp.</i> (knotwilg)	De knotwilgenrij is recent aangeplant.
Br44	Zone 1.5/2	bomenrij soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De bomenrij is de overgang tussen het bosgebied en het landbouwgebied en herinnert aan de voormalige ontginningsstructuur van het bos
Br45	Zone 1.5	bomenrij soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De bomenrij is de overgang tussen het bosgebied en het landbouwgebied en herinnert aan de voormalige ontginningsstructuur van het bos

Bomenrijen van populier en knotwilgen bepalen het beeld in zone 2.

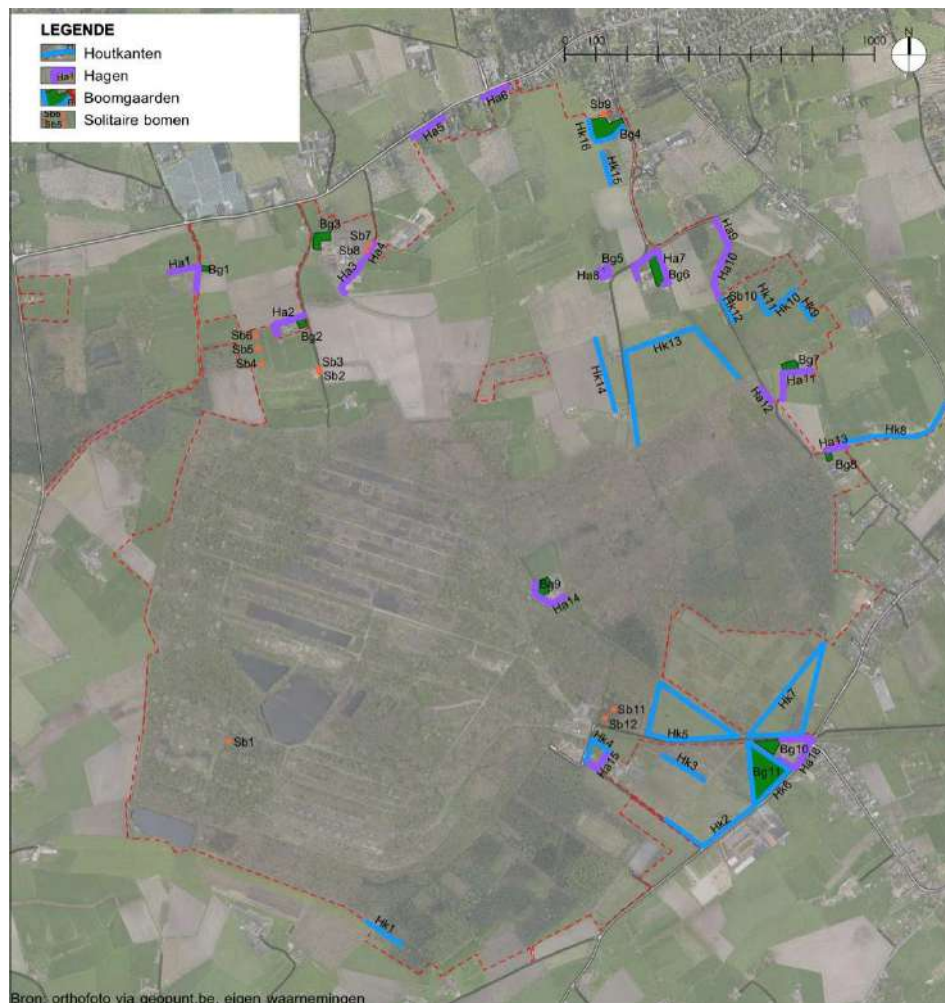

Bomenrijen van populier en knotwilgen bepalen het beeld in zone 2.

Br40 en Br43 maken deel uit van de voormalige bosontginingsstructuur en sluiten deze af

3.3.1.4 Houtkanten (Hk), hagen (Ha), boomgaarden (Bg) en solitaire bomen (Sb)

Doorheen het beschermd landschap zijn behalve de dreven en bomenrijen nog enkele markante groenelementen terug te vinden. Ook deze zijn vooral terug te vinden in het noordelijk gelegen landbouwgebied (zone 2) en zijn dikwijls direct gelinkt aan een boerderij of erf of zijn gelinkt aan natuurherstel. Het gaat over houtkanten, hagen, boomgaarden en solitaire bomen. Deze elementen zijn dikwijls sterk verbonden met de geschiedenis van de boerderij. Sommige hiervan bestaan dan ook al lang, andere zijn sterk gedegradeerd.

Houtkanten:

In het gehele beschermd landschap treffen we verschillende houtkanten aan. Door de houtkanten, in combinatie met de bomenrijen, ontstaat er vooral in het oostelijk deel van het beschermd landschap een bocagelandschap. Het beeld wordt hier bepaald door knotwilgenrijen en elzenhoutkanten langs grachtjes. In functie van het natuurherstel zijn er in het beschermd landschap recent nieuwe houtkanten aangeplant.

Hagen:

De meeste hagen bevinden zich in de directe nabijheid van boerderijen in zone 2. Sommige hagen hebben reeds een respectabele leeftijd bereikt, wat duidt op hun historische verbondenheid met de boerderij. Deze oude hagen bestaan meestal uit eenstijlige meidoorn (*Crategus monogyna*).

Boomgaarden:

Verschillende resten van boomgaarden zijn nog terug te vinden in de directe nabijheid van de boerderijen, op de zogenaamde huisweide. Sommige boomgaarden zijn nog in goede staat, maar de meeste zijn zwaar gedegradeerd en bestaan nog slechts uit een tweetal fruitbomen. Aangezien de historische aanwezigheid van de boomgaard op deze manier wel aangetoond kan worden, werden deze toch geïnventariseerd.

Solitaire bomen:

In de meeste gevallen gaat het hier om solitaire knotwilgen die vroeger vermoedelijk deel uitmaakten van een knotwilgenrij, of die door hun uitstraling en omvang apart werden geïnventariseerd. In enkele gevallen gaat het duidelijk over historische hoekbomen.

HOUTKANTEN

Code	Ligging	Beschrijving	Opmerkingen
Hk1	Zone 1.5	Houtkant langs pad, tussen bos en weiland soorten: <i>Prunus spinosa</i> (sleedoorn), <i>Frangula alnus</i> (vuilboom),...	De houtkant vormt de uiterste zuidrand van het beschermd landschap, en is een aanvulling op de hier groeiende beukendreef (Dw3).
Hk2	Zone 1.7	Houtkant langs 'Diksmuidse Heirweg' en 'Vloethemveld' soorten: <i>Prunus spinosa</i> (sleedoorn), <i>Crataegus monogyna</i> (meidoorn),...	De houtkant bevindt zich buiten het beschermd landschap. De houtkant is een betrekkelijke aanplant in functie van natuurherstel.
Hk3	Zone 1.7	Houtkant soorten: <i>Prunus spinosa</i> (sleedoorn), <i>Crataegus monogyna</i> (meidoorn),...	De houtkant bevindt zich buiten het beschermd landschap. De houtkant is een betrekkelijke aanplant in functie van natuurherstel.
Hk4	Zone 1.5	Houtkant rondom woning	
Hk5	Zone 1.5	Houtkant langs de straat 'Vloethemveld' en rond perceel soorten: <i>Crataegus monogyna</i> (Eenstijlige meidoorn); <i>Alnus spp.</i> (els); <i>Prunus spinosa</i> (sleedoorn)	De houtkant is een betrekkelijk recente aanplant in functie van natuurherstel in het oosten van het beschermd landschap
Hk6	Zone 1.5	Houtkant langs 'Diksmuidse Heirweg' en 'Vloethemveld', rondom boomgaard soorten: <i>Prunus spinosa</i> (sleedoorn), <i>Crataegus monogyna</i> (meidoorn),...	De houtkant bevindt zich buiten het beschermd landschap. De houtkant is een betrekkelijke aanplant in functie van natuurherstel.
Hk7	Zone 1.7	Houtkant langs de straat 'Vloethemveld' en rond perceel soorten: <i>Crataegus monogyna</i> (Eenstijlige meidoorn); <i>Alnus spp.</i> (els); <i>Prunus spinosa</i> (sleedoorn)	De houtkant bevindt zich buiten het beschermd landschap. De houtkant is een betrekkelijke aanplant in functie van natuurherstel.
Hk8	Zone 2	Oude en waardevolle houtkant, beheerd als hakhout. De houtkant bestaat uitsluitend uit <i>Castanea sativa</i> (tamme kastanje)	De houtkant bevindt zich in een oostelijke uitloper van het beschermd landschap. Deze uitloper bevat enkel deze houtkant.
Hk9	Zone 2	Houtkant langs gracht soorten: <i>Alnus spp.</i> (els)	–
Hk10	Zone 2	Houtkant langs gracht soorten: <i>Alnus spp.</i> (els)	–
Hk11	Zone 2	Houtkant langs gracht soorten: <i>Alnus spp.</i> (els)	–
Hk12	Zone 2	Houtkant tussen 'Woudweg naar Zedelgem' en weiland soorten: <i>Fraxinus excelsior</i> (gewone es); <i>Salix spp.</i> (wilg)	De houtkant is open langs onder waardoor er onder door gekeken kan worden
Hk13	Zone 2	Houtkant rondom H19 soorten: <i>Crataegus monogyna</i> (eenstijlige meidoorn); <i>Prunus spinosa</i> (sleedoorn)	De houtkant is recent aangeplant in functie van het natuurlijk beheer van het perceel, beschreven als H19
Hk14	Zone 2	Houtkant langs gracht soorten: <i>Alnus spp.</i> (els)	–
Hk15	Zone 2	Houtkant langs gracht soorten: <i>Alnus spp.</i> (els)	–
Hk16	Zone 2	Houtkant langs omwalling boerderij soorten: <i>Alnus spp.</i> ((knot-)els); <i>Salix spp.</i> (wilg); <i>Quercus robur</i> (zomereik); ...	De houtkant maakt deel uit van de historische begroeiing rondom de boerderij

Hk8: Markante kastankehoutkant

De meeste houtkanten die in zone 2
voorkomen, bestaan uit elzen

In functie van natuurherstel zijn hier en daar
nieuwe houtkanten voorzien (hier Hk13)

HAGEN

Code	Ligging	Beschrijving	Opmerkingen
Ha1	Buiten beschermd landschap	Haag rondom boerderij: soort: <i>Crataegus monogyna</i> (eenstijlige meidoorn)	De haag dient als onderbegroeiing voor Br1. De haag zelf is oud en bijgevolg historisch verbonden met de boerderij, ca. 200 cm hoog
Ha2	Buiten beschermd landschap	Groenblijvende haag: soort: <i>Taxus baccata</i> (venijnboom)	De haag staat nabij Br4, beiden zijn jong, ca. 120 cm hoog
Ha3	Zone 2	Gemengde haag rondom boerderij soorten: <i>Prunus spinosa</i> (sleedoorn), <i>Carpinus betulus</i> (haagbeuk)	De haag lijkt recent aangeplant, net zoals de hierin groeiende bomenrij van knotwilgen (Br14), ca. 200 cm hoog.
Ha4	Zone 2	Haag nabij boerderij: soort: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	De haag dient als perceelsafsluiting rondom de boerderij, ca. 200 cm hoog
Ha5	Zone 2	Haag langs 'Eernegemweg' in nabijheid boerderij soorten: <i>Crataegus monogyna</i> (eenstijlige meidoorn); <i>Rubus spp.</i> (braam)	De haag is een historische perceelsrandbegroeiing, ca. 200 cm hoog
Ha6	Zone 2	Haag langs 'Eernegemweg' in nabijheid boerderij soorten: <i>Crataegus monogyna</i> (eenstijlige meidoorn); <i>Rubus spp.</i> (braam)	De haag is een historische perceelsrandbegroeiing, ca. 200 cm hoog
Ha7	Zone 2	Haag rondom 'Vloethemhoeve', aan binnenzijde noordelijke walgracht soorten: <i>Ilex aquifolium</i> (Hulst)	De haag verwijst naar de historische aanwezigheid van een haag op de binnenzijde van de walgracht, ca. 50 cm hoog
Ha8	Zone 2	Haag rondom kleine hoeve soorten: <i>Crataegus monogyna</i> (eenstijlige meidoorn)	De haag is oud en bijgevolg historisch verbonden met de boerderij, ca. 200 cm hoog
Ha9	Zone 2	Haag nabij kleine hoeve soorten: <i>Frangula alnus</i> (sporkehout); <i>Fagus sylvatica</i> 'Atropunicea' (bruine beuk); <i>Fagus sylvatica</i> (beuk); <i>Syringa vulgaris</i> (sering); <i>Crataegus monogyna</i> (eenstijlige meidoorn); <i>Quercus robur</i> (zomereik)	De haag is oud en bijgevolg historisch verbonden met de boerderij, ca. 200 cm hoog
Ha10	Zone 2	Haag langs 'De Baetsdreef' soorten: <i>Ligustrum vulgare</i> (wilde liguster)	De haag is niet oud en bevindt zich op de grens van het beschermd landschap, ca. 200 cm hoog
Ha11	Zone 2	Haag nabij hoeve op Keiorum soorten: <i>Crataegus monogyna</i> (eenstijlige meidoorn)	Deze haag is slecht waarneembaar vanop de openbare weg, ca. 100 cm hoog
Ha12	Zone 2	Haag nabij kleine hoeve soorten: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	ca. 200 cm hoog
Ha13	Zone 2	Haag nabij kleine hoeve soorten: <i>Fagus sylvatica</i> (beuk)	ca. 200 cm hoog
Ha14	Zone 1.5	Haag rondom hoeve Noortweghe soort: <i>Crataegus monogyna</i> (eenstijlige meidoorn)	De haag is oud en bijgevolg historisch verbonden met de boerderij, ca. 120 cm hoog
Ha15	Zone 1.5	Haag rondom woning	

Hagen zijn terug te vinden nabij boerderijen, al dan niet met bomenrij in verwerkt. Historische hagen zijn meestal meidoornhagen, recente hagen zijn beukenhagen.

Rondom de Vloethemhoeve is een lage hulsthaag aangeplant.

Ook gemengde hagen komen voor (Ha9)

BOOMGAARDEN

Code	Ligging	Beschrijving	Opmerkingen
Bg1	Zone 2	Hoogstamboomgaard nabij woning, diverse soorten	De boomgaard is zwaar gedegradeerd, er zijn nog maar twee exemplaren fruitbomen aanwezig.
Bg2	Zone 2	Hoogstamboomgaard nabij woning, diverse soorten	De boomgaard is recent aangeplant en goed onderhouden.
Bg3	Zone 2	Hoogstamboomgaard nabij historische hoeve, diverse soorten	De boomgaard is zwaar gedegradeerd, er zijn nog maar twee exemplaren fruitbomen aanwezig.
Bg4	Zone 2	Hoogstamboomgaard nabij historische hoeve, diverse soorten	De boomgaard bestaat uit enkele oude exemplaren, aangevuld met jonge exemplaren.
Bg5	Zone 2	Boomgaard nabij historische hoeve, diverse soorten	De boomgaard bestaat vooral uit oudere exemplaren, is omhaagd (Ha8) en daardoor amper zichtbaar vanop de openbare weg.
Bg6	Zone 2	Hoogstamboomgaard op huisweide historische boerderij, diverse fruitsoorten en <i>Juglans regia</i> (notelaar)	In de boomgaard staan geen oude exemplaren.
Bg7	Zone 2	Hoogstamboomgaard op huisweide historische boerderij, diverse fruitsoorten en <i>Juglans regia</i> (notelaar)	De boomgaard bestaat uit enkele (oudere) exemplaren.
Bg8	Zone 2	Hoogstamboomgaard nabij woning, diverse soorten	De boomgaard is zwaar gedegradeerd, er zijn nog maar twee exemplaren fruitbomen aanwezig.
Bg9	Zone 1.5	Hoogstamboomgaard op huisweide historische boerderij, diverse fruitsoorten en <i>Juglans regia</i> (notelaar)	De boomgaard bestaat uit enkel oude exemplaren, aangevuld met jonge exemplaren.
Bg10	Zone 1.5	Hoogstamboomgaard nabij historische hoeve, diverse soorten	Recent aangeplante boomgaard.
Bg11	Zone 1.5	Hoogstamboomgaard, diverse soorten	Recent aangeplante boomgaard.

Bg6: Boomgaard nabij Vloethemhoeve

Bg4: Enkele oude perelaars getuigen van een oude boomgaard, verderop is deze aangevuld met jonge exemplaren.

Bg9: Ook hier enkele oude fruitbomen aangevuld met jonge exemplaren.

SOLITAIRE BOMEN

Code	Ligging	Beschrijving	Opmerkingen
Sb1	Zone 1.1	Markante knoteik (<i>Quercus robur</i>) in boszone, omtrek ca. 320cm	De knoteik is een archaisch element binnen zone 1.1 en is hoogstwaarschijnlijk te dateren voor de evolutie naar militair domein. De boom is reeds lange tijd niet meer geknot.
Sb2	Zone 2	Solitaire boom aan voorzijde woning soort: <i>Quercus robur</i> (zomereik)	Deze maakt deel uit van een bomenrij, maar springt hier uit door zijn omvang
Sb3	Zone 2	Solitaire boom aan voorzijde woning soort: <i>Quercus robur</i> (zomereik)	Deze maakt deel uit van een bomenrij, maar springt hier uit door zijn omvang
Sb4	Zone 2	Knotwilg - <i>Salix spp.</i>	Overblijfsel van een voormalige bomenrij.
Sb5	Zone 2	Knotwilg - <i>Salix spp.</i>	Overblijfsel van een voormalige bomenrij.
Sb6	Zone 2	Knotwilg - <i>Salix spp.</i>	Overblijfsel van een voormalige bomenrij.
Sb7	Zone 2	Markante knotwilg - <i>Salix spp.</i> Doorsnede ca. 100cm	De knotwilg staat in een knotwilgenrij, maar springt hieruit door zijn omvang.
Sb8	Zone 2	Markante knotwilg - <i>Salix spp.</i> Doorsnede ca. 100cm	De knotwilg staat in een knotwilgenrij, maar springt hieruit door zijn omvang.
Sb9	Zone 2	Markante wilg - <i>Salix spp.</i> Uitgegroeide knotwilg	De wilg maakt deel uit van de perceelsrandbegroeiing rondom een historische hoeve
Sb10	Zone 2	Knotwilg - <i>Salix spp.</i>	Solitair in weiland
SB11	Zone 1.5	Zilveresdoorn – <i>Acer saccharinum</i>	Overblijfsel arboretum
SB12	Zone 1.5	Hemlockspar – <i>Tsuga spp.</i>	Overblijfsel arboretum

Sb1: Markante knoteik

Sb7: Markante knotwilg

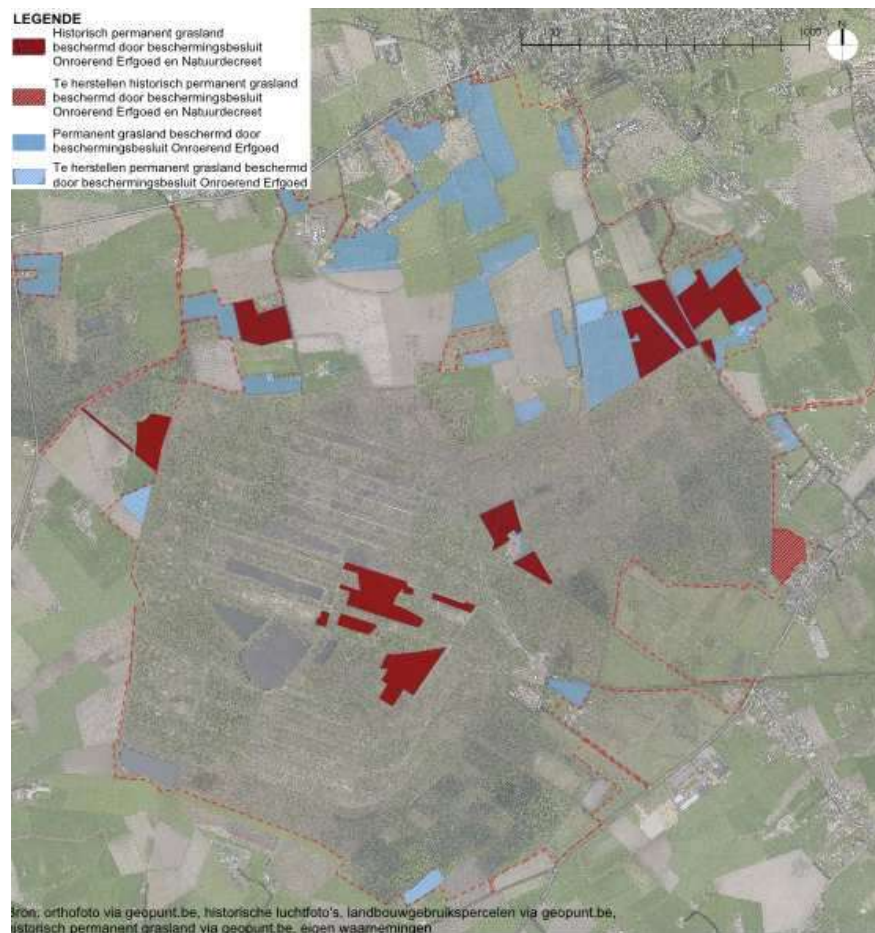

Sb9: Markante wilg

3.3.2 GROENSTRUCTUREN: VLAKVORMIGE ELEMENTEN

Het thema 'groenstructuren: vlakvormige elementen' behandelt alle in het gebied voorkomende vlakvormige groene elementen met een erfgoedwaarde. Het gaat hier bijgevolg om historisch permanente graslanden, gebieden met bosbeheer en gebieden met heide- of graslandbeheer. De gegevens van deze laatste twee worden voor een groot deel overgenomen uit het geïntegreerd beheerplan uit 2012. De erfgoedwaarde van de gebieden met bos- of heidebeheer is toe te wijzen aan één specifieke periode, de aanwezigheid van dergelijke gebieden binnen het beschermd landschap heeft dus een historische waarde. Door de hoge biodiversiteit van deze gebieden, versterken zij ook de natuurwaarde van de ruime omgeving.

3.3.2.1 Historisch permanent grasland

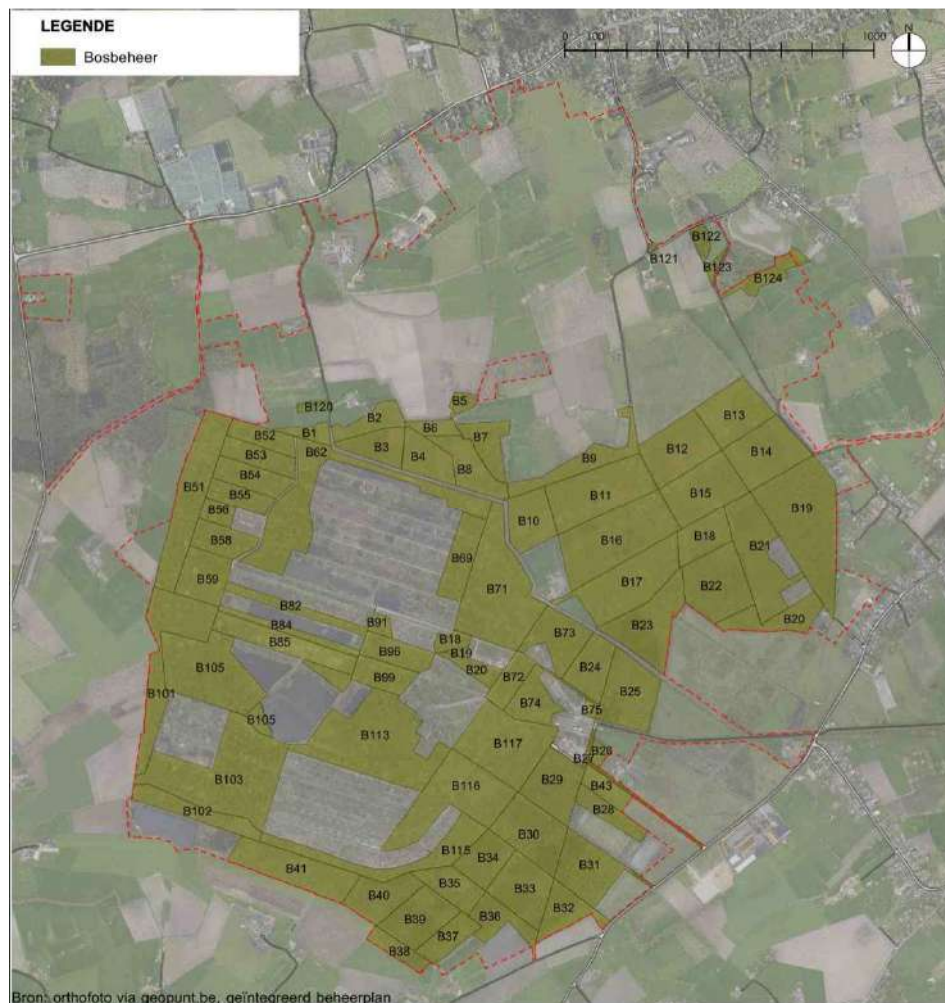
Om de historisch permanente graslanden te inventariseren wordt een onderscheid gemaakt tussen graslanden die beschermd zijn volgens het natuurdecreet (historisch permanente graslanden - rood op kaart) en percelen die sinds 2008 onafgebroken in gebruik geweest zijn als grasland (beschermd door besluit onroerend erfgoed – blauw op kaart).

Binnen het beschermd landschap komen verschillende percelen voor die beschermd zijn door de natuurwetgeving. Het gaat dan om verschillende graslanden in het landbouwgebied en binnen het voormalig militair domein. Verschillende van deze laatste gebieden kennen nu een heidebeheer.

Hierbuiten zijn nog verschillende andere percelen aanwezig binnen het beschermd landschap die sinds 2008 onafgebroken hebben gediend als grasland. Ook de percelen die deze functie na 2013 verloren hebben, worden geïnventariseerd.

Historisch permanente graslanden zijn op verschillende plaatsen binnen het beschermd landschap terug te vinden. Het gaat meestal om verschillende aaneengesloten percelen, al dan niet in de nabijheid van een hoeve. Ook enkele weg- en waterloopbermen staan aangegeven als historisch permanent grasland. Tot slot zijn eveneens enkele percelen binnen het voormalig militair domein aangegeven als historisch permanent grasland. Deze kennen nu een heidebeheer.

3.3.2.2 Bosbeheer (B)

Het grote bosgebied binnen het beschermd landschap bevindt zich in de zuidelijke helft (zones 1.1, 1.2 en 1.5). Toch komen ook in het noordelijke gedeelte (zone 2) enkele verspreide bosjes voor.

De bossen van het Vloethemveld en domeinbos Vloethemveld zijn over het algemeen biologisch (zeer) waardevol (zie 3.1.2.5 – natura 2000 habitattypes) en werden reeds uitgebreid besproken in het geïntegreerd beheerplan van 2008 en de latere monitoringsstudie. De indeling in verschillende percelen zoals die gebruikt wordt in het geïntegreerd beheerplan, wordt ook in dit beheerplan aangehouden, inclusief de nummering. Deze nummering is niet opeenvolgend, aangezien binnen het geïntegreerd beheerplan ook percelen besproken worden die geen bosbeheer kennen. Binnen dit beheerplan, worden deze in latere hoofdstukken besproken.

De beschrijving zoals gegeven in het geïntegreerd beheerplan wordt aangevuld met eigen waarnemingen. Voor een volledige en uitgebreide beschrijving, wordt verder verwezen naar het geïntegreerd beheerplan en naar de beschrijvingen van de beschermde habitatten via <https://www.natura2000.vlaanderen.be/gebied/zandig-vlaanderen-west> (online).

De percelen die buiten het geïntegreerd beheerplan van 2012 vallen, worden besproken aan de hand van de biologische waarderingskaart, eveneens aangevuld met eigen waarnemingen.

BOSBEHEER (B)

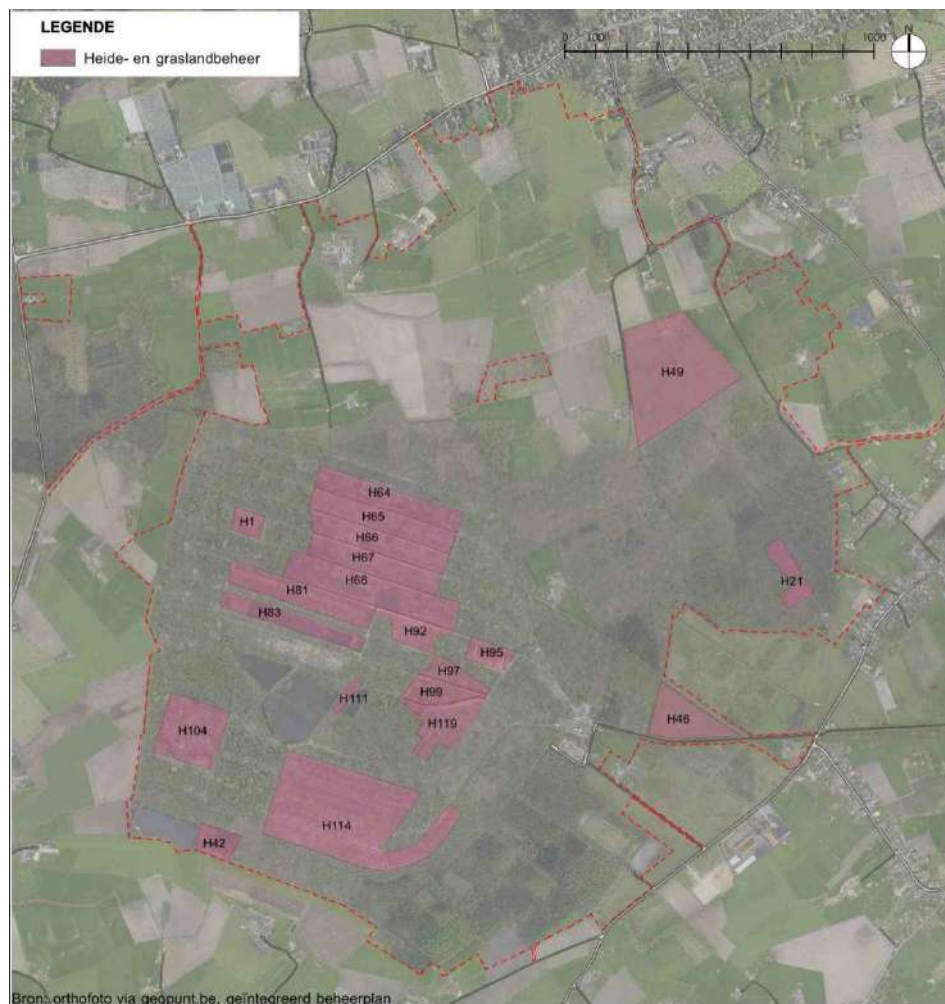
Code	Ligging	Beschrijving	Opmerkingen
B1	Zone 1.5	Gedeeltelijk loofbos en gedeeltelijk heide.	Struikheide wordt op dit perceel verder beheerd.
B2	Zone 1.5	Perceel beplant met moeraseik (<i>Quercus palustris</i>), zoete kers (<i>Prunus avium</i>) en berk (<i>Betula</i> spp.) tussen 1986 en 1990.	Het perceel zal om de vier jaar gedund worden.
B3	Zone 1.5	Perceel beplant met grove den (<i>Pinus sylvestris</i>) en beuk (<i>Fagus sylvatica</i>)	Het perceel zal om de acht jaar gedund worden.
B4	Zone 1.5	zomereikenbestand (<i>Quercus robur</i>), geplant in 1907.	Amerikaanse eik (<i>Quercus rubra</i>) is reeds verwijderd uit het bestand.
B5	Zone 1.5	Perceel met vooral kreupelhout.	Nulbeheer
B6	Zone 1.5	beukenbestand (<i>Fagus sylvatica</i>) uit 1935 en sitkaspar (<i>Picea sitchensis</i>) uit 1955.	Sitkaspar wordt systematisch weggenomen
B7	Zone 1.5	populierenbestand (<i>Populus</i> spp.)	In het noorden zou een poel worden ontwikkeld.
B8	Zone 1.5	Beuk (<i>Fagus sylvatica</i>), geplant in 1935.	Amerikaanse eik (<i>Quercus rubra</i>) is reeds verwijderd uit het bestand.
B9	Zone 1.5	Loofbos met dominantie van zomereik (<i>Quercus robur</i>) en beuk (<i>Fagus sylvatica</i>). Verder tamme kastanje (<i>Castanea sativa</i>), lork (<i>Larix decidua</i>) in bovenetage, hooghout geplant in 1905. Nevenetage: berk (<i>Betula</i> spp.), hazelaar (<i>Corylus avellana</i>), wilg (<i>Salix</i> spp.), hulst (<i>Ilex aquifolium</i>) en zwarte els (<i>Alnus glutinosa</i>).	Binnen het perceel komt aan de zuidzijde een relict voor van de laatmiddeleeuwse berm, de zogenaamde 'Vossenbarn'.
B10	Zone 1.5	Gemengd inheems/exoot bos: Zomereik (<i>Quercus robur</i>), beuk (<i>Fagus sylvatica</i>), tamme kastanje (<i>Castanea sativa</i>), hazelaar (<i>Corylus avellana</i>), berk (<i>Betula</i> spp.), wilde lijsterbes (<i>Sorbus aucuparia</i>).	Het perceel wordt begrensd door een beekje.
B11	Zone 1.5	Gemengd inheems/exoot bos: Zomereik (<i>Quercus robur</i>), geplant in 1890 en 1940; beuk (<i>Fagus sylvatica</i>), tamme kastanje (<i>Castanea sativa</i>); lork (<i>Larix decidua</i>); Douglaspar (<i>Pseudotsuga menziesii</i>) in bovenetage. Nevenetage: tamme kastanje (<i>Castanea sativa</i>); hazelaar (<i>Corylus avellana</i>); wilde lijsterbes (<i>Sorbus aucuparia</i>); hulst (<i>Ilex aquifolium</i>); berk (<i>Betula</i> spp.); gewone esdoorn (<i>Acer pseudoplatanus</i>); Rhododendron	
B12	Zone 1.5	zomereik (<i>Quercus robur</i>) uit 1906 en beuk (<i>Fagus sylvatica</i>) uit 1905.	Het perceel zal om de acht jaar gedund worden.
B13	Zone 1.5	lork (<i>Larix decidua</i>), Amerikaanse eik (<i>Quercus rubra</i>) en zomereik (<i>Quercus robur</i>).	Een gedeelte van het perceel is gekapt.
B14	Zone 1.5	zomereik (<i>Quercus robur</i>); moeraseik (<i>Quercus palustris</i>); grove den (<i>Pinus sylvestris</i>)	Het perceel wordt aanvankelijk om de vier jaar gedund, later om de acht jaar.
B15	Zone 1.5	grove den (<i>Pinus sylvestris</i>); hazelaar (<i>Corylus avellana</i>), berk (<i>Betula</i> spp.); beuk (<i>Fagus sylvatica</i>)	-
B16	Zone 1.5	Gemengd inheems/exoot bos: zomereik (<i>Quercus robur</i>) uit 1908; Corsicaanse den (<i>Pinus nigra</i> var. <i>corsicana</i>); beuk (<i>Fagus sylvatica</i>); Douglaspar (<i>Pseudotsuga menziesii</i>) in bovenetage. Nevenetage: hazelaar (<i>Corylus avellana</i>); berk (<i>Betula</i> spp.); tamme kastanje (<i>Castanea sativa</i>); zoete kers (<i>Prunus avium</i>); beuk (<i>Fagus sylvatica</i>); esdoorn (<i>Acer</i> spp.); hulst (<i>Ilex aquifolium</i>) en haagbeuk (<i>Carpinus betulus</i>)	De dreef in het westen heeft en heischraal graslandbegroeiing.
B17	Zone 1.5	Gemengd inheems/exoot bos: Bovenetage: beuk (<i>Fagus sylvatica</i>); zomereik (<i>Quercus robur</i>); Amerikaanse eik (<i>Quercus rubra</i>); moeraseik (<i>Quercus palustris</i>); tamme kastanje (<i>Castanea sativa</i>). Nevenetage: idem. + esdoorn (<i>Acer</i> spp.) Hulst (<i>Ilex aquifolium</i>); wilde lijsterbes (<i>Sorbus aucuparia</i>)	Enkele dikke beuken, beek in het oosten.
B18	Zone 1.5	zwarte notelaar (<i>Juglans nigra</i>); grove den (<i>Pinus sylvestris</i>); berk (<i>Betula</i> spp.)	De aangrenzende dreven hebben een heischraal karakter.
B19	Zone 1.5	grove den (<i>Pinus sylvestris</i>) uit 1924	Het perceel zal om de acht jaar gedund worden.
B20	Zone 1.5	esdoorn (<i>Acer</i> spp.); grove den (<i>Pinus sylvestris</i>); zomereik (<i>Quercus robur</i>); berk (<i>Betula</i> spp.)	-
B21	Zone 1.5	berk (<i>Betula</i> spp.); grove den (<i>Pinus sylvestris</i>); zomereik (<i>Quercus robur</i>); Corsicaanse den (<i>Pinus nigra</i> var. <i>corsicana</i>).	Kaalkap van Corsicaanse den, rest dunning om de acht jaar.
B22	Zone 1.5	grove den (<i>Pinus sylvestris</i>); berk (<i>Betula</i> spp.)	De aangrenzende dreven hebben een heischraal karakter.

B23	Zone 1.5	Gemengd loofbos: bovenetage: zomereik (<i>Quercus robur</i>); beuk (<i>Fagus sylvatica</i>); Amerikaanse eik (<i>Quercus rubra</i>); Douglasppar (<i>Pseudotsuga menziesii</i>). Nevenetage: berk (<i>Betula</i> spp.); tamme kastanje (<i>Castanea sativa</i>); beuk (<i>Fagus sylvatica</i>); zomereik (<i>Quercus robur</i>); gewone vlier (<i>Sambucus nigra</i>); wilde lijsterbes (<i>Sorbus aucuparia</i>); hulst (<i>Ilex aquifolium</i>); esdoorn (<i>Acer</i> spp.)	-
B24	Zone 1.5	Homogeen loofbos: bovenetage: zomereik (<i>Quercus robur</i>) en beuk (<i>Fagus sylvatica</i>). Verder Amerikaanse eik (<i>Quercus rubra</i>); berk (<i>Betula</i> spp.); tamme kastanje (<i>Castanea sativa</i>); esdoorn (<i>Acer</i> spp.); haagbeuk (<i>Carpinus betulus</i>); zwarte els (<i>Alnus glutinosa</i>); hazelaar (<i>Corylus avellana</i>); <i>Chamaecyparis</i> spp.	-
B25	Zone 1.5	zomereik (<i>Quercus robur</i>); Amerikaanse eik (<i>Quercus rubra</i>); Populier (<i>Populus</i> spp.)	Amerikaanse eik wordt stelselmatig gedund.
B26	Zone 1.5	verharde zone	Geen doelstelling beschreven in het geïntegreerd beheerplan
B27	Zone 1.5	verharde zone	Geen doelstelling beschreven in het geïntegreerd beheerplan
B28	Zone 1.5	grove den (<i>Pinus sylvestris</i>) en beuk (<i>Fagus sylvatica</i>)	-
B29	Zone 1.5	lork (<i>Larix decidua</i>) en grove den (<i>Pinus sylvestris</i>)	-
B30	Zone 1.5	Corsicaanse den (<i>Pinus nigra</i> var. <i>corsicana</i>); Japanse lork (<i>Larix kaempferi</i>); Douglasppar (<i>Pseudotsuga menziesii</i>); Reuzenzilverspar (<i>Abies grandis</i>)	-
B31	Zone 1.5	lork (<i>Larix decidua</i>); Douglasppar (<i>Pseudotsuga menziesii</i>); Corsicaanse den (<i>Pinus nigra</i> var. <i>corsicana</i>)	Mantelvegetatie voorzien aan zuidrand.
B32	Zone 1.5	Corsicaanse den (<i>Pinus nigra</i> subsp. <i>nigra</i>); tamme kastanje (<i>Castanea sativa</i>)	-
B33	Zone 1.5	Corsicaanse den (<i>Pinus nigra</i> var. <i>corsicana</i>); zomereik (<i>Quercus robur</i>); grove den (<i>Pinus sylvestris</i>)	-
B34	Zone 1.5	Corsicaanse den (<i>Pinus nigra</i> var. <i>corsicana</i>); grove den (<i>Pinus sylvestris</i>)	Het perceel zal om de acht jaar gedund worden.
B35	Zone 1.5	Corsicaanse den (<i>Pinus nigra</i> var. <i>corsicana</i>); lork (<i>Larix decidua</i>); zomereik (<i>Quercus robur</i>)	-
B36	Zone 1.5	Corsicaanse den (<i>Pinus nigra</i> var. <i>corsicana</i>)	-
B37	Zone 1.5	lork (<i>Larix decidua</i>)	-
B38	Zone 1.5	Corsicaanse den (<i>Pinus nigra</i> subsp. <i>nigra</i>); zomereik (<i>Quercus robur</i>)	-
B39	Zone 1.5	Douglas spar (<i>Pseudotsuga menziesii</i>); zomereik (<i>Quercus robur</i>); berk (<i>Betula</i> spp.)	-
B40	Zone 1.5	grove den (<i>Pinus sylvestris</i>)	Het perceel zal om de acht jaar gedund worden.
B41	Zone 1.5	zomereik (<i>Quercus robur</i>); beuk (<i>Fagus sylvatica</i>)	-
B43	Zone 1.5	zomereik (<i>Quercus robur</i>) en poel	Pas aangeplant, zogenaamd Kom-op-tegen-kankerbos.
B51	Zone 1.1	Loofbos gedomineerd door zomereik (<i>Quercus robur</i>) en berk (<i>Betula</i> spp.). In het noorden Amerikaanse eik (<i>Quercus rubra</i>)	De Amerikaanse eiken (<i>Quercus rubra</i>) zouden volgens het beheerplan gekapt moeten worden. Enkele dreven/brandgangen worden opgehouden.
B52	Zone 1.1	Loofbos gedomineerd door zomereik (<i>Quercus robur</i>) en berk (<i>Betula</i> spp.).	Binnen dit perceel komt een dreef/brandgang voor.
B53	Zone 1.1	Loofbos gedomineerd door zomereik (<i>Quercus robur</i>) en berk (<i>Betula</i> spp.).	Binnen dit perceel komt een dreef/brandgang voor.
B54	Zone 1.1	Loofbos gedomineerd door zomereik (<i>Quercus robur</i>) en berk (<i>Betula</i> spp.).	Binnen dit perceel komt een dreef/brandgang voor.
B55	Zone 1.1	Loofbos gedomineerd door zomereik (<i>Quercus robur</i>) en berk (<i>Betula</i> spp.).	Binnen dit perceel komt een dreef/brandgang voor.
B56	Zone 1.1	Loofbos gedomineerd door zomereik (<i>Quercus robur</i>) en berk (<i>Betula</i> spp.).	Binnen dit perceel komt een dreef/brandgang voor.
B58	Zone 1.1	Loofbos gedomineerd door zomereik (<i>Quercus robur</i>) en berk (<i>Betula</i> spp.).	Binnen dit perceel komt een dreef/brandgang voor.
B59	Zone 1.1	Loofbos gedomineerd door zomereik (<i>Quercus robur</i>) en berk (<i>Betula</i> spp.).	Binnen dit perceel komt een dreef/brandgang voor.
B62	Zone 1.1	Loofbos gedomineerd door zomereik (<i>Quercus robur</i>) en berk (<i>Betula</i> spp.).	Binnen dit perceel komen verschillende dreven/brandgangen voor.

B69	Zone 1.1	Loofbos gedomineerd door zomereik (<i>Quercus robur</i>) en berk (<i>Betula</i> spp.).	Binnen dit perceel komen verschillende dreven/brandgangen voor.
B71	Zone 1.1	Natste gedeelte van het voormalig militair domein. Vooral olm (<i>Ulmus</i> spp.), es (<i>Fraxinus excelsior</i>), els (<i>Alnus</i> spp.), zoete kers (<i>Prunus avium</i>). Voormalige treinsporen geflankeerd door Canadapopulieren (<i>Populus x canadensis</i>)	De dreven zijn historisch waardevol en worden beschreven in hoofdstuk 3.3.1.2. De dreven worden ook in de toekomst open gehouden.
B72	Zone 1.1	tamelijk nat, grotendeels spontaan loofbos	Het perceel kent een spontane verbossing
B73	Zone 1.1/1.3	Natste gedeelte van het voormalig militair domein. Vooral olm (<i>Ulmus</i> spp.), es (<i>Fraxinus excelsior</i>), els (<i>Alnus</i> spp.), zoete kers (<i>Prunus avium</i>). Voormalige treinsporen geflankeerd door Canadapopulieren (<i>Populus x canadensis</i>)	De dreven zijn historisch waardevol en worden beschreven in hoofdstuk 3.3.1.2. De dreven worden ook in de toekomst open gehouden.
B74	Zone 1.1	loofbos	Geen doelstelling beschreven in het geïntegreerd beheerplan
B75	Zone 1.3	verharde zone	Geen doelstelling beschreven in het geïntegreerd beheerplan
B82	Zone 1.1	Beboste dubbele talud met sloot tussen beide in.	De beek blijft onderhouden in functie van de waterhuishouding. Binnen dit perceel bevindt zich Ds6.
B84	Zone 1.1	Beboste dubbele talud met sloot tussen beide in.	De beek blijft onderhouden in functie van de waterhuishouding. Binnen dit perceel bevindt zich Ds7.
B85	Zone 1.1	voormalige munitiedepots werden afgebroken.	Het perceel kent een spontane verbossing.
B91	Zone 1.1	spontaan loofbos, ontstaan na 1950	Het perceel kent een spontane verbossing
B93	Zone 1.1	spontaan loofbos, ontstaan na 1950	Het perceel kent een spontane verbossing
B94	Zone 1.1	spontaan loofbos, ontstaan na 1950	Het perceel kent een spontane verbossing
B96	Zone 1.1	spontaan loofbos, ontstaan na 1950	Het perceel kent een spontane verbossing
B98	Zone 1.1	spontaan loofbos, ontstaan na 1950	Het perceel kent een spontane verbossing
B99	Zone 1.1	spontaan loofbos, ontstaan na 1950	Het perceel kent een spontane verbossing
B101	Zone 1.1	Spontaan ontstaan loofbos, oud bos (onafgebroken bebost geweest sinds 1770).	Binnen het perceel bevinden zich de separaatgracht en een dreef/brandgang.
B102	Zone 1.1	spontaan loofbos	Het perceel kent een spontane verbossing
B103	Zone 1.1	spontaan verbost gedeelte na 1986.	In noordelijke hoek bevindt zich de grensboom tussen Zedelgem, Aartrijke en Snellegem, een knoteik van ruim 3m omtrek, vermoedelijk geplant op het einde van de 18 ^{de} eeuw.
B105	Zone 1.1	spontaan loofbos, ontstaan na 1950. Binnen deze zone staan de voormalige wasbakken van het krijgsgevangenenkamp.	Binnen dit perceel komt een dreef/brandgang voor.
B105	Zone 1.1	Een met beton verhard gedeelte dat als tijdelijke stockage voor maaisel gebruikt wordt.	-
B113	Zone 1.1	Loofbos met mooie oude eiken (<i>Quercus</i> spp.) en mooie es (<i>Fraxinus excelsior</i>).	Na dunning kan het perceel spontaan evolueren.
B115	Zone 1.2	spontaan loofbos, ontstaan na 1950	Het perceel kent een spontane verbossing
B116	Zone 1.2	Loofbos, gedeeltelijk inheems, gedeeltelijk gedomineerd door Amerikaanse eik (<i>Quercus rubra</i>)	In de zuidwesthoek van het perceel bevindt zich een poel. De Amerikaanse eik wordt gekapt en er wordt heideherstel nagestreefd. Waar deze niet aanslaat, zal zomereik aangeplant worden.
B117	Zone 1.2	Loofbos met zeer veel Amerikaanse eik (<i>Quercus rubra</i>).	Op termijn zou hier aan heideherstel gedaan worden. Wanneer de heide niet aanslaat, zal hier zomereik aangeplant worden.
B120	Zone 2	naaldhoutbestand zonder duidelijke ondergroei	-

B121	Zone 2	Loofhoutbosje gewone esdoorn (<i>Acer pseudoplatanus</i>); zomereik (<i>Quercus robur</i>); vogelkers (<i>Prunus padus</i>); hazelaar (<i>Corylus avellana</i>)	Het bosje wordt langs de drie zijden afgesloten door de Woudweg naar Zedelgem.
B122	Zone 2	Loofhoutaanplant	-
B123	Zone 2	Verbrede houtkant, vooral gewone esdoorn (<i>Acer pseudoplatanus</i>) en ook zomereik (<i>Quercus robur</i>); esp (<i>Populus tremula</i>); fijnspar (<i>Picea abies</i>)	-
B124	Zone 2	Loofhoutaanplant	-

3.3.2.3 Heide- en graslandbeheer (H)

Het zuidelijke gedeelte van het beschermd landschap heeft door de aanleg van de Vossenbarm in de 15de eeuw altijd een arme en natte bodem gehad. In deze zone is dan ook het militair domein ontstaan en bleef de invulling van heide en bos gehandhaafd. H19 is het enige gebied dat onder 3.3.2.3 besproken wordt, dat meer naar het noorden ligt. Dit is een recente ontwikkeling op initiatief van ANB. In deze zone ontwikkelt zich ook geen heide maar wel een waardevol grasland.

Al deze gebieden zijn over het algemeen biologisch (zeer) waardevol en werden reeds uitgebreid besproken in het geïntegreerd beheerplan uit 2008 en de hieropvolgende monitoringsstudie.

De indeling in verschillende percelen zoals die gebruikt wordt in het geïntegreerd beheerplan, wordt ook in dit beheerplan aangehouden, inclusief de nummering. Deze nummering is niet opeenvolgend, aangezien binnen het geïntegreerd beheerplan ook percelen besproken worden die geen heide- of graslandbeheer kennen. Binnen dit beheerplan, worden deze in andere hoofdstukken besproken.

De beschrijving zoals gegeven in het geïntegreerd beheerplan wordt aangevuld met eigen waarnemingen. Voor een volledige en uitgebreide beschrijving, wordt verder verwezen naar het geïntegreerd beheerplan uit 2012 en naar de beschrijvingen van de beschermde habitatten via <https://www.natura2000.vlaanderen.be/gebied/zandig-vlaanderen-west> (online).

HEIDE- EN GRASLANDBEHEER

Code	Ligging	Beschrijving	Opmerkingen
H21	Zone 1.5	Kaalkap van Corsicaanse den, rest dunning om de acht jaar. Na kaalkap heidebeheer.	
H42	Zone 1.5	Kaalkap in 2004, ondertussen regeneratie van heide.	-
H46	Zone 1.5	Begrazingsblok (schapen). Soortenrijk grasland.	Beheerd door privépersoon.
H49	Zone 2	Nat weiland met poel, 8ha groot. Streven naar soortenrijk grasland. Rondom is haag/bomenrij (Br32) geplant.	Binnen het gebied komt een poel voor.
H57	Zone 1.1	In 1984 het enige perceel droge heide van het munitiedepot. Naar het oosten toe vochtiger.	Perceel met grote natuurwaarde.
H64	Zone 1.1	Sinds 2008 ontstruweeld en geplagd, herstel heide, heischraal grasland, pioniersvegetaties.	Perceel met grote natuurwaarde.
H65	Zone 1.1	Sinds 2008 ontstruweeld en geplagd, herstel heide, heischraal grasland, pioniersvegetaties.	Perceel met grote natuurwaarde.
H66	Zone 1.1	Sinds 2008 ontstruweeld en geplagd, herstel heide, heischraal grasland, pioniersvegetaties, ook enkele mesotrofe waterplassen.	Perceel met grote natuurwaarde.
H67	Zone 1.1	Sinds 2008 ontstruweeld en geplagd, herstel heide, heischraal grasland, pioniersvegetaties.	Perceel met grote natuurwaarde.
H68	Zone 1.1	Sinds 2008 ontstruweeld en geplagd, herstel heide, heischraal grasland, pioniersvegetaties, ook enkele mesotrofe waterplassen.	Perceel met grote natuurwaarde.
H81	Zone 1.1	Perceel in 2011 ontdaan van munitiegebouwtjes en struweel.	Herstel heischraal grasland, de beek moet onderhouden blijven.
H83	Zone 1.1	Gradiëntrijke vegetatie naar nieuw aangelegde vijver.	-
H92	Zone 1.1	Heide en heischraal grasland.	Perceel met grote natuurwaarde.
H95	Zone 1.1	Iets voedselrijker heischraal grasland.	Hier bevindt zich ook een kaai en loods.
H97	Zone 1.1	Heischraal grasland.	Perceel met grote natuurwaarde.
H99	Zone 1.1	Sinds 2008 ontstruweeld en geplagd, herstel heide, heischraal grasland, pioniersvegetaties.	Perceel met grote natuurwaarde.
H104	Zone 1.1	Begrazingsblok (geiten en schapen). Heischraal grasland onder oude populieren (<i>Populus spp.</i>) (Ds9, Ds10, Ds11).	Er bevinden zich twee munitiegebouwtjes die eveneens ingericht worden in functie van de geiten en schapen.
H111	Zone 1.1	Regeneratie van heide en gagel.	Perceel met grote natuurwaarde.
H114	Zone 1.2	Begrazingsblok (geiten en schapen). De afgebroken munitiedepots zijn vervangen door poeltjes. Herstel heide en heischraal grasland.	Twee rijen munitiedepots zijn in dit perceel gespaard gebleven.
H119	Zone 1.1/1.2	Gebouwen en serre van de Bocca en bijhorend grasland met enkele fruitbomen. Verspreid aangeplante exoten en inheemse boomsoorten.	-

3.3.3 WEGEN EN PERCEELSTRUCTUREN

Het thema 'perceelsstructuren' behandelt alle in het gebied voorkomende elementen die herinneren aan de historische perceelsstructuur en inrichting van het beschermd landschap. Ten eerste worden twee kasseiwegen besproken die zich nog binnen het beschermd landschap bevinden. Verder bevinden er zich nog verschillende historische circulatiestructuren die hun oorsprong kennen voor de militaire ontwikkeling. Sommigen hiervan zijn nog duidelijk te herkennen in de ontginningsstructuur van het domeinbos Vloethemveld, andere zijn verdwenen, 'bedolven' onder de militaire ontwikkeling en zijn enkel terug te vinden in de perceelstructuur van de kadastrale plannen. Ook de voormalige spoorweginfrastructuur van het militair domein is een getuige van de historische inrichting van het voormalig militair domein.

3.3.3.1 Kasseiweg

In het beschermd landschap bevinden er zich nog twee kasseiwegen. In beide gevallen gaat het om kleine weggetjes die voor gemotoriseerd verkeer doodlopen bij enkele gebouwen/boerderijen. In functie van het niet-gemotoriseerd verkeer zijn deze kasseiwegen belangrijke verbindingen die aansluiten op het recreatief netwerk van de streek.

KASSEIWEG (Kw)

Code	Ligging	Beschrijving	Opmerkingen
Kw1	Zone 1.5	Smalle kasseiweg (ca. 3m), genoemd 'Vloethemveldstraat' (vroeger Bedeldreef). Deze verbindt de Diksmuidse Heirweg met de onthaalgebouwen en woningen aan de ingang van het voormalig militair domein.	Het pad wordt niet weergegeven op de atlas der buurtwegen, wel op de topografische kaart uit 1861. Het pad wordt voor de eerste keer verhard ingetekend op de topografische kaart uit 1954. Weg is een private weg met openbaar karakter in eigendom van ANB, beheerd door gemeente Zedelgem. Halfsteensverband. Halfsteens verband, open voeg, afgeboord met veldborduur.
Kw2	Zone 2	Smalle kasseiweg (ca. 3m), genoemd 'Woudweg naar Zedelgem'. Deze uitloper van de straat start nabij de Vloethemveldhoeve en loopt zuidwaarts tot in het domeinbos, waar het aansluit op de aanwezige ontginningsstructuur. Afmetingen kasseien: 13cmx13cm	Het pad wordt niet weergegeven op de atlas der buurtwegen, wel op de topografische kaart uit 1861. Het pad wordt voor de eerste keer verhard ingetekend op de topografische kaart uit 1969. Weg is openbaar en wordt beheerd door gemeente Jabbeke. Halfsteensverband. Halfsteens verband, open voeg, afgeboord met veldborduur.

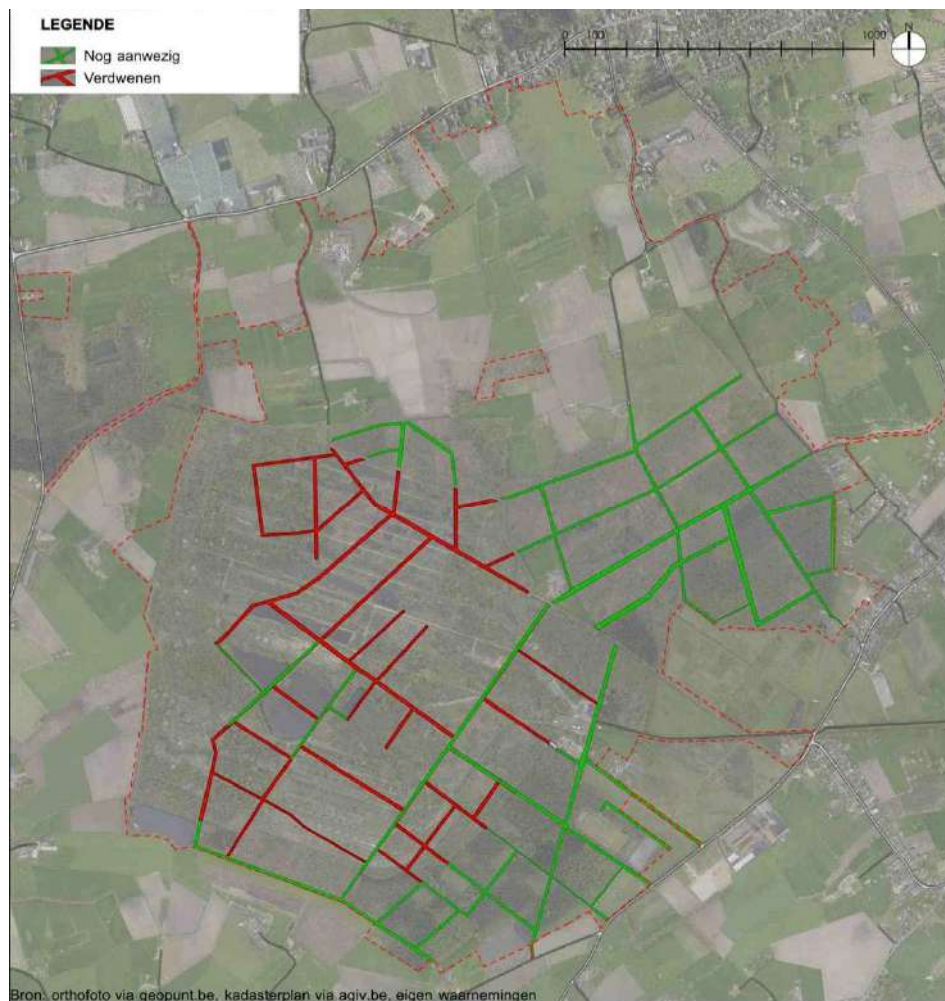

Kw1: Overzichtsbeeld rijweg (via wikiloc.com)

Kw2: Detail rijweg

3.3.3.2 Historische circulatieassen

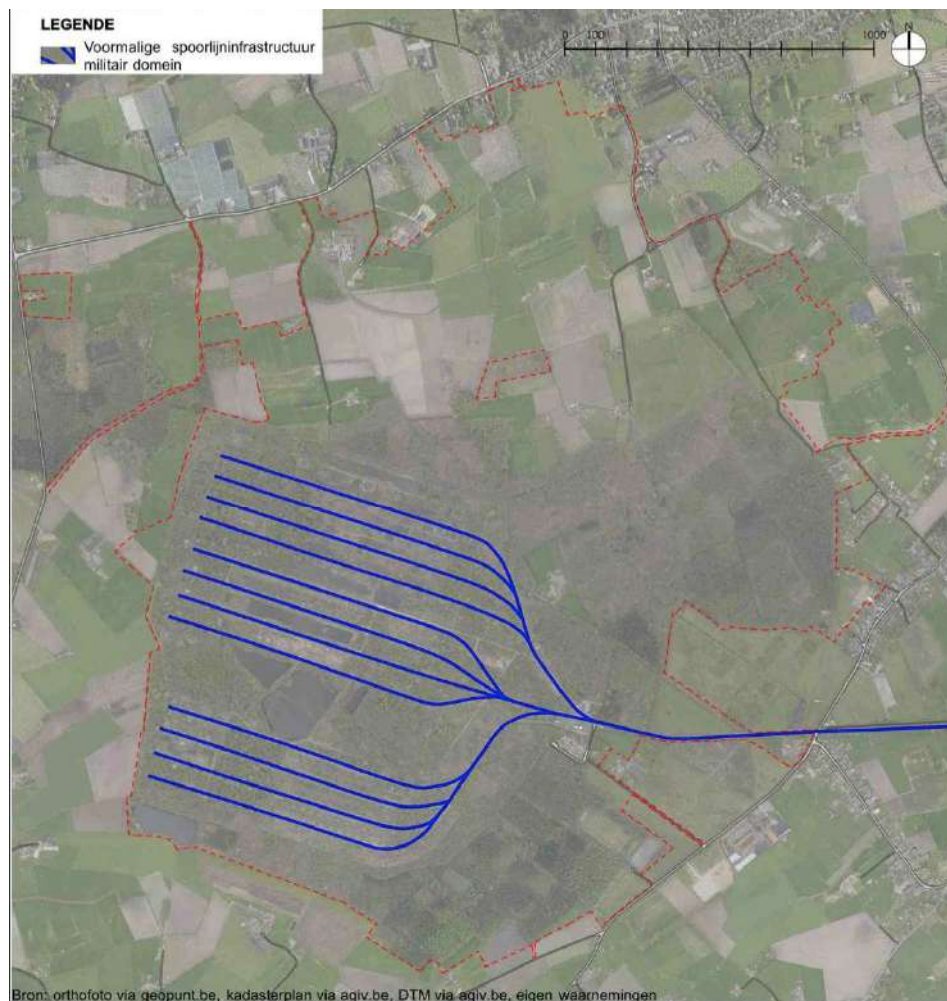
Aan de hand van de hedendaagse kadasterplannen kunnen we constateren dat deze in het zuidelijke deel van het beschermd landschap (Zone 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5) zeer duidelijk gelinkt zijn aan de (bos-)ontginning van het Vloethemveld. In de perceelsstructuur vallen duidelijk de verschillende bossen en dreven/brandgangen hiertussen af te lezen. In het zuidelijk landbouwgedeelte is deze perceelsstructuur met brandgangen niet terug te vinden.

In het domeinbos (zone 1.5) is deze perceelsstructuur nog zeer goed af te lezen in het landschap. De structuur van dreven/brandgangen en min of meer rechthoekige beboste percelen is identiek aan deze van het kadasterplan.

In het voormalig militair domein (zone 1.1 en 1.2) is dit echter helemaal niet het geval. Op de kadasterkaart zien we in de perceelsstructuur de dreven/brandgangen en de min of meer rechthoekige structuur terugkeren en mooi aansluiten bij deze van het domeinbos. In realiteit echter, valt er van deze structuur, op enkele uitzonderingen na, zo goed als niets terug te vinden in het landschap. De aanleg van het militair domein heeft geen rekening gehouden met de toenmalige perceelsstructuur en heeft de landschappelijke structuur volledig omgegooid. De vroegere structuur is dan ook bijna alleen nog maar af te lezen in de kadasterplannen.

Dit is een evolutie specifiek voor het zuidelijke gedeelte van het beschermd landschap. In het noordelijk gedeelte is de perceelsstructuur ontstaan in functie van de ontginning voor landbouw en hierdoor ook veel ouder. Hier zijn dan ook geen dreven/brandgangen aanwezig in de perceelsstructuur en hier is de perceelsstructuur wel nog leesbaar in het landschap.

3.3.3.3 Voormalige spoorlijninfrastructuur

Uit het vorige deel (3.3.3.2) blijkt dat de historische indeling van het gebied volledig is omgegooid met de aanleg van het militair domein (zone 1.1 en 1.2) en een volledig nieuwe structuur aangelegd. Deze structuur werd vooral gekenmerkt door verschillende spoorlijnen die de munitiedepots ontsloten.

Deze spoorlijn liep ten noorden van de kern van Zedelgem, waar deze nog steeds bekend staat als 'Vloethemveldzate' en kwam het militair domein binnen langs één van de wegen die nu bekend staat als 'Vloethemveld'. Binnen het militair domein splitste deze spoorlijn op in twaalf evenwijdige sporen die langs de munitiedepots liepen en op het einde van het militair domein stopten.

Op enkele sporen na die nog in verhardingen zitten, zijn deze spoorlijnen vandaag helemaal verdwenen. De structuur van deze spoorlijnen bepaalt wel nog steeds voor een groot deel de structuur van het voormalig militair domein, niet in het minst doordat de populieren, die de spoorlijnen flankeerden (zie 3.3.1.2. - Ds) op veel plaatsen nog aanwezig zijn als herinnering aan de spoorlijnen.

Met de bouw van het militair domein is er een nieuwe fase ingegaan in de (perceels-)structuur van het landschap. Ondertussen wordt ook deze structuur weer verdrongen door een nieuwe fase van natuurontwikkeling.

Van de spoorlijnen zijn nog enkele relict-elementen aanwezig, zowel binnen het voormalig militair domein als hierbuiten. Deze elementen worden omschreven in hoofdstuk 3.2.

Overblijfselen van spoorwegen in verharding

Herbruik van spoorwegelementen

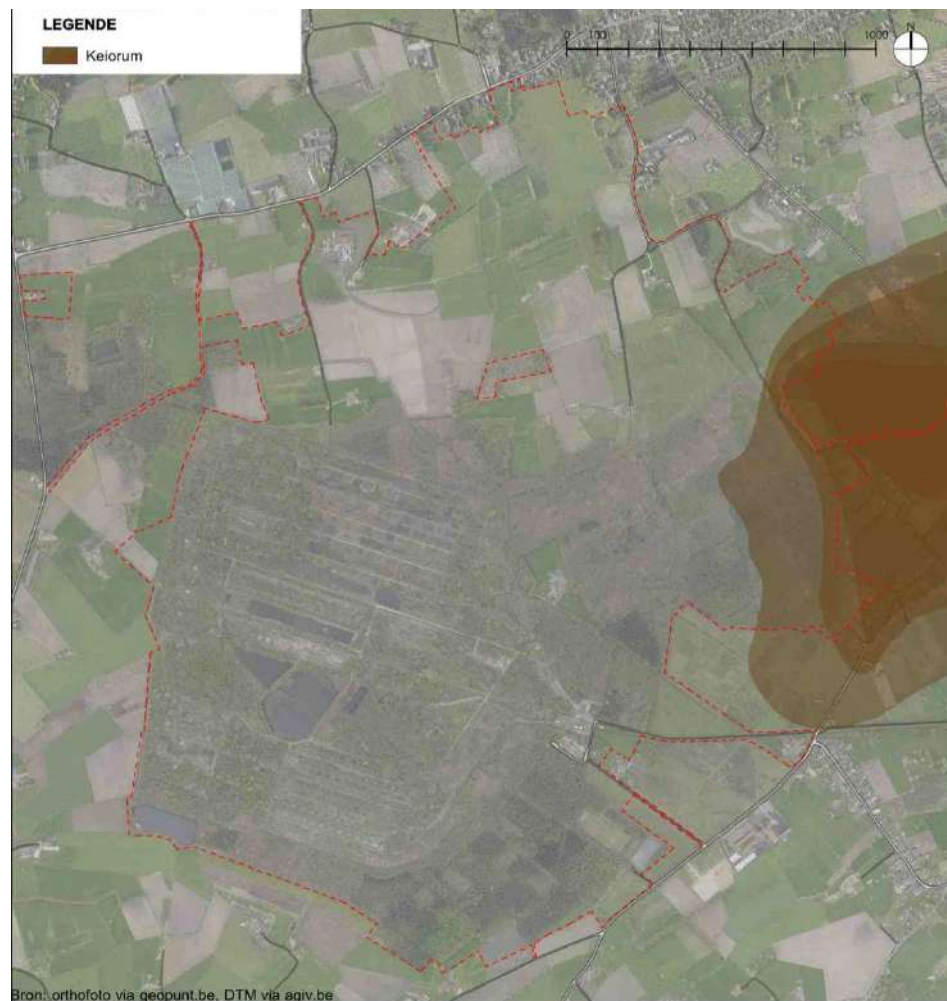

Herbruik van spoorwegelementen

3.3.4 RELIËF

Het thema reliëf behandelt verschillende opvallende reliëfelementen die binnen het beschermd landschap terug te vinden zijn. Ten eerste wordt het Keiorum besproken, een natuurlijke verhoging in het landschap die de ontwikkeling en ontginning van het landschap mee bepaald heeft. Ook het overblijfsel van de Vossenbarm wordt besproken, net zoals de zogenaamde merlons, taluds rondom de voormalige munitiedepots.

3.3.4.1 Keiorum

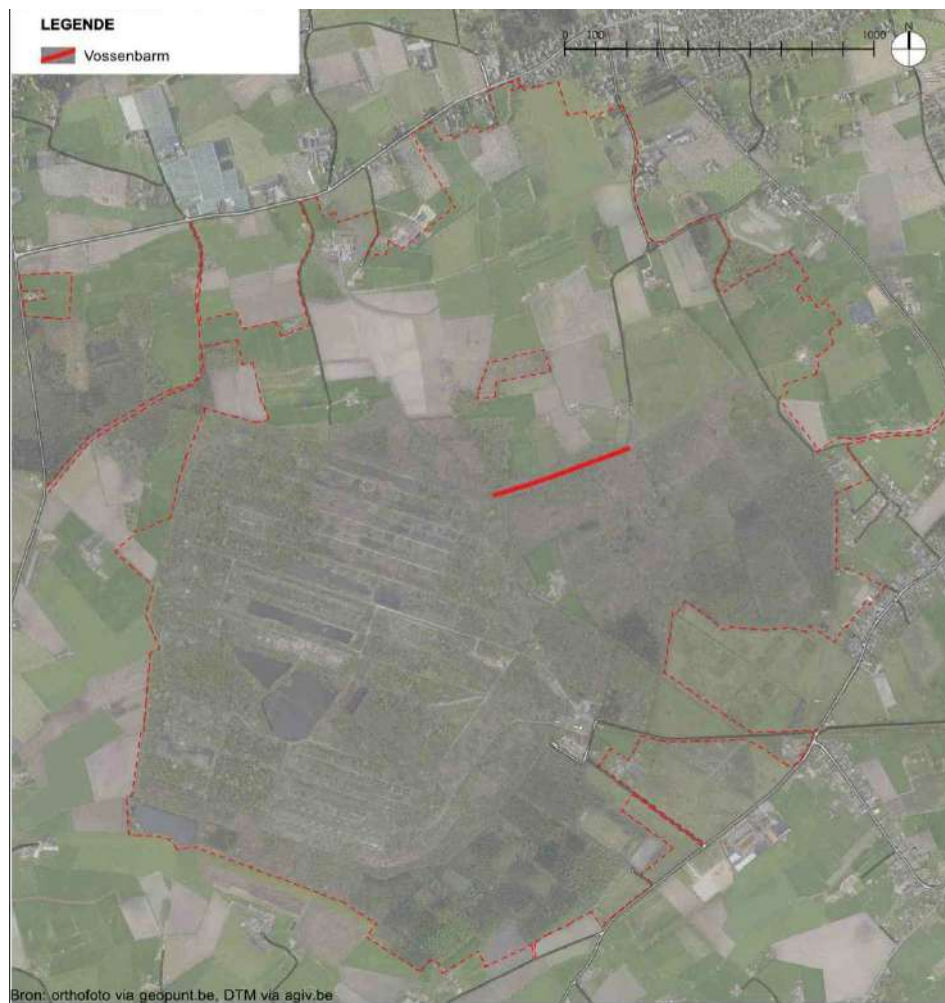
Aan de oostzijde van het beschermd landschap (zone 1.5 en zone 2) wordt dit min of meer begrensd door het zogenaamd 'keiorum'. Een heuveltje in het landschap met een hoogte van circa +22m TAW. Dit lijkt niet spectaculair hoog, maar is visueel wel een groot verschil ten opzichte van het omringende landbouwgebied dat op een hoogte tussen circa +7m tot +10m TAW ligt. Het Keiorum vormt eveneens de waterscheidingskam tussen de beekstelsels van de Jabbeekse beek en de Kerkebeek. De hoge ligging wordt toegeschreven door ondiepe kleilagen.³⁷ Dit valt inderdaad terug te vinden in de codering van de bodemkaart. De bodems ter hoogte van het Keiorum worden elk voorafgegaan door de code 'w-', wat wijst op klei-zand op geringe diepte (ondieper dan 75cm).

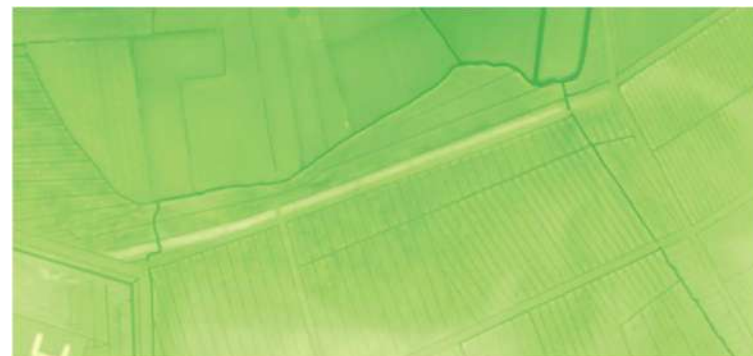
Zicht op het Keiorum

³⁷ Agenschap Onroerend erfgoed 2017: Zedelgem (online), <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/126147> (geraadpleegd op 29 augustus 2017)

3.3.4.2 Vossenbarm

De Vossenbarm is een voormalige dijk die tussen de Vloethemveldstraat en de Isenbaertstraat werd aangelegd door de Hospitaalbroeders in de 15de eeuw. Vandaag is de Vossenbarm nog maar gedeeltelijk terug te vinden, over een afstand van circa 500 meter, iets ten noorden van de grens tussen Zedelgem en Snellegem (zone 1.5). De Vossenbarm is volledig bebost en loopt min of meer van het oostnoordoosten naar het westzuidwesten. De Vossenbarm ligt gemiddeld zo'n twee meter hoger dan zijn directe omgeving.

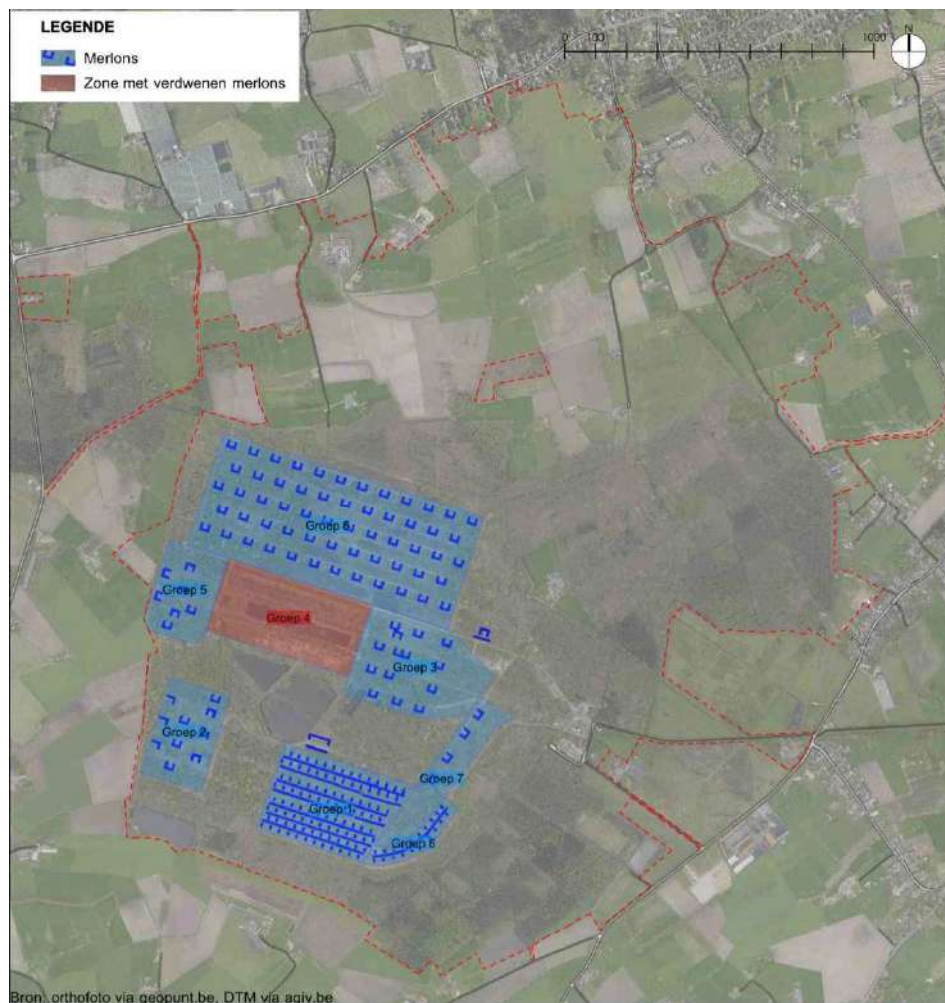

Figuur 45: De Vossenbarm, duidelijk zichtbaar op het Digitaal Terreinmodel

Figuur 46: Zicht op de Vossenbarm

3.3.4.3 Merlons

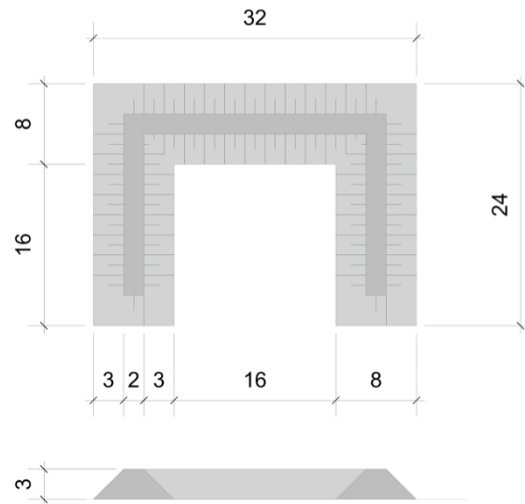

De term 'Merlon' betekent in het Frans: Ophoging in aarde rondom depots voor explosieven. Deze ophogingen, of taluds, zijn over het algemeen goed bewaard en dragen sterk bij tot de natuurwaarde van het gebied, deze zorgen namelijk voor een interessant gradiënt van natte naar droge bodem.

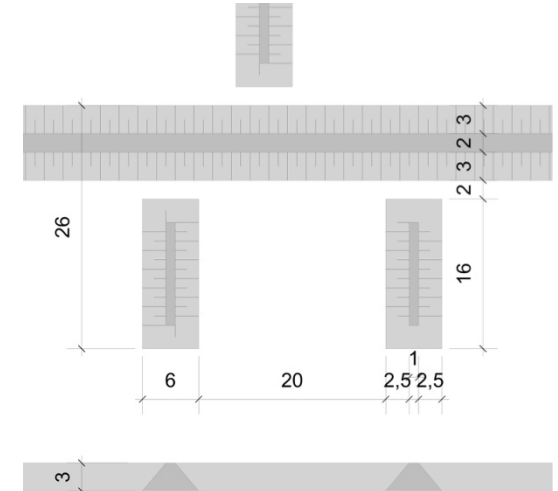
De munitiedepots en merlons worden in het geïntegreerd beheerplan opgedeeld in acht zones. De eigenschappen van de merlons zijn binnen elke zone hetzelfde. Deze indeling wordt ook in dit beheerplan gebruikt. De merlons van groep 2, 3, 4, 5 en 6 bevinden zich in deelzone 1.1. Deze van groep 1, 7 en 8 bevinden zich in deelzone 1.2. Op de meeste plaatsen zijn de merlons het enige overblijfsel van de munitiedepots, en zijn de munitiedepots zelf verdwenen en vervangen door een poeltje. Soms is wel nog een verhard stuk in beton terug te vinden als 'voorplein' van de munitiedepots. Enkel in groep 4 zijn de merlons integraal verdwenen. In groep 1 zijn drie rijen merlons verlaagd in functie van het natuurbeheer.

De merlons zijn onder te verdelen in twee categorieën met verschillende afmetingen:

Categorie 1: De merlons staan per (voormalig) munitiedepot als afzonderlijk element en grenzen niet aan elkaar. De merlon is langs één zijde open en heeft een grondoppervlak van circa 32x24 meter. De talud zelf heeft een breedte onderaan van circa 8 meter en bovenaan van circa 2 meter. De talud is circa 3 meter hoog.

Categorie 2: De munitiedepots staan in deze categorie dicht bij elkaar en grenzen aan elkaar. Eén gemeenschappelijk talud dient als volledige middenwand. Haaks hierop, maar niet ermee verbonden, staan iets kleinere taluds die de andere wanden vormen van de merlons. De andere zijde is open. Het gemeenschappelijk talud heeft een breedte van circa 8 meter. Het kleine talud heeft een breedte van circa 6 meter, is circa 16 meter lang en heeft een tussenafstand tot de middelste talud van circa 2 meter. Ook hier hebben de taluds een hoogte van circa 3 meter.

MERLONS

Code	Ligging	Beschrijving	Opmerkingen
Groep 1	Zone 1.2	95 merlons van categorie 2, onderverdeeld in vier dubbele rijen.	In de op één na meest zuidelijke rij merlons zijn de munitiedepots behouden gebleven, in de andere merlons zijn deze vervangen door poeltjes. De gehele zone wordt begraaasd in functie van heidebeheer. Bijna alle merlons zijn geherprofileerd om het beheer te vergemakkelijken, de bovenzijde is met circa 1 meter verlaagd.
Groep 2	Zone 1.1	10 merlons van categorie 1, min of meer geplaatst in rijen van drie, open zijden afwisselend naar andere zijde op zo'n 30 meter afstand van elkaar. Bij de drie meest westelijke merlons ontbreekt één van de zijdes van de talud.	Drie munitiedepots in de merlons zijn behouden gebleven in functie van de begrazing van het gebied, de rest is afgegraven. De merlons bevinden zich in een bosgebied.
Groep 3	Zone 1.1	14 merlons van categorie 1. Tweemaal grenzen de merlons aan elkaar. De anderen hebben een tussenafstand van circa 45 meter.	In de directe nabijheid ligt nog een veertiende merlon, die niet ingedeeld wordt in een groep. Bij deze merlon staat ook nog steeds een gebouw, bij de dertien merlons binnen de groep staan geen munitiedepots meer. De zone waarin de merlons staan wordt beheerd als heide- en bosgebied.
Groep 4	Zone 1.1	81 merlons van categorie 2. Merlons en munitiedepots zijn integraal verdwenen en hebben plaats gemaakt voor een vijver en heideherstel.	-
Groep 5	Zone 1.1	7 merlons van categorie 1. Richting en plaatsing lijkt willekeurig.	Twee van de munitiedepots zijn nog aanwezig en worden gebruikt in functie van het natuurbeheer. De anderen zijn verdwenen. Het gebied wordt beheerd als boszone.
Groep 6	Zone 1.1	58 merlons van categorie 1 in vijf rijen met een tussenafstand van circa 45 meter.	De merlons zijn beeldbepalend voor een groot heidegebied in het noorden van het voormalig militair domein. Veel van de zeldzame plantensoorten binnen het gebied komen op en rond deze merlons voor. De merlons zelf zijn in goede staat en de munitiedepots hebben plaatsgemaakt voor poeltjes. De merlons in het oosten en westen bevinden zich in een bosgebied, hier zijn nog drie munitiedepots bewaard gebleven.
Groep 7	Zone 1.2	4 merlons van categorie 1 op één rij met een tussenafstand van 45 meter, 60 meter en 45 meter.	Alle vier de munitiedepots zijn bewaard. De munitiedepots bevinden zich in een bosrijk gebied.
Groep 8	Zone 1.2	18 merlons van categorie 2 op één afbuigende lijn.	Van de munitiedepots is er één behouden, de rest is afgebroken. Dit gebied wordt beheerd als heide en bevindt zich in hetzelfde begrazingsblok als groep 1. Alle merlons zijn geherprofileerd om het beheer te vergemakkelijken, de bovenzijde is met circa 1 meter verlaagd.

Merlons categorie 1

Merlons categorie 2

3.3.5 WATERHUISHOUDING

Doorheen de geschiedenis is het gebruik en de indeling van het beschermd landschap verschillende keren gewijzigd. Ook de waterhuishouding is telkens sterk gewijzigd. Vandaag zijn er nog verschillende waterelementen terug te vinden die elk getuige zijn van verschillende historische periodes en die behandeld worden in het thema 'waterhuishouding'. Binnen dit thema worden ten eerste de walgrachten rondom boerderijen besproken, vervolgens de beken en afwateringsgrachten gelinkt aan de ontginning van het Vloethemveld, de rabattenstructuur, de waterelementen gelinkt aan het militair domein en ten slotte de waterelementen gelinkt aan het natuurherstel nadat het voormalig militair domein in onbruik raakte.

3.3.5.1 Walgrachten rondom boerderijen

Binnen het beschermd landschap zijn twee historische walgrachten terug te vinden, gelinkt aan oude boerderijen en bijgevolg aan de ontginningsgeschiedenis van het Vloethemveld. Beide walgrachten bevinden zich in zone 2.

De eerste walgracht bevindt zich in het uiterste noordoosten van het beschermd landschap. Het gaat in feite nog maar om een halve walgracht, aangezien het noordoostelijke deel is verdwenen. Langs de west- en zuidzijde van de boerderij is deze gracht nog het best zichtbaar en heeft deze een breedte van circa 4 meter. Vanaf de straat is de walgracht slecht zichtbaar door de verschillende bomen en struiken die langsheen de gracht groeien. Langs de oostzijde is de gracht vervangen door een smalle gracht naast de weg van circa 1,5m breed.

De tweede walgracht is deze rondom de Vloethemveldhoeve. Het gaat hier om een achtvormige omwalling die voor het eerst vermeld werd in 1681. Deze werd met behulp van het regionaal landschap houtland hersteld en omringt bijna de gehele hoeve en het achterliggend perceel en heeft een breedte van circa 6 meter. Tussen de gracht aan de straatzijde en deze die naar achteren loopt, ligt een aarden wal. Het waterpeil kan hier dan ook verschillen.

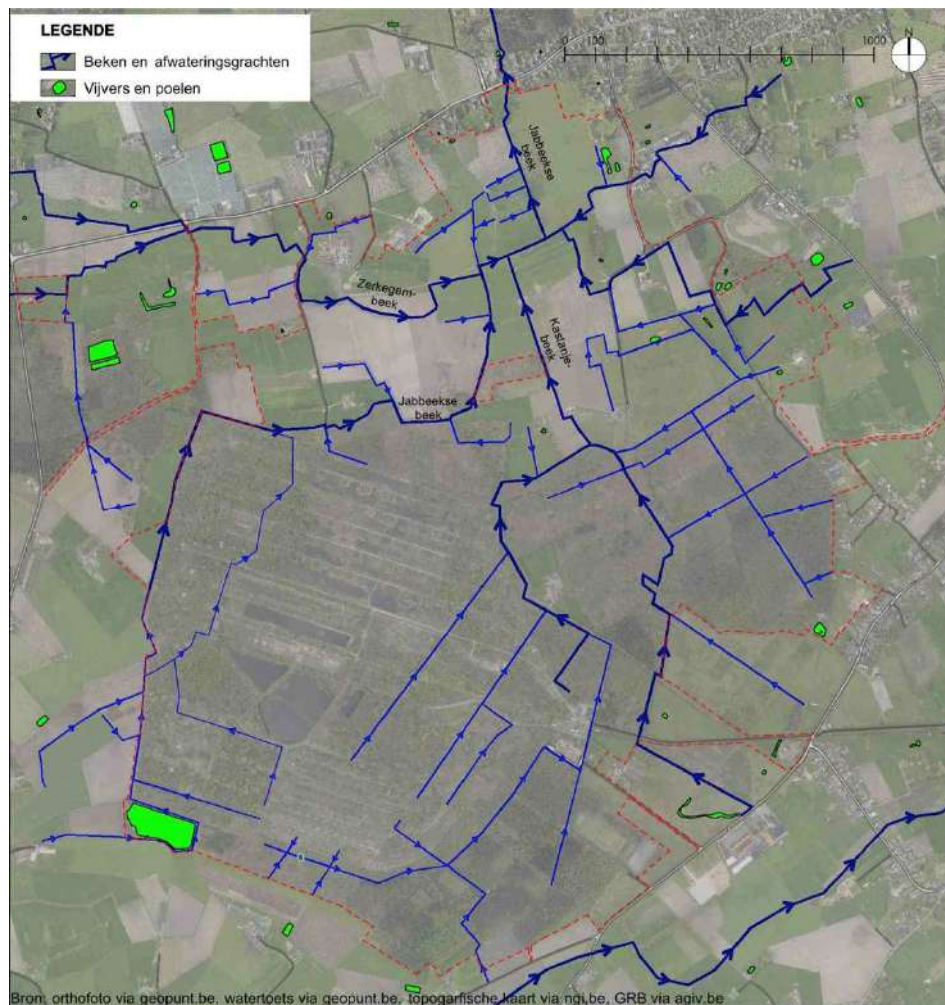

Figuur 47: Foto van de walgracht in het noordoosten van het beschermd landschap, waarvan de oevers volledig begroeid zijn.

Figuur 48: De walgracht rondom de Vloethemveldhoeve.

3.3.5.2 Beken en afwatering

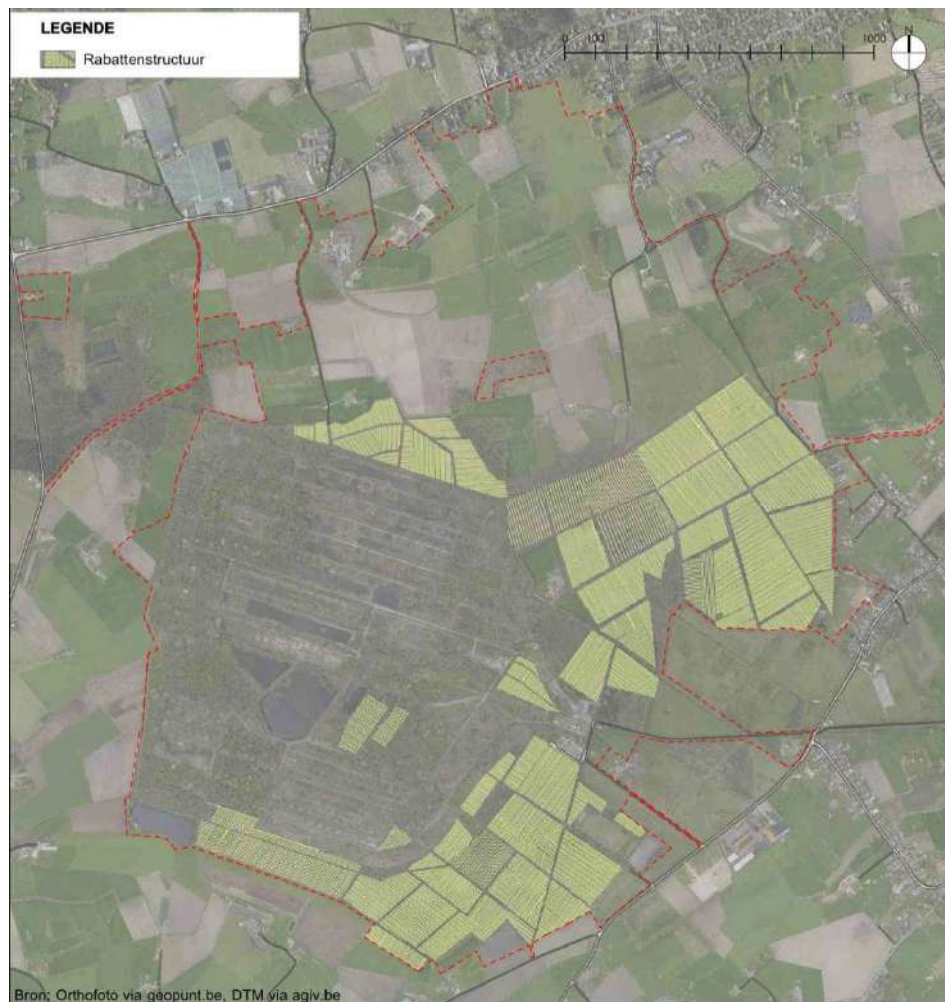
De steeds verdere ontginning van het Vloethemveld en de omvorming tot landbouwgebied heeft vooral zijn sporen nagelaten in de waterhuishouding van het landbouwgebied (zone 2). Deze zone wordt doorkruist door verschillende beekjes: de Zerkegembeek, Kastanjebeek en Jabbeekse beek en nog heel wat grachten. Deze grachten en beken voorzien in de afwatering van zowel het landbouwgebied als van het grootste deel van de bossen in het zuiden van het beschermd landschap.

Opvallend is dat niet enkel de grachten, maar ook de beken een zeer rechte loop hebben. Deze zijn gekanaliseerd om zoveel mogelijk grond te kunnen gebruiken voor de landbouw of in functie van het militair domein. Doorheen het landbouwgebied en voormalig militair domein lopen verschillende grachten en beken, toch is dit door zijn lage ligging nog steeds overstromingsgevoelig.

Behalve grachten en beken, komen verspreid ook nog verschillende vijvers en poelen voor. Deze zijn dikwijls gelinkt aan boerderijen of hoeves. Verschillende van deze veedrinkpoelen zijn recent aangelegd op initiatief van het regionaal landschap Houtland.

De vijver in het uiterste zuidwesten van het beschermd landschap is een vijver uitgegraven in de jaren 1960-1980. Deze vijver wordt ook de plas van Knockaert genoemd naar de aannemer die deze heeft uitgegraven, waarschijnlijk voor het aanleggen van een snelweg.

3.3.5.3 Rabattenstructuur

Ook in functie van bosaanplantingen werd water door middel van kleine grachten afgewaterd tot in de beken die doorheen het beschermd landschap lopen. Op perceelsniveau verschilt het afwateringsbeeld van de bosaanplantingen wel sterk met dat van landbouwgronden. De bosaanplantingen gebeurden namelijk op een zogenaamde rabattenstructuur, lijnvormige ophogingen in het bos in rijen naast elkaar. De bomen worden aangeplant op de verhogingen terwijl het water via de lagere 'grachtjes' afgewaterd wordt.

Rabatten komen binnen het beschermd landschap vooral voor in zone 1.5, het domeinbos Vloethemveld, aangeplant in functie van de bosbouw. Binnen zone 1.1 en 1.2 hebben ook de rabatten bijna overal plaats gemaakt voor de aanleg van het voormalig militair domein, enkel langs de zuidoostgrens, nabij de ingang en in één zone in de buurt van de grote wateroppervlakken is nog een rabattenstructuur terug te vinden.

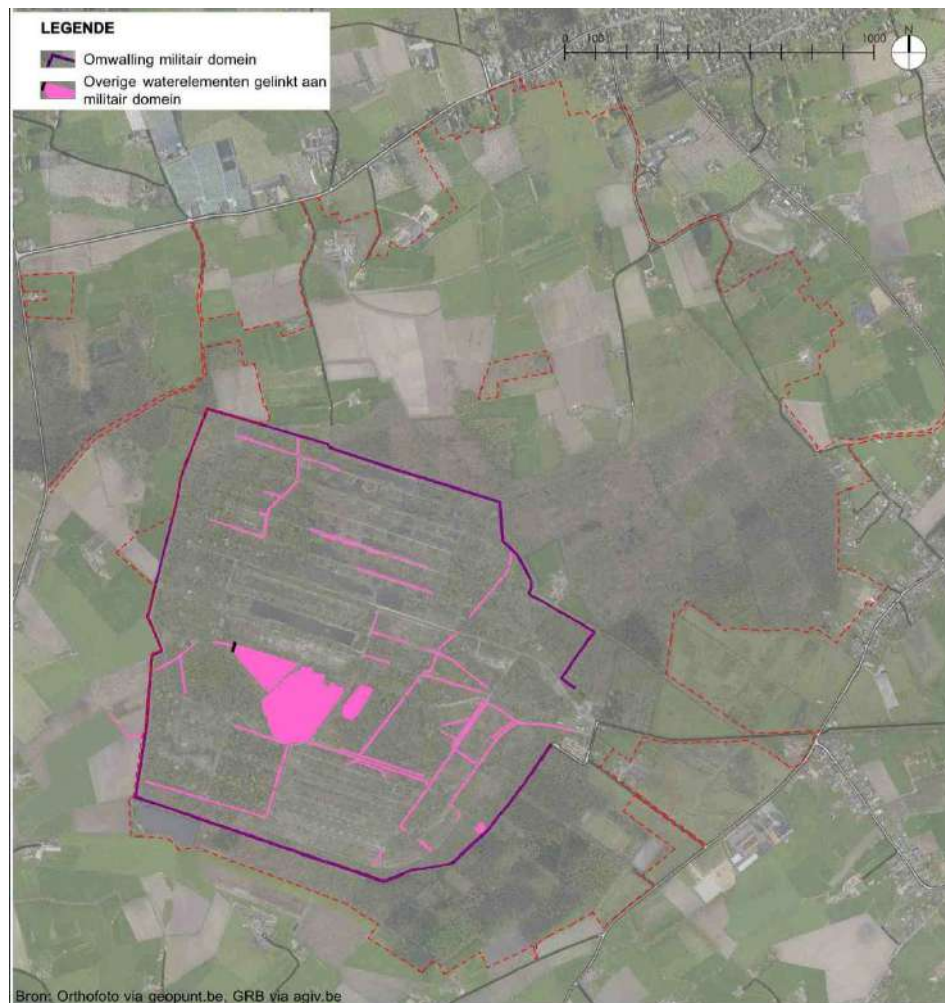
De rabatten lopen steeds geheel rechtdoor door één of meerdere percelen en liggen haaks op één van de aangrenzende paden, dreven of brandgangen. De rabatten hebben meestal een breedte van circa vier meter, maar soms ook van circa zeven, acht of tien meter. Tussen de grachtjes en de rabatten bevindt er zich een hoogteverschil van circa 30cm tot 60cm.

De rabatten zijn, inclusief oriëntatie en afmetingen zeer duidelijk af te lezen op het digitaal terreinmodel en zijn ook aan de hand hiervan geïnventariseerd.

Figuur 49: Op het digitaal Terreinmodel is de rabattenstructuur duidelijk af te lezen.

3.3.5.4 Waterelementen gelinkt aan het militair domein³⁸

De aanleg van het militair domein heeft komaf gemaakt met een groot deel van de bestaande grachten- en rabattenstructuur in het landschap. Een volledig nieuwe structuur is hiervoor in de plaats gekomen (zone 1.1 en 1.2).

Een opvallend waterelement van het voormalig militair domein is de omwalling van het militair domein. Deze omringt het volledige voormalige militair domein, behalve aan de toegang, waar deze onderbroken is. Deze is zo goed als overal nog zeer duidelijk aanwezig, net zoals de afsluiting die zich op de oevers van deze gracht bevindt en heeft een breedte van circa vier meter.

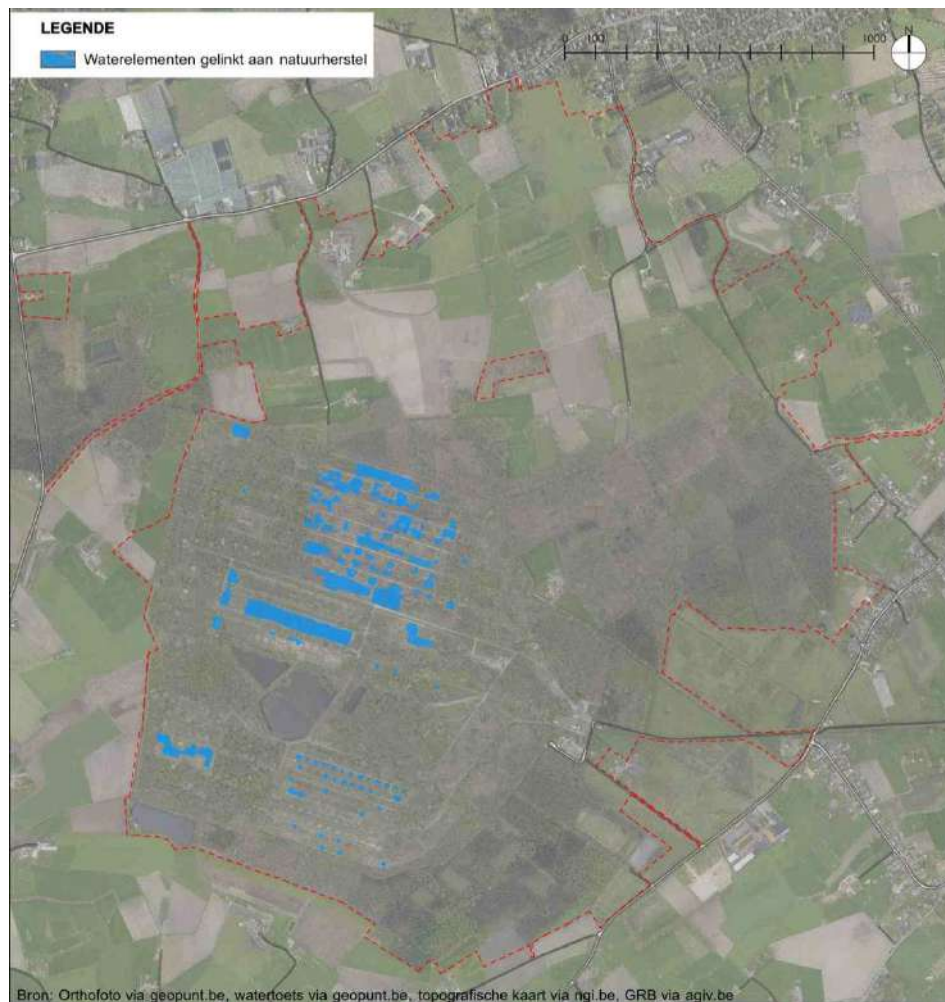
Behalve deze ringgracht bevinden er zich binnen het voormalig militair domein nog verschillende grachten. De meeste hiervan zijn gekoppeld aan de voormalige spoorlijnen. Ze volgen deze structuur en houden deze zichtbaar in het landschap.

Behalve lijnvormige elementen zijn er in functie van het militair domein ook enkele grote waterplassen ontstaan. Met de aarde die hier uit gehaald is, zijn de vele merlons aangelegd, de ontstane putten deden dienst als blusput. Drie van deze putten bevinden zich centraal in het voormalig militair domein. De kleinste en meest oostelijke, ook wel Palingput genoemd, heeft een oppervlakte van ruim 5000m². De tweede kleinste of meest westelijke vijver is volgens de biologische waarderingskaart een mesotrofe tot eutrofe plas met een oppervlakte van circa 14 000m². De middelste plas, de grootste, is eveneens een mesotrofe tot eutrofe plas en heeft een oppervlakte van bijna 40 000m². Het peil van deze vijvers wordt gecontroleerd en kan aanzienlijk gewijzigd worden door sassen en schotbalken aan de oostzijde ervan. Een speling van één meter in het waterpeil is mogelijk.

³⁸ Zwaenepoel et al. 2012. *Geïntegreerd beheerplan complex Vloethemveld, Duvelsnest, Vuile Moere.* (pp. 23-24)

Een vierde plas bevindt zich in het uiterste zuidoosten van het beschermd landschap. Ook hier gaat het om eutroof water met een oppervlakte van bijna 19 000m².

3.3.5.5 *Waterelementen gelinkt aan natuurherstel*

Binnen het voormalig militair domein (Zone 1.1 en 1.2) zijn, sinds het beheer van het terrein overgedragen is aan het ANB in 1995, de laatste jaren veel veranderingen doorgevoerd. Vele munitiedepots zijn afgebroken en hebben plaatsgemaakt voor natuurherstel en –ontwikkeling. Op vele plaatsen zijn er in de plaats van deze munitiedepots kleine ronde poeltjes gevormd. Vooral in het noorden van het voormalig militair domein zijn er ook enkele grotere waterplassen gevormd die sterk bijdragen tot de grote biodiversiteit van het gebied. Deze waterplassen en de ontwikkeling hiervan wordt uitgebreid besproken in het geïntegreerd beheerplan.

3.4 Archeologisch erfgoed

De aanwezigheid van archeologisch erfgoed en een bondige beschrijving vinden we terug in de Centrale Archeologische Inventaris (CAI). Binnen het beschermd landschap en de directe omgeving worden zes archeologische vondsten of vaststellingen beschreven. Het gaat om één uitgebreide site met vondsten te dateren in diverse periodes nabij de kern van Snellegem, één Romeinse vondst, enkele vondsten uit de Middeleeuwen, waaronder twee sites met walgracht en één vondst uit de Nieuwste Tijd.

Een volledig en chronologisch overzicht van de vondsten en vaststellingen die beschreven staan in de CAI:

- Locatie 305876

De site bevindt zich in de zandstreek en is gelegen op de zuidelijke flank van een min of meer oost-west verlopende zandrug. De vindplaats omvat restanten van een kleine landbouwexploitatie, een mansus, die afhing van de fiscus van Snellegem. (net buiten beschermd landschap)

- *Datering:* Steentijd – Neolithicum: Pijlpunt: laat neolithisch of vroege bronstijd
Interpretatie: Roerende archeologica – Losse vondst – Lithisch Materiaal: Afslagen al dan niet met gebruiksretouches, niet toe te schrijven aan één bepaalde periode of cultuur; Klingfragment in Grand Pessigny-voorsteen (Laat-Neolithische bekeerculturen); Gevleugelde pijlpunt met schachtdoorn; Residueel materiaal in jongere structuren aangetroffen.
- *Datering:* Middeleeuwen – Late Middeleeuwen
Interpretatie: Roerende archeologica – Losse Vondst – Munten: Een zilveren muntje, kleine denier.
- *Datering:* Metaaltijden – Late IJzertijd (Westen) – late La Tène
Interpretatie: Economie – Grondstofwinning – Zandontginning: Enkele kuilen: zavelwinningskuilen?; Weinig vondstmateriaal: enkele fragmenten handgevormd aardewerk, versierd met vingertopindrukken of een golflijnversiering; mogelijk in verband met nederzetting vlakbij.
- *Datering:* Romeinse tijd – Midden Romeinse tijd
Interpretatie: Bewoning: Greppeltjes en een kuiltje; Vondstmateriaal: terra sigillate (van Centraal- of Oost-Gallische herkomst) en gewoon aardewerk: fragment van een kruikamfoor, een mortarium, beker met rolstempelversiering, grof verschaald kustaardewerk al dan niet met een kantstreepversiering.
- *Datering:* Middeleeuwen
Interpretatie: Bewoning – Nederzetting: Talrijke paalsporen, kuilen, greppels of grachten en mogelijk twee waterputten; Vrij bescheiden bewoningskern bestaande uit een min of meer noord-zuid georiënteerd hoofdgebouw; Vondstmateriaal: fragmenten van biconi (Noordfranse herkomst) en Eifelwaar, handgevormd gebruiks-aardewerk (grass-tempered ware), ijzeren werktuig: waarschijnlijk de schaar van een ploeg of een eergetouw.
- *Datering:* Middeleeuwen – Vroege Middeleeuwen
Interpretatie: Economie – Veeteelt – Poel: Cesuur in de bewoning. Het terrein werd in deze periode waarschijnlijk als weiland gebruikt (aanzetten van een poel en gracht). In de poel werden fragmenten van een tuitpot met naar binnen gerichte bandvormige rand teruggevonden in zgn. gegladde waar.

- *Datering:* Middeleeuwen – Volle Middeleeuwen
Interpretatie: Bewoning – Gegroepoord – Nederzetting: Een volledige woonareaal met begrenzend grachtensysteem. Houten hoofdgebouw oostwest georiënteerd en rechthoekig van vorm. Sporen van één bijgebouw, vrij diep gefundeerde vierpostenconstructie (spieker) met een zijde van 3,5m. Langs de zuidzijde van het grachtensysteem was een poel geïncorporeerd; Vondstmateriaal: bot nagenoeg volledig vergaan; grijs aardewerk van regionale makelij (vnl. Kogelpotten en tuitpotten); roodbeschilderde waar uit Rijnland (overwegend fragmenten van kruikamforen met tuit), zeldzame fragmenten van zgn. Paffrath- en Andennenaar, fragmenten van maalstenen in basaltlava (uit Eifelgebied) en fragmenten van zgn. Strijkgelazen.; Kort na de ontruiming van de bewoning heeft men een poel aangelegd die nog voor het einde van de volle Middeleeuwen gedempt werd.
- *Datering:* Middeleeuwen – Late Middeleeuwen
Interpretatie: Economie – Grondstofwinning – Zandontginning: Enkele zandwinningskuilen ten oosten van het terrein.
- *Datering:* Nieuwe Tijd – 17de eeuw
Interpretatie: Infrastructuur – Lijnelementen – Kanaal/Vaarweg: Een vrij brede I-vormige gracht (wellicht gedempt voor de 18de eeuw) en verscheidene kuilen; Vondstmateriaal: oxiderend gebakken rood aardewerk (al dan niet met slibversiering), steengoed en een fragmentje majolica.
- Locatie 157047
Isenbaertstraat 16a (buiten beschermd landschap)
 - *Datering:* Romeinse tijd – Midden-Romeinse tijd
Interpretatie: Infrastructuur – Lijnelementen: Gracht met vondsten uit de Romeinse tijd
 - *Datering:* Romeinse tijd – Midden-Romeinse tijd
Interpretatie: Bewoning: paalkuilen verspreid over het terrein; mogelijk behoren deze tot een 2-schepige structuur.
 - *Datering:* Nieuwste Tijd – 19de eeuw
Interpretatie: Infrastructuur – Lijnelementen: recente gracht
- Locatie 304987
Indicator cartografie De Baetsdreef 1 (op rand beschermd landschap)
 - *Datering:* Middeleeuwen – Late Middeleeuwen
Interpretatie: Bewoning – alleenstaand – Site met walgracht: Omgrachting noch gebouwen zijn bewaard.
- Locatie 304988
Indicator cartografie Hildegghemhof (binnen het beschermd landschap)
 - *Datering:* Middeleeuwen – Late Middeleeuwen: 1273: eigendom van het Sint-Janshospitaal, aanvankelijk werd de hoeve rechtstreeks uitgebaat. 1329: vanaf dan werd de hoeve verpacht. 1771-1778: vermelding op de kaart van Ferraris. 1970-1980: dempen van de walgrachten.
Interpretatie: Bewoning – Alleenstaand – Site met walgracht: Het 'Hildegghemhof' is een historische hoeve met 18de eeuwse gebouwen die een belangrijke rol speelde in de ontginningsgeschiedenis van het Vloethemveld.
- Locatie 301111
Kroonwijk – Kroonhoek (op rand beschermd landschap)
 - *Datering:* Middeleeuwen – Late Middeleeuwen

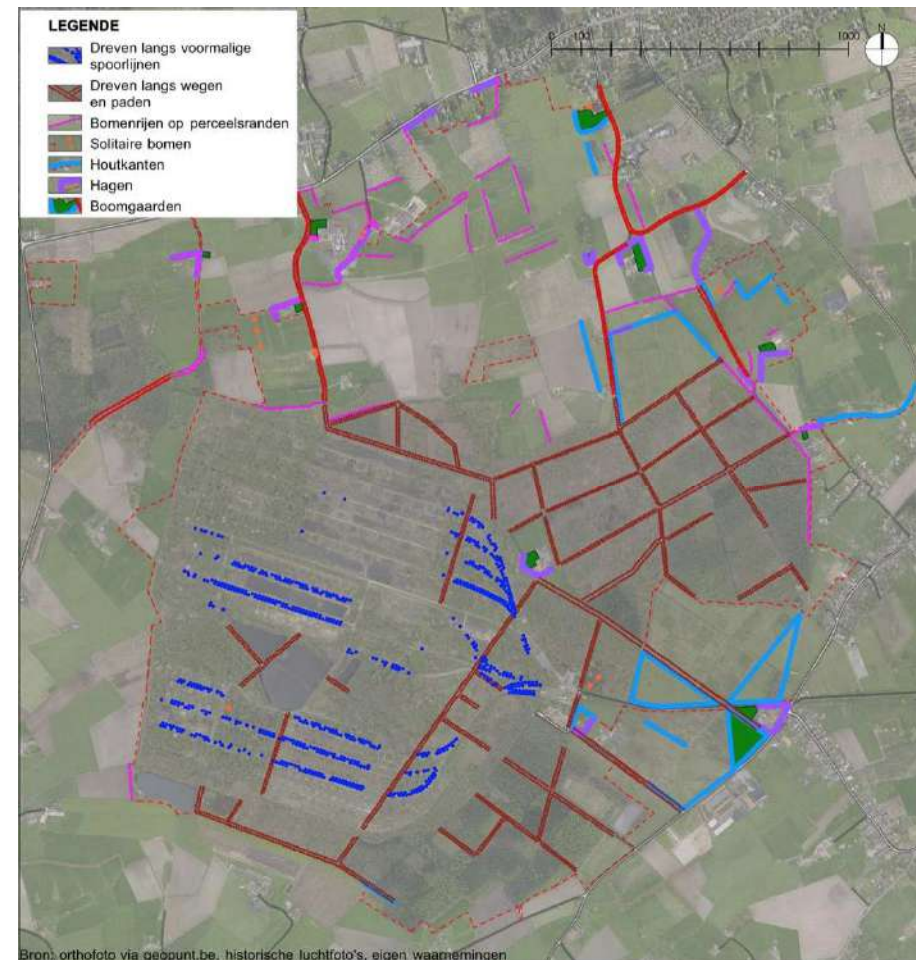
- Interpretatie:* Roerende archeologica – Losse vondst – Aardewerk: Fragmenten aardewerk
 - *Datering:* Middeleeuwen – Late Middeleeuwen
 - Interpretatie:* Infrastructuur – Lijnelementen – Riolering: 2 waterleidingbuizen uit hard gebakken, vuil grijsgele klei (bij Bauwens-Lesenne, in Biekord en in Archeologie werden de leidingen verkeerdelijk Romeins gedateerd.)
- Locatie 207177
Diksmuidse Heirweg: in het kader van de bouw van een oefengebouw voor brandbestrijding (buiten beschermd landschap)
 - *Datering:* Nieuwste Tijd
 - *Interpretatie:* Zandwinningskuilen, drainagegrachten en greppels.

3.5 Overzicht van de landschappelijke erfgoedstructuren en -elementen

In hoofdstuk drie zijn binnen het beschermd landschap, op thematische wijze, verschillende elementen gemarkeerd die er samen toe leiden dat de erfgoedwaarde van het gebied zo hoog is. Concreet gaat het om volgende elementen:

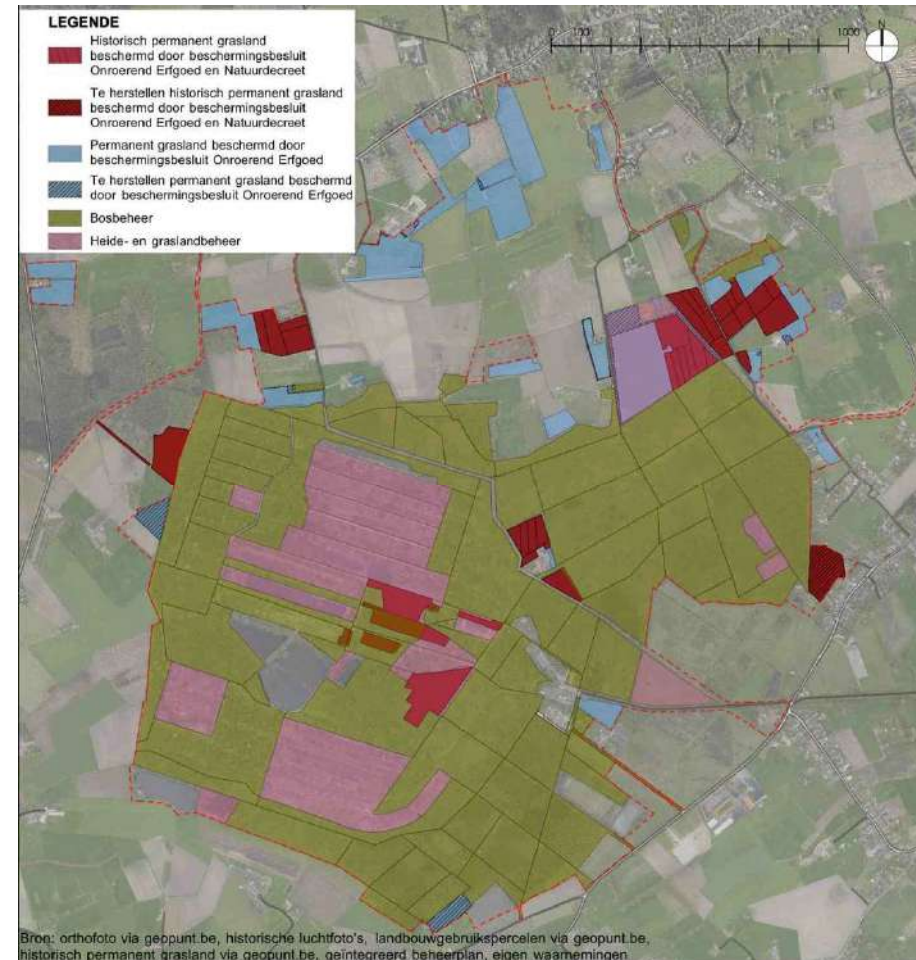
3.5.1.1 Groenstructuren: lijn- en puntvormige elementen

- Dreven langs voormalige spoorlijnen: Deze bevinden zich binnen het voormalig militair domein en markeren ook vandaag nog de historische ruimtelijke structuur.
- Dreven langs wegen en paden: Deze bevinden zich voor het merendeel in de bosgebieden ten oosten van het voormalig militair domein en zijn een restant van de bosontginningen uit het einde van de 18de en de gehele 19de eeuw. Andere dreven zijn beeldbepalend in het landbouwgebied.
- Bomenrijen langs perceelsranden: Deze zijn beeldbepalend en maken van het landbouwlandschap een bocagelandschap. Het zijn restanten van de vroeger alomtegenwoordige perceelsrandbegroeiingen.
- Solitaire bomen: Verschillende bomen hebben door hun omvang, leeftijd en inplanting een op zichzelf staande erfgoedwaarde.
- Houtkanten: Deze zijn beeldbepalend en maken van het landbouwlandschap een bocagelandschap. Het zijn restanten van de vroeger alomtegenwoordige perceelsrandbegroeiingen.
- Hagen: Dit zijn restanten van de vroeger alomtegenwoordige begroeiingen rondom huisweiden van hoeves en zijn dan ook vandaag nog vooral in de nabijheid hiervan terug te vinden.
- Boomgaarden: Ook deze zijn historisch gezien steeds aanwezig geweest op huisweides en erven van hoeves en zijn ook vandaag nog in de nabijheid hiervan terug te vinden.

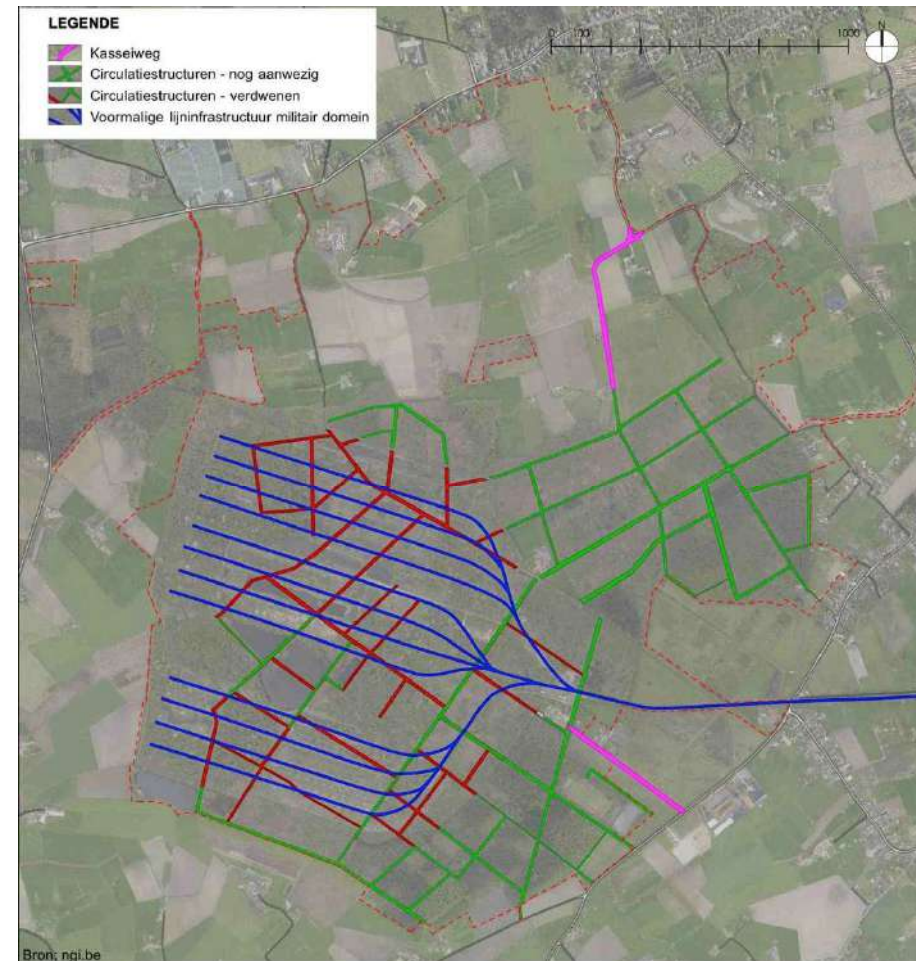
3.5.1.2 Groenstructuren: vlakvormige elementen

- Historisch permanente graslanden: Dit zijn graslanden die al jarenlang dit gebruik kennen en nooit geploegd zijn geweest.
- Bosbeheer: Op het einde van de 18de en de gehele 19de eeuw is het zuidelijke gedeelte van het beschermd landschap bebost geweest in functie van de houtopbrengst. De vele boszones die er zich nu nog bevinden, dateren meestal dan ook van deze periode. Bijkomend is ook de natuurwaarde van de bossen hoog (zie natura 2000 habitatgebieden in H3.1.2.5).
- Heide- en graslandbeheer: Vooral binnen het voormalig militair domein worden verschillende zones beheerd als heidegebied. Dit gaat terug op het historische uitzicht dat het geheel naar alle waarschijnlijkheid had voor de massale bosontginningen. Restanten van heidegebieden zijn steeds aanwezig geweest, waardoor vele zeldzame plantensoorten ook nog vandaag terug te vinden zijn in de heidegebieden van het beschermd landschap. De natuurwaarde van deze elementen is bijgevolg zeer hoog (zie natura 2000 habitatgebieden in H3.1.2.5)

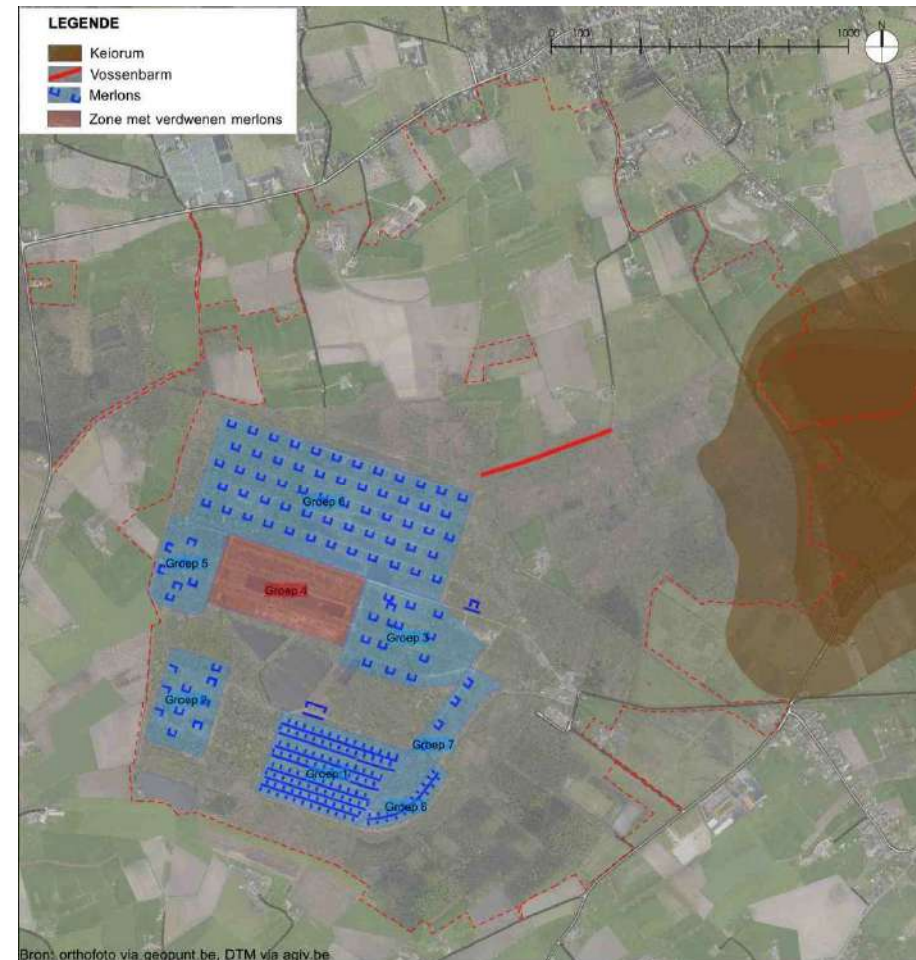
3.5.1.3 *Wegen en perceelsstructuren*

- Kasseiwegen: In het beschermd landschap liggen twee kasseiwegen die dateren uit de helft van de 20ste eeuw.
- Historische circulatiestructuren: In de kadasterkaarten van het zuidelijk gedeelte van het beschermd landschap is nog duidelijk de perceelsstructuur terug te vinden die het landschap heeft gekregen ten tijde van de bosontginningen; Dreven en brandgangen met hiertussen boszones. Deze structuur is nog zeer goed leesbaar in de oostelijke bosgebieden maar is volledig verdwenen ter hoogte van het voormalig militair domein. Hier herinnert enkel de kadasterkaart nog aan deze ontginning.
- Voormalige lijninfrastructuur militair domein: Het voormalig militair domein werd vooral gestructureerd door verschillende, evenwijdig lopende spoorlijnen die in oostelijke richting hun aansluiting vonden bij de spoorlijn Brugge-Torhout (zogenaamde Vloethemveldzate). Deze structuur is ook vandaag nog duidelijk aanwezig in het voormalig militair domein.
-

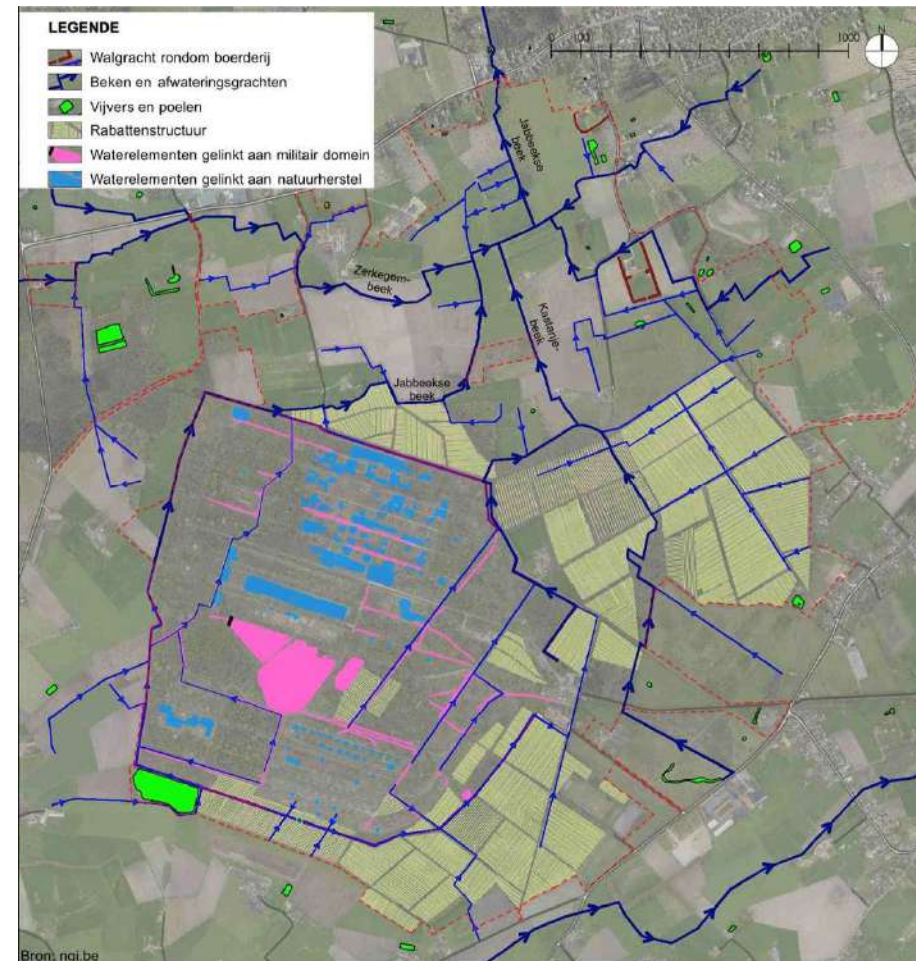
3.5.1.4 Reliëf

- Keiorum: Het Keiorum kan best omschreven worden als een 'bult' in het landschap ten opzichte van de rest van het Vloethemveld. Het Keiorum wordt gekenmerkt door dagzomende geologische lagen, een hogere ligging en heeft een andere bodemopbouw dan de rest van het Vloethemveld. Om deze reden loopt de landschappelijke evolutie van deze zone dan ook niet geheel gelijk met deze van de rest van het Vloethemveld.
- Vossenbarm: Deze dijk, aangelegd in de 15de eeuw bevindt zich niet toevallig tussen het noordelijke landbouwgebied en het zuidelijke bos- en heidegebied. Deze dijk hield water tegen aan de zuidzijde zodat het noordelijk gedeelte ontgonnen kon worden in functie van de landbouw. De sterke tweedeling in het landschap is dan ook nog steeds het gevolg van deze ingreep uit de 15de eeuw. De waterhuishouding van het gebied is ondertussen wel veranderd waardoor de Vossenbarm zijn functie verloren heeft. Hierdoor is zo'n twee derde van de totale dijk doorheen de jaren verdwenen.
- Merlons: De vele merlons zijn beeldbepalend binnen het voormalig militair domein en omzoomden de vroegere munitiedepots. Door het hoogteverschil ontstaat er ter hoogte van de merlons een uitzonderlijk gradiënt van natte naar droge bodem die zeer interessant is voor allerlei (zeldzame) plantensoorten. De merlons zijn uitgebouwd in verschillende zones met elk hun eigen typologie en onderlinge afstanden, in één van deze zones zijn de merlons integraal verdwenen.

3.5.1.5 Hydrologie

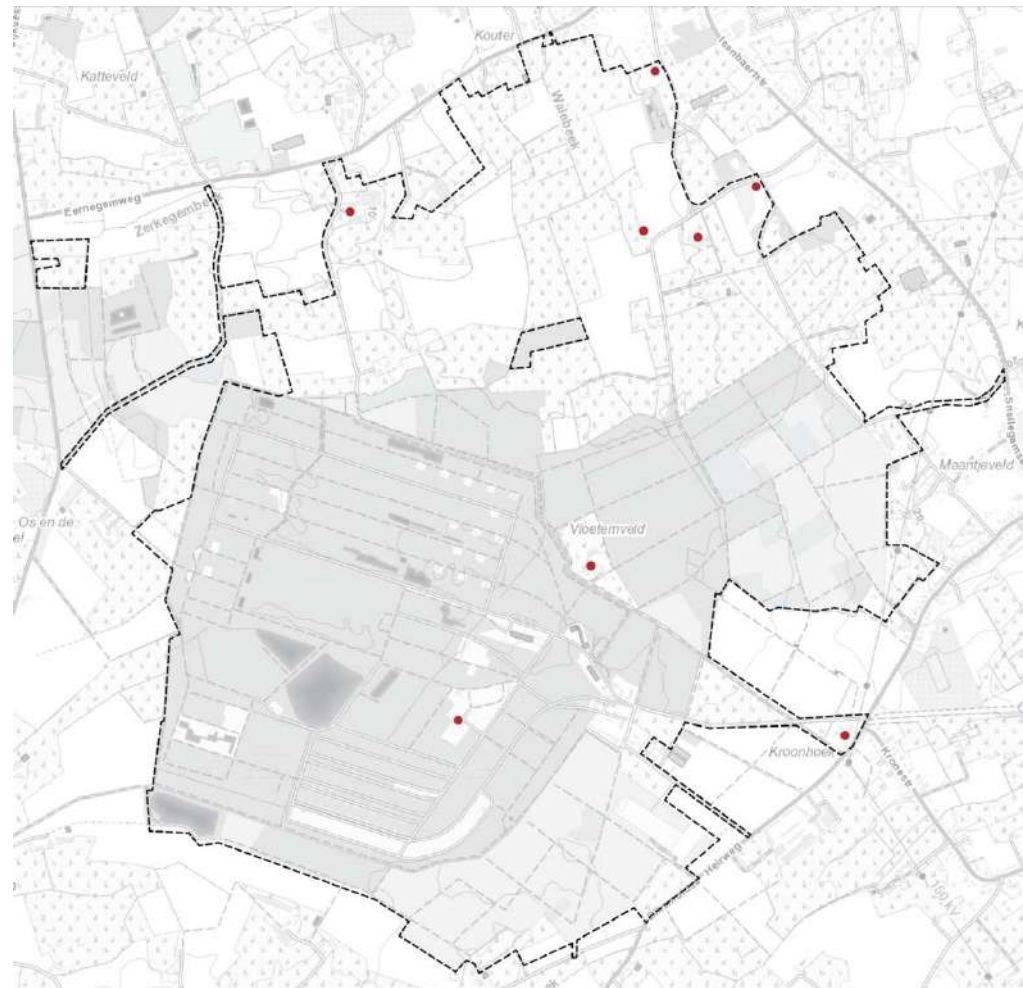
- Walgrachten rondom boerderijen: In het noordelijke landbouwgebied staan diverse historische hoeves. Nog rondom twee van deze hoeves is ook vandaag nog een walgracht terug te vinden. Vooral de achtvormige omwalling rondom de Vloethemhoeve is een markant element.
- Beken en afwateringsgrachten: Om de ontwatering van het ontgonnen landbouwlandschap te bevorderen, zijn verschillende grachten aangelegd en beken gekanaliseerd. Deze zijn ook vandaag nog noodzakelijk voor de ontwatering van het gebied.
- Rabattenstructuur: Om de ontwatering van de bosgebieden te bevorderen, werden deze aangeplant op rabatten. Deze zijn nog op vele plaatsen in de bosgebieden aanwezig en herinneren aan de bosontginningen gedurende het einde van de 18de en de gehele 19de eeuw.
- Waterelementen gelinkt aan militair domein: In functie van het militair domein werden verschillende waterelementen aangelegd. Zo is er rondom het geheel een walgracht aangelegd en zijn binnen het voormalig militair domein diverse blusputten aangelegd, gegraven met de aarde die gebruikt werd voor het ophogen van de merlons.
- Waterelementen gelinkt aan natuurherstel: Om de natuurwaarden te versterken zijn ook sinds de sluiting van het gebied als militair domein (1995) verschillende waterplassen bijgegraven.

3.6 Overzicht van de bouwkundige erfgoedelementen

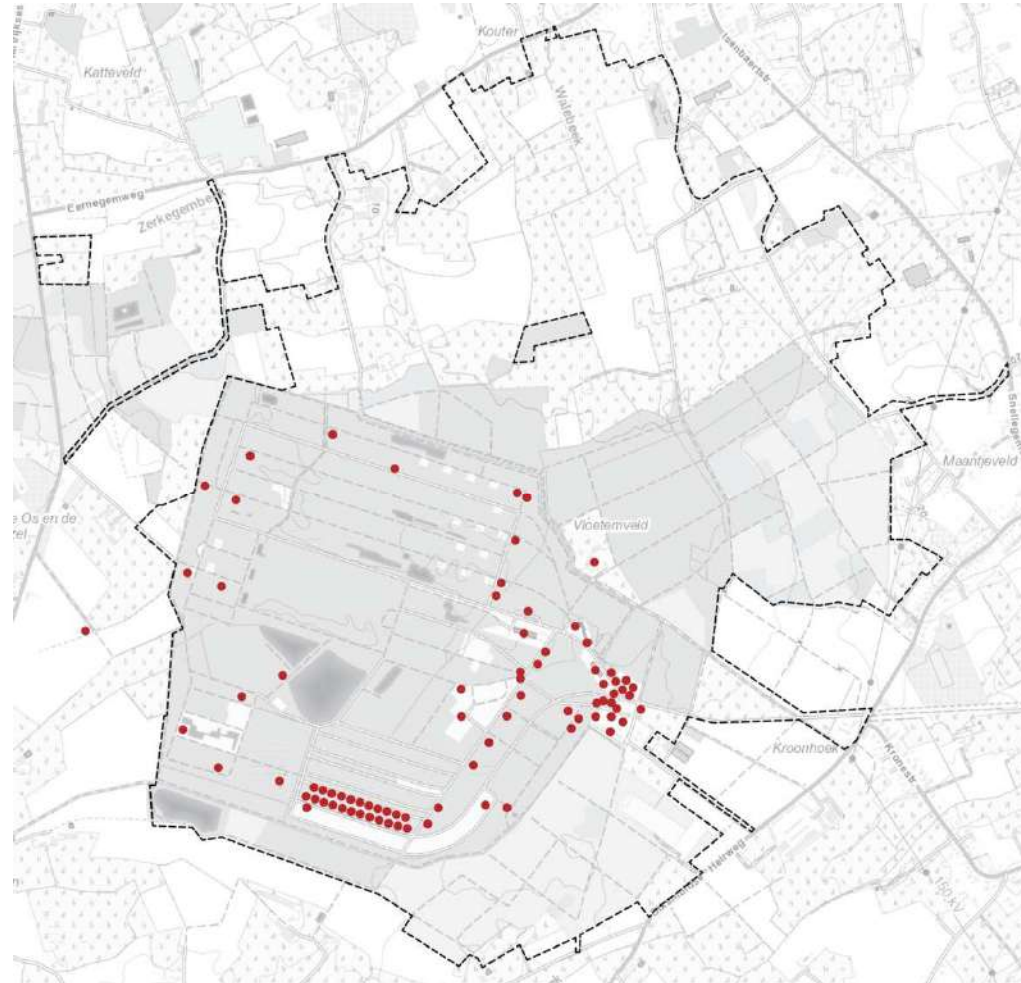
3.6.1.1 Hoevegebouwen

- Vanaf eind 13de eeuw: bouw van verschillende ontginningshoeves door het Brugse Sint-Janshospitaal: Hildeghemhof, Vloethemhof en hoeve Noortweghe.
- Vanaf 3de kwart 18de eeuw: het Vloethemveld werd bebost en deed nu dienst als houtwinningsgebied: hoeves speelden opnieuw een belangrijke rol in de ontginning
- Vanaf 3de kwart 18de eeuw: nieuwe hoeves werden gebouwd in functie van bosbeheer.
- Vanaf 1924: bouw van het munitiedepot. Hoeve Bocca bevindt zich binnen de afbakening van het militair domein en verliest zijn functie als hoeve.

3.6.1.2 Militair erfgoed

- Vanaf 1924: bouw van het munitiedepot in verschillende fases.
- Tussen 1924 en 1940 (interbellum) werden verschillende gebouwen in de onthaalzone opgericht, samen met de bouw van tal van depots in het gebied. Een groot deel van deze gebouwen (voornamelijk depots) werden inmiddels afgebroken.
- Tussen 1952 en 1995 (Belgisch Leger) werden nog verschillende nieuwe constructies opgetrokken, waaronder depots, wachtlokalen en andere gebouwen.

3.6.1.3 Kunstwerken

- Tussen 1944 en 1946 deed het munitiedepot dienst als P.O.W. Camp. In deze periode maakten verschillende krijgsgevangenen kunstwerken tijdens hun verblijf.

4. BESCHRIJVING ERFGOEDWAARDEN

4.1 Beschermingsbesluit cultuurhistorisch landschap Vloethemveld

Het Vloethemveld te Snellegem en Zedelgem werd beschermd als landschap bij ministerieel besluit van 9 juni 1995. Deze bescherming werd gedeeltelijk vernietigd door een arrest van de Raad van State van 7 januari 2008. De gedeeltelijke vernietiging betreft een aantal percelen in het noordwesten van het gebied.

Het Vloethemveld is beschermd als landschap omwille van het algemene belang gevormd door de:

Historische waarde:

De nog duidelijk aanwezige landschappelijke structuren die de verschillende cultuurhistorische ontwikkelingsfases weerspiegelen, in nog grotere verscheidenheid aan gaaf bewaarde relictten.

Wetenschappelijke waarde:

In casu natuurwetenschappelijke waarde:

- *de aanwezigheid van typische, weinig gestoorde bodemprofielen*
- *het bijna dagzomen van tertiaire geologische lagen*
- *de zeer hoge biodiversiteit en zeldzaamheidsgraad van flora en fauna, resultaat van een rijk ontginningsverleden, een relatief stabiele en hoge waterstand, een goede waterkwaliteit, de plaatselijke afwezigheid van bemesting, variatie droge en natte bodems, zandige en meer kleiige bodems (pH: 4-7), licht-schaduw gradiënten, de relatieve isolatie van het gebied en het soms intensief beheer*
- *de grote diversiteit aan vegetatietypes, hun gaafheid, hun zeer hoge zeldzaamheidsgraad en hun onderling verband in het geheel*
- *het voorkomen van een belangrijk deel van de flora van de Vlaamse Zandstreek, dank zij de grote variatie aan biotopen, hun onderlinge wisselwerking en hun randeffecten.*

Esthetische waarde:

- *de visueel-landschappelijke waarde van de uitgestrektheid van het halfopen gebied, aansluitend op bosrand*
- *de grote afleesbaarheid en relatieve ongeschondenheid van het historisch ontwikkelingspatroon van een eeuwenoude grondgebonden landbouw*
- *de grote verscheidenheid aan landschapvisuele kenmerken van de hogervermelde levensgemeenschappen en hun randeffecten*
- *de aanwezigheid van talrijke microlandschappen en hun samenstellende elementen, met een hoge graad van 'natuurlijkheid'*
- *het ontbreken van niet passende bewoning.*

4.2 Beschermingsbesluit Vloethemhoeve

De Vloethemhoeve met achtvormige omwalling werd beschermd als monument bij ministerieel besluit van 15 april 2004. De recente gebouwen, met name garage, loods en varkensstal horen niet tot de bescherming. De vloethemhoeve is beschermd omwille van het algemeen belang gevormd door de:

Historische waarde:

Als zijnde een historische site, waarvan de oorsprong vermoedelijk teruggaat tot het einde van de 13de eeuw en, die kaderde in de ontginning van het omliggende Vloethemveld. De eerste vermelding van de naam Vloethem dateert van circa 1300: "Zegher van Vloethem"; in 1478 wordt de hoeve expliciet vermeld en is de eigenares bekend; het betreft Catharina van Varsenare (+ 1490), echtgenote van Jan Baptist van Meetkerke.

De Vloethemhoeve speelde voornamelijk tijdens het derde kwart van de 18de eeuw een belangrijke rol bij de drooglegging en de bebossing van de moerassige gebieden en vijvers ten zuiden van de site. Het huidige, als landschap beschermde, bosgebied met aangelegde dreven dateert uit deze periode.

Het betreft een vrij gaaf bewaarde 18de-eeuwse hoeve, met vermoedelijk oudere kern, bestaande uit een boerenhuis en schuur en een dubbele ringgracht.

De achtvormige omwalling, verwijzend naar het belang van de nederzetting, wordt voor het eerst vermeld in 1681, is op verschillende historische kaarten terug te vinden en is tevens in situ waarneembaar.

Het boerenhuis, gedateerd 1791, vertoont een voornamelijk 18de-eeuws uitzicht qua volume en gevelordonnantie. Het betreft een langgestrekt boerenhuis met opkamer rechts en een stalgedeelte links. Het behouden schrijnwerk wordt gekarakteriseerd door schuiframen met kleine roedenverdeling en geprofileerde wisseldorpels, en door tweeledige staldeuren. Vermeldenswaardig zijn tevens de dubbele opkamer en de bewaarde interieurelementen zoals balklagen met geprofileerde balksloffen, de schouwen onder meer met betegelde haardmond, het schrijnwerk, de boomse tegelvloeren.

De in kern laat 18de-eeuwse dwars schuur met wagenhuis en stalgedeelte in 1866 uitgebreid met een stalvleugel, vormt een onontbeerlijk component op de agrarische site. Bovendien verwijzen de belangrijke restanten van stijl en regelwerk met houten plankenbeschiëting naar de streekeigen schuurbouw waarbij het in deze bosrijke streek voorhanden zijnde bouwmetaal, met name hout, werd aangewend.

5. VISIE EN DOELSTELLINGEN

5.1 Visie

Het beschermd landschap is een gebied waar zich doorheen de geschiedenis diverse evoluties hebben voorgedaan. Diverse relictten verwijzen naar deze verschillende tijdslagen. Er is niet één specifieke tijdslaag die uitdrukkelijker aanwezig is in het landschap, ieder relict vertelt een eigen stukje van de geschiedenis. Dit beheerplan stelt zich tot doel ervoor te zorgen dat deze evoluties tastbaar blijven binnen het beschermd landschap. In de eerste plaats door het behoud van het algemene landschapsbeeld en in de tweede plaats door het levend houden van de herinnering aan de landschappelijke evoluties die het gebied heeft doorgemaakt.

Het ontginningslandschap van het Vloethemveld

In het gave ontginningslandschap of landbouwlanschap in het noorden van het beschermd landschap staat het behoud van de aanwezige erfgoedelementen (hoeves, graslanden, kleine landschapselementen,...) voorop. De relatie tussen de verschillende hoeves, de graslanden en vele kleine landschapselementen is typerend voor het gebied en zal in de toekomst versterkt worden door het stimuleren van het aanplanten van nieuwe kleine landschapselementen en het behouden of herstellen van (historisch) permanente graslanden.

Het militaire erfgoed van het Vloethemveld

Het gebruik van een groot gedeelte van het beschermd landschap in het zuiden als munitiedepot en tussen 1944 en 1946 als POW-kamp heeft vele sporen nagelaten in het beschermd landschap. Vele erfgoedelementen die voortkomen uit deze periode zijn uniek en hebben een (zeer) hoge erfgoedwaarde. Het behoud en onderhoud van deze elementen is dan ook van groot belang.

De natuurwaarden van het Vloethemveld

Vooral de bos- en heidegebieden in het zuiden van het beschermd landschap kennen een zeer grote natuurwaarde. Op deze gebieden zijn reeds uitgebreide doelstellingen en maatregelen beschreven in het geïntegreerd beheerplan uit 2008 en de monitoringsstudie uit 2012-2013. Deze doelstellingen en maatregelen worden onderschreven in het erfgoedbeheerplan. De doelstellingen die vasthangen aan verschillende natura 2000 habitattypes³⁹ die voorkomen in het beschermd landschap worden in dit beheerplan als toevoeging omschreven op het geïntegreerd beheerplan en worden toegevoegd in bijlage 5.

Ontsluiting van het Vloethemveld

Ten slotte is het ook aangewezen om de informatie uit dit beheerplan te ontsluiten en aan de slag te gaan met de bijzondere natuur- en erfgoedwaarden van de site. Voortbouwend op het openstellingsplan dat in 2013 werd goedgekeurd als onderdeel van het natuurbeheerplan, hebben verschillende partners en overheden de handen in elkaar geslagen om naast het beheerplan, ook een onthaalplan op te maken. In dit plan wordt een doordachte afweging gemaakt tussen het potentieel en de draagkracht van het voormalig militair domein en de waardevolle elementen. Op deze manier poogt men de belevingswaarde van de site te versterken en de kennis over de rijke geschiedenis over te brengen aan zowel toevallige passanten en recreanten als mensen die doelbewust het beschermd landschap komen bezoeken. Het is van belang dat omzichtig wordt omgesprongen met de historische informatie en infrastructuur want zowel het niet ontsluiten van de beschikbare informatie als het op een slechte manier ontsluiten ervan is nefast voor het behoud en de beleving van de aanwezige erfgoed- en natuurwaarden.

³⁹ Natura2000 gebieden – Zandig Vlaanderen West (online) via <https://www.natura2000.vlaanderen.be/gebied/zandig-vlaanderen-west>. Geraadpleegd 04/06/2018

5.2 Doelstellingen

De doelstellingen in dit beheerplan worden in de eerste plaats geformuleerd in functie van de conservatie van het bestaande erfgoed. De beheerdoelstellingen geven weer welke toestand (incl. gebruik) men wil bereiken en op welke manier, waarbij het beheer in termen van “wat” / “waar” / “waarom” wordt begrepen. Daarnaast worden doelstellingen geformuleerd die nodig zijn in functie van het behoud, verbetering of herstel van de erfgoedelementen en –kenmerken, van de waardering, van herbestemming of voor het in regel stellen met andere beleidsdoelstellingen of regelgevingen op elkaar afstemt. De gelaagdheid van de verschillende erfgoedelementen zoals beschreven in hoofdstuk 3, wordt aangehouden bij het formuleren van de doelstellingen in functie van de bruikbaarheid van dit document. Doelstellingen opgenomen in het geïntegreerd beheerplan van 2008 worden hier niet expliciet herhaald.

5.2.1 CONSERVATIE VAN DE BESTAANDE BOUWKUNDIGE ERFGUEDWAARDEN

5.2.2.1 Hoevegebouwen

Het behoud van de aanwezige erfgoedwaarden is een belangrijke doelstelling voor de hoevegebouwen. Het conserveren van de bestaande toestand wordt vooropgesteld en een duurzaam onderhoud is daarom onontbeerlijk. Nieuwe ingrepen of herstellingen moeten rekening houden met de aanwezige erfgoedwaarden en mogen deze niet verstoren. Respect voor de gevelopbouw, volumewerking, de originele bouwmaterialen, de historische gelaagdheid, de stijkenmerken en de aard van het gebouw zijn hierbij belangrijk.

5.2.2.2 Militair erfgoed

De doelstellingen van het militair erfgoed behandelen in eerste instantie het behoud van de aanwezige erfgoedwaarden. Een duurzaam onderhoud is van essentieel belang voor het in stand houden van de erfgoedwaarden. Het conserveren van de bestaande toestand is een belangrijke doelstelling. Het is minder wenselijk om de gebouwen zwaar te restaureren of in te richten. Een minimaal aan voorzieningen kan wel voorzien worden, maar deze mogen in geen geval afbreuk doen aan de aanwezige erfgoedelementen. Nieuwe ingrepen of herstellingen hebben respect voor de gevelopbouw, volumewerking, de originele bouwmaterialen, de stijkenmerken en de aard van de gebouwen.

In functie van de ontsluiting van de militaire site is het wenselijk een deel van de gebouwen open te stellen in het kader van ‘open erfgoed’.

5.2.2.3 Kunstwerken

Het conserveren van de kunstwerken is belangrijk in functie van het behoud van de erfgoedwaarden. Het is noodzakelijk de kunstwerken te beschermen tegen verdere degradatie.

5.2.2.4 Overzichtstabellen

In de hierna toegevoegde tabellen wordt een overzicht gegeven van het waardevol bouwkundig erfgoed in het Vloethemveld. Per gebouw

wordt de huidige of toekomstige eigenaar of beheerder opgegeven. Er wordt in deze kolommen niet verder ingegaan op welke gemeente beheerder is (Zedelgem/Jabbeke), hiervoor wordt verwezen naar het onthaalplan. Er wordt tevens vermeld of het relict in aanmerking komt voor ZEN-erfgoed. Een volledig overzicht van het ZEN-erfgoed is terug te vinden in bijlage 2. De huidige of toekomstige functie wordt beschreven in de laatste kolom, De functies aangeduid met een sterretje* zijn enkel van toepassing in geval van het open erfgoed verhaal.

1. Hoevegebouwen

	<i>nieuwe nummering</i>	<i>nummering (SumResearch)</i>	<i>eigenaar</i>	<i>Beheerder (natuur- en erfgoedsite)</i>	<i>ZEN-erfgoed</i>	<i>(toekomstige) functie</i>
Cultuurhistorisch landschap (niet gelegen in het voormalig militair domein)						
Hildegemhof	H 1	/	privé	/.	neen	woonfunctie + actieve boerderij
Vloethemhoeve	H 2	/	privé	/.	neen	woonfunctie
Hoeve Noortweghe	H 3	/	privé	/.	neen	woonfunctie
Hoeve Woudweg naar Zedelgem 24	H 4	/	privé	/.	neen	woonfunctie
Boswachterswoning de Vier-Eycken	H 5	/	privé	/.	neen	woonfunctie
Boerenarbeiderswoning Woudweg naar Zedelgem 26	H 7	/	privé	/.	neen	woonfunctie
Boskanterwoning De Baetsdreef 6	H 8	/	privé	/.	neen	woonfunctie
Natuur- en erfgoedsite						
Ferme Bocca	H 6	/	ANB	GEMEENTE	neen	onthaalpoort tot stiltegebied (ambitieniveau 3)*

* in het kader van het openstellen van de natuur- en erfgoedsite.

2. Militair erfgoed

Onthaal

	nieuwe nummering	nummering (SumResearch)	eigenaar	Beheerder (natuur- en erfgoed-site)	ZEN-erfgoed	(toekomstige) functie
Natuur- en erfgoed-site						
Gebouw blok B	O a1	O a3	ANB	GEMEENTE	neen	onthaalgebouw (minimum scenario)*
Hondenkennel	O a2	Addendum 3	ANB	GEMEENTE	neen	educatieve ruimte (ambitieniveau 3)*
Beheerloods-site/Stiltegebied						
Gebouw blok C	O b1	O a1	ANB	/.	neen	beheerloods
Gebouw blok D	O b2	O a7	ANB	/.	neen	beheerloods
Gebouw blok K	O b3	O b2	ANB	/.	neen	beheerloods
Gebouw	O b4	O a8	ANB	/.	neen	beheerloods
Gebouw blok E	O b5	O a4	ANB	/.	neen	beheerloods
Gebouw blok I	O b6	O b3	ANB	/.	neen	beheerloods
Gebouw blok H	O b7	O b1	ANB	/.	neen	beheerloods
Rond waterbekken	O b8	A 3	ANB	/.	neen	natuurfunctie
Gebouw blok L	O b9	A 4	ANB	/.	neen	beheerloods
Cultuurhistorisch landschap (niet gelegen in het voormalig militair domein)						
Officierswoningen	O c1	O a5	privé	/.	neen	woonfunctie

* in het kader van het openstellen van de natuur- en erfgoed-site.

Barakken

	<i>nieuwe nummering</i>	<i>nummering (SumResearch)</i>	<i>eigenaar / beheerder</i>	<i>Beheerder (natuur- en erfgoed-site)</i>	<i>ZEN-erfgoed</i>	<i>(toekomstige) functie</i>
Natuur- en erfgoed-site						
Barak	B 1	B 1	ANB	GEMEENTE	neen	expositie-tentoonstellingsruimte (basisscenario)*
Barak	B 2	B 2	ANB	GEMEENTE	neen	expositie-tentoonstellingsruimte (basisscenario)*

* in het kader van het openstellen van de natuur- en erfgoed-site.

Depots

	<i>nieuwe nummering</i>	<i>nummering SumResearch</i>	<i>eigenaar</i>	<i>beheerder</i>	<i>ZEN-erfgoed</i>	<i>(toekomstige) functie</i>
Type a / metalen spanten						
Depot groep I	D a1	D a1	ANB	ANB	neen	/
Depot groep I	D a2	D a2	ANB	ANB	neen	/
Depot groep I	D a3	D a3	ANB	GEMEENTE	neen	expositieruimte (basisscenario)*
Depot groep I	D a4	D a4	ANB	ANB	neen	/
Depot groep I	D a5	D a5	ANB	ANB	neen	/
Depot groep I	D a6	D a6	ANB	ANB	neen	/
Depot groep I	D a7	D a7	ANB	ANB	neen	/
Depot groep I	D a8	D a8	ANB	GEMEENTE	neen	expositieruimte (basisscenario)*
Depot groep I	D a9	D a9	ANB	ANB	neen	/
Depot groep I	D a10	D a10	ANB	ANB	neen	/
Depot groep I	D a11	D a11	ANB	GEMEENTE	neen	expositieruimte (basisscenario)*
Depot groep I	D a12	D a12	ANB	ANB	neen	/
Depot groep I	D a13	D a13	ANB	ANB	neen	/
Depot groep I	D a14	D a14	ANB	ANB	neen	/
Depot groep I	D a15	D a15	ANB	ANB	neen	/
Depot groep II	D a16	D a16	ANB	ANB	neen	/
Depot groep II	D a17	D a17	ANB	ANB	neen	schapenstal
Depot groep II	D a18	D a18	ANB	ANB	neen	schapenstal
Depot groep V	D a19	D a19	ANB	ANB	neen	schapenstal
Depot groep V	D a20	D a20	ANB	ANB	neen	schapenstal
Depot groep VI	D a21	D a21	ANB	ANB	neen	/
Depot groep VI	D a22	D a22	ANB	ANB	neen	/
Depot groep III	D a23	D a25	ANB	ANB	neen	/
Depot groep III	D a24	O a6	ANB	ANB	neen	houtopslag

Depot groep VII	D a25	D a26	ANB	GEMEENTE	neen	expositieruimte (basisscenario)*
Depot groep VII	D a26	D a27	ANB	GEMEENTE	neen	expositieruimte (basisscenario)*
Depot groep VII	D a27	D a28	ANB	GEMEENTE	neen	expositieruimte (basisscenario)*
Depot groep VII	D a28	D a29	ANB	ANB	neen	/
Type b / houten dakstructuur						
Depot groep I	D b1	D b1	ANB	ANB	neen	/
Depot groep I	D b2	D b2	ANB	ANB	neen	/
Depot groep I	D b3	D b3	ANB	ANB	neen	/
Depot groep I	D b4	D b4	ANB	ANB	neen	/
Depot groep I	D b5	D b5	ANB	ANB	neen	/
Depot groep I	D b6	D b6	ANB	GEMEENTE	neen	expositieruimte (basisscenario)*
Depot groep I	D b7	D b7	ANB	ANB	neen	/
Depot groep I	D b8	D b8	ANB	ANB	neen	/
Depot groep I	D b9	D b9	ANB	ANB	neen	/
Depot groep VIII	D b10	D b10	ANB	ANB	neen	/
Type C / betonnen dakstructuur						
Depot groep VI	D c1	D c1	ANB	ANB	neen	/
Depot groep VI	D c2	D c2	ANB	ANB	neen	/
Type D / restanten depots						
Depot groep VII	D d1	/	ANB	ANB	ja	/
Depot groep VII	D d2	/	ANB	ANB	ja	/
Depot groep VII	D d3	/	ANB	ANB	ja	/
Depot groep VII	D d4	/	ANB	ANB	ja	/

Wachtlokalen

	<i>nieuwe nummering</i>	<i>nummering SumResearch</i>	<i>eigenaar</i>	<i>beheerder</i>	<i>ZEN-erfgoed</i>	<i>(toekomstige) functie</i>
Type A						
Bakstenen wachtlokaal (klein)	W a1	W a2	ANB	ANB	ja	/
Type B						
Betonnen wachtlokaal	W b1	W b5	ANB	ANB	ja	/
Betonnen wachtlokaal	W b2	W b6	ANB	ANB	ja	/
Betonnen wachtlokaal	W b3	W b7	ANB	ANB	ja	/
Type C						
Bakstenen wachtlokaal (groot)	W c1	W c1	ANB	ANB	neen	/
Bakstenen wachtlokaal (groot)	W c2	W c2	ANB	ANB	neen	/
Bakstenen wachtlokaal (groot)	W c3	W c3	ANB	ANB	neen	/
Bakstenen wachtlokaal (groot)	W c4	W c4	ANB	GEMEENTE	neen	heidehut (basisscenario)*
Bakstenen wachtlokaal (groot)	W c5	W c5	ANB	GEMEENTE	neen	logistiek depot (basisscenario)*
Type D						
Houten wachtlokaal	W d1	W d1	ANB	ANB	neen	expositieruimte (basisscenario)*
Type E						
Bakstenen wachtlokaal	W e1	W e2	ANB	ANB	ja	/

Lichte constructies

	<i>nieuwe nummering</i>	<i>nummering (SumResearch)</i>	<i>eigenaar</i>	<i>beheerder</i>	<i>ZEN-erfgoed</i>	<i>(toekomstige) functie</i>
Golfplaten constructie	L 1	L 1	ANB	GEMEENTE	neen	educatieve ruimte (ambitieniveau 3)*
Golfplaten constructie	L 2	L 2	ANB	GEMEENTE	neen	educatieve ruimte (ambitieniveau 3)*
Golfplaten constructie	L 3	L 3	ANB	GEMEENTE	neen	educatieve ruimte (ambitieniveau 3)*
Golfplaten constructie	L 4	L 4	ANB	ANB	neen	/
Golfplaten constructie	L 5	L 6	ANB	ANB	neen	/

Spoorwegrelicten

	<i>nieuwe nummering</i>	<i>nummering (SumResearch)</i>	<i>eigenaar</i>	<i>beheerder</i>	<i>ZEN-erfgoed</i>	<i>(toekomstige) functie</i>
Betonnen paal	S 1	S 1	ANB	ANB	ja	/
Betonnen paal	S 2	S 2	ANB	ANB	ja	/
Betonnen palen	S 3	S 3	ANB	ANB	ja	/
Sokkel met betonblok	S 4	S 4	ANB	ANB	ja	/
Verkeersbord overweg zonder slagbomen	S 5	/	ANB	ANB	ja	/

Andere constructies

	<i>nieuwe nummering</i>	<i>nummering (SumResearch)</i>	<i>eigenaar</i>	<i>beheerder</i>	<i>ZEN-erfgoed</i>	<i>(toekomstige) functie</i>
Gebouw Blok I	A 1	A 5	ANB	ANB	neen	beheerloods
Zeemachtsgebouw	A 2	A 10	ANB	ANB	neen	beheerloods
Bezinkbekken	A 3	A 3	ANB	ANB	ja	natuurfunctie

Nachtwakerswoningen

	<i>nieuwe nummering</i>	<i>nummering (SumResearch)</i>	<i>eigenaar</i>	<i>beheerder</i>	<i>ZEN-erfgoed</i>	<i>(toekomstige) functie</i>
Vloethemveld 13	N 1	/	privé	/.	neen	woonfunctie

3. Kunstwerken

	<i>nieuwe nummering</i>	<i>nummering (SumResearch)</i>	<i>eigenaar / beheerder</i>	<i>beheerder</i>	<i>ZEN-erfgoed</i>	<i>(toekomstige) functie</i>
Vrijstaande muur met aan beide zijden een reliëf uitgewerkt	K 1	/	ANB	GEMEENTE	ja	publieke openstelling, onder luifel onthaalplein (minimum scenario)*
Marianne	K 2	/	ANB	GEMEENTE	ja	publieke openstelling, onder luifel onthaalplein (minimum scenario)*
Inkomplaat POW-camp	K 3	/	ANB	GEMEENTE	ja	publieke openstelling (minimum scenario)*
Vrijstaande muur met berglandschap in bas-reliëf	K 4	/	ANB	GEMEENTE	ja	publieke openstelling, in depot Da25 (minimum scenario)*
Gefragmenteerde muur liggend in het veld	K 5	/	ANB	GEMEENTE	ja	publieke openstelling, in depot Da26 (minimum scenario)*
Vrijstaande muur met dorpsgezicht in bas-reliëf	K 6	/	ANB	GEMEENTE	ja	publieke openstelling, in depot Da27 (minimum scenario)*
Muurschilderingen op de binnenmuren van depot a16	K 7	/	ANB	ANB	neen	publieke openstelling tijdens rondleiding stiltegebied (minimum scenario)*
Muurschildering op de buitengevel van depot a3	K 8	/	ANB	GEMEENTE	neen	publieke openstelling (minimum scenario)*
Muurschilderingen op de binnenmuren van depot a11	K 9	/	ANB	GEMEENTE	neen	publieke openstelling (minimum scenario)*

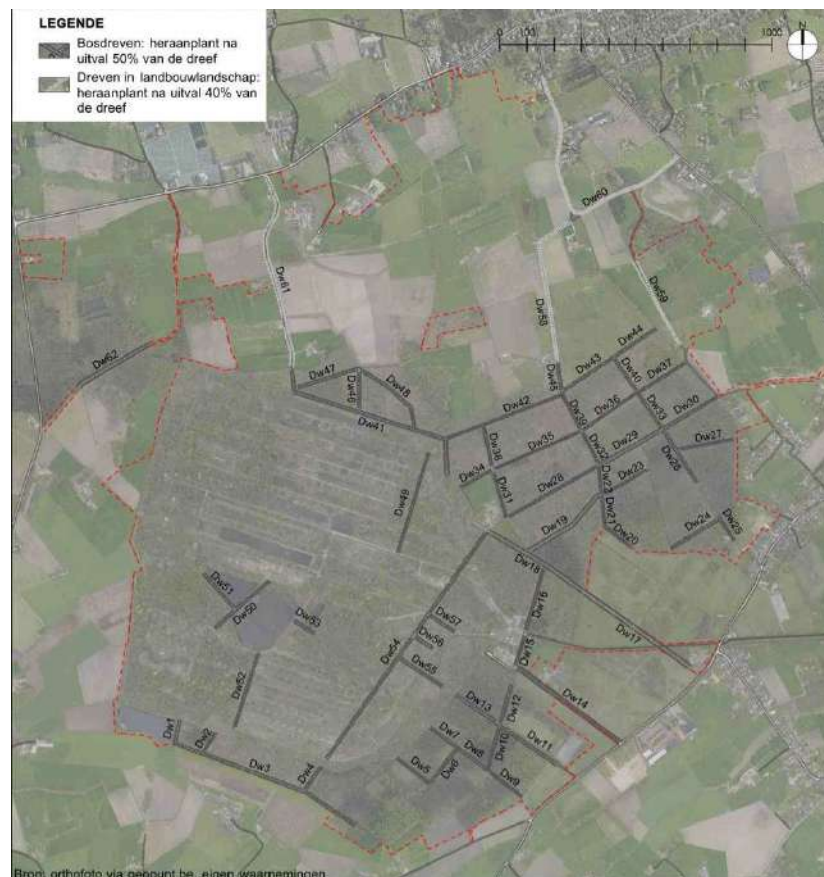
5.2.2 CONSERVATIE VAN DE WAARDEVOLLE LANDSCHAPPELIJKE ELEMENTEN

Deze doelstellingen behandelen niet enkel het behoud van de verschillende elementen an sich, maar focussen op de samenhang van het gehele beschermd landschap. Om de historische, natuurwetenschappelijke en esthetische waarde van het gehele landschap te behouden, mogen de onderlinge relaties tussen de verschillende erfgoedelementen niet uit het oog verloren worden. Binnen dit hoofdstuk wordt verder ingegaan op alle geïnventariseerde landschappelijk erfgoedelementen, dit in dezelfde structuur zoals de inventarisatie (hoofdstuk 3.3).

5.2.2.1 Dreven langs wegen en paden

Het behoud van de geïnventariseerde dreven langs wegen en paden is binnen deze doelstelling van primair belang. De meeste dreven bevinden zich in het bosgedeelte in het zuidoosten van het beschermd landschap. Deze dreven zijn reeds beschreven in het kader van het geïntegreerd beheerplan, hier wordt over het algemeen een nul-beheer toegepast in functie van de bestaande natuurwaarden. Om ook de historische waarde van deze dreven te consolideren, is het de bedoeling om het algemene beeld van de aanwezigheid van dreven langs de paden te laten voortbestaan. Een heraanplant van uitgevallen bomen is dus niet meteen aan de orde, tenzij meer dan de helft van de bomen verdwenen is. Voor de bosdreven wordt de volgende vuistregel gehanteerd: bij uitval van 50% van de bomen per volledige dreef.

De dreven langs de verschillende wegen in het noordelijke gedeelte van het beschermd landschap hebben een grotere beeldbepalende waarde in het meer open landbouwlandschap. Om deze reden is het bij deze dreven wel van belang om het beeld als dreef steeds te bewaren. Een heraanplant of bijvulling van uitgevallen exemplaren is in deze gevallen dus sneller aan de orde. Per dreef wordt de afweging gemaakt of en in hoeverre het wenselijk is uitgevallen bomen opnieuw aan te planten, rekening houdend met het algemeen beeld van de dreef. In principe geldt de vuistregel dat de dreef heraanplant wordt als er een uitval is van 50% van de bomen ten opzichte van een volledige dreef. Het onderhoud (begeleidingssnoei, verwijderen van dood hout, opvolging,...) en controle in functie van veiligheid zullen een wederkerende maatregel zijn.

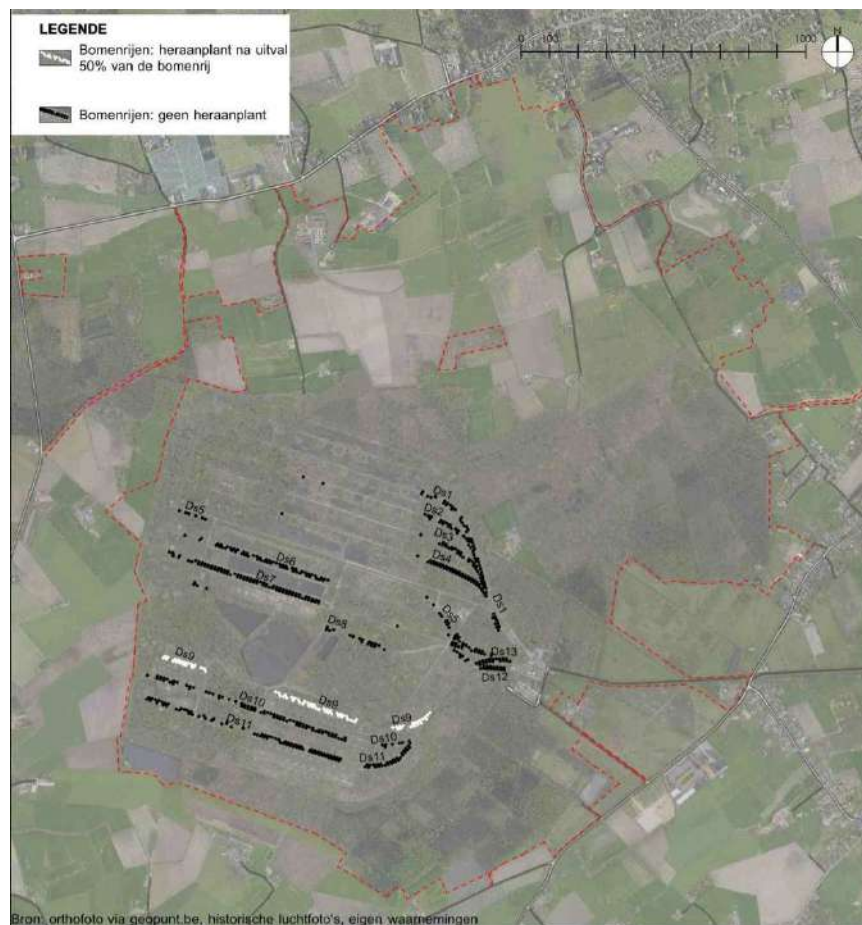
Figuur 50: Aanduiding verschillende dreven langs wegen en paden

5.2.2.2 Bomenrijen langs voormalige spoorwegen

De nog aanwezige bomenrijen en restanten daarvan langs de voormalige spoorwegen worden in eerste instantie behouden omwille van hun historische waarde. Een heraanplant van deze dreven is vanuit natuuroogpunt niet aan de orde omdat dit de aanwezige heidevegetatie kan bedreigen. Het opnieuw aanplanten van populieren zal namelijk een sterke impact hebben op de waterhuishouding en bezonning van enkele van de zones met de hoogste natuurwaarde binnen het voormalig militair domein. In functie van de leesbaarheid van de geschiedenis zal een selectieve heraanplant gebeuren van de dreef 9 na uitval van 50% van de bomen. De overige restanten zullen een uitdoofbeleid kennen. Ook de dreven die zich niet in heidegebied, maar in bosgebied bevinden zullen niet opnieuw worden aangeplant, de bestaande situatie wordt wel zo goed mogelijk geconserveerd. In de zone die regelmatig opengesteld zal worden voor het publiek speelt het veiligheidsaspect een belangrijke rol. Wanneer bomen een bedreiging vormen voor de bezoekers, zal er opgetreden worden door middel van snoei of rooien. Deze beoordeling dient te gebeuren door een boswachter of een erkend boomverzorger.

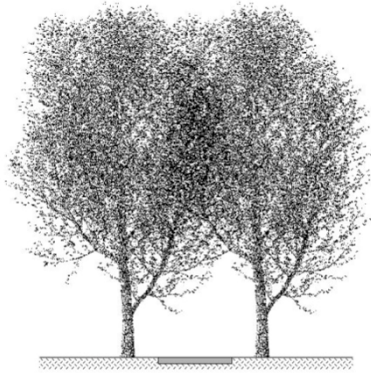
Dreef 9 bestaat uit drie verschillende typologieën die op deze manier behouden blijven:

- Westelijk gedeelte (in stiltezone): vlak, langsheen een verhard (overgroeid) pad
- Centraal gedeelte (in natuur- en erfgoedzone): de dreef is aangeplant op de binnenzijde van twee taluds langsheen een gracht
- Oostelijk gedeelte (in natuur- en erfgoedzone): vlak, langsheen een voormalig verhard pad dat nu verdwenen is.

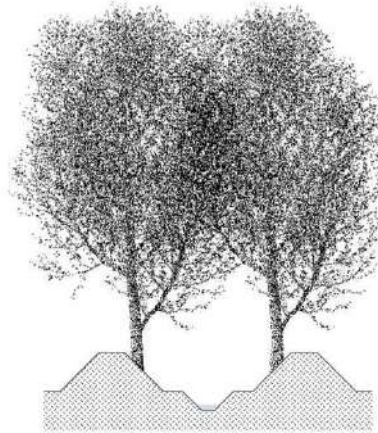

Figuur 51: Aanduiding verschillende bomenrijen langs voormalige spoorwegen

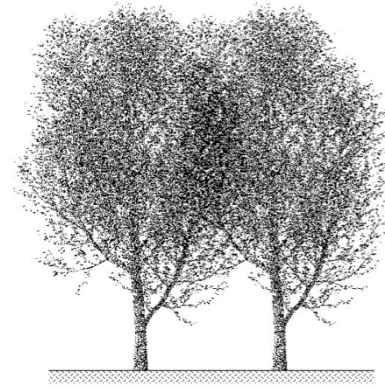
Westelijk gedeelte:

Centraal gedeelte:

Oostelijk gedeelte:

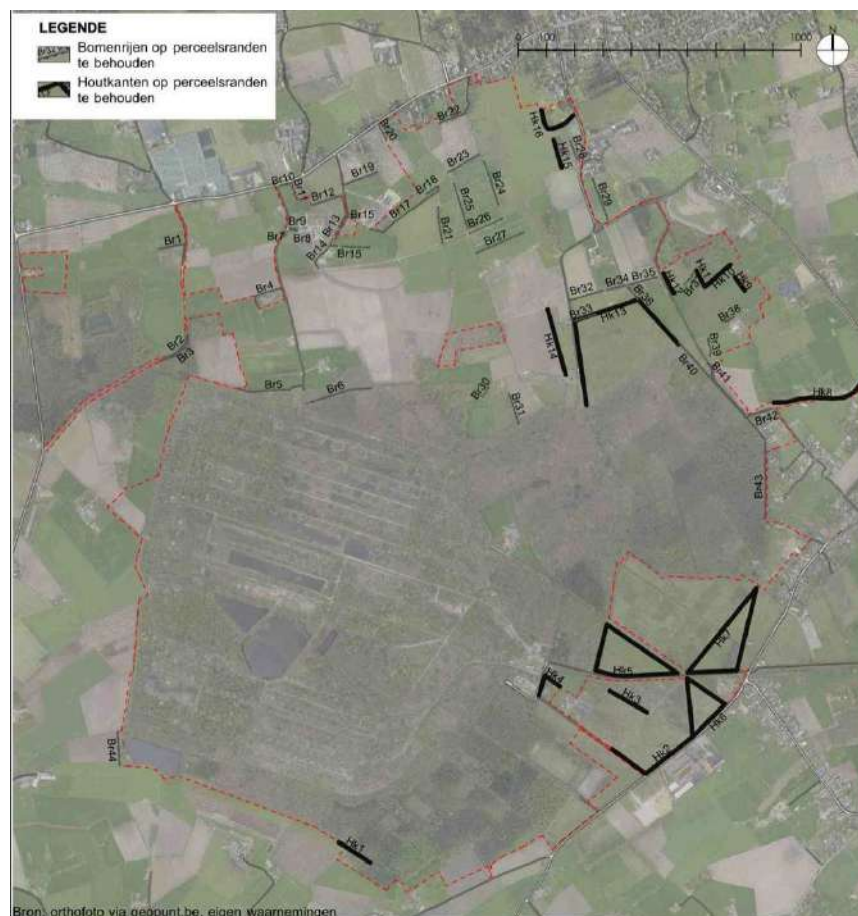

5.2.2.3 Bomenrijen

Het behoud van de geïnventariseerde bomenrijen is binnen deze doelstelling van primair belang. In de meeste gevallen komen de bomenrijen voor in het noordelijk gelegen landbouwgedeelte en bestaan deze uit knotwilgen. Om deze te behouden is een blijvend en regelmatig onderhoud (knotten om de 5 à 7 jaar) ervan noodzakelijk. Verder wordt ook de aanvulling van bestaande knotwilgenrijen, op plaatsen waar bomen zijn uitgevallen en de aanplant van nieuwe bomenrijen actief gestimuleerd door de gemeenten of het regionaal landschap 'Houtland' bij de betrokken landbouwers. Dit met als doel het behoud en de versterking van het gesloten landschap, typerend voor het houtland, en op deze manier een verderzetting van het historisch aanwezige landgebruik. Verder fungeren deze bomenrijen eveneens als groencorridors die in het landschap verschillende grotere bosgebieden verbinden en hebben ze een gunstige invloed op de waterhuishouding.

5.2.2.4 Houtkanten

Het behoud van de geïnventariseerde houtkanten is binnen deze doelstelling van primair belang. Verder loopt de doelstelling voor de houtkanten grotendeels gelijk met deze voor de bomenrijen (zie vorige doelstelling). De aanwezige houtkanten blijven onderhouden en (gedeeltelijke) uitval kan opnieuw aangeplant worden met gelijkaardige soorten. Om het aanwezige historische niet verloren te laten gaan, wordt ook de aanplant van nieuwe (elzen-) houtkanten gestimuleerd op zeer natte perceelsgrenzen. De kastanjehoutkant behoudt eveneens zijn beheer als hakhout. Verder fungeren deze houtkanten ook als groencorridors die in het landschap verschillende grotere bosgebieden verbinden. De aanplant van dergelijke KLE's wordt actief gestimuleerd bij de betrokken landbouwers/beheerders door de gemeenten en/of het regionaal landschap 'Houtland'.

Figuur 52: Aanduiding van de verschillende bomenrijen en houtkanten

Figuur 53: Reeds aanwezig bocagelandschap ter hoogte van 'De Baetsdreef' (foto: bvvr)

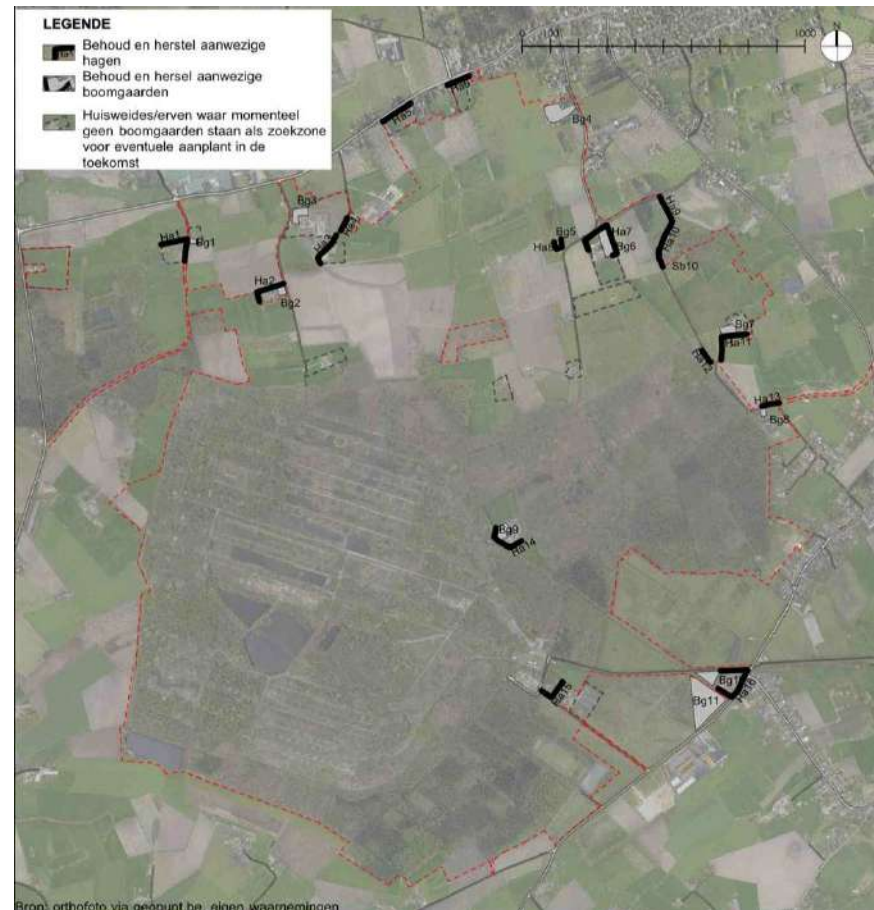
Figuur 54: Bocagelandschap in Neeroeteren (foto: Yves Adams via <https://vildaphoto.net/photo/83018>)

5.2.2.5 Hagen

Het behoud van de geïnventariseerde hagen is binnen deze doelstelling van primair belang. Het behoud van de bestaande hagen omvat eveneens het blijvend onderhouden (scheren) ervan. Om het historisch landschapsbeeld te versterken kunnen rondom bestaande boerderijen opnieuw (eventueel gemengde) hagen aangeplant worden met streekeigen soorten. De aanplant van dergelijke KLE's wordt actief gestimuleerd bij de betrokken landbouwers/beheerders door de gemeenten en/of het regionaal landschap 'Houtland'.

5.2.2.6 Boomgaarden

Het behoud van de geïnventariseerde hoogstammige boomgaarden is binnen de doelstelling van primair belang. De nog aanwezige hoogstammige boomgaarden blijven behouden en in gedegradeerde hoogstammige boomgaarden is het wenselijk om deze opnieuw aan te vullen met typische oude rassen. Op huisweides en erven van boerderijen waar momenteel geen hoogstammige boomgaarden staan, wordt door de gemeente en/of het regionaal landschap 'houtland', de aanplant hiervan gestimuleerd bij de betrokken landbouwers/beheerders.

Figuur 55: Aanduiding hagen en boomgaarden

Figuur 56: Bestaande omhaagde boomgaard op huisweide van de Vloethemhoeve (foto bvvr)

Figuur 57: Bestaande omhaagde boomgaard in 'Woudweg naar Zedelgem' op huisweide (foto bvvr)

5.2.2.7 Solitaire bomen

Het behoud van de geïnventariseerde solitaire bomen is binnen de doelstelling van primair belang. Deze bomen worden sowieso gemonitord en krijgen een onderhoudssnoei, afhankelijk van de standplaats, gebruik en locatie van de bomen, krijgen deze bijkomend een beheer op maat. De bomen die in het bos staan of ingesloten dreigen te worden door begroeiing, worden vrijgezet, de knotbomen behouden hun terugkerend knotbeheer.

Figuur 58; aanduiding verschillende solitaire bomen

5.2.2.8 Historisch permanent grasland

In het natuurdecreet (21/10/1997) worden 'historisch permanente graslanden' omschreven als:

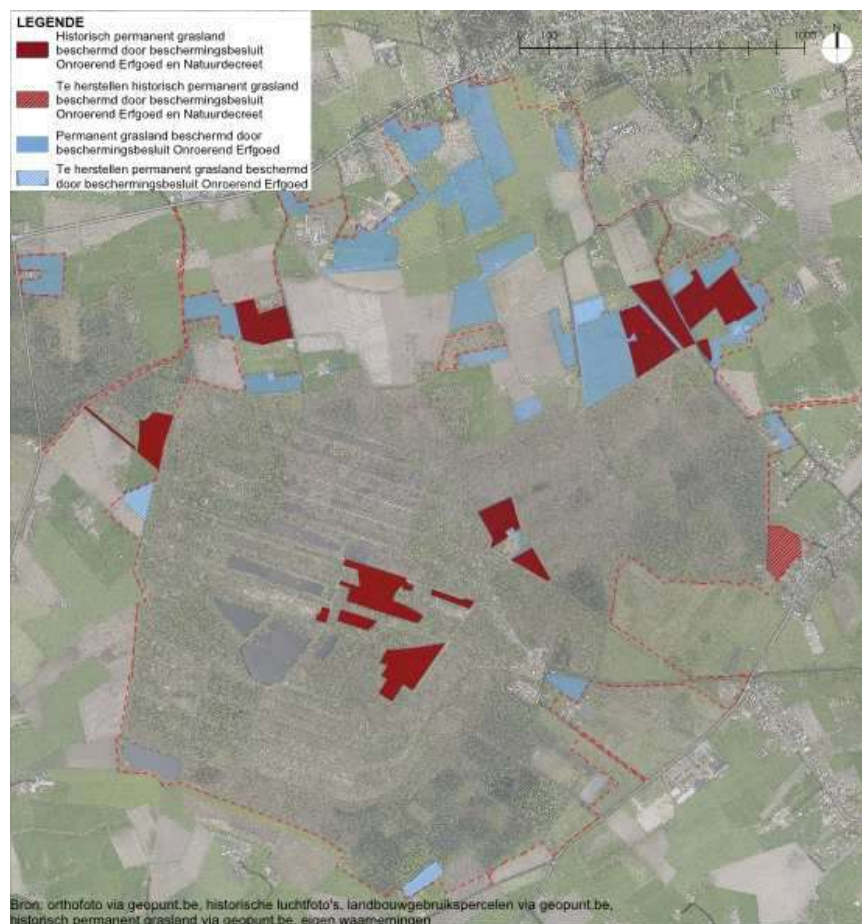
“een halfnatuurlijke vegetatie bestaande uit grasland gekenmerkt door het langdurig grondgebruik als graasweide, hooiland of wisselweide met ofwel cultuurhistorische waarde, ofwel soortenrijke vegetatie van kruiden en grassoorten waarbij het milieu wordt gekenmerkt door aanwezigheid van sloten, greppels, poelen, uitgesproken microreliëf, bronnen of kwelzones.”

Het behoud van deze historisch permanente graslanden is binnen de doelstelling van primair belang. Voldoende communicatie naar de landbouwers en landeigenaars is hier sterk aangewezen. De historische waarde van de permanente graslanden gaat immers verloren vanaf deze geploegd worden en de natuurwaarde gaat daarbij sterk achteruit. Recent verdwenen historisch permanente graslanden worden verplicht door de beheerders terug hersteld.

Binnen het beschermd landschap komen nog verschillende andere permanente graslanden voor die eveneens behouden dienen te worden (conform het onroerenderfgoedbesluit art. 6.2.6). In het maatregelenbesluit (21/11/2003) zijn permanente graslanden omschreven als:

“De cultuurgrond die minimum vier jaar ononderbroken grasland is.”

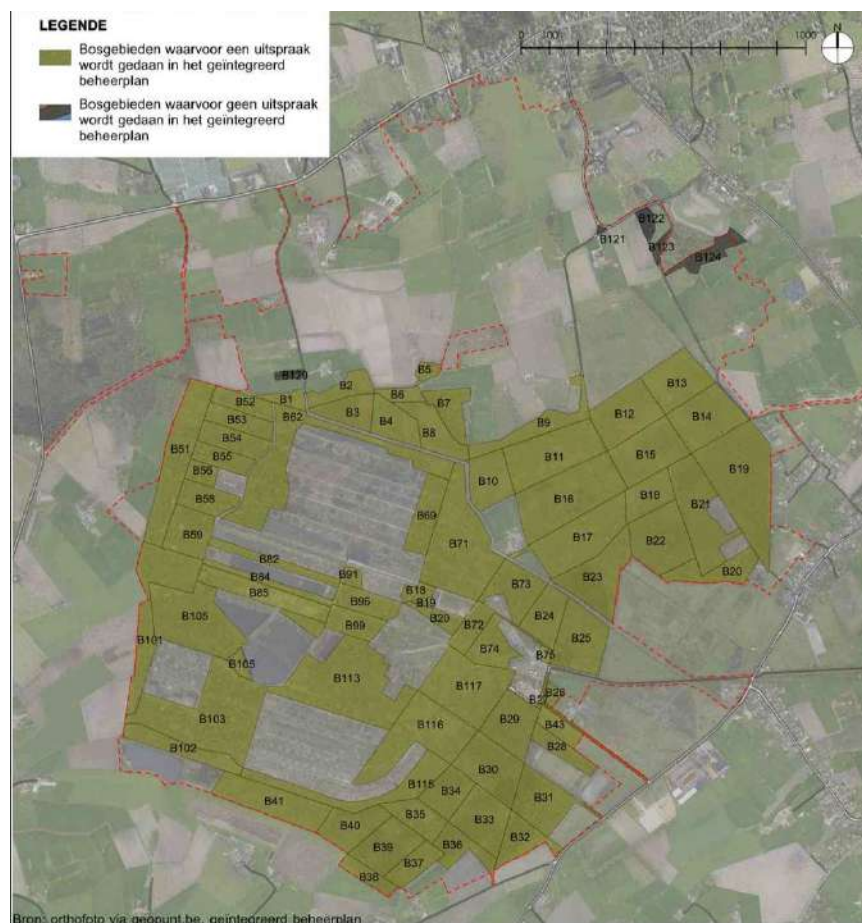
In aanvulling met de percelen, aangeduid in het natuurdecreet, worden deze percelen in de eerste plaats beschermd omwille van hun erfgoedwaarde. Het gaat in dit geval om alle percelen die in 2008 in gebruik waren als blijvend grasland en dit ook in de toekomst moeten blijven of hersteld worden. Ook alle percelen beschermd volgens het natuurdecreet vallen onder deze wetgeving. Volgens deze wetgeving is het scheuren van graslanden sinds de bescherming van het gebied als landschap (09-06-1995) verboden.

Figuur 59: (Historisch) permanent grasland

5.2.2.9 Bosbeheer

Het grootste deel van de bosgebieden die binnen het beschermd landschap liggen, worden reeds uitgebreid besproken in het geïntegreerd beheerplan uit 2012. De bossen zijn in dit beheerplan geïventariseerd en onderverdeeld in verschillende deelgebieden waarbij op maat hiervan aparte doelstellingen werden geformuleerd, allen in functie van het behoud en de versterking van de natuurwaarden van het gebied. Deze beheersdoelstellingen blijven van kracht en worden in dit beheerplan niet expliciet overgenomen. In het landbouwlandschap bevinden zich ook enkele kleinere boszones die niet opgenomen zijn in het geïntegreerd beheerplan. Ook deze zullen beheerd worden in functie van het behoud en de versterking van de aanwezige natuurwaarden. Deze bosjes zijn immers belangrijke stapstenen tussen de verschillende grotere bosgebieden in de omgeving. De concrete doelstellingen voor deze bosjes zijn als deze voor het domeinbos Vloethemveld (voor zover van toepassing), beschreven in het geïntegreerd beheerplan uit 2012⁴⁰. Bestanden met naaldhout worden omgezet naar inheemse, gemengde bestanden waar een kleinschalig beheer wordt toegepast in functie van fauna en flora en waar exoten bestreden worden. Er wordt gestreefd naar de ontwikkeling van een natuurlijke structuur door onder meer het behouden van eventueel aanwezige oud-bos flora en waardevolle fauna-elementen en door het streven naar een aandeel van circa 4% dood hout.

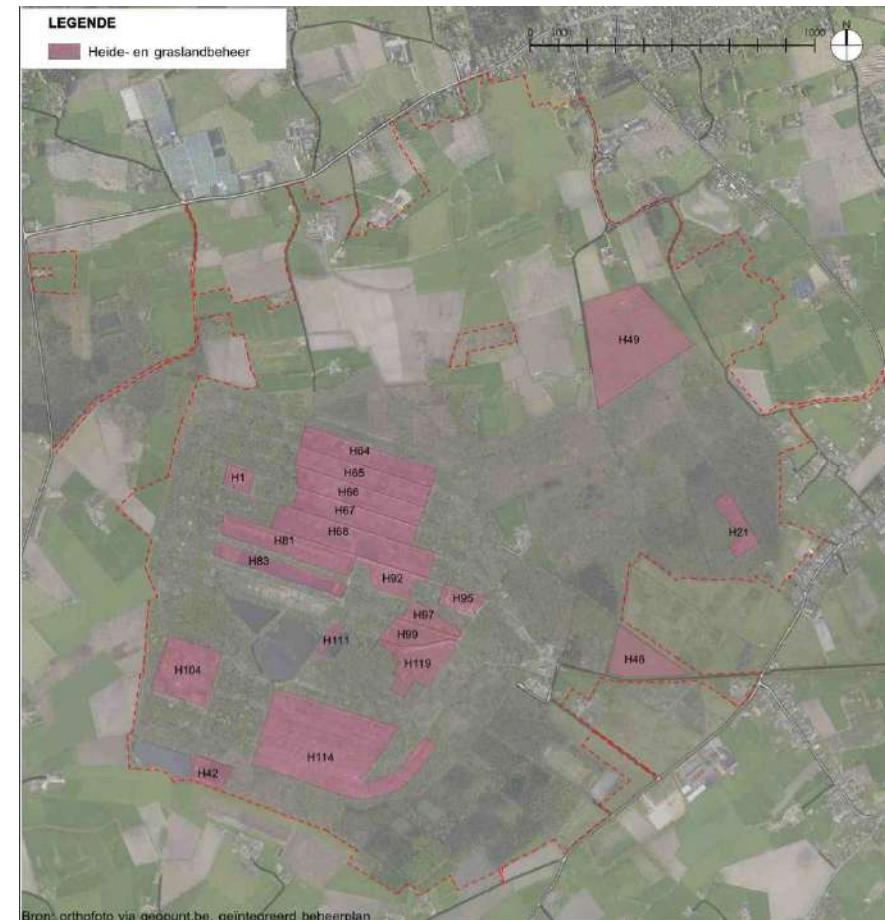

Figuur 60: Bosgebieden binnen het beschermd landschap

⁴⁰ Zwaenepoel, De Cat, Cosyns, Lambrechts, Jacobs, David, Vereecke. 2012. Geïntegreerd beheerplan complex Vloethemveld, Duvelsnest, Vuile Moere - beheerplan. (pp. 2-4)

5.2.2.10 Heide- en graslandbeheer

De gebieden met een specifiek heide- en graslandbeheer die binnen het beschermd landschap liggen, worden reeds uitgebreid besproken in het geïntegreerd beheerplan uit 2012. Deze gebieden zijn in dit beheerplan geïnventariseerd en onderverdeeld in verschillende deelgebieden waarbij op maat hiervan aparte doelstellingen werden geformuleerd, allen in functie van het behoud en de versterking van de aanwezige natuurwaarden van het gebied. Deze beheersdoelstellingen blijven van kracht en worden in dit beheerplan niet expliciet overgenomen.

Figuur 61: Heide en graslanden binnen het beschermd landschap

5.2.2.11 Kasseiwegen

Het behoud van de twee aanwezige kasseiwegen is binnen de doelstelling van primair belang. Beide kasseiwegen worden momenteel enkel gebruikt door aangelanden en als recreatieve verbindingssas die de dorpskernen van Snellegem en Zedelgem verbinden met het voormalig militair domein. Om de circulatie tot en binnen het beschermd landschap te verbeteren kan het recreatief gebruik van de kasseiwegen in de toekomst versterkt worden. Het blijvend onderhoud en zo nodig herstel van de kasseiwegen met dezelfde materialen is dan ook noodzakelijk.

Het beheer van kasseiweg 1 is in handen van gemeente Zedelgem (in eigendom van ANB). Het beheer van kasseiweg 2 is in handen van gemeente Jabbeke, die eveneens eigenaar is van de weg.

Figuur 62: Kw2 (foto bvvr)

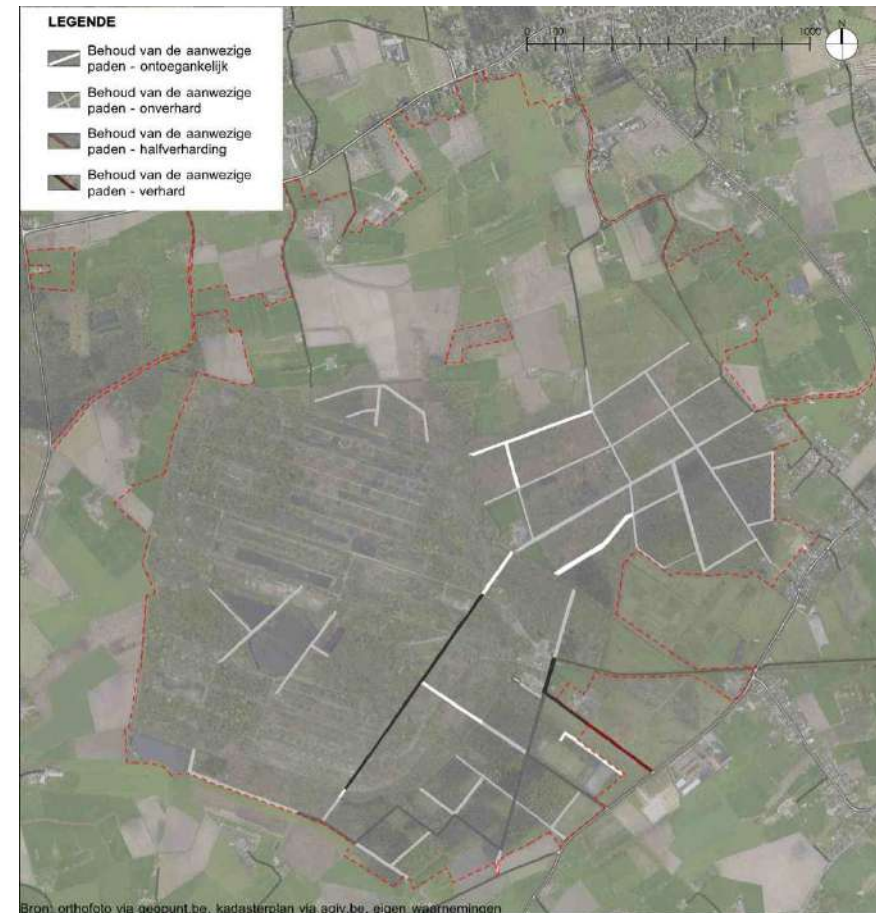

Bron: orthofoto via geopunt.be, eigen waarnemingen

Figuur 63: Kasseiwegen

5.2.2.12 Historische circulatieassen

Met de aanleg van het militair domein is een groot deel van de paden (historische circulatiestructuur) van de bosontginningen verdwenen. In het oostelijke bosgebied zijn deze wel nog duidelijk aanwezig en worden deze versterkt door de dreven die zich hier nog bevinden. Deze paden blijven behouden en krijgen een beheer met respect voor de aanwezige natuurwaarden, zoals dit beschreven is in het geïntegreerd beheerplan. Deze historische assen kunnen, conform het geïntegreerd beheerplan van 2008, opengesteld worden voor recreatieve doeleinden op voorwaarde dat de huidige toestand van de dreven gehandhaafd blijft. Bijkomend paden verharden is dan ook onmogelijk. De doelstellingen en maatregelen voor de dreven langsheen deze assen, worden omschreven in respectievelijk hoofdstuk 5.2.2.1 en 6.2.1.

Figuur 64: Historische circulatieassen / aarden paden

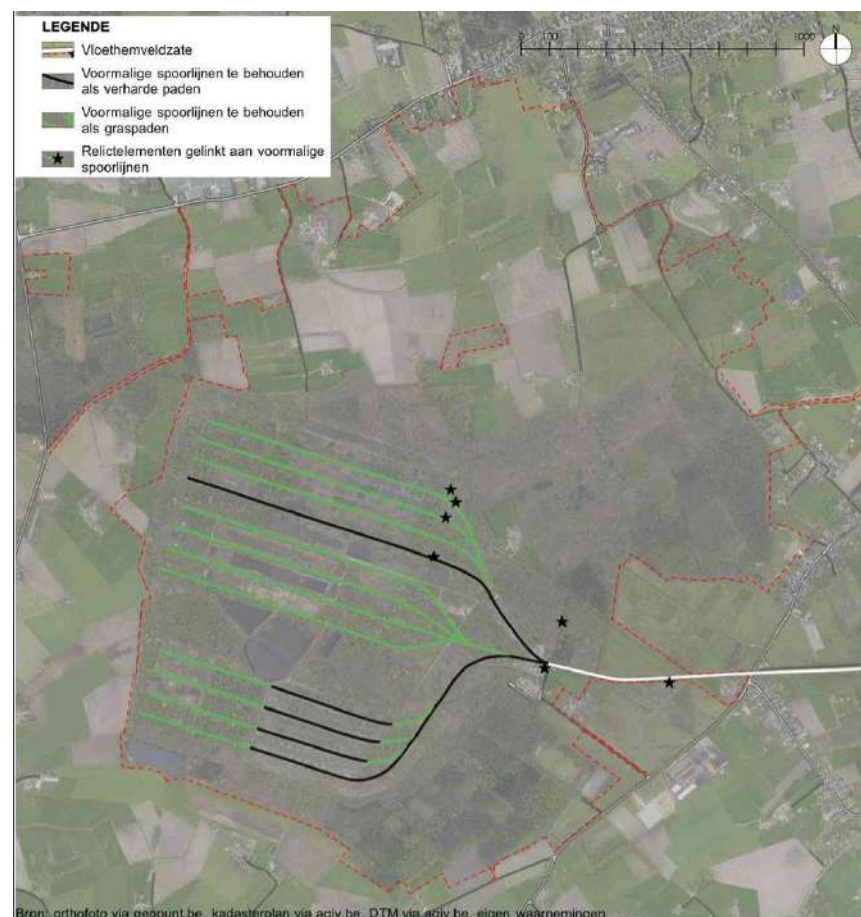
5.2.2.13 Voormalige spoorlijninfrastructuur

Het behoud van de aanwezige spoorwegrelicten binnen het beschermd landschap is binnen deze doelstelling van primair belang. Zowel binnen als buiten het voormalig militair domein zijn nog verschillende fragmenten van trainrails, structuren, borden, etc. aanwezig. Het voortbestaan van deze elementen moet gegarandeerd blijven aangezien ze een belangrijke fase in de ontwikkeling van het voormalig militair domein duiden. De historische spoorlijnstructuur is vandaag nog aanwezig, omgezet in verhardingen waarvan een groot deel ondertussen weer is omgezet naar graspaden. Het is van belang dat ook deze structuur in de toekomst behouden blijft door het toepassen van specifiek beheer zoals een intensiever maai-beheer, vrijhouden van openingen in de bossen, ...

Binnen het stiltegebied zullen de voormalige spoorlijnen mee gemaaid worden met het omliggende grasland en wordt zo de natuurwaarde versterkt. Eén van de voormalige spoorlijnen blijft behouden in zijn huidige betonverharding. Op deze manier blijft het westelijke gedeelte van het stiltegebied toegankelijk vanuit de beheerloodsen.

Binnen de natuur- en erfgoedzone zullen de paden in de eerste plaats een beheer kennen in functie van de toegankelijkheid. Om de algemene toegankelijkheid te garanderen, blijft de betonverharding van de paden ter hoogte van de voormalige spoorlijnen in deze zone behouden. Waar deze in slechte staat is, worden plaatselijke herstellingswerken uitgevoerd of vervangen door beton. Om de waterhuishouding rondom de paden onder controle te houden en stagnerend water te voorkomen, is het wenselijk om de meest vochtige stukken te ontwateren door een klein en plaatselijk afwateringsgrachtje langsheen de paden. Logischerwijs is het gebruik van dooizout, pesticiden en andere stoffen die schadelijk zijn voor de waardevolle natuur uit den boze.

Het gedeelte van de Vloethemveldzate (= de verbinding tussen het Vloethemveld en de spoorlijn Brugge-Torhout) dat in het beschermd landschap ligt, verdient eveneens speciale aandacht. De huidige weg

Figuur 65: Voormalige spoorlijninfrastructuur

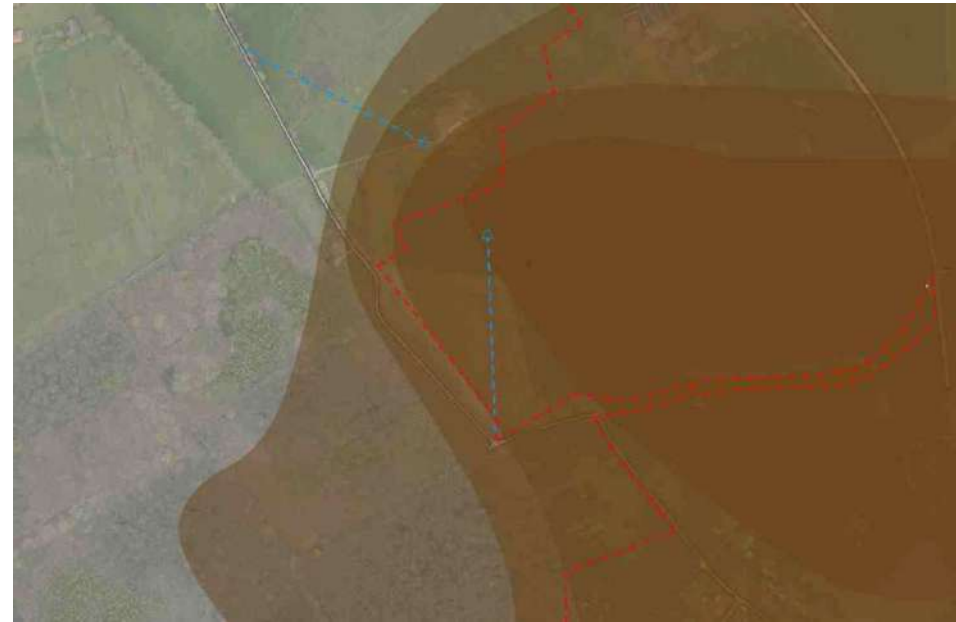
'Vloethemveld' is gedeeltelijk aangelegd naast de voormalige spoorwegbedding. Zowel langs de Vloethemveldzate als binnen het stiltegebied zijn nog enkele relictten aanwezig die zeker bewaard dienen te blijven. Verder is het ook van belang de informatie over deze historische structuur te ontsluiten aan de bezoekers. Dit kan enerzijds door het plaatsen van infoborden of anderzijds door effectieve ingrepen in en naast de weg die de voormalige aanwezigheid van de spoorlijn tonen, dit wordt in het onthaal- en herbestemmingsplan nader omschreven.

5.2.2.14 Keiorum

Het is zeker niet noodzakelijk speciale maatregelen te nemen in functie van het behoud, wel moet er omzichtig omgesprongen worden met eventuele ingrepen die de bodemstructuur zouden kunnen verstoren. Bij de recreatieve ontsluiting van het Vloethemveld is het aangewezen om de nodige toelichting te bieden bij dit landschappelijk fenomeen. Bij nieuwe aanplantingen (zie eerder bij bomenrijen, houtkanten, hagen en boomgaarden), wordt erop toegezien dat het zicht op het Keiorum niet wordt verstoord.

Figuur 66: Zicht op het Keiorum (foto bvvr)

Figuur 67: Te behouden zichten op het Keiorum

5.2.2.15 Vossenbarm

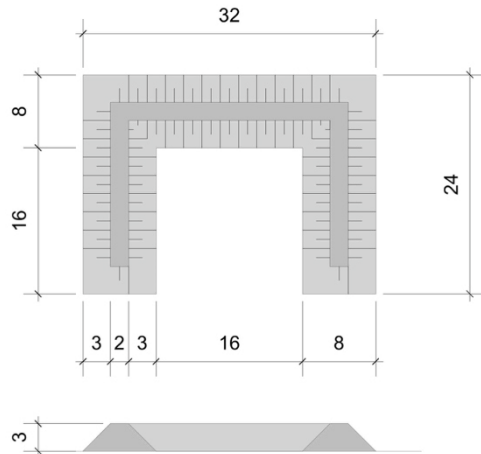
Het behoud van de Vossenbarm is binnen deze doelstelling van primair belang. In het geïntegreerd beheerplan uit 2012 is besloten om het bosgebied waarin de Vossenbarm ligt als bosreservaat te bestempelen en de dreef die langsheen de Vossenbarm loopt ontoegankelijk te maken. Het profiel van de Vossenbarm had namelijk sterk te lijden onder het gebruik van recreanten die over de Vossenbarm liepen/fietsten/reden in plaats van door de - meestal modderige- dreef. Het opnieuw openstellen van deze dreef is dan ook nu niet wenselijk. Het is wel een mogelijkheid om beide uiteinden van de Vossenbarm toegankelijk te maken en deze van informatie te voorzien over de impact die de Vossenbarm gehad heeft op de landschappelijke structuur van het beschermd landschap. Eventueel kunnen hier enkele bomen/struiken gerood worden om het bestaande reliëf te verduidelijken en beschermen.

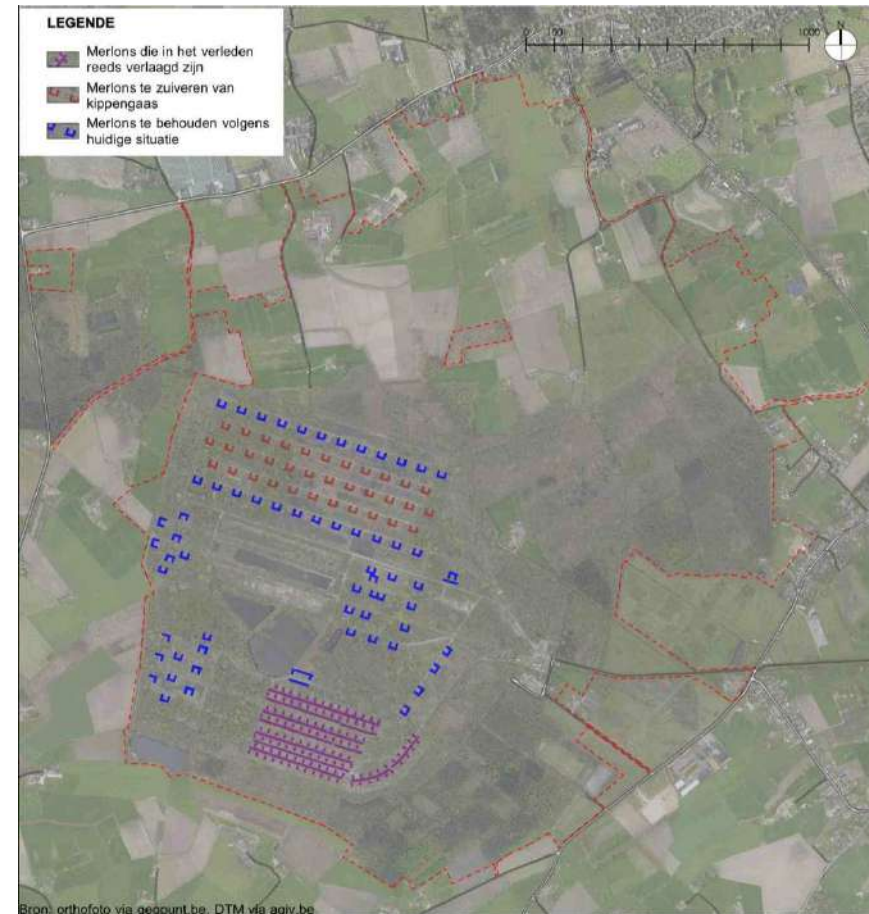
Figuur 68: Door middel van een kleine ingreep, kan de Vossenbarm toegankelijk gemaakt worden. (Fot: Fort Honswijk – Nieuw-Hollandse waterlinie – Okra landschapsarchitecten)

5.2.2.16 Merlons

De merlons zijn unieke elementen van belangrijke historische en natuurwetenschappelijke waarde. In het verleden zijn reeds verschillende merlons verdwenen, het behoud van deze elementen is vanuit verschillende standpunten van groot belang. Het beheer van deze elementen is door hun hoogte, vorm en aanwezigheid van kippengaas in de bovenlaag echter niet vanzelfsprekend. Omwille van deze reden zijn de merlons in de erfgoedzone reeds gezuiverd van kippengaas en met circa 1 meter verlaagd. In functie van het beheer is dergelijke aanpassing ook wenselijk voor de andere merlons waarin zich kippengaas bevindt in het voormalig militair domein. Dit kan enkel wanneer na de zuiveringswerkzaamheden het bestaande profiel van de merlons hersteld wordt, met andere woorden zonder wijziging van het niveau om de authenticiteit van de merlons niet te schaden. De merlons waarin er geen kippengaas verwerkt is, kunnen behouden blijven volgens hun huidige afmetingen.

Figuur 69: Te behouden afmetingen Merlons

Figuur 70: Merlons

5.2.2.17 *Walgrachten rondom boerderijen*

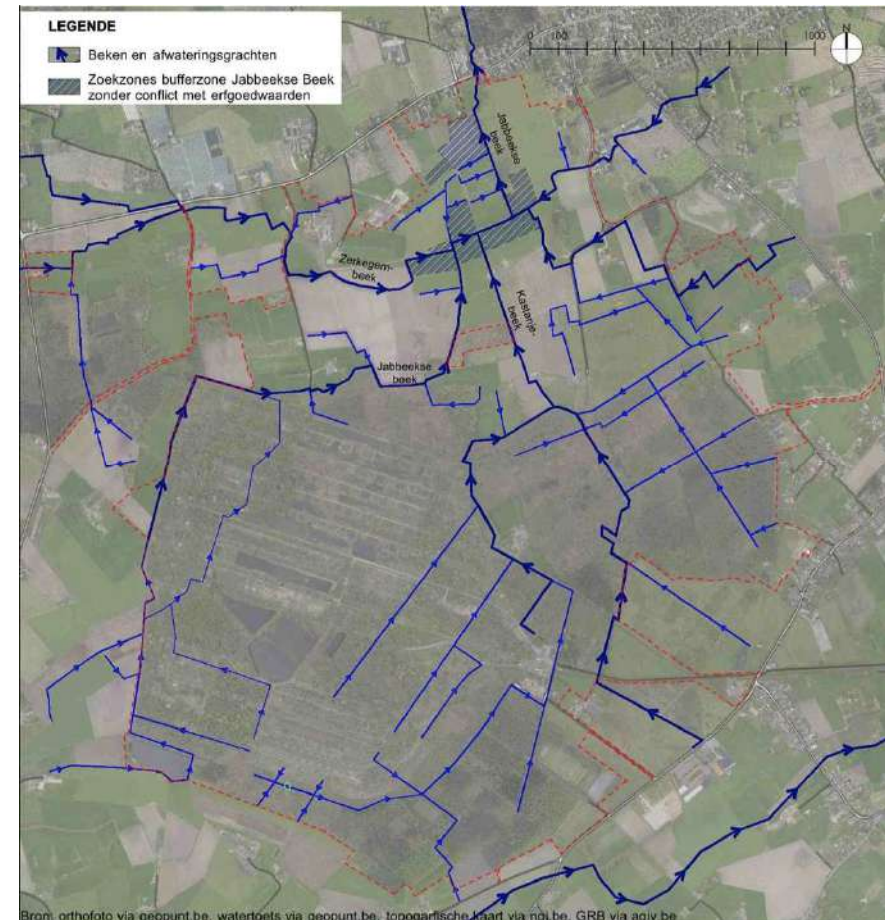
Het behoud en herstel wanneer nodig van de walgrachten rondom de boerderijen is binnen deze doelstelling van primair belang. Wanneer het profiel van de walgrachten bedreigd wordt of er zich geen water meer bevindt in de walgrachten, kunnen maatregelen genomen worden om deze te herstellen. Hierbij gaat er aandacht naar het behoud van de natuurlijke oevers. Het reduceren van slib kan gebeuren door middel van mechanische slibruiming voor zover geen andere erfgoed- en/of natuurelementen worden beschadigd. Daarnaast is het gebruik van biologische slibreductie mogelijk, indien de omstandigheden dit toelaten.

Figuur 71: Walgracht rondom Vloethemhoeve (foto: bvvv)

5.2.2.18 Beken en afwateringsstructuur

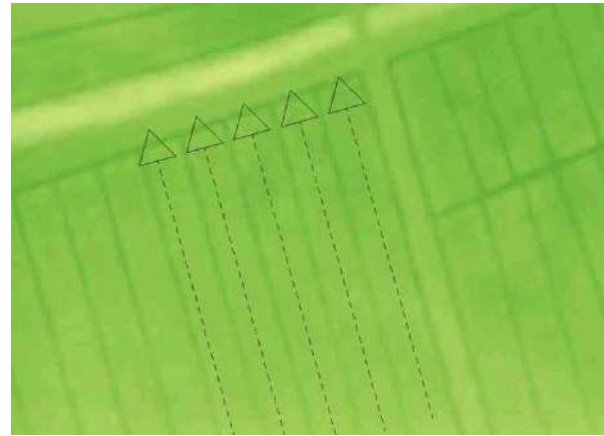
Het behoud van de beken en afwatering is binnen de doelstelling van primair belang. Deze hebben natuurlijk niet enkel een erfgoedwaarde, maar zijn noodzakelijk voor de ontwatering van het landbouwgebied. Verschillende percelen ter hoogte en ten noorden van de samenvloeiing tussen de Kastanjebeek, Jabbeekse beek en Zerkegembeek zijn risicozones voor overstromingen en zijn, onder andere in 2012, zelfs effectief overstroomd. Binnen het bekkenbeheerplan van de Brugse Polder wordt voorgesteld om in deze zone een actief overstromingsgebied te realiseren om de overstromingsproblematiek hier uit de wereld te helpen. Dit kan natuurlijk enkel gebeuren met respect voor de aanwezige erfgoedwaarden en in harmonie met de doelstellingen geformuleerd voor de andere aanwezige erfgoedelementen binnen het beschermd landschap. Zo moet er rekening gehouden worden met het behoud van aanwezige perceelsrandbegroeiingen en bestaande grachten en kunnen er niet zomaar nieuwe beken gecreëerd worden. Ook het behouden van historisch permanent grasland is van belang. Deze afwateringsstructuur wordt regelmatig gecontroleerd en waar nodig vrijgemaakt in functie van doorstroming van water.

Figuur 72: Beken en afwateringsstructuur

5.2.2.19 Rabattenstructuur

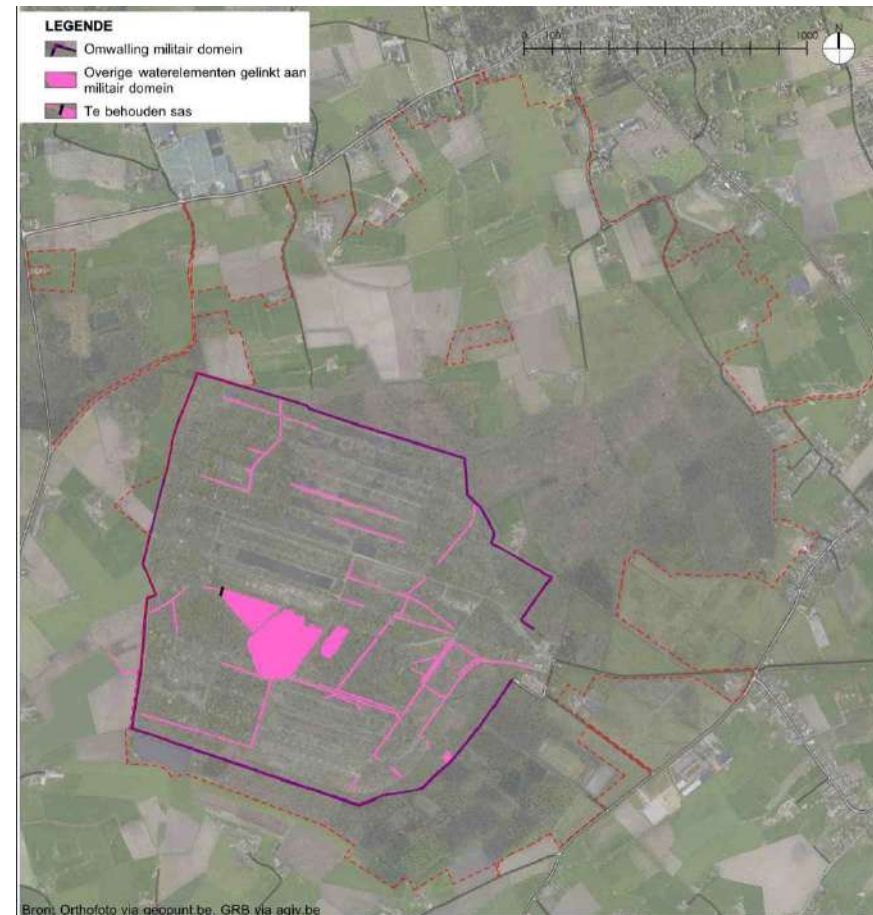
Het behoud van de rabattenstructuur is binnen deze doelstelling van primair belang. Het behoud hiervan vergt geen bijkomende beheersmaatregelen, wel kan het nuttig zijn informatie over de bosontginningen te ontsluiten voor bezoekers en recreanten. Bij het uitvoeren van bosbeheerwerken wordt rekening gehouden met deze rabattenstructuur en worden de toegepaste methodieken en materiaal hieraan aangepast. Bijvoorbeeld geen zwaar materieel, uittrekken van boomstammen in de richting van de rabattenstructuur en betreden van de bossen met materieel in de richting van de rabattenstructuur.

Figuur 73: Richting waarop beheerswerken moeten gebeuren in de bossen met rabattenstructuren

5.2.2.20 *Waterelementen gelinkt aan militair domein*

Het behoud van de waterelementen gelinkt aan het militair domein is binnen de doelstelling van primair belang. De natuurwaarde van deze waterelementen is ondertussen ook groot en het behoud hiervan is dan ook vanuit natuuroogpunt aangewezen. De walgracht wordt periodiek vrijgemaakt en zal ook in de toekomst zijn functie als afbakening van het voormalig militair domein behouden. Ook het sas dat zich aan één van de vijvers bevindt zal behouden en onderhouden blijven door het ANB (boswachter). Deze heeft niet enkel een historische waarde maar speelt ook een belangrijke rol in de waterhuishouding van het gebied. Het bestaande waterpeil wordt omwille van de erfgoed- en natuurwaarde niet gewijzigd.

Figuur 74: Waterelementen gelinkt aan het militaire verleden

5.2.2.21 *Watelementen gelinkt aan natuurherstel*

Het behoud van de watelementen gelinkt aan het natuurherstel is binnen de doelstelling van primair belang. Deze elementen worden behouden in functie van het versterking van de aanwezige natuurwaarden binnen het beschermd landschap en dragen bij tot het herstel van de heide.

Figuur 75: Waterplas met hoge natuurwaarde (foto bvvr)

5.2.3 INTEGRATIE VAN DE ERFGOEDWAARDEN IN EEN ONTHAAL- EN HERBESTEMMINGSPLAN

Parallel met de opmaak van dit beheerplan werd een onthaal- en een herbestemmingsplan voor de site uitgewerkt. De opmaak van dit plan loopt gedeeltelijk parallel om ze zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Zo vertrekken de langetermijn doelstellingen vanuit dezelfde missie en één allesomvattende visie waar alle betrokken actoren zich achter scharen.

Het onthaalplan vertrekt vanuit de gebiedsidentiteit en heeft tot doel verschillende vormen van onthaal aan te bieden in en rond het beschermd landschap, vertrekkende vanuit een participatief proces. Zo streeft men naar een duurzame, dynamische en kwaliteitsvolle ontwikkeling van het Vloethemveld. Concreet geeft het onthaalplan aan welke mogelijkheden er zijn tot het inrichten van verblijfplaatsen en wandellussen, hoe de ingang tot het voormalig militair domein kan evolueren, hoe dit alles bereikbaar blijft voor auto's, fietsers en recreatieve gebruikers en welke elementen/zones in aanmerking komen voor de status van 'open erfgoed'. Op deze manier worden ambities inzake natuur, erfgoed, educatie en esthetische kwaliteit vertaald in een concreet actieplan, infrastructuur en producten.

Het herbestemmingsplan vertrekt specifiek vanuit de analyse van de aanwezige erfgoedelementen en koppelt deze aan de functionele vereisten uit het onthaalplan. Het potentieel van de erfgoedelementen wordt onderzocht aan de hand van vlekkenplannen, marktanalyses en een financieel plan. Dit resulteert uiteindelijk in een ontwerpend onderzoek met onder andere ruimtelijke en vormelijke analyses, schetsen en visualisaties en een draaiboek naar realisatie zodat een haalbaar basisontwerp kan opgemaakt worden.

Het mag duidelijk zijn dat een eenduidige visie, goede communicatie en interdisciplinaire samenwerking tussen de verschillende ontwerppartners en plannen en overheden van groot belang is om de verdere ontwikkeling en ontsluiting van het beschermd landschap in goede banen te leiden. Gezien de gelijktijdige uitwerking van dit beheerplan en het onthaal- en herbestemmingsplan werden beide in voldoende mate op elkaar afgestemd.

6. BEHEERMAATREGELEN

In hoofdstuk 6 worden per doelstelling, opgesomd in hoofdstuk 5, de maatregelen opgesomd die nodig zijn om deze te bereiken. Per doelstelling wordt elk onderdeel apart besproken en wordt aangegeven of de te nemen maatregelen eenmalig of terugkerend zijn. Wanneer de kolom 'Vrijstelling van toelating' is aangevinkt, geeft dit aan dat voor de uitvoering van deze maatregel geen expliciete toestemming vereist is van het Agentschap Onroerend Erfgoed. Deze vrijstelling geldt echter niet voor andere wetgevingen waar de maatregel eventueel onder kan vallen (bijvoorbeeld: voor het rooien van bomen moet in veel gevallen nog steeds een omgevingsvergunning aangevraagd worden)

6.1 Conservatie van de bouwkundige erfgoedwaarden

De maatregelen voor het bouwkundig erfgoed binnen het Vloethemveld bestaan uit eenmalige en terugkerende ingrepen. De eenmalige maatregelen worden doorgaans opgenomen in een restauratiedossier. Eenmalig wil in dit geval zeggen: binnen een periode van 20 jaar (zolang het beheersplan geldig is). De terugkerende maatregelen zijn doorgaans algemene onderhoudsmaatregelen in functie van de instandhouding van het bouwkundig erfgoed. De maatregelen werden opgedeeld volgens eigenaar: privé, Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) of de gemeente. De maatregelen zijn algemeen beschreven en werden zoveel mogelijk gebundeld volgens de indeling die ook werd toegepast in de inventarisatie. De opgelijste werken zijn eenmalig of terugkerend. In geval van eenmalige werken werd een tijdsperiode voorgesteld waarin de werken bij voorkeur zouden worden uitgevoerd. Hiervoor werden volgende afkortingen gehanteerd:

KT	korte termijn	0-5 jaar
MT	middellange termijn	5-10 jaar
LT	lange termijn	10-20 jaar

Bij de terugkerende werken werd, waar mogelijk, een voorstel gedaan om de hoeveel tijd de werken herhaald dienen te worden (2-jaarlijks, 5-jaarlijks, ...). Dit zijn echter richtlijnen en het is aangeraden de situatie van elk relict goed op te volgen en in te grijpen wanneer nodig.

6.1.1 PRIVÉ

Hoevegebouwen

Hildegemhof (H1), Vloethemhoeve (H2), hoeve Noortweghe (H3), hoeve Woudweg naar Zedelgem 24 (H4), boswachterswoning de Vier-Eycken (H5), boerenarbeiderswoning Woudweg naar Zedelgem 26 (H7), boskanterwoning De Baetsdreef 6 (H8).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen.	x			
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.	x			
	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de draagstructuren (dakstructuur, vakwerk, roosteringen,...).	x			
	Reinigen van de gevels.		x		
	Metalen onderdelen (exterieur): onderhoud afwerkingslagen		5-jaarlijks	x	
Dakwerken	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakwerken: dakafwerking, dakaansluitingen, dakwaterafvoer, ...	x			
	Indien van toepassing: verwijderen van de asbestgolfplaten.	x			
	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.		2 x per jaar	x	
	Reinigen dakafwerking (verwijderen van het groen).		x		
Gevelsluiting	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van het buitenschrijnwerk (naar historisch model indien gekend).	x			
	Buitenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks		
Omgeving	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	

Militair erfgoed

Onthaal – officierswoningen

Officierswoningen (Oc1).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen.	x			
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.	x			
	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de draagstructuren (dakstructuur, roosterings,...)	x			
	Reinigen van de gevels.		x		
	Plaatselijk verwijderen van de witte gevelverf.	x			
	Reconstructie van de historische nummering boven inkomdeur (voor zover gekend)	x			
	Plaatselijk herstel van de oorspronkelijke gevelindeling.	x			
Dakwerken	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakwerken: dakafwerking, dakaansluitingen, dakwaterafvoer, ...	x			
	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.		2 x per jaar	x	
	Reinigen dakafwerking (verwijderen van het groen).		x		
Gevelsluiting	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van het buitenschrijnwerk (naar historisch model indien gekend).	x			
	Buitenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks		
Omgeving	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	

Nachtwakerswoningen

Vloethemveld 13 (N1).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen.	x			
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.	x			
	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de draagstructuren (dakstructuur, roosterings,...)	x			
	Reinigen van de gevels.		x		
	Metalen onderdelen (exterieur): onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks	x	
Dakwerken	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakwerken: dakafwerking, dakaansluitingen, dakwaterafvoer, ...	x			
	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.		2 x per jaar	x	
	Reinigen dakafwerking (verwijderen van het groen).		x		
Gevelsluiting	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van het buitenschrijnwerk (naar historisch model indien gekend).	x			
	Buitenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks		
Omgeving	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	

6.1.2 AGENTSCHAP VOOR NATUUR EN BOS (ANB)

Militair erfgoed

Onthaal – beheerloodsensite

Gebouw blok C (Ob1), gebouw blok D (Ob2), gebouw blok K (Ob3), gebouw (Ob4), gebouw blok E (Ob5), gebouw blok I (Ob6), gebouw blok H (Ob7), gebouw blok L (Ob9).

Onderdeel	Maatregelen	Enmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen.	x			
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels	x			
	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de draagstructuren (dakstructuur, vakwerk, roosteringen,...)	x			
	Reinigen van de gevels.		x		
	Metalen onderdelen (exterieur): onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks	x	
Dakwerken	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakwerken: dakafwerking, dakaansluitingen, dakwaterafvoer, ...	x			
	Indien van toepassing: verwijderen van de asbestgolfplaten.	x			
	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.		2 x per jaar	x	
	Reinigen dakafwerking (verwijderen van het groen).		x		
Gevelsluiting	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van het buitenschrijnwerk (naar historisch model indien gekend).	x			
	Buitenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks		
	Buitenschrijnwerk in metaal: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks	x	
Binnenafwerking	Indien van toepassing: herstel/vernieuwen van de binnenafwerking: vloeren, ...	x			
Omgeving	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	

Rond waterbekken (Ob8)

Onderdeel	Maatregelen	Enmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Bovenbouw	Actief in stand houden. Vrijwaren van degradatie.		x		
	Documenteren (werking, opmeting, fotograferen, ...)	KT		x	

Depots – type a / metalen spanten

Depots (Da16 tem. Da24).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen.	x			
	Indien van toepassing: uitgespoelde grond tegen het funderingsmetselwerk terug aanvullen.	KT			
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels	LT			
	Reinigen van de gevels.		x		
	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de draagstructuren (vakwerk, spanten,...).	x			
	Metalen onderdelen (exterieur): onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks	x	
Dakwerken	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakwerken: dakafwerking, dakaansluitingen, dakwaterafvoer, ...	KT			
	Verwijderen van de asbestgolfplaten.	x			
	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.		2 x per jaar	x	
	Reinigen van de dakafwerking (verwijderen van het groen).		x		
Gevelsluiting	De ontbrekende poorten vervangen door nieuwe poorten (naar historisch model indien gekend).	MT			
	(Plaatselijk) herstel van het buitenschrijnwerk (naar historisch model indien gekend).	LT			
	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de glasdalramen.	LT			
	Buitenschrijnwerk in metaal: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks	x	
Binnenafwerking	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de vloeren.	LT			
	Indien van toepassing: verwijderen van de verlaagde plafonds (vezelplaten).	MT			
Omgeving	Maatregelen nemen zodat de gebouwen niet meer onder water komen te staan.	KT			
	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	
	Hervoegeen van de betonnen verharding voor de voorgevels.	KT			

Depots – type c / betonnen dakstructuur

Depots (Dc1 t.e.m. Dc2).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen.	x			
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.	LT			
	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van het betonnen booggewelf.	MT			
	Reinigen van de gevels.		x		
Dakwerken	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakwerken: dakafwerking, dakaansluitingen, dakwaterafvoer, ...	MT			
	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.		2 x per jaar	x	
	Reinigen van de dakafwerking (verwijderen van het groen).		x		
Gevelsluiting	Voorzien van nieuwe poorten (naar historisch model indien gekend).	MT			
	Herstel/vernieuwen van de vensters + afdakjes (naar historisch model indien gekend).	MT			
	Buitenschrijnwerk in metaal: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks	x	
	Buitenschrijnwerk in hout (afdakjes): onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks		
Binnenafwerking	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de vloeren.	LT			
Omgeving	Maatregelen nemen zodat de gebouwen niet meer onder water komen te staan	KT			
	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	

Wachtlokalen – type a

Bakstenen wachtlokaal (klein) (Wa1).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen.	x			
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.	x			
	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de draagstructuren (gordingen, ...)	x			
	Reinigen van de gevels.		x		
Dakwerken	Verwijderen van de asbestgolfplaten en vernieuwen van de dakafwerking.	x			
	Reinigen van de dakafwerking (verwijderen van het groen).		x		
Gevelsluiting	Herstel/vernieuwen van de houten deur (naar historisch model indien gekend).	MT			
	Buitenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks		
Binnenafwerking	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de vloeren.	LT			
Omgeving	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	

Wachtlokalen – type b

Betonnen wachtlokalen (Wb1 t.e.m. Wb2).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen.	x			
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.	x			
	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de betonnen draagstructuur.	x			
	Reinigen van de gevels.		x		
Dakwerken	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakafwerking.	x			
	Reinigen van de dakafwerking (verwijderen van het groen).		x		
Gevelsluiting	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de metalen poort (naar historisch model indien gekend).	MT			
	Voorzien van een nieuwe poort (W b3, naar historisch model indien gekend).	MT			
	Buitenschrijnwerk in metaal: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks	x	

Binnenafwerking	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de vloeren.	LT			
Omgeving	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	

Wachtlokalen – type c

Bakstenen wachtlokalen (groot) (Wc1 t.e.m. Wc3).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen.	x			
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.	x			
	Plaatselijk herstel van de houten dakstructuur (voornamelijk W c2 en W c3).	KT			
	Reinigen van de gevels.		x		
Dakwerken	Verwijderen van de asbestgolfplaten.	x			
	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakafwerking (voornamelijk W c2 en W c3).	KT			
	Reinigen van de dakafwerking (verwijderen van het groen).		x		
Gevelsluiting	Herstel/vernieuwen van het buitenschrijnwerk (naar historisch model indien gekend).	MT			
	Buitenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks		
Binnenafwerking	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de vloeren.	LT			
Omgeving	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	

Wachtlokalen – type e

Bakstenen wachtlokaal (We1).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen.	x			
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.	x			
	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de draagstructuren (gordingen, ...)	x			
	Reinigen van de gevels.		x		

Dakwerken	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakafwerking.	x			
	Reinigen van de dakafwerking (verwijderen van het groen).		x		
Gevelsluiting	Voorzien van een nieuwe poort (naar historisch model indien gekend).	MT			
	Indien metalen of houten poort: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks	x (metaal)	
Omgeving	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	

Lichte constructies

Golfplaten constructies (L4 t.e.m. L5).

Onderdeel	Maatregelen	Enmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Algemeen	Actief in stand houden, indien nodig: schoren. Vrijwaren van degradatie.		x		
	Documenteren (fotograferen, opmeten, ...).	KT		x	

Spoorwegrelicten

Betonnen palen (S1 t.e.m. S3), sokkel met betonblok (S4).

Onderdeel	Maatregelen	Enmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Algemeen	Actief in stand houden. Vrijwaren van degradatie. Indien nodig: herstel van de funderingen.		x		

Verkeersbord overweg zonder slagbomen (S5).

Onderdeel	Maatregelen	Enmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Bovenbouw	Onderhoudsschilderwerk		5-jaarlijks		

Andere constructies

Gebouw blok I (A1), zeemachtsgebouw (A2).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen.	x			
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.	x			
	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de draagstructuren (dakstructuur, vakwerk,).	x			
	Reinigen van de gevels.		x		
Dakwerken	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakwerken: dakafwerking, dakaansluitingen, dakwaterafvoer, ...	x			
	Verwijderen van de asbestgolfplaten (A1).	x			
	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.		2 x per jaar	x	
	Reinigen van de dakafwerking (verwijderen van het groen).		x		
Gevelsluiting	Indien van toepassing: herstel/vernieuwen van het buitenschrijnwerk (naar historisch model indien gekend).	x			
	Buitenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks		
	Buitenschrijnwerk in metaal: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks	x	
Binnenafwerking	Herstel/vernieuwen van de binnenafwerking: vloeren, ...	x			
Omgeving	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	

Bezinkbekken (A3).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Algemeen	Actief in stand houden. Vrijwaren van degradatie.		x		
	Documenteren (fotograferen, opmeten, ...).	KT		x	

Kunstwerken

Muurschilderingen op de binnenmuren van depot a16 (K7).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Algemeen	Beschermen/verplaatsen van de kunstwerken tegen weersinvloeden en andere externe factoren (vandalisme, ...)	KT			
	Consolidatie/conservatie/restauratie van de kunstwerken	KT			
	Opvolging en conservering (onderhoud) door een erkend restaurateur		5-jaarlijks		

Concrete maatregelen voor de kunstwerken zijn terug te vinden in het verslag dat werd opgemaakt door het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium in 2013 (zie bijlage), met uitzondering van de muurschilderingen in depot a11, deze werden opgenomen in het verslag van Monumentenwacht (zie bijlage).

6.1.3 GEMEENTE (BEHEERDER)

Hoevegebouw

Bocca (H6)

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Onderbouw/ bovenbouw	Actief in stand houden, indien nodig: schoren. Vrijwaren van degradatie.		x		
	Bouwhistorisch onderzoek en registratie in situ (beperkt destructief onderzoek, inspectieputten, fotograferen, opmeten, ...)	KT			

Bocca (H6) i.f.v. de inrichting tot natuuronthaalpoort (ambitieniveau 3)

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Algemeen	Stapsgewijze afbraak van die gebouwdelen met lage erfgoedwaarden	LT			
	Bouwhistorisch onderzoek en registratie in situ gelijklopend met de stapsgewijze afbraak	LT			
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen.	LT			
Bovenbouw	Restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.	LT			
	Reinigen en schilderen van de gevels.	LT			
	Gevels: onderhoud afwerkingslagen.		10-jaarlijks		
Dakwerken	Verwijderen van de asbestplaten (onderdak)	LT			
	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.		2 x per jaar	x	
Gevelsluiting	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van het buitenschrijnwerk (naar historisch model indien gekend).	LT			
	Buitenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks		
Omgeving	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	

Militair erfgoed

Onthaal – natuur- en erfgoed site

Gebouw blok B (Oa1)

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen.	x			
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.	x			
	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de draagstructuren (dakstructuur, roosterings,...)	x			
	Reinigen van de gevels.		x		
Dakwerken	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakwerken: dakafwerking, dakaansluitingen, dakwaterafvoer, ...	x			
	Verwijderen van de asbestgolfplaten.	x			
	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.		2 x per jaar	x	
	Reinigen van de dakafwerking (verwijderen van het groen).		x		
Gevelsluiting	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van het buitenschrijnwerk (naar historisch model indien gekend).	x			
	Buitenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks		
Binnenafwerking	Indien van toepassing: herstel/vernieuwen van de binnenafwerking: vloeren, ...	x			
Omgeving	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	

hondenkennel (Oa2).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen.	x			
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.	x			
	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de draagstructuren (kolommen, dakstructuur,...)	x			
	Reinigen van de gevels.		x		
Dakwerken	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakwerken: dakafwerking, dakaansluitingen, ...	x			
	Verwijderen van de asbestgolfplaten.	x			
	Reinigen van de dakafwerking (verwijderen van het groen).		x		
Omgeving	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	

Barakken

Barak 1 (B1), barak 2 (B2).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen.	MT			
	Maatregelen nemen zodat er voldoende luchtcirculatie is tussen het maaiveld en de houten barak.	MT			
Bovenbouw	Restauratie van de houten structuur en de gevelbeplanking.	MT			
	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de draagstructuren en afwerking (dakstructuur, roosterings, beplanking, ...)	MT			
	Gevels: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks		
Dakwerken	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakwerken: dakafwerking, dakaansluitingen, dakwaterafvoer, ...	MT			
	Verwijderen van de asbestgolfplaten (barak B 2).	x			
	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.		2 x per jaar	x	
	Reinigen van de dakafwerking (verwijderen van het groen).		x		
Gevelsluiting	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van het buitenschrijnwerk (naar historisch model indien gekend).	MT			
	Buitenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks		
Binnenafwerking	Herstel/vernieuwen van de binnenafwerking: vloeren, deuren, ...	MT			
	Binnenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen		5-jaarlijks		
Omgeving	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	

Depots – type a / metalen spanten

Depots (Da1 tem Da15, Da25 t.e.m. Da28).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen.	x			
	Indien van toepassing: uitgespoelde grond tegen het funderingsmetwewerk terug aanvullen.	KT			
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.	LT			
	Reinigen van de gevels.		x		
	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de draagstructuren (vakwerk, spanten,...).	x			
	Metalen onderdelen (exterieur): onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks	x	
Dakwerken	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakwerken: dakafwerking, dakaansluitingen, dakwaterafvoer, ...	KT			
	Verwijderen van de asbestgolfplaten.	x			
	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.		2 x per jaar	x	
	Reinigen van de dakafwerking (verwijderen van het groen).		x		
Gevelsluiting	De ontbrekende poorten vervangen door nieuwe poorten (naar historisch model indien gekend).	MT			
	(Plaatselijk) herstel van het buitenschrijnwerk (naar historisch model indien gekend).	LT			
	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de glasdalramen.	LT			
	Buitenschrijnwerk in metaal: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks	x	
Binnenafwerking	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de vloeren (beton, betontegels, baksteen).	LT			
	Indien van toepassing: verwijderen van de verlaagde plafonds (vezelplaten).	MT			
Omgeving	Maatregelen nemen zodat de gebouwen niet meer onder water komen te staan.	KT			
	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	
	Hervoege van de betonnen verharding voor de voorgevels.	KT			

Depots – type b / houten dakstructuur

Depot (Db1 t.e.m. Db10).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen.	x			
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.	LT			
	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de draagstructuren (gelamineerde houten liggers, gordingen, ...).	x			
	Reinigen van de gevels.		x		
Dakwerken	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakwerken: dakafwerking, dakaansluitingen, dakwaterafvoer, ...	KT			
	Verwijderen van de asbestgolfplaten.	x			
	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.		2 x per jaar	x	
	Reinigen van de dakafwerking (verwijderen van het groen).		x		
Gevelsluiting	De ontbrekende poorten vervangen door nieuwe poorten (naar historisch model indien gekend).	MT			
	Herstel/vernieuwen van de vensters + afdakjes (naar historisch model indien gekend).	MT			
	Buitenschrijnwerk in metaal: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks	x	
	Buitenschrijnwerk in hout (afdakjes): onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks		
Binnenafwerking	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de vloeren.	LT			
Omgeving	Maatregelen nemen zodat de gebouwen niet meer onder water komen te staan.	KT			
	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	

Depots – type d / restanten depots

Depots (Dd1 t.e.m. Dd4).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Algemeen	Actief in stand houden.		x		
	Documenteren (fotograferen, opmeten, ...).	KT		x	

Wachtlokaal - type b

Betonnen wachtlokaal (Wb3)

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen.	x			
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.	x			
	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de betonnen draagstructuur.	x			
	Reinigen van de gevels.		x		
Dakwerken	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakafwerking.	x			
	Reinigen van de dakafwerking (verwijderen van het groen).		x		
Gevelsluiting	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de metalen poort (naar historisch model indien gekend).	MT			
	Voorzien van een nieuwe poort (W b3, naar historisch model indien gekend).	MT			
	Buitenschrijnwerk in metaal: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks	x	
Binnenafwerking	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de vloeren.	LT			
Omgeving	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	

Wachtlokalen – type c

Bakstenen wachtlokalen (groot) (Wc4 t.e.m. Wc5).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen.	x			
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.	x			
	Plaatselijk herstel van de houten dakstructuur.	x			
	Reinigen van de gevels.		x		
Dakwerken	Verwijderen van de asbestgolfplaten.	x			
	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakafwerking.	x			
	Reinigen van de dakafwerking (verwijderen van het groen).		x		
Gevelsluiting	Herstel/vernieuwen van het buitenschrijnwerk (naar historisch model indien gekend).	MT			

	Buitenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks		
Binnenafwerking	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de vloeren.	LT			
Omgeving	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	

Wachtlokalen – type d

Houten wachtlokaal (Wd1).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Bovenbouw	Plaatselijk herstel/vernieuwen van de houten structuur en de gevelbeplanking.	x			
	Plaatselijk herstel van de zinkplaten bekleding.	KT			
	Houten onderdelen: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks		
Dakwerken	Verwijderen van de asbestgolfplaten.	x			
	Vernieuwen van de dakafwerking.	x			
	Reinigen van de dakafwerking (verwijderen van het groen).		x		
Omgeving	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	

Lichte constructies

Golfplaten constructies (L1, L2 en L3).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Algemeen	Actief in stand houden, indien nodig: schoren. Vrijwaren van degradatie.	KT	x		
	Documenteren (fotograferen, opmeten, ...).	KT		x	

Golfplaten constructies (L1, L2 en L3).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen.	LT			
Bovenbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de draagstructuren.	LT			
	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de golfplaten gevels.	LT			
	Reinigen van de gevels.		x		
Dakwerken	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de golfplaten dakafwerking.	LT			
	Reinigen van de dakafwerking (verwijderen van het groen).		x		
Gevelsluiting	Herstel/vernieuwen van het buitenschrijnwerk (naar historisch model indien gekend).	LT			
	Buitenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen.		5-jaarlijks		
Binnenafwerking	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de binnenafwerking (vloeren, deuren, ...).	LT			
Omgeving	Verwijderen van de niet houtige gewassen/niet houtige beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.		2-jaarlijks	x	

Kunstwerken

Vrijstaande muur met aan beide zijden een reliëf uitgewerkt (K1), Marianne (K2), inkomplaat POW-camp (K3), vrijstaande muur met berglandschap in bas-reliëf (K4), gefragmenteerde muur liggend in het veld (K5), vrijstaande muur met dorpsgezicht in bas-reliëf (K6), muurschildering op de buitengevel van depot a3 (K8), muurschilderingen op de binnenmuren van depot a11 (K9).

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating	Forfaitair verrekend
Algemeen	Beschermen/verplaatsen van de kunstwerken tegen weersinvloeden en andere externe factoren (vandalisme, ...)	KT			
	Consolidatie/conservatie/restauratie van de kunstwerken	KT			
	Opvolging en conservering (onderhoud) door een erkend restaurateur		5-jaarlijks		

Concrete maatregelen voor de kunstwerken zijn terug te vinden in het verslag dat werd opgemaakt door het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium in 2013 (zie bijlage), met uitzondering van de muurschilderingen in depot a11, deze werden opgenomen in het verslag van Monumentenwacht (zie bijlage).

6.2 conservatie van de waardevolle landschappelijke elementen

De omschreven maatregelen worden genomen in functie van het voortbestaan van de waardevolle kenmerken binnen het beschermd landschap en in functie van de aanwezige, kenmerkende, landschappelijke structuur. De maatregelen worden opgesomd per onderdeel zoals deze omschreven zijn in H3 – Inventarisatie en H5 – Doelstellingen. Wanneer de kolom 'Vrijstelling van toelating' aangeduid is, wil dit zeggen dat de maatregel is vrijgesteld van het verkrijgen van toelating van het Agentschap onroerend Erfgoed. Dit wil niet zeggen dat voor deze werken geen andere toelatingen vereist zijn, zoals het verkrijgen van een omgevingsvergunning (Bij een omgevingsvergunning binnen een beschermd cultuurhistorisch landschap wordt sowieso het advies van het Agentschap onroerend erfgoed opgevraagd)

6.2.1 DREVEN LANGS WEGEN EN PADEN

Onderdeel	Maatregelen	Enmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Bosdreven	Soortspecifiek snoeibeheer in functie van instandhouding en veiligheid door boswachter of erkend boomverzorger		x	x
	Rooien en afvoeren van dode, instabiele of zieke bomen na nazicht door boswachter op percelen in beheer ANB of erkend boomverzorger op percelen in beheer van andere rechtspersonen/private personen. Zonder tussenkomst van een boswachter of boomverzorger is deze maatregel wel toelatingsplichtig.	x		x
	Heraanplant van gerooide/verdwenen bomen met dezelfde soort na uitval van 50% van de totale dreef met minimale plantmaat 18-20.	x		
Dreven in landbouwgebied	Soortspecifiek snoeibeheer in functie van instandhouding en veiligheid door boswachter of erkend boswachter of erkend boomverzorger		x	x
	Rooien en afvoeren van dode, instabiele of zieke bomen na nazicht door boswachter op percelen in beheer ANB of erkend boomverzorger op percelen in beheer van andere rechtspersonen/private personen. Zonder tussenkomst van een boswachter of boomverzorger is deze maatregel wel toelatingsplichtig.	x		x

	Heraanplant van gerooide/verdwenen bomen met dezelfde soort na uitval van 50% van de totale dreef met minimale plantmaat 18-20.	x		
--	---	---	--	--

6.2.2 BOMENRIJEN LANGS VOORMALIGE SPOORWEGEN

Onderdeel	Maatregelen	Enmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Bomenrijen in stiltegebied	Soortspecifiek snoei-beheer in functie van instandhouding en veiligheid door boswachter of erkend boomverzorger		x	x
	Rooien en afvoeren van dode, instabiele of zieke bomen na nazicht door boswachter of erkend boomverzorger	x		x
Bomenrijen in natuur- en erfgoedzone	Soortspecifiek snoei-beheer in functie van instandhouding en veiligheid door boswachter of erkend boomverzorger		x	x
	Rooien en afvoeren van dode, instabiele of zieke bomen na nazicht door boswachter of erkend boomverzorger	x		x
	Heraanplant van gerooide/verdwenen bomen met dezelfde soort na uitval van 50% van de totale dreef met minimale plantmaat 18/20.	x		

6.2.3 BOMENRIJEN

Onderdeel	Maatregelen	Enmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Bestaande bomenrijen - knotbomen	Soortspecifiek snoei-beheer in functie van instandhouding en veiligheid door terugkerend knotten van bomen		5 – 8 jaar	x
	Rooien en afvoeren van dode, instabiele of zieke bomen na nazicht door boswachter op percelen in beheer ANB of erkend boomverzorger op percelen in beheer van andere rechtspersonen/private personen. Zonder tussenkomst van een boswachter of boomverzorger is deze maatregel wel toelatingsplichtig.	x		x
	Heraanplant van gerooide/verdwenen bomen met dezelfde soort	x		x

Bestaande bomenrijen - andere	Soortspecifiek snoeibeheer in functie van instandhouding en veiligheid door boswachter of erkend boomverzorger	x		x
	Rooien en afvoeren van dode, instabiele of zieke bomen na nazicht door boswachter op percelen in beheer ANB of erkend boomverzorger op percelen in beheer van andere rechtspersonen/private personen. Zonder tussenkomst van een boswachter of boomverzorger is deze maatregel wel toelatingsplichtig.	x		x
	Heraanplant van gerooide/verdwenen bomen met dezelfde soort			x
Aan te planten bomenrijen	Stimuleren van het aanplanten van nieuwe knotwilgenrijen op perceelsranden in het landbouwgebied		x	x
	Aanplanten van nieuwe bomenrijen	x		x

6.2.4 HOUTKANTEN

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Bestaande houtkanten	Soortspecifiek snoeibeheer in functie van instandhouding en veiligheid door boswachter of erkend boomverzorger		x	x
	Rooien en afvoeren van dode, instabiele of zieke bomen na nazicht door boswachter op percelen in beheer ANB of erkend boomverzorger op percelen in beheer van andere rechtspersonen/private personen. Zonder tussenkomst van een boswachter of boomverzorger is deze maatregel wel toelatingsplichtig.	x		x
	Heraanplant van gerooide/verdwenen bomen met dezelfde soort	x		x
Aan te planten houtkanten	Stimuleren van het aanplanten van nieuwe houtkanten op perceelsranden in het landbouwgebied		x	x
	Aanplanten van nieuwe houtkanten	x		x

6.2.5 HAGEN

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Bestaande hagen	Soortspecifiek snoei-beheer in functie van instandhouding en veiligheid		x	x
	Rooien en afvoeren van dode, instabiele of zieke exemplaren na door boswachter op percelen in beheer ANB of erkend boomverzorgers op percelen in beheer van andere rechtspersonen/private personen. Zonder tussenkomst van een boswachter of boomverzorgers is deze maatregel wel toelatingsplichtig.	x		x
	Heraanplant van gerooide/verdwenen exemplaren met dezelfde soort	x		x
	Snoeien van hagen		x	X
Aan te planten hagen	Stimuleren van het aanplanten van nieuwe hagen op perceelranden nabij hoeves in het landbouwgebied		x	x
	Aanplanten van nieuwe hagen met soorten Crataegus monogyna (meidoorn); Acer campestre (Spaanse aak); Prunus spinosa (Sleedoorn); Ligustrum vulgare (Gewone liguster); Syringa vulgaris (sering); Carpinus betulus (haagbeuk); Fagus sylvatica (beuk); Viburnum opulus (Gelderse roos)	x		x

6.2.6 BOOMGAARDEN

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Bestaande boomgaarden	Soortspecifiek snoei-beheer in functie van instandhouding en veiligheid door boswachter of erkend boomverzorgers		x	x
	Rooien en afvoeren van dode, instabiele of zieke bomen na nazicht door boswachter op percelen in beheer ANB of erkend boomverzorgers op percelen in beheer van andere rechtspersonen/private personen. Zonder tussenkomst van	x		x

	een boswachter of boomverzorger is deze maatregel wel toelatingsplichtig.			
	Heraanplant van gerooide/verdwenen hoogstammige fruitbomen met historische rassen, inclusief standplaatsverbetering	x		x
Aan te planten boomgaarden	Stimuleren van het aanplanten van nieuwe hoogstammige boomgaarden nabij hoeves in het landbouwgebied		x	x
	Aanplanten van nieuwe hoogstammige boomgaarden	x		x

6.2.7 SOLITAIRE BOMEN

Onderdeel	Maatregelen	Enmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Solitaire bomen	Soortspecifiek snoei-beheer in functie van instandhouding en veiligheid door boswachter of erkend boomverzorger	x		x
	Rooien en afvoeren van dode, instabiele of zieke bomen na nazicht door boswachter op percelen in beheer ANB of erkend boomverzorger op percelen in beheer van andere rechtspersonen/private personen. Zonder tussenkomst van een boswachter of boomverzorger is deze maatregel wel toelatingsplichtig.	x		x
	Heraanplant van gerooide/verdwenen bomen met dezelfde soort met minimale plantmaat 18-20			x
	Zo nodig: vrijmaken van de directe omgeving van de boom door boswachter of erkend boomverzorger teneinde het voortbestaan te garanderen.		x	x

6.2.8 HISTORISCH PERMANENT GRASLAND

Onderdeel	Maatregelen	Enmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Te behouden historisch permanent grasland	Toepassen van een graslandbeheer door extensief maaien of begrazen en zo verruiging of functiewijziging te vermijden met aandacht voor het behoud van het aanwezige microreliëf.		x	x
Te herstellen historisch permanent grasland	Omvorming van de te herstellen percelen naar grasland, met aandacht voor het historische microreliëf	x		x
	Na herstel: toepassen van een graslandbeheer en zo verruiging of functiewijziging te vermijden		x	x
Permanent grasland	Toepassen van een graslandbeheer en zo verruiging of functiewijziging te vermijden		x	x

6.2.9 BOSBEHEER

Onderdeel	Maatregelen	Enmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Bosgebieden besproken binnen het geïntegreerd beheerplan	Zie geïntegreerd beheerplan		x	x
Bosgebieden niet besproken binnen het geïntegreerd beheerplan	Instandhoudingsbeheer van de bosgebieden ter behoud en versterking van de aanwezige natuurwaarden	x		x
	Bestrijden van invasieve exoten		x	x

6.2.10 HEIDE- EN GRASLANDBEHEER

Onderdeel	Maatregelen	Enmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Heide- en graslandgebieden besproken binnen het geïntegreerd beheerplan	Zie geïntegreerd beheerplan		x	x

6.2.11 KASSEIWEGEN

Onderdeel	Maatregelen	Enmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Kasseiwegen	Behoud van aanwezige kasseiwegen, inclusief herstellen na eventuele beschadigingen met dezelfde materialen en maatvoering.		x	x

6.2.12 HISTORISCHE CIRCULATIEASSEN

Onderdeel	Maatregelen	Enmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Historische circulatieassen	Behoud van de aanwezige aarden paden, conform beschreven in het geïntegreerd beheerplan in functie van toegankelijkheid of natuurwaarde		x	x

6.2.13 VOORMALIGE SPOORLIJNINFRASTRUCTUUR

Onderdeel	Maatregelen	Enmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Voormalige spoorlijnen, te behouden als graspaden	Toepassen van een graslandbeheer op de voormalige spoorlijnen.		x	x
Voormalige spoorlijnen, te behouden als verharde paden	Herstel of plaatselijk vervangen -van op zijn minst een strook van 1,50m breed- van de gebroken betonverharding in functie van de algemene toegankelijkheid.	x		x
	Toegankelijk houden van op zijn minst een strook van 1,50m breed- van de betonverharding in functie van de (algemene) toegankelijkheid		x	x
	Na grondig onderzoek naar de eventuele impact op de omringende waterrijke habitatten: Aanleggen van een klein en plaatselijk afwateringsgrachtje om de ontwatering ter hoogte van de verharde paden te bevorderen.	x		
Vloethemveldzate	Herinrichting van de Vloethemveldzate volgens detailplannen, beschreven in het onthaalplan met aandacht	x		

	voor de verschillende gebruikers van de weg en met een duidelijke herinnering aan de spoorlijn.			
Aan spoorlijninfrastructuur gelinkte elementen	Behoud van de aanwezige waardevolle relictelementen langsheen de Vloethemveldzate inclusief het voorkomen van verdere aftakeling.		x	x

6.2.14 KEIORUM

Onderdeel	Maatregelen	Enmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Keiorum	Behoud van enkele open zichtlijnen op het keiorum (zie H 5.2.2.14)		x	x

6.2.15 VOSSENBARM

Onderdeel	Maatregelen	Enmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Uiteinden Vossenbarm	Voorzien van infopunt/mogelijkheid tot beklimming Vossenbarm op de uiteinden hiervan door wandelaars, niet voor fietsers.	x		
	Rooien van bomen/struiken in functie van infopunt en ter bescherming van het historische reliëf	x		
Centraal gedeelte Vossenbarm	Nietsdoenbeheer conform geïntegreerd beheerplan		x	x

6.2.16 MERLONS

Onderdeel	Maatregelen	Enmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Merlons die in het verleden reeds verlaagd zijn	Terugkerend maai- of graasbeheer om te vermijden dat deze verbossen of aftakelen, conform de voorwaarden beschreven in het geïntegreerd beheerplan		x	x
	Behouden en zo nodig herstellen van het profiel van de merlons	x		x

Merlons te zuiveren van kippengaas	Het plaatselijk afgraven en verwijderen van kippengaas uit de merlons, inclusief het herstellen van het originele profiel van de merlons zoals beschreven in hoofdstuk 5.	x		x
	Terugkerend maai- of grasbeheer om te vermijden dat deze verbossen of aftakelen, conform de voorwaarden beschreven in het geïntegreerd beheerplan		x	x
	Behouden en zo nodig herstellen van het profiel van de merlons	x		x
Merlons te behouden volgens huidige situatie	Terugkerend maai- of grasbeheer om te vermijden dat deze verbossen of aftakelen, conform de voorwaarden beschreven in het geïntegreerd beheerplan		x	x
	Behouden en zo nodig herstellen van het profiel van de merlons	x		x

6.2.17 WALGRACHTEN RONDOM BOERDERIJEN

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Walgrachten rondom boerderijen	Zo nodig: mechanische of biologische slibreductie met behoud van het historisch profiel van de walgracht, inclusief archeologische begeleiding en zo nodig afvoeren van slib.	x		
	Herstel en behoud van het oeverprofiel en eventueel aanwezige oeverbeschoeiingen.		x	
	Periodiek verwijderen van zwerfvuil en invasieve plantensoorten.		x	x

6.2.18 BEKEN EN AFWATERING BUITEN VOORMALIG MILITAIR DOMEIN

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Beken en afwateringsgrachten	Vrijhouden van de aanwezige beken en afwateringsgrachten binnen het beschermd landschap.		x	x
Zoekzone bufferzone	Aanleggen van een bufferzone in het landbouwgebied zonder te raken aan elementen met erfgoedwaarden zoals deze beschreven worden in het beheerplan.	x		

6.2.19 RABATTENSTRUCTUUR

Onderdeel	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Rabattenstructuur	Behoud van de aanwezige rabattenstructuur door eventuele betreding van de bossen in functie van beheerswerkzaamheden steeds in de richting van de rabatten uit te voeren.		x	x

6.2.20 WATERELEMENTEN GELINKT AAN MILITAIR DOMEIN

Onderdeel	Maatregelen	Enmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Walgracht militair domein	Vrijhouden van de aanwezige omwalling met respect voor het historisch profiel		x	x
Overige waterelementen gelinkt aan militair domein	Behoud en beheer van de aanwezige waterelementen zoals beschreven in het geïntegreerd beheerplan.		x	x
Sas	Onderhoud van de sas in functie van het behoud en de instandhouding van de sas als regelaar van het wateroppervlak. Dit omvat het vrijhouden van begroeiing en slib/verzanding en het instandhouden en zo nodig vervangen van losse en vaststaande onderdelen. Vervangingen gebeuren enkel met historisch relevante materialen en onderdelen.		x	

6.2.21 WATERELEMENTEN GELINKT AAN NATUURHERSTEL

Onderdeel	Maatregelen	Enmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating
Waterelementen gelinkt aan natuurherstel	Zie geïntegreerd beheerplan		x	x

7. OPVOLGING EN EVALUATIE BEHEERDOELSTELLINGEN

7.1 Bouwkundig erfgoed

Vooronderzoeken

Fasering:	éénmalige evaluatie
Beschrijving:	<p>De inhoud, reikwijdte en noodzakelijkheid van vooronderzoeken zal besproken worden met het agentschap Onroerend Erfgoed. De richtlijnen van het agentschap worden verwerkt in het vooronderzoeksdossier en een aanvraag tot onderzoekspremie wordt ingediend. Tijdens de uitvoering van de onderzoeken, zal Onroerend Erfgoed tevens uitgenodigd worden op alle vergaderingen om de voortgang van de onderzoeken te bekijken en te evalueren en de conformiteit van de maatregelen met de beheersdoelstellingen na te gaan. Indien onvoorziene omstandigheden zich voordoen of de beheersmaatregelen bijgestuurd moeten worden, zal steeds tijdig advies ingewonnen worden bij het agentschap.</p> <p>Na het beëindigen van de onderzoeken, wordt het onderzoeksrapport, opgemaakt door de uitvoerder, ter goedkeuring voorgelegd aan het agentschap.</p>

Restauratiewerken

Fasering:	éénmalige evaluatie
Beschrijving:	<p>Na de goedkeuring van het beheersplan kunnen de restauratiedossiers, met eenmalige werken, opgemaakt worden en voor advies ingediend worden bij het agentschap Onroerend Erfgoed. De werken zullen gefaseerd opgestart worden in volgorde van prioriteit zoals aangegeven in het vorige hoofdstuk.</p> <p>De richtlijnen van het agentschap worden verwerkt in de restauratiedossiers en een aanvraag tot erfgoedpremie wordt ingediend. Na de goedkeuring van het dossier en de erfgoedpremie worden de werken aanbesteed en uitgevoerd.</p> <p>De coördinatie en afstemming tussen de verschillende restauratiefasen wordt gewaarborgd via de stuurgroep. Deze stuurgroep bestaat minstens uit afgevaardigden van de Vlaamse Landmaatschappij Regio West-Vlaanderen, de gemeentes Zedelgem en Jabbeke, het Agentschap voor Natuur en Bos en andere verenigingen die van de infrastructuur op de site gebruik maken. De stuurgroep heeft de verantwoordelijkheid regelmatig (minstens 1 x per jaar) samen te komen met de vertegenwoordigers van alle betrokken partijen. Ze zal tevens instaan voor de voortgangsrapportage over de uitgevoerde werkzaamheden.</p> <p>Tijdens de uitvoering van de werken zal Onroerend Erfgoed tevens op regelmatige tijdstippen uitgenodigd worden op de werfvergaderingen om de voortgang van de werken te bekijken en te evalueren en de conformiteit van de maatregelen met de beheersdoelstellingen na te gaan.</p> <p>Indien onvoorziene omstandigheden zich voordoen of de beheersmaatregelen bijgestuurd moeten worden, zal steeds tijdig advies ingewonnen worden bij het agentschap.</p>

	<p><i>Na het beëindigen van de werken (ten laatste 6 maanden na de afronding), wordt door de ontwerper een kopie van het restauratierapport overhandigd aan het agentschap Onroerend Erfgoed, met daarin alle documenten die het agentschap nodig heeft om de uitgevoerde maatregelen te beoordelen: de aard van de werkzaamheden, plaats waar ze werden uitgevoerd, de datum en het resultaat. De rapporten zullen van foto's worden voorzien.</i></p> <p><i>Alvorens te starten met de restauratiewerken wordt steeds navraag gedaan bij het agentschap of begeleiding door een archeoloog vereist is.</i></p>
--	--

Onderhoud en beheer

Fasering:	terugkerende evaluatie
Beschrijving:	<p><i>Naast de geplande restauratiewerken zullen in de nabije toekomst ongetwijfeld onderhoudswerken noodzakelijk zijn aan de verschillende erfgoedelementen gelegen in het Vloethemveld. Voor de evaluatie en het onderhoud van de waardevolle elementen wordt een beheersstructuur opgericht waarin alle beheerders van de site in worden vertegenwoordigd. De beheersstructuur zal het eigenlijke beheer begeleiden, het beheersplan opvolgen en structureel overleg op gang brengen.</i></p> <p><i>De beheersstructuur staat in voor de vijfjaarlijkse terugkoppeling over het beheer van de site. In het kader van deze vijfjaarlijkse evaluatie wordt op initiatief van de beheersstructuur een plaatsbezoek georganiseerd. Het agentschap Onroerend Erfgoed wordt per gewoon schrijven voor het plaatsbezoek uitgenodigd. De onderhoudswerkzaamheden van de voorbij 5 jaar worden overlopen en de resultaten geëvalueerd. Tevens worden de nodige onderhoudswerken voor de komende vijf jaar bepaald. De beheersstructuur staat in voor de opmaak van het verslag van het plaatsbezoek. Het verslag omvat de evaluatie van de beheersdoelstellingen en wordt indien nodig aangevuld met een fotoreportage.</i></p> <p><i>Verder zal er niet nagelaten worden om op regelmatige basis een verslag van Monumentenwacht te laten opmaken voor het Vloethemveld. Zo zullen mankementen snel worden opgemerkt en aangepakt worden of herstel ingepland.</i></p> <p><i>Op basis van deze regelmatige inspecties maken de gespecialiseerde Monumentenwachters een overzichtelijk rapport op, waarin de specifieke problemen en eventuele onderhoudstips opgenomen zijn. Dit rapport wordt overgemaakt aan de eigenaar (en de gebruiker) van het goed. Dringende opmerkingen worden door de eigenaar steeds gerapporteerd aan het agentschap Onroerend Erfgoed. De inspectierapporten zullen telkens worden toegevoegd als bijlage aan het beheersplan en door de eigenaar in hun archief worden bewaard.</i></p>

Maatregelen die, op dit moment, niet dienen aangepakt te worden binnen de periode van 20 jaar zijn niet opgenomen in bovenstaande tabel. Door middel van jaarlijkse inspectie zal worden nagegaan indien bijkomende maatregelen moeten genomen worden. In de beheersmaatregelen zijn de mogelijke werken aangeduid met 'X'.

1.1.1.1. PRIVE

Hoevegebouwen

ONDERHOUD

terugkerende maatregelen

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van het gebouw om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen	2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar									
Bovenbouw	Metalen onderdelen (exterieur): onderhoud afwerkingslagen.																				
Dakwerken	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.	2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar									
Gevelsluiting	Buitenschrijnwerk in hout onderhoud afwerkingslagen.																				
Omgeving	Verwijderen van de beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.																				

Officierswoningen

ONDERHOUD

terugkerende maatregelen

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van het gebouw om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen	2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar									
Dakwerken	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.	2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar									
Gevelsluiting	Buitenschrijnwerk in hout onderhoud afwerkingslagen.																				
Omgeving	Verwijderen van de beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.																				

Nachtwakerswoningen

ONDERHOUD

terugkerende maatregelen

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van het gebouw om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen	2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar									
Bovenbouw	Metalen onderdelen (exterieur): onderhoud afwerkingslagen.																				
Dakwerken	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.	2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar									
Gevelsluiting	Buitenschrijnwerk in hout onderhoud afwerkingslagen.																				
Omgeving	Verwijderen van de beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.																				

1.1.1.2. AGENTSCHAP NATUUR & BOS (ANB)

Onthaal- en beheerloodsensitive

ONDERHOUD

terugkerende maatregelen

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie van de gebouwen om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen	2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar									
Bovenbouw	Metalen onderdelen (exterieur): onderhoud afwerkingslagen.																				
Dakwerken	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.	2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar									
Gevelsluiting	Buitenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen.																				
	Buitenschrijnwerk in metaal: onderhoud afwerkingslagen.																				
Omgeving	Verwijderen van de beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.																				

Rond waterbekken

VOORONDERZOEK

eenmalige maatregelen

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Bovenbouw	Documenteren (werking, opmeting, fotograferen, ...)																				

ONDERHOUD

terugkerende maatregelen

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn							
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Algemeen	Inspectie van de constructie om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen	2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar							

Depots type a / metalen spanten

RESTAURATIE

eenmalige maatregelen

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Onderbouw	Indien van toepassing: uitgespoelde grond tegen funderingsmetselwerk terug aanvullen.																				
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.																				
Dakwerken	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakwerken: dakafwerking, dakaansluitingen, dakwaterafvoer, ...																				
Gevelsluiting	De ontbrekende poorten vervangen door nieuwe poorten (naar historisch model indien gekend).																				
	(Plaatselijk) herstel van het buitenschrijnwerk (naar historisch model indien gekend).																				
	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de glasdalramen.																				
Binnenafwerking	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de vloeren.																				
	Verwijderen van de verlaagde plafonds (vezelplaten).																				
Omgeving	Maatregelen nemen zodat de gebouwen niet meer onder water komen te staan.																				
	Hervoeegen van de betonnen verharding voor de voorgevels.																				

ONDERHOUD

terugkerende maatregelen

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van de depots om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen																				
Bovenbouw	Metalen onderdelen (exterieur): onderhoud afwerkingslagen.																				
Dakwerken	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.																				
Gevelsluiting	Buitenschrijnwerk in metaal: onderhoud afwerkingslagen.																				
Omgeving	Verwijderen van de beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.																				

Depots type b / houten dakstructuur

RESTAURATIE

eenmalige maatregelen

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.																				
	Db10: Herstel van het gat in het baksteenmetselwerk + herstel van de scheuren																				
Dakwerken	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakwerken: dakafwerking, dakaansluitingen, dakwaterafvoer, ...																				
Gevelsluiting	De ontbrekende poorten vervangen door nieuwe poorten (naar historisch model indien gekend).																				
	Herstel/vernieuwen van de vensters + afdakjes (naar historisch model indien gekend)																				
Binnenafwerking	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de vloeren.																				
Omgeving	Maatregelen nemen zodat de gebouwen niet meer onder water komen te staan.																				

ONDERHOUD

terugkerende maatregelen

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van de depots om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen																				
Dakwerken	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.																				
Gevelsluiting	Buitenschrijnwerk in metaal: onderhoud afwerkingslagen.																				
	Buitenschrijnwerk in hout (afdakjes): onderhoud afwerkingslagen.																				
Omgeving	Verwijderen van de beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.																				

Depots type c / betonnen dakstructuur

RESTAURATIE

eenmalige maatregelen

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.																				
	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van het betonnen booggewelf																				
Dakwerken	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakwerken: dakafwerking, dakaansluitingen, dakwaterafvoer, ...																				
Gevelsluiting	De ontbrekende poorten vervangen door nieuwe poorten (naar historisch model indien gekend).																				
	Herstel/vernieuwen van de vensters + afdakjes (naar historisch model indien gekend)																				
Binnenafwerking	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de vloeren.																				
Omgeving	Maatregelen nemen zodat de gebouwen niet meer onder water komen te staan.																				

ONDERHOUD

terugkerende maatregelen

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van de depots om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen																				
Dakwerken	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.																				
Gevelsluiting	Buitenschrijnwerk in metaal: onderhoud afwerkingslagen.																				
	Buitenschrijnwerk in hout (afdakjes): onderhoud afwerkingslagen.																				
Omgeving	Verwijderen van de beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.																				

Depots type d / restanten depots

VOORONDERZOEK

eenmalige maatregelen

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Bovenbouw	Documenteren (fotograferen, opmeten, ...)																				

ONDERHOUD

terugkerende maatregel

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van de depots om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen																				
		2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar									

Wachtlokaal – type a

RESTAURATIE

eenmalige maatregelen

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Gevelsluiting	De ontbrekende poorten vervangen door nieuwe poorten (naar historisch model indien gekend).																				
Binnenafwerking	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de vloeren.																				

ONDERHOUD

terugkerende maatregelen

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van de gebouwen om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen																				
Gevelsluiting	Buitenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen.																				
Omgeving	Verwijderen van de beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.																				

Wachtlokaal – type b

RESTAURATIE

eenmalige maatregelen

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Gevelsluiting	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de metalen poort (naar historisch model indien gekend)																				
	Voorzien van een nieuwe poort (W b3, naar historisch model indien gekend)																				
Binnenafwerking	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de vloeren.																				

ONDERHOUD

terugkerende maatregelen

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van de gebouwen om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen																				
Gevelsluiting	Buitenschrijnwerk in metaal: onderhoud afwerkingslagen.																				
Omgeving	Verwijderen van de beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.																				

Wachtlokaal – type c

RESTAURATIE

eenmalige maatregelen

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Bovenbouw	Plaatselijk herstel van de houten dakstructuur (voornamelijk W c2 en W c3)																				
Dakwerken	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakafwerking (voornamelijk W c2 en W c3)																				
Gevelsluiting	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de metalen poort (naar historisch model indien gekend)																				
	Voorzien van een nieuwe poort (W b3, naar historisch model indien gekend)																				
Binnenafwerking	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de vloeren.																				

ONDERHOUD

terugkerende maatregelen

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van de gebouwen om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen	2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar									
Gevelsluiting	Buitenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen.																				
Omgeving	Verwijderen van de beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.																				

Wachtlokaal – type e

RESTAURATIE

eenmalige maatregelen

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Gevelsluiting	Voorzien van een nieuwe poort (naar historisch model indien gekend)																				

ONDERHOUD

terugkerende maatregelen

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van de gebouwen om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen																				
Gevelsluiting	Indien metalen of houten poort: onderhoud afwerkingslagen																				
Omgeving	Verwijderen van de beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.																				

Lichte constructies

VOORONDERZOEK

eenmalige maatregelen

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Bovenbouw	Documenteren (fotograferen, opmeten, ...)																				

ONDERHOUD

terugkerende maatregel

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van de gebouwen om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen																				

Spoorwegrelicten

ONDERHOUD

terugkerende maatregel

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn							
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036
Algemeen	Inspectie (visueel) van het relict om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen	2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar							

Andere constructies

ONDERHOUD

terugkerende maatregelen

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van de constructies om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen	2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar									
Dakwerken	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.	2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar									
Gevelsluiting	Buitenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen.																				
	Buitenschrijnwerk in metaal: onderhoud afwerkingslagen.																				
Omgeving	Verwijderen van de beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.																				

Bezinkbekken

VOORONDERZOEK

eenmalige maatregelen

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Bovenbouw	Documenteren (fotograferen, opmeten, ...)																				

ONDERHOUD

terugkerende maatregel

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van de constructie om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen																				
		2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar									

Kunstwerken

RESTAURATIE

eenmalige maatregelen

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Beschermen/verplaatsen van de kunstwerken tegen weersinvloeden en andere externe factoren (vandalisme, ...)																				
	Consolidatie/conservatie/restauratie van de kunstwerken																				

ONDERHOUD

terugkerende maatregel

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van de kunstwerken om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen																				
	Opvolging en conservering (onderhoud) door een erkend restaurateur																				
		2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar									

Gebouw blok B

ONDERHOUD

terugkerende maatregelen

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van het gebouw om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen	2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar									
Dakwerken	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.	2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar									
Gevelsluiting	Buitenschrijnwerk in hout onderhoud afwerkingslagen.																				
Omgeving	Verwijderen van de beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.																				

Hondenkennel

ONDERHOUD

terugkerende maatregelen

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van het gebouw en constructie om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen	2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar									
Omgeving	Verwijderen van de beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.																				

Barakken

RESTAURATIE

eenmalige maatregelen

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen																				
	Maatregelen nemen zodat er voldoende luchtcirculatie is tussen het maaiveld en de houten barak																				
Bovenbouw	Restauratie van de houten structuur en de gevelbeplanking																				
	(plaatselijk) herstel/vernieuwen van de draagstructuur en afwerking (dakstructuur, roosterings, beplanking, ...)																				
Dakwerken	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakwerken: dakafwerking, dakaansluitingen, dakwaterafvoer, ...																				
Gevelsluiting	(Plaatselijk) herstel van het buitenschrijnwerk (naar historisch model indien gekend).																				
Binnenafwerking	Herstel/vernieuwen van de binnenafwerking: vloeren, ...																				
Omgeving	Verwijderen van de planting die tegen de gebouwen groeit																				

ONDERHOUD

terugkerende maatregelen

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van de barakken om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen																				
Bovenbouw	Gevels: onderhoud afwerkingslagen																				
Dakwerken	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.																				
Gevelsluiting	Buitenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen.																				
Binnenafwerking	Binnenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen.																				
Omgeving	Verwijderen van de beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.																				

Depots type a / metalen spanten

RESTAURATIEDOSSIERS

eenmalige maatregelen

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Onderbouw	Uitgespoelde grond tegen funderingsmetselwerk terug aanvullen.																				
Bovenbouw	Restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.																				
Dakwerken	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakwerken: dakafwerking, dakaansluitingen, dakwaterafvoer, ...																				
Gevelsluiting	De ontbrekende poorten vervangen door nieuwe poorten (naar historisch model indien gekend).																				
	(Plaatselijk) herstel van het buitenschrijnwerk (naar historisch model indien gekend).																				
	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de glasdalramen.																				
Binnenafwerking	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de vloeren.																				
	Verwijderen van de verlaagde plafonds (vezelplaten).																				
Omgeving	Maatregelen nemen zodat de gebouwen niet meer onder water komen te staan.																				
	Hervoegeen van de betonnen verharding voor de voorgevels.																				

ONDERHOUD

terugkerende maatregelen

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van de depots om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen																				
Bovenbouw	Metalen onderdelen (exterieur): onderhoud afwerkingslagen.																				
Dakwerken	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.																				
Gevelsluiting	Buitenschrijnwerk in metaal: onderhoud afwerkingslagen.																				
Omgeving	Verwijderen van de beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.																				

Depots type b / houten dakstructuur

RESTAURATIE

eenmalige maatregelen

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Bovenbouw	Indien van toepassing: restauratie/plaatselijk herstel van de gevels.																				
Dakwerken	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de dakwerken: dakafwerking, dakaansluitingen, dakwaterafvoer, ...																				
Gevelsluiting	De ontbrekende poorten vervangen door nieuwe poorten (naar historisch model indien gekend).																				
	Herstel/vernieuwen van de vensters + afdakjes (naar historisch model indien gekend)																				
Binnenafwerking	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de vloeren.																				
Omgeving	Maatregelen nemen zodat de gebouwen niet meer onder water komen te staan.																				

ONDERHOUD

terugkerende maatregelen

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van de depots om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen																				
Dakwerken	Dakwaterafvoer: reinigen van de verstopte delen.																				
Gevelsluiting	Buitenschrijnwerk in metaal: onderhoud afwerkingslagen.																				
	Buitenschrijnwerk in hout (afdakjes): onderhoud afwerkingslagen.																				
Omgeving	Verwijderen van de beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.																				

Wachtlokaal – type c

RESTAURATIE

eenmalige maatregelen

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Gevelsluiting	Herstel/vernieuwen van het buitenschrijnwerk (naar historisch model indien gekend)																				
Binnenafwerking	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de vloeren.																				

ONDERHOUD

terugkerende maatregelen

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van de gebouwen om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen																				
Gevelsluiting	Buitenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen.																				
Omgeving	Verwijderen van de beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.																				

Wachtlokaal – type d

RESTAURATIE

eenmalige maatregelen

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Bovenbouw	Plaatselijk herstel van de zinkplaten bekleding																				

ONDERHOUD

terugkerende maatregelen

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van de gebouwen om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen																				
Bovenbouw	Houten onderdelen: onderhoud afwerkingslagen																				
Omgeving	Verwijderen van de beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.																				

Lichte constructies

ONDERZOEK

eenmalige maatregel

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Documenteren (fotograferen, opmeten, ...)																				
	Actief in stand houden, indien nodig schoren. Vrijwaren van degradatie (o.m. structureel)																				

RESTAURATIE

eenmalige maatregelen

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Onderbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel van de funderingen																				
Bovenbouw	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de draagstructuren																				
	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de golfplaten gevels																				
Dakwerken	Indien van toepassing: (plaatselijk) herstel/vernieuwen van de golfplaten afwerking																				
Gevelsluiting	Herstel/vernieuwen van het buitenschrijnwerk (naar historisch model indien gekend)																				
Binnenafwerking	(Plaatselijk) herstel/vernieuwen van de binnenafwerking (vloeren, deuren, ...)																				

ONDERDEEL	TERUGKERENDE MAATREGELEN	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	
		Algemeen	Inspectie (visueel) van de constructies om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen																			
Gevelsluiting	Buitenschrijnwerk in hout: onderhoud afwerkingslagen																					
Omgeving	Verwijderen van de beplanting die tegen/rond de gebouwen groeit.																					

Spoorwegrelicten

ONDERHOUD

terugkerende maatregel

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie (visueel) van het relict om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen	2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar									
Bovenbouw	Onderhoudsschilderwerk																				

Kunstwerken

RESTAURATIE

eenmalige maatregelen

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Beschermen/verplaatsen van de kunstwerken tegen weersinvloeden en andere externe factoren (vandalisme, ...)																				
	Consolidatie/conservatie/restauratie van de kunstwerken																				

ONDERHOUD

terugkerende maatregel

ONDERDEEL	EENMALIGE MAATREGELEN	korte termijn					middellange termijn					lange termijn									
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038
Algemeen	Inspectie van de kunstwerken om eventuele nieuwe gebreken vast te stellen	2 x per jaar					2 x per jaar					2 x per jaar									
	Opvolging en conservering (onderhoud) door een erkend restaurateur																				

7.2 Landschappelijk erfgoed

Het reguliere onderhoud van erfgoedelementen, in dit geval de verschillende groenelementen, reliëfelementen, elementen voortvloeiend uit de historische perceelsstructuur en de elementen die de hydrologische structuur bepalen, kan na goedkeuring van het beheersplan onmiddellijk van start gaan zoals beschreven in hoofdstuk 6 – Maatregelen.

Het gebruik en uitzicht van verschillende landschappelijke elementen zal in de toekomst kunnen wijzigen. De manier waarop dit gebeurt wordt gedetailleerd beschreven in het onthaalplan, waar reeds verschillende keren in dit beheerplan naar gerefereerd werd. De maatregelen die opgesomd worden in het onthaalplan zijn telkens afgetoetst aan de randvoorwaarden, beschreven in dit beheerplan. Beide documenten vullen elkaar dan ook aan. Dit onthaalplan is op vele vlakken richtinggevend, maar hier zijn meestal geen detailontwerpen in opgenomen. Gedetailleerde herinrichtingsplannen zullen dan ook steeds af te stemmen zijn tussen eigenaars, beheerders en het Agentschap Onroerend Erfgoed.

8. BIJLAGEN

	Duid in deze kolom aan: "niet van toepassing" (en dus niet bijgevoegd) of de verwijzing naar het hoofdstuk met pagina's of nummer van de bijlage (indien bijgevoegd)
Perimeter van het gebied waarvoor beheersplan wordt opgemaakt (met schaal en N-pijl)	Bijlage 1
Lijst van geplande werkzaamheden	Zie pagina's: 348 – 379
Lijst van handelingen waarvan de uitvoering vrijgesteld zal zijn van toelating	Zie pagina's: 348 - 379
Lijst van ZEN-erfgoed met aanduiding op kaart	Bijlage 2 – ZEN-erfgoed landschappelijk Bijlage 3 – ZEN-erfgoed bouwkundig
Lijst van open erfgoed met aanduiding op kaart	Zie onthaalplan
Lijst van onsluitingswerken voor open erfgoed	Zie onthaalplan
Lijst van bomen en struiken waarvoor toelating nodig is	Zie pagina's: 368 - 372
Lijst van cultuuroederen	niet van toepassing
Lijst van geplande werkzaamheden aan een orgel dat dateert van na de Eerste Wereldoorlog	niet van toepassing
Bibliografie (overzicht referenties)	Zie voetnoten
Extra bijlage (bvb. Foto's)	
– Oplijsting rode lijstsoorten	Bijlage 4
– Doelstellingen natura 2000 habitattypes	Bijlage 5